

Berit Smestad Paulsen, Anne Vaalund, Øivind Larsen

Professor Frederik Holst og hans drogesamling

Michael

2021; 18: Supplement 27

Publication Series of The Norwegian Medical Society

1 Drachme
N. 1660
Chiniu.
arsenicu.

Berit Smestad Paulsen, Anne Vaalund, Øivind Larsen

Professor Frederik Holst og hans drogesamling

med bidrag av
Jørund Straand og Høgne Sandvik

Michael 2021; 18: Supplement 27

Tidsskriftet *Michael* redigeres etter redaktørplakaten. Alt som publiseres, representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Det norske medisinske Selskaps synspunkter, med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

Tidsskriftet *Michael* er medlem av Committee on Publication Ethics (COPE) – www.publicationethics.org. *Michael* følger retningslinjene derfra og fra Vancouvergruppen (International Committee of Medical Journals) – www.icmje.org. *Michael* er medlem av Fagpressen (www.fagpressen.no) og Tidsskriftforeningen (www.tidsskriftforeningen.no).

Dette bokprosjektet har mottatt økonomisk støtte fra

- *Apotekforeningen*
- *Avdeling for allmennmedisin, Institutt for helse og samfunn, Universitetet i Oslo*
- *Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo*
- *Norsk Farmasøytisk Selskaps stipend*
- *Stiftelsen til fremme av norsk apotekfarmasi*
- *Stiftelsen Oslo Katedralskole*

Michael 2021; 18: Supplement 27

ISBN 978-82-92871-78-2

ISSN 1893-9651

Michael er Det norske medisinske Selskaps tidsskrift, oppkalt etter

professor Michael Skjelderup (1769-1852) (se www.dnms.no)

Omslagsfoto fra utstillingen av Holsts drogesamling 2019. (Foto: Øivind Larsen)

© Berit Smestad Paulsen, Anne Vaalund, Øivind Larsen 2021.

Henvendelser om innholdet i boka:

b.s.paulsen@farmasi.uio.no

anne.vaalund@khm.uio.no

oivind.larsen@medisin.uio.no

Andre henvendelser:

michael@dnms.no

Det norske medisinske Selskab

c/o Den norske legeförening

boks 1152 Sentrum, N-0107 Oslo

Design og grafisk produksjon: 07 Media – 07.no

Innhold

Forord	7
Frederik Holst – lege, universitetslærer og samfunnsbygger <i>Øivind Larsen</i>	9
Universitetets eldste drogesamling <i>Berit Smestad Paulsen, Anne Vaalund</i>	16
Hva er Holsts 18 klasser av droger? <i>Berit Smestad Paulsen</i>	37
Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Friedericianæ – Frederik Holsts egen innledning <i>Frederik Holst</i>	51
Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Friedericianæ – Tabeller <i>Frederik Holst</i>	75
Universitetets eldste drogesamling i 2021 <i>Berit Smestad Paulsen</i>	206
Professor Niels Berner Sørensen (1774 – 1857) – teori og praksis i en medisinsk brytningstid <i>Jørund Straand, Hogne Sandvik</i>	218

I kjølvannet av at MUV overtok gamle droger fra Det medisinske fakultet, laget de utstillingen «Tørre og potente: 1800-tallets drogesamlinger» sammen med Farmasøytisk institutt med alle drogene fra de to eldste drogesamlingene. Plansjene er fra plansjeverket til Christian Gottfried Daniel Nees von Esenbeck (1776–1858) fra 1828 – en bok som har vært brukt av universitetets medisinere og studenter gjennom hele Holsts periode. Utstillingen ble satt opp i foajeen i Kristian Ottosens hus på Blindern, direkte ved apoteket og universitetets helsetjeneste. (Foto: Øivind Larsen 2019)

Forord

Michael 2021; 18: Supplement 27, 7–8.

At rydding og flytting er et ork, er noe de fleste kan være enige om. Universitetet i Oslo er en stor institusjon, og der foregår slikt hele tiden. Samtidig forandrer miljøene seg, folk slutter og nye kommer til. Og de fleste er mest opptatt med sitt. Derfor blir den kollektive hukommelse ofte ganske kort. Hva er de egentlig for noe de gamle sakene som står her og tar opp plass? Veien til containeren er kort når det ryddes og flyttes.

Museum for universitets- og vitenskapshistorie (MUV) er en avdeling av Kulturhistorisk museum ved Universitetet i Oslo. Museet har som sitt oppdrag å formidle, dokumentere, bevare og forske på universitets- og vitenskapshistorie ved Universitetet i Oslo. MUV blir derfor ofte redningsplanke og livbøye for mange tradisjonsbærende minner når rydding og flytting pågår som verst. Men noen må huske å ta kontakt!

Denne boka forteller om noe som skjedde i 2019. Flere steder på Farmasøytisk institutt ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet på Blindern sto det gamle glass med droger. Den historierorienterte farmasi-professor Berit Smestad Paulsen fattet interesse for disse. Uavhengig av dette hadde man på Det medisinske fakultet begynt å se nærmere på et skap med drogeglass ved Avdeling for farmakologi på Gaustad. Der lå det også en gammel, skinninnbundet, håndskrevet katalog. De ringte til professor emeritus i medisinsk historie, Øivind Larsen. Fra begge steder ble MUV koplet inn. Her var det håndfaste minner fra den drogesamlingen professor Frederik Holst (1791-1871) hadde begynt å bygge opp i 1824 og arbeidet med helt til 1865.

Dermed var den historien i gang som man kan lese om på de følgende sidene. Berit Smestad Paulsen transkriberte katalogen og gjennomgikk preparatene, Anne Vaalund tok seg av det museale og Øivind Larsen transkri-

berte Frederik Holsts egen tekst, fotograferte og redigerte transkripsjoner og ledsagende tekster sammen til den foreliggende bok.

Leserne bes sende en vennlig tanke til sponsorene som stilte opp og gjorde utgivelsen økonomisk mulig. Se listen på side 4, kolofonsiden!

Oslo, mars 2021

Berit Smestad Paulsen, Anne Vaalund, Øivind Larsen

Frederik Holst – lege, universitetslærer og samfunnsbygger

Michael 2021; 18: Supplement 27, 9–15.

Frederik Holst (1791–1871) var kjøpmannssønn fra Holmestrand. Han ble sendt til Christiania Kathedralskole for å begynne en akademisk utdanning. Derfra dro han i 1810 til København, der han avla examen artium ved Københavns Universitet og medisinsk embetseksamen i 1815. Han framstilte seg for lisensiatgraden i medisin om medisinsk bruk av salpetersyre ved Det Kongelige Frederiks Universitet i Christiania i 1816. Med et arbeid om den typisk norske radesyken var han den første som tok doktorgrad ved det nye norske universitetet i 1817. I 1824 utnevntes han til professor ved Det medisinske fakultet, med hygiene, toksikologi og farmakologi som arbeidsområder. Holst ble ganske straks en av de mest sentrale skikkelsene i oppbyggingen av en nasjonal, norsk medisin. Holst fornyet psykiatri og fengselsvesen, og han etablerte en nasjonal, medisinsk fagpresse. Hans erfaringer med koleraepidemien i 1832–1833 ble grunnlag for Sunnhetsloven av 1860. Til undervisnings- og forskningsformål bygde han opp en betydelig farmakologisk samling ved Universitetet. Gjennom mindre enn et århundre utviklet norsk medisin og helsevesen seg fra nærmest intet til internasjonal standard. Gjennom sitt mangslungne arbeid, mange reiser og tette kontakter med utenlandske kolleger bidro Holst sterkt til dette. Som privatperson virker det som om han var tilbaketrukket. Kanskje gir hans store arbeid med farmakologisamlingen en forklaring på hvorfor vi hører mindre om ham i eldre år.

I 1805, midt under nødsårene i det første tiåret av 1800-tallet forlot ungutten Frederik Holst kjøpmannshjemmet i Holmestrand og dro til Christiania for å gå på den anerkjente Christiania Kathedralskole. Som ordningen var den gang, var *examen artium* en opptaksprøve ved Universitetet. I 1810 reiste han derfor til Københavns Universitet, tok artium, studerte medisin og avla embetseksamen der i 1815. Han hadde åpenbart både et lyst hode

og en stor arbeidskapasitet. Ikke bare fikk han embetseksamen med *laudabilis* og utmerkelse, men i København fikk han også Universitetets gullmedalje i 1814 for besvarelsen av en prisoppgave om salpetersyre *Exponere historiam acidii nitrici ceu tam externi quam interni*.

Men det var til Norge han ville. I Christiania var det nå blitt et universitet, og det var noe for ham. I februar 1816, et snaut år før han flyttet hjem fra København for godt, dro han til Christiania og forsvarte lisensiatgraden ved det nye universitetet på omtrent det samme temaet som han hadde fått medalje for, nemlig *De acidi nitrici usu medico*. Fram til 1845 var systemet nemlig slik at man måtte ta en lisensiatgrad først hvis man ville fortsette og ta doktorgrad. Året etter, i 1817, forsvarte Frederik Holst sin doktorgrad, for øvrig som den første doktorand ved det unge universitetet. Avhandlingen var en studie av den spesifikt norske sykdommen *radesyke* og hadde tittelen *Morbus, quem Radesyge vocant, quinam sit, quanamque ratione e Scandinavia tollendus?* (1).

Deretter gikk det slag i slag med karrieren. Høsten 1817 var han i Uppsala og Stockholm for å studere undervisning og administrasjon. Så ble han først konstituert, så utnevnt til stadsfysikus i Christiania allerede i 1818. Men like etter dro han av sted til utlandet igjen, nå på en studiereise i to år for å lære mer om hygiene, sinnssykevesen, fattigvesen og fengselsvesen. Dette var områder der han senere kom til å få gjennomført store reformer.

Holst og Universitetet

I 1824 ble Holst professor i medisin. Han fikk ansvar for fagområdene hygiene, toksikologi og farmakologi. Men ved det nye fakultetet måtte alle gjøre alt den første tiden, så man vikarierte for hverandre og Holst foreleste f.eks. også osteologi, bandasjelære og kirurgi. Det var imidlertid hans innsats i hygienefaget, dvs. samfunnsmedisin, som han kanskje er blitt mest kjent for i ettertiden (2).

At Holst også tok på seg farmakologi, hang sannsynligvis sammen med de interessene han hadde vist gjennom gullmedaljearbeidet og lisensiatavhandlingen.

Han begynte straks, ganske ambisiøst, å bygge opp en studiesamling av droger. Etter 41 års arbeid, i 1865, var denne blitt så stor og vitenskapelig viktig at den fikk betegnelsen *Museum*.

I Norge hadde man på denne tiden ingen oppdatert, norsk farmakope, altså en offentlig godkjent oversikt over de medikamentene apotekerne skulle ha tilgjengelige, over hvordan disse medikamentene skulle være, og over hvordan de skulle tilberedes. Fra 1824 satt Holst i komiteen som skulle utgi en slik farmakope og var medlem helt til den forelå i 1854.

For å forstå utviklingen ved Universitetet på 1800-tallet, må vi være klar over at dette var et av mange nasjonsbyggingsprosjekter. Fram til rundt 1870 var Universitetet først og fremst en skole, samtidig som det skulle bygges opp som en institusjon. Derfor ble det i den første tiden mindre selvstendig kunnskapsproduksjon, dvs. forskning, enn senere. Universitetet var en embetsmannsskole, en slags eliteskole for dem som skulle styre landet og utvikle det videre. For medisinenes vedkommende var dette leger som skulle yte praktisk helsehjelp på individ- og samfunnsnivå. En bemerkning i en oversikt over undervisningen høsten 1829 er således betegnende. Holst skriver at han underviser «Receptskrivningslæren, og, om Tiden tillader det, almindelig Pharmakologie» (3,4). Det later til at i undervisningen måtte i pionertiden det matnyttige komme først.

I egenskap av medisinsk professor satt Holst i et stort antall komiteer, styrer, råd og utvalg. Han var med i planleggingen av undervisningssykehuset Rikshospitalet som åpnet i 1826 og var med i styret til 1854.

I 1826 ble det opprettet et medisinsk leseselskap i Christiania, der Holst var med. Det var behov for mer faglitteratur enn Universitetet kunne tilby, derfor opprettet man en lesesirkel som abonnerte på fagtidsskrifter Universitetet ikke hadde sett seg råd til å holde. I 1833 ble denne uformelle virksomheten formalisert til det som siden har vært Det norske medicinske Selskab, og hvor et av formålene har vært ajourføring av legenes kunnskaper (5).

Samtidig ga Frederik Holst i årene 1826–1837 ut det første norske, medisinske fagtidsskriftet *Eyr*, først sammen med sin eldre kollega Michael Skjelderup (1769–1852), men etter hvert som eneansvarlig (6). I 1840 var han med på å starte det prestisjetunge *Norsk Magazin for Lægevidenskaben* og var selv redaktør i den påfølgende femårsperioden.

Koleraepidemien i 1832–1833 rammet Norge hardt. Holst var en sentral person i det offentlige arbeidet for å bekjempe sykdommen. Dette satte hans vitenskapelige evner på prøve, når han skulle innhente og analysere tilgjengelig kunnskap og legge til rette for praktiske tiltak. Særlig varig verdi fikk dette arbeidet fordi erfaringene fra koleraen i 1832–1833 og den senere epidemien i 1853 ble et grunnlag for Sunnhetsloven av 1860. Mange av denne gamle lovens prinsipper for smittevern gjelder fortsatt i 2021.

Holst og samfunnet

Frederik Holst hadde et særlig våkent øye for dem som hadde det vondt i samfunnet. Især gjaldt det de sinnslidende, som ofte hadde hatt en traurig tilværelse, enten som bortgjemte eller bortsatte i lokalsamfunnene, eller innesperret på primitive dollhus (7). Det skulle bygges nye, statlige asyl

i henhold til et nytt og mer humant syn på sinnssykdom. Holst planla et stjerneformet psykiatrisk sykehus etter en panoptisk modell, der arkitekturen i seg selv var et element i behandlingen. Men innen planene om det som ble til Gaustad Asyl ble virkelighet, hadde psykiatrien utviklet seg videre, og det hadde ligget andre prinsipper til grunn da dette sto ferdig i 1855.

Et tilgrensende felt var fengselsvesenet og den behandlingen som fanger ble utsatt for (8). Holst hadde vært medlem av Straffeanstaltkommisjonen av 1837. Den hadde anbefalt en type fengsler som vi riktignok bare fikk ett av, nemlig Botsfengslet i Christiania i 1851. Holsts ideer om human fangebehandling hadde der veid tungt. Botsfengslets arkitektur gjenspeiler det panoptiske asylet han hadde foreslått, men som det ikke ble noe av.

På grunn av hans mangslungne virke i samfunnet, kan man betegne Frederik Holst som samfunnsmedisinens far i Norge (9). Dette var imidlertid en virksomhet som var kontroversiell hele tiden, fordi så mange interesser sto mot hverandre i et samfunn under oppbygging.

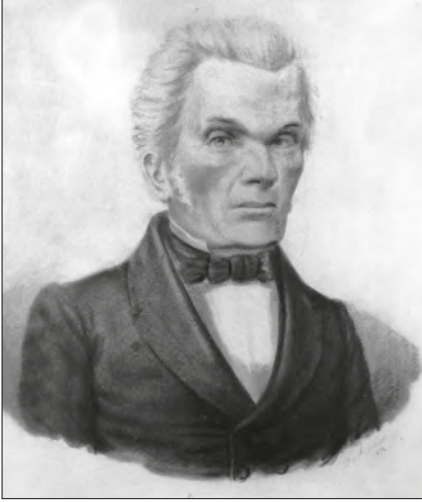
I 1856 opprettet han et legat til beste for løslatte straffanger. Honoraret for sitt helselovgivningsarbeid satte Holst i 1859 inn som grunnkapital i et legat til beste for Understøttelsesforeningen for norske leger og deres enker.

Frederik Holst – en «doldis»?

En «doldis» er definert som en innflytelsesrik, men tilbaketrukket person. Var Frederik Holst en slik? Hans kunnskaper trer fram gjennom utallige artikler, rapporter og andre skriftstykker, og oversikten over hans virke, slik den framkommer i *Norges Leger*, er meget omfattende (10). Men hvor er *personen* Frederik Holst?

Det norske medisinske Selskab inviterte til et dagsmøte om spørsmålet *Frederik Holst – hvem var han?* den 27. mars 2017. Der var personer med tilknytning til Holsts fagområder og disses historie og mange andre. Innleggene ga stoff til et spesialnummer av *Michael* om spørsmålet (11). Der var også ganske mange av Holsts familie og etterkommere til stede. Diskusjonen gikk livlig, men selv da var det egentlig vanskelig å finne fram til personen Frederik Holst.

Den vidkjente Holst holdt åpenbart fagperson og privatperson klart fra hverandre. Det har til og med vært vanskelig å finne ut av slike basale opplysninger som om hvor han bodde. Kanskje tilbrakte han sine siste år i huset til sønnen Axel i Pilestredet 13 (12). Hans hustru het Dorothea («Thea») Christierne Steffens (1805–1866). Den etter hvert nedlagte kantine i Frederik Holsts Hus ved Universitetet i Oslo var for øvrig oppkalt etter henne.

Figur 1: Frederik Holst. Tegning utført av David Arnesen (1818–1895). Tilhører Det norske medicinske Selskab.

Det er også vanskelig å finne et bilde av Frederik Holst, enda han levde på en tid da det ikke var uvanlig å la seg fotografere. Da *Norges Leger* skulle utgis i 1873, etterlyste man et fotografi av denne medisinsens nestor som var død to år tidligere, men redaksjonen måtte gi opp. Det norske medicinske Selskab har en tegning, signert Arnesen (Figur 1). Et maleri av Wilhelm Peters (1851–1935) skal være utført på grunnlag av en tegning (Figur 2).

Frederik Holst blir mindre synlig i medisinhistorien fra rundt 1850. Han var da i underkant av 60 år. Flere av hans store innsatser som innen psykiatrien, fengselsvesenet og tidsskriftutgivelsen, var nå vellykket avsluttet. Av *Magazinet* ser vi riktignok at han deltok på Det norske medicinske Selskabs møter, ofte med innlegg. Men det er stillere enn før. Hadde alderen meldt seg?

Figur 2: Frederik Holst, maleri av Wilhelm Peters (1851–1935) etter Arnesens tegning. Tilhører Sparebankstiftelsen DNB. (Beskåret nederst.)

Det kan hende at den katalogen over den farmakologiske drogesamlingen som nå foreligger, sammen med de fortsatt bevarte delene av samlingen, gir en forklaring på hva han brukte sine siste år til. Farmakoppearbeidet var ikke ferdig før i 1854. Deretter må han ha hatt et enormt arbeid med fortsatt å bygge opp samlingen til et vitenskapelig *Museum*. Han forteller selv om klassifikasjonsarbeidet som også måtte revideres underveis, fordi nye prinsipper meldte seg (13).

Håndskriften her og der i katalogen tyder på at det er en eldre mann som skriver. Han avsluttet arbeidet i 1866, samme år som hans hustru døde. Den 4. juni 1871 døde han og ble begravet på Vår Frelsers Gravlund. Dødsårsaken var oppgitt til alderdomssvakhet.

Et spektakulært liv var over.

Litteratur

1. Holst F. Hva er sykdommen som kalles Radesyge, og på hvilken måte kan den utryddes fra Skandinavia? Norsk utgave ved Anne Kveim Lie. *Michael* 2005; 2: Supplement 2.
2. Nylenna M, Larsen Ø. Frederik Holst – professor, publisist og pioner. *Michael* 2012; 14: 259–71.
3. Medicinske Forelæsninger ved det Kongl. Frederiks Universitet. *Eyr* 1829; 4: 351–2.
4. Straand J, Sandvik H. Professor Niels Berner Sørenssen (1774–1857) – teori og praksis i en medisinsk brytningstid. *Michael* 2021; 18: Supplement 27, 218–38.
5. Larsen Ø. Det norske medicinske Selskab – aktør og arena. *Michael* 2019; 16: 351–425.
6. Nylenna M, Larsen Ø. *Eyr* – portrett av et tidsskrift, *Michael* 2015; 12: Supplement 15.
7. Kringlen E. Frederik Holst og psykiatrien. *Michael* 2017; 14: 288–93.
8. Larsen Ø. Frederik Holst og fengslene. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2001; 121: 3556–60.
9. Schiøtz A. Samfunnsmedisinens pioner – Frederik Holst og det offentlige lege- og helsevesen. *Michael* 2017; 14: 272–87.
10. Larsen Ø. Frederik Holst i *Norges Leger*. *Michael* 2017; 14: 358–62.
11. *Michael*, årgang 14, hefte 4.
12. Bergsland J. Frederik Holst: min tippoldefar. *Michael* 2017; 14: 312–23.
13. Holst F. Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Friedericianæ – Frederik Holsts egen innledning. *Michael* 2021; 18: Supplement 27, 51–74.

Øivind Larsen

oivind.larsen@medisin.uio.no

Frederik Holst – physician, academic, and a pillar in society

Øivind Larsen

Summary

Michael 2021; 18: Supplement 27, 9–15.

Frederik Holst (1791–1871), son of a merchant in Holmestrand, Norway, received his basic academic training at the Cathedral School in Christiania. In the years 1810–1815 he studied medicine in Copenhagen. Back in Christiania, he took a licentiate degree on the medical use of nitrous acid in 1816 at the new Royal Frederiks University, established 1811. In 1817 he was the first candidate ever to defend a doctorate at the new university. His topic was the typical Norwegian disease named radesyge. In 1824 he was appointed professor, covering the disciplines hygiene, toxicology, and pharmacology. In the years to come, Holst became one of the most influential persons in the establishing of a modern, national medicine in Norway. He initiated and implemented major revisions of Norwegian prisons and psychiatry. As an editor of the first medical journal in Norway, *Eyr*, and its follower *Norsk Magazin for Lægevidenskaben*, he set new standards for a national, academic press. Holst was also instrumental in developing new health legislation, much based on his experiences from the cholera epidemics of 1832–1833. Holst was often out travelling on study tours, and he maintained extensive academic contacts. This is also reflected through his upbuild through more than forty years (1824–1865) of a scientific collection of pharmacological specimens. Frederik Holst seems to have been a somewhat shy person in his private life. In his last years he gradually disappeared from the public arena. Perhaps his time-consuming work with the pharmacological collections explains what fully occupied him at the end of his career.

Universitetets eldste drogesamling

Michael 2021; 18: Supplement 27: 16–36.

Professor Frederik Holst (1791–1871) underviste i farmakologi ved Det Kongelige Frederiks Universitet i perioden 1824 til 1865. En viktig del av undervisningen gjaldt medisinsplantene som ble brukt som legemidler i denne perioden. For å slippe å låne slike fra byens apotek, laget Holst en egen drogesamling som han bestyrte gjennom 41 år. På slutten av sin karriere kategoriserte og katalogiserte han samlingen i henhold til samtidens foretrukne system. Undervisnings-samlingen inneholdt ikke bare droger, men også kjemikalier og mineraler. Til sammen ble materialet inndelt i 18 kategorier, eller klasser, som han kalte hver av gruppene av preparater. I katalogen står det for en del av drogene hvor de kom fra, hvem som hadde donert dem, eventuelt hvor han hadde kjøpt dem, og når de ble anskaffet. Holst underviste både legestudenter og farmasipraktikanter. Katalogen viser hvilke av drogene eller kjemikaliene som ble brukt til praktisk eksamen for de farmasistuderende. Ikke minst viser katalogen nettverket av kolleger Holst hadde over store deler av verden, og som forsynte ham med materiale til samlingen.

Det Kongelige Frederiks Universitet var Norges eneste universitet fra grunnleggelsen i 1811 og helt fram til 1946. Fagmiljøer har både endret seg og flyttet flere ganger siden begynnelsen. Men fortsatt finnes det mye gammel historie i skap og skuffer rundt om på instituttene. Denne boken er viet to kilder: Katalogen til universitetets eldste drogesamling og det som fortsatt er tatt vare på av de gamle drogene.

På Farmasøytisk institutt ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet dukket det opp noen gamle glasser med droger for noen år siden. I eskene lå det sirlige lapper som navnga drogene og med påtrykk *Museum pharmacologicum*.

I 2019 fikk Museum for universitets- og vitenskapshistorie (MUV) en henvendelse fra Avdeling for farmakologi ved Institutt for klinisk medisin på Det medisinske fakultetet. De ba MUV om å overta ansvaret for noen

gamle droger. Blant materialet dukket det opp flere små glassesker, og andre gamle beholdere. Berit Smestad Paulsen fra Farmasøytisk institutt og Anne Vaalund fra MUV ble ivrige. Iveren ble enda større da det kom for en dag at det på Avdeling for farmakologi fantes en katalog til samlingen – håndskrevet av grunnleggeren, professor Frederik Holst (1791–1871) og ferdigstilt til han gikk av som professor i 1865. Medisinhistoriker Øivind Larsen kastet seg straks over katalogen og avfotograferte den. Samarbeidet som førte fram til denne boken var i gang!

Hvorfor er gamle droger og en katalog så spennende? Professor Frederik Holst (1791–1871) underviste både medisin- og farmasistuderende innenfor fagområdet farmakologi, der denne drogesamlingen var demonstrasjonsmateriale. Disse gamle drogene er derfor del av en historie om tverrfaglighet. Botanikere, kjemikere, fysikere og medisinere underviste alle framtidens leger og farmasøyter. Det er spennende å se hvordan gammelt plantemateriale er kilder til vår tidlige universitetshistorie. Drogene og Holsts systematiske katalogføring av dem forteller undervisningshistorie og om hvordan det var en glidende overgang mellom undervisning og vitenskap i en tid da innsamling av materiale sto sentralt ved flere universitetsfag.

De eldste studiesamlingene er viktige kilder fordi de får oss til å rette fokus mot undervisningsvirksomheten. Undervisning var uten tvil den viktigste delen av professorvirket i Holsts tid. Den farmakologiske studiesamlingen vokste imidlertid langt forbi intensjonen og endte opp som en stor vitenskapelig samling. Katalogen er derfor også en viktig kilde for å belyse Frederik Holst og hans virke. Farmakologien, som fra først av nærmest synes å ha vært en pålagt oppgave, ser ut til å ha utviklet seg til å bli en fascinasjon hos ham, spesielt mot slutten av hans karriere.

Frederik Holst var 33 år gammel da han ble utnevnt til professor i medisin i 1824, med ansvar for fagene farmakologi, toksikologi og hygiene. Professoratet var nyopprettet og det fjerde ved Det medisinske fakultet. Holst var en generasjon yngre enn medisinerkollegene. «Hygiene» tilsvarte fagkretsen som senere fikk navn samfunnsmedisin. Holst kom til professoratet med en sterk interesse for medisinenes betydning for samfunnet og samfunnets betydning for folkehelsen.

Å bygge opp et norsk universitet var en prestisjefylt politisk prosess. Med enkle hjelpemidler skulle det medisinske fakultetet kunne tilby en fullverdig legeutdanning. I innledningen til katalogen over de farmakologiske preparatene beskriver Frederik Holst denne tiden i fakultetets historie:

I de første 10 Aar (1814–1824) bestod Det medicinske Facultet af blot 3 Medlemmer, nemlig Professorerne Michael Skjelderup¹ og Nils Berner Sørensen², som vare udnævnte til Professorer i Medicin uden særskilt Angivelse af de Discipliner, de skulde foredrage, samt Magnus Andreas Thulstrup³, som var udnævnt til Professor i Chirurgie og Fødselsvidenskab. Skjelderup overtog de samme Fag over hvilke han i mange Aar havde læst ved Københavns Universitet, nemlig Anatomie og Physiologie, hvortil endnu føiedes Legalmedicin, og Sørenssen overtog generell Pathologie og Therapie, speciel medicinsk Pathologie og Therapie og medicinsk Klinik samt Pharmakologie. Det ringe Antal af Lærere kunde ikke betragtes uden som en Begyndelse for at sættes i Stand til at aabne Forelæsninger over de vigtigste af Lægevidenskabens Discipliner; ... Facultetet tog derfor under Overveielse, hvilke Fag jeg burde overtage, og da det fandt, at Sørenssen var meest overlæst, tilfaldt mig Pharmakologien, samt derunder Toxikologien og Hygienen, hvilke to sidste ikke hidtil havde været foredragne.

Farmakologifaget tilfaldt Holsts professorat av ressursmessige, pragmatiske grunner. Likevel tok han fagområdet på største alvor.

Farmakologiundervisning for legestudentene

Farmakologi er læren om legemidlenes virkning på kroppen. Undervisningen var preklinisk – fra kateteret. Men det var ikke bare medisinstudenter som fulgte forelesningene. Framtidige farmasøyer fikk delta i universitetsundervisningen og ble eksaminert av universitetets professorer, selv om de den gang ikke offisielt var studenter. Læremidlene var droger – råstoff fra plante- og dyreriket som brukes til fremstilling av medisin. Drogene var både en viktig del av undervisningen og ved eksamen.

Holst måtte låne inn medisinplanter fra byens apoteker til undervisningen. Det var tungvint. Derfor startet han oppbyggingen av en egen drogesamling. Holst så tilbake på dette ved universitetets 50-årsjubileum i 1851:

Ved min Ansættelse ved Universitetet i 1824, eiede det ingen pharmakologisk Samling. Professor Sørenssen, som i 9 Aar før mig foredrog i Pharmakologie, benyttede til sine Forelæsninger Specimina, som han før hver Gang laante fra Stadens Apotheker, meest fra Elephanten. Da det derfor efter min Ansættelse af det medicinske Fakultet vedtoges, at jeg skulde overtage Foredraget over Pharmakologie, foreslog jeg i Skrivelse af 26 Mai 1824 til det Akademiske Collegium, at der af Universitetets Midler maatte blive anvist en Sum af 300 Spd. til Anskaffelse af en saadan Samling med Kar og Skabe til dens Opbevaring⁴.

1 Michael Skjelderup (1769–1852)

2 Nils Berner Sørensen (1774–1854)

3 Magnus Andreas Thulstrup (1769–1844)

4 *Fremstilling af det pharmakologiske Museums Tilbliven og Udvikling (Meddelt af Prof. Dr. Holst, den 30te April 1861)*, i Det Kongelige Norske Frederiks Universitets Aarsberetning 1861, s. 93–95.

Figur 1: Anatomigården. (Foto: Øivind Larsen 2021)

På det tidspunktet da Holst fikk denne bevilgningen til droger, emballasje og skap til oppbevaring, er det vanskelig å gjøre seg opp en klar formening av hvor stor samlingen var. Men i beskrivelsene hans av de materielle rammevilkårene kommer det klart fram at det var små forhold ved det nye universitetet.

Drogesamlingen fikk plass i Anatomikammergården, eller Anatomigården. Bygningen ligger i Rådhusgaten 19 og er byens eldste bindingsverkshus. Universitetet leide den lille bygningen for undervisning i medisin. Der foregikk forelesninger og disseksjoner. Der var også den kirurgiske instrumentsamlingen og samlingen med anatomiske preparater.

Den farmakologiske drogesamlingen ble henvist til Det medisinske fakultets «forsamlings- og avtrædelsesværelse» – et rom som samtidig var arbeidsværelse for den anatomiske dosent og prosektor. Det var også fakultetets møterom, garderobe og felleskontor. Dette innbød ikke til å utvide samlingen i noen videre grad, så samlingen bestod kun av droger som var helt nødvendige for forelesninger og eksamen. Drogeutvalget var gjort med særlig hensyn til den gjeldende farmakopeen *Pharmacopoeia Danica* fra

1805.⁵ Dette var den offisielle oversikten over de legemidlene apotekerne var pålagt å holde og hvordan de skulle være.

I 1834, ti år etter at Holst ble professor, var samlingen oppe i 649 eksemplarer. Tilveksten det året var på bare ti nummer, så tilfanget skjedde i rykk og napp. Det var allerede åpenbart at det er mye vedlikehold med en drogesamling, for han skrev i universitetets årsberetning at «en stor del maa casseres som bedærvede og ubrugbare».⁶ Så mange bedervede droger måtte kastes at samlingen faktisk ble 30 eksemplarer fattigere fram til 1840. Det året ble den utvidet med 32 kjemiske preparater fra dyre- og planteriket. «Samlingen bestod saaledes ved Udgangen af Aaret af 28 Nr. Af Dyreriget, 463 af Planteriget og 189 af Mineralriget, tilsammen 680 Nr.»⁷

Noen år var det ingen tilvekst. I 1845 var tilveksten på 38 nummer fra apoteker Møller. Det var røtter og bark fra eksotiske planter, blant annet forskjellige kinabarkarter som nylig var tatt i bruk i medisin.⁸

Etter to tiår begynte drogesamlingen å preges av elde. En fast, avsluttende setning i den årlige rapporten fra samlingen lyder: «Desuden er i Aarets Løb en Mængde bedærvede Specimina casset og ombyttet med friske og gode.» Å ha ansvaret for en stor drogesamling kunne nok føles som et sisyfosarbeid.

Da det monumentale universitetsanlegget på Karl Johans gate sto ferdig i 1852, ble forholdene langt bedre. Holst skriver selv i katalogens innledning at «Vi kunne saaledes skjelne mellom 2 Perioder for Samlingen, der var gaende fra 1824 til 1851, den anden fra 1852 til nuværende Tids, hvilket det er nødvendigt at fastholde, fordi dens Udvikling har i enhver været ganske forskjellig.»

Midtbygningen het den gang *Museum Naturale* og skulle huse de naturhistoriske museene, samt fysikk, kjemi og medisin. Medisin holdt til i bygningens østfløy sammen med de zoologiske og zootomiske samlingene. Koplingen mellom medisinfaget og zoologifaget i bygningsmassen var helt bevisst i planprosessen. Den eneste universitetsprofessoren i bygningskommisjonen, Christian Boeck (1798–1877), var en medisinere som også dekket veterinærmedisin. Den komparative anatomien skulle være bindeleddet mellom medisinstudiet og naturvitenskapen. Medisinstudenter skulle studere både menneskenes og dyrenes anatomi.

Den farmakologiske drogesamlingen fikk tildelt plass i et lite rom mellom to auditorier i 3. etasje, nemlig Auditorium 15 for medisinske forelesninger

5 *Pharmacopoea Danica, Regia autoritate a Collegio sanitatis regio medico-chirurgico Hafniensi conscripta.* Hafnia, Brummer, 1805.

6 *Det Kongelige Norske Frederiks Universitets Aarsberetning 1833–1834.*

7 *Det Kongelige Norske Frederiks Universitets Aarsberetning 1840.*

8 *Det Kongelige Norske Frederiks Universitets Aarsberetning 1845.*

og auditorium 14 for zoologi. Det står i plantegningene at rommet skulle huse samlingen og være sensurværelse ved eksamen. I praksis ble værelset også brukt som arbeidsplass for dosenten. Til tross for dette ble forholdene for samlingen betydelig bedre.

Drogene ble brukt i kateterundervisning og gruppeundervisning. I de nye lokalene kunne Holst også tilby både studenter og andre interesserte tilgang til drogesamlingene for egenstudier ved avtale⁹. Han skriver at han ønsket å ha faste åpningstider som de andre undervisningssamlingene og universitetsmuseene hadde. Det var imidlertid ikke praktisk mulig, selv om lokalene var blitt bedre. Han innrømmet likevel at det ikke var mange som tok kontakt for å besiktige samlingen «(...) da Publikum i Almindelighed neppe har synderlig Interesse for at bese en Samling af pharmaceutiske Raastoffe og Præparater, der benyttes som Lægemidler.»

I det nye universitetsanlegget kunne Holst satse større. Et stort tilfang av nye droger kom til i den neste tiårsperioden. Allerede samme år som han flyttet inn i nye lokaler, økte samlingen med 200 nummer. I Holsts rapporter til Universitetets årsberetning kan man lese hvordan han fra 1855 reiste til utlandet i sommerferiene og handlet inn eller fikk som gaver droger fra kjemiske fabrikker, drogerihandler og farmakologiske museer. Holst beskrev den kraftige veksten i jubileumsberetningen fra 1861:

Den største Deel af Samlingen er anskaffet ved Indkjøb for de bevilgede Midler; men flere hundrede Specimina, og deriblandt meget værdifulde, ere den skjænkede af Apothekere her i Staden, Drougeriehandlinger og chemiske Fabriker i Udlandet, med hvilke jeg paa aarlige Reiser i Universitetets Sommerferier har stiftet Forbindelser. Iblandt Museets betydeligere Donatorer fortjene særlig at nævnes Drougeriehandlingerne Gehe & Co. i Dresden og Hauffman & Lampe i Berlin, Professor Th. Martius i Erlangen og det franske Colonial-Ministerium, som nylig har hidsendt en anseelig Samling af Plantedroguer fra de franske Colonier. En lignende Gave har det nederlandske Colonial-Ministerium lovet fra de nederlandske Colonier.¹⁰

Det var ikke bare oppbevaringsforholdene som hadde endret seg. Holst påpeker i katalogen at farmakognosien var i rask utvikling. Dette hadde ført til en økning av antall type droger i farmakologiske samlinger andre steder også. Fra 1856 hadde Norge sin første egne farmakope – *Pharmacopoea Norvegica*. En farmakope er en offentlig autorisert bok som beskriver

9 Første gang drogesamlingen ble listet opp sammen med de andre offentlig tilgjengelige universitetssamlingene i studiekatalogen, var i 1856.

10 Fremstilling af det farmakologiske Museums Tilbliven og Udvikling (Meddelt af Prof. Dr. Holst, den 30te April 1861), i *Det Kongelige Norske Frederiks Universitets Aarsberetning* 1861, s. 93–95.

*Figur 2: Daværende Museum Naturale, nå Domus Media ved universitetet.
(Foto: Øivind Larsen 2021)*

de legemidlene som er i vanlig bruk i landet. Kjemiske stoffer, droger eller preparater som er beskrevet i farmakopeen skulle finnes i alle apotek og være av samme beskaffenhet overalt i samme land. Kravene til stoffene og antallet offisinelle legemidler varierte fra land til land. Farmakopeen angir kravene som stilles til legemidlenes kvalitet, og angir metoder for analyse av dem. Det var derfor viktig å få en norsk farmakope som erstatning for den danske fra 1805.

Holst var med i komitéen som utarbeidet den nye norske farmakopeen. Han nevner ikke dette arbeidet som årsak til å skaffe nye droger, men det ville være sannsynlig at den nye farmakopéen påvirket undervisningen.

Med det store tilfanget av nye droger ble det raskt plassproblemer, og det ble installert flere skap i det tilstøtende auditoriet. Noen få år senere var også disse skapene stappfulle.

Mens Holst skrev denne katalogen foregikk et komitéarbeid ved universitetet for å se på plassbehovet til alle universitetets samlinger. Holst viste ingen større tro på at forholdene ville forbedres i nær framtid.

Farmakologi var et stort og viktig fag for datidens medisinerstudenter. Det ble ikke forelest etter noe fastsatt pensum på Holsts tid, og vi ser av

forelesningskatalogen at studentene ikke nødvendigvis lærte det samme fra kull til kull. I 1850 og 1851 foreleste Holst i «Saltenes, Vandenes og de uveielige Legemers Pharmakologie». I 1852 var det «Metallernes toxicologie, derefter den almidelige Pharmakologie». Etter hvert ble forelesningsplanen mer detaljert. Holst hadde undervisning seks dager i uken. I 1853 var planen som følger: «Mandag, Onsdag og Fredag, at foredrage Sundhetspolitic; Tirsdag og Thursdag Pharmacologie; Løverdage at anstille Examinatorier over udvalgte Dele af Pharmakologie og Toxicologie».

I årene som fulgte ser vi forskjellige varianter av dette. Han brukte mest tid på generell farmakologi. Vekselvis foreleste han også om toksikologi og sunnhetslære, sjeldnere foreleste han over «Metallernes og Vandenes» farmakologi. På lørdager hadde han gjerne framvisning, beskrivelse og undersøkelser av drogesamlingen. Som vi forstår, var drogesamlingen en integrert del av undervisningen hele veien. Og det var ikke bare medisinstudenter som dro nytte av den.

Farmasipraktikantene

Farmasøyter var ikke nevnt i Universitetsfundasen fra 1824. Gjennom hele 1800-tallet ble det diskutert hvor mye teoretisk kunnskap man burde kreve av en farmasøyt. Ble de akademiske kravene for strenge, fryktet mange at det ble vanskelig å finne lærlinger til apotekene. I 1836 ble det vedtatt en ny lov om farmasøytisk eksamen. Etter å ha gått i lære og etter praksis i apotek, ble det nå vanlig å hospitere ved universitetet i en periode av læretiden.

De kommende farmasøytene fikk følge forelesninger i naturhistorie, fysikk, kjemi og farmakologi. Professorene i de aktuelle fagene og en apoteker arrangerte deretter eksamen. Til eksamen måtte kandidatene først gjennom en seks timers prøve i «en saadan Gjenstand af Apothekervidenskaben, som ei kan formodes ubekjent for dem, der fremstille sig til pharmaceutisk Examen, men heller ikke kan besvares ligefrem af nogen udenat lært Bog». Deretter var det en praktisk prøve som besto av tre oppgaver: to analytiske og en syntetisk. Denne prøven ble avholdt i universitetets kjemiske laboratorium over en eller to dager. Så var det muntlig eksamen med eksamenskommisjonen: Læreren i naturhistorie eksaminerte i zoologi, botanikk og mineralogi. Læreren i fysikk eller kjemi eksaminerte i fysikk og kjemi. Læreren i farmakologi eksaminerte i farmakognosi, reseptlesning og «de med hensyn til heftig virkende Lægemidler for Riget gjældende Lovbestemmelser». Apotekeren eksaminerte i farmasi, farmasøytisk vare- og handelskunnskap og resepters taksasjon. Alt dette foregikk i løpet av to formiddags- og to ettermiddagsøkter.

Undervisning og eksamen foregikk altså ved universitetet, men var formelt sett ikke en del av institusjonens virkeområde. Denne hybridløsningen er et godt eksempel på samhandlingen som alltid har vært mellom universitet og samfunn. Det første kullet studenter på Farmasøytisk institutt med opptakskrav om examen artium kom ikke før i 1931.

I 1855 foreslo den rådgivende medisinalkomité at det burde opprettes en egen lærerpost i farmasi. Universitetets medisinprofessorer var svært negative til dette forslaget. Frederik Holst, Christen Heiberg (1799–1872), Christian Boeck og Wilhelm Boeck (1808–1875) mente at en ny lærerpost ikke var hensiktsmessig. Dette ville rendyrke farmasien, men deres erfaring var at kunnskapshullene hos farmasikandidatene ikke var av farmasifaglig art. Wilhelm Boeck hevdet at den lave dannelsen til de farmasistuderende var problemet, ikke undervisningen. Forslaget ble forkastet.

På samme tid var også et endringsforslag fra den farmasøytiske eksamenkommisjonen til behandling. Kommisjonen ville heve nivået på farmasikandidatenes forkunnskaper. Kandidatene hadde vært lærlinger ved et apotek før de kom til universitetet, og det var lite kontroll med hva apotekeren lærte bort.

Diskusjoner om inntakskrav til og innhold i farmasiutdannelsen kom og gikk gjennom andre halvdel av 1800-tallet. Krav om økte forkunnskaper ble presentert og avvist først på 1850-tallet, deretter på 1890-tallet. Eksamenkommisjonen foreslo på 1850-tallet at lærlingetiden i apotekene i større grad burde kvalitetssikres. Dette fikk de ikke gjennomslag for. Apoteker Møller uttalte at forholdet mellom apotekeren og hans disippel «maa være ligesaa privat som det mellem en haandværker eller Handelsmand og hans Lærling».

Det ble også diskutert om farmasilærlingene burde ha artium for å kunne ta farmasieksamen. Det var en utbredt bekymring at et strengere krav om grunnutdanning ville føre til at for få ville velge dette yrket. Den offentlige diskusjonen sprikte mellom to forskjellige oppfatninger av farmasilærlingen. På den ene ytterkanten ble han sett som en oppegående student som skulle inn i et virke som krevde ekspertise. På motsatt ende av skalaen ble farmasilærlingen sett på som en fattig stakkar, som fra barnsben hadde lært det som trengtes gjennom praksis i apotekene.

Fra samling til museum

Fordi medisinenes teorigrunnlag forandret seg raskt på 1800-tallet og inndelingsprinsippene for planter og droger likeså, krevde undervisningssamlingen en kontinuerlig revisjon. Dette arbeidet sto Holst selv for gjennom de 41 år han hadde ansvaret for den. Da Holst sluttet i 1865, hadde den

vokst til en stor vitenskapelig samling med 3237 forskjellige eksemplarer, og den fikk da navnet *Museum pharmacologicum*.

Før han ble pensjonist katalogførte Holst hele samlingen på sirlig vis. I *Catalogus Musei pharmacologici* fordelte han drogene og de andre specimina på 18 kategorier. Samlingen hadde altså startet som en ren undervisnings-samling for at man skulle slippe ekstraarbeidet med å låne fra apoteket hver gang man skulle undervise. I løpet av Holsts professorvirke ble samlingen videreutviklet og omdefinert til å være en forskningssamling, deretter et museum.

Jo større samlingen ble, desto vanskeligere ble det å bruke den i vanlig medisinerundervisning. Droger var – og er – dessuten forgjengelige. Siden 1820-tallet hadde det vært mange runder med utskifting av «bedærvede og ubrukbare» droger. Likevel ble den eldste samlingen preget av sin alder. Holsts etterfølger, professor Ernst Ferdinand Lochmann (1820–1891) så behovet for en mindre samling tilpasset studentenes behov, og Holsts samling gikk ut av aktiv bruk.

Holst tok først i bruk begrepet *Museum* om samlingen i 1861. Dette sammenfaller med at han skrev historien til den farmakologiske samlingen til universitetets 50-årsjubileum.

Holst hadde i flere år besøkt farmakologiske museer i Europa. Navneendringen var også en statushevning av samlingen. Lochmann viderførte ikke museumsnavnet. Det ble stående noen år i universitetets fellesoversikt over alle universitetssamlingene, mens i de årlige rapportene Holst skrev, brukte han betegnelsen *samling*.

Å gjenskape en samling

Drogesamlingen ble funnet delvis på Farmasøytisk institutt, delvis på Det medisinske fakultet, nærmere bestemt Avdeling for farmakologi. Samlingen kan ha blitt delt da farmasifaget omsider fikk sitt eget institutt med ny, flott bygning med de første studentene på Blindern i 1931. Kanskje ble deler av samlingen hentet opp fra medisinerne i sentrum for å brukes i farmakognosiundervisningen den første tiden?

Det ble raskt bygget opp en ny drogesamling ved Farmasøytisk institutt. Denne samlingen befinner seg i dag i Drogerommet i 3. etasje. Holsts droger ble på et tidspunkt satt vekk. Langt senere ble de så gjenfunnet her og der i kjelleren. Noen var oppbevart i skap tilhørende avdeling for farmakognosi, andre i skap tilhørende avdeling for galenisk farmasi.

På Avdeling for farmakologi ved Institutt for klinisk medisin på Gaustad hadde Heidi Tømmerdal sørget for at gamle drogesamlinger og andre gamle gjenstander ble tatt med fra Blindern da de flyttet inn. Farmakologene flyt-

Figur 3: Noen eksemplarer fra klassen Holst kalte Oleosa, altså oljedroger. Disse er typisk appetittstimulerende droger og er i dag mye brukt som krydder. (Foto; Øivind Larsen)

tet fra sentrum til bygningen for preklinisk odontologi¹¹ på Blindern på slutten av 1960-tallet. Vi vet foreløpig ikke om samlingene har vært i bruk i undervisning på Blindern. På Gaustad har de stått til pynt i glass-skap i korridorene.

Noen ganger skal det bare noen få «portvoktere» til for å redde historiske verdier. At katalogen også var bevart, ga samlingen straks større verdi.

MUV og Berit Smestad Paulsen flettet så de forskjellige delene av drogesamlingen sammen og registrerte den. Deretter kunne Smestad Paulsen sammenligne drogeetikettene med informasjonen i Holsts katalog. I katalogen hadde Holst skrevet hvorfor han hadde laget denne samlingen, hvor de forskjellige eksemplarene kom fra og fra hvem. Han beskrev også hvordan han hadde brukt tidens klassifisering av drogene. På etikettene som lå i hver boks, hadde han påført informasjon om plantesystematikken til de fleste drogene.

På 1800-tallet klassifiserte man droger etter andre prinsipper enn i dag. Kunnskapsnivået om innholdsstoffer og farmakologiske egenskaper var lavere, så begreper som var relaterte til smak og fysiske egenskaper ble brukt i systematiseringen.

Holst delte de 3237 eksemplarene i samlingen inn i 18 forskjellige grupper. Det var store forskjeller i størrelsen på gruppene og de fordeler seg som vist i tabell 1.

¹¹ I dag Georg Morgenstiernes hus.

Holsts betegnelse	Beskrivelse	Antall
Classis I. Mucilaginea	Slimdroger	72
Classis II. Amylacea	Stivelsesdroger	88
Classis III. Gelatinosa	Gelatindroger, animalske	41
Classis IV. Albuminosa	Albumindroger	4
Classis V. Saccharina	Sukkerdroger	91
Classis VI. Oleosa	Oljedroger	
A. Pinguolea	Fete oljer	
	A.a. Animalske	35
	A.b. Vegetabiliske	140
B. Aetherolea	Eteriske oljer	
	B.a. Animalske	36
	B.b. Vegetabiliske	364
C. Pyrolea	Tjæreaktige stoffer	
	C.a. Animalske	5
	C.b. Vegetabiliske	7
	C.c. Mineralske	33
Classis VII. Resinosa	Resindroger, harpiks og balsam	305
Classis VIII. Acria	Sure/irriterende droger	
	A. Animalske	25
	B. Vegetabiliske	291
Classis IX. Amara & astringentia	Bitre og sammensnerpende droger	
	A. Animalske	5
	B. Vegetabiliske	557
Classis X. Narcotica	Narkotika	212
Classis XI. Aethylica	Væsker inneholdende etyl	21
Classis XII. Metalloidea	Metalloider	50
Classis XIII. Acida	Syrer	58
Classis XIV. Alkalia	Baser	218
Classis XV. Terra	Jordstoffer	131
Classis XVI. Metalla	Metaller	403
Classis XVII. Saponos	Såper	14
Classis XVIII. Balneologica	Bademidler/Gytjebad	22

Tabell 1: Oversikt over samlingen

Tabell 1 viser til sammen de 3237 numrene i katalogen. I realiteten var det mange flere, fordi mange nummer inneholder flere preparater (det kan være fra 2 til 4), slik at antall eksemplarer som Holst har registrert, er høyere enn nummeret som finnes ved det siste registrerte produktet med nummer som er angitt i katalogen.

Til slutt i Holsts katalog har han registrert 38 eksemplarer som ikke er klassifisert og nummerert. Han har nedtegnet informasjonen som lå ved plantene ved mottak, og skriver at disse ikke er registrert med resten av samlingen fordi han er skeptisk til informasjonen og har ikke fått

Classis VI. Oleosa

341 Oleum Cera empyreuticum. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1862 paravit Th. Damtrek.

404a Oleum lini sulphuratum. Specimen practicum in examine pharmaceutica maji 1862 paravit Pedersen.

847a Extractum valeriana aethereum Ph. Norv. Specimen practicum in examine pharmaceutica Nov.br. 1861 paravit. Foss.

847b Extractum valeriana aethereum Ph. Norv Sp. Pr. in exam ph. Novbr. 1862, paravit. T. Ring.

Classis XII Metalloidea

2361 Sulphur praecipitatum. Specimen practicum in examine pharmaceutico Novbr. 1861 paravit J.B. Eeg.

2362 Sulphur praecipitatum. Specimen practicum in examine pharmaceutico Maji. paravit P.L. Jentoft.

Classis XIII Acida

2390 Acidum sulphuricum dilutum - Ph. Examine pharm. Dcbr. 1863 paravit J.Rein

2394 Acidum hydrochloricum concentratum. In exam. Pharm. Dcbr. 1863 paravit T.O. Alstad

2412 Acidum aceticum concentratum. Specimen practicum in examine pharmaceutico Maji 1860 paravit J. Aas.

2413 Acidum aceticum concentratum. Specimen prctacticum in examine pharmaceutico Maji 1861 paravit J.B. Eegs.

2429 Acidum benzoicum sublimatum. Specimen practicum in examine pharmaceutia Maji 1860 paravit mid delton.

2441 Acidum hydrocyanicum alcoholisatum 2,3%. In exam pharm Novbr. 1863 paravit A. Johnsen.

2442 Aqua amygdalarum amarum. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1862 paravit Agerborg.

Classi XIV Alkalia

2502 Hydras kalicus susus. Specimen practicum in examine pharmaceutica Novbris 1861 paravit Thorkildsen.

2503 Hydras kalicus susus. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1862 paravit Troje.

2511b Bicarbonas kalicus. In Examine pharmaceutica Maji 1864 paravit O. Johnsen.

2533 lodetum kalicus Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1857 paravit Franc Peter Moeller.

2536 Brometicum kalicum. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maja 1860 paravit B.H.J. Habel.

2544 Persulphoretum kalicum Ph. Norv. Specimen practicum examine pharmaceutica Novbr. 1861 paravit D.H. Hilmers.

2572b Cyanetum kalicum. In examine pharmaceutica Maji 1864 paravit A. Johnsen

Classis XVI Metalla

2824 Oxydum zincicum praecipitatum. Specimen practicum in examine pharmaceutica Novbr. 1860 paravit Maschmann

2845 Valerianas zincicus. Specimen in examine pharmaceutica, Novbr. 1856 paravit Stillesen

2975 Subnitras bismuthicus. Specimen practicum examine pharmaceutica Maji 1863 paravit. C. Bömhoff

2982 Oxydum stibicum. Specimen practicum in examine pharmaceutica. Maji 1860 paravit Jahn.

2983 Oxidum stibicum . Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1861 paravit Thorkildsen

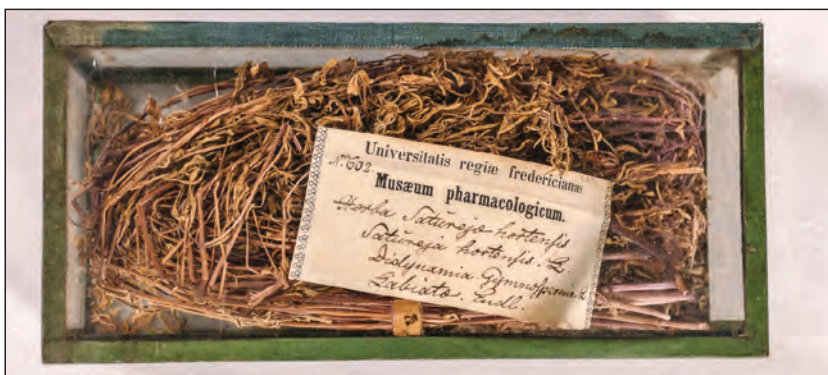
3169 Fila & crystallisata nitratis argentinica ad modum Grassex Liebach. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1861 paravit A.H.M. Lunde

3180 Chloretum aurico-natrium crystallisum - Specimen practicum in examine pharmaceutica Novmbr 1868 paravit M. Bjerken.

Tabell 2: Oversikt over katalognumrene brukt til eksamen for farmasistuderende.

kvalitetssikret den. Katalogen har også et register som gjør at det er lett å finne frem til droger man er spesielt interessert i.

Det var ikke bare drogene ved Det medisinske fakultet som ble registrert i Holsts katalog, men også andre kjemiske stoffer og preparater som brukes i produksjon av legemidler. Drogene tilhører de ti første klassene, til og med nummer 2318. Deretter registrerte Holst de forskjellige kjemikaliene som ble brukt til undervisning og forskning. Dette gjaldt alkoholholdige væsker, syrer, baser og salter. I tillegg en gruppe som kalles Terra, eller jordprodukter, metaller, og ikke minst såper og gytjebadprodukter. De to sistnevnte ble ofte brukt i medisinsk sammenheng på 1800-tallet. Bad var på 1800-tallet vanlige behandlingsinstitusjoner flere steder i Europa. Der ble kroppen blant annet innsmurt med gytje som et ledd i behandlingen. *Museum pharmacologicum* inneholdt alt en farmakope ville inneholde, samt mye mer.

Figur 4: Drogenes etiketter er også viktige kilder. Dette er tørket sommersar. I katalogen har Holst skrevet *Herba Satureja hortensis*, men på etiketten har han i tillegg tatt med tidens botaniske klassifisering: *Satureja hortensis*, *Didymia Gymnospermia*, *Labiata Endl.* (Foto Øivind Larsen)

Eksemplarer brukt i praktisk eksamen for de farmasøytisk studerende

Professor Frederik Holst underviste både medisin- og farmasistuderende innenfor fagområdet farmakologi og drogesamlingen var viktig som demonstrasjonsmateriale. Flere av drogene og kjemikaliene i samlingen ble brukt til praktisk eksamen for de farmasistuderende. Tabell 2 viser de enhetene fra samlingen som ble brukt i den praktiske eksamen for de farmasøytisk studerende i perioden 1856 til 1868. Nummeret foran hver post henviser til nummeret i Holsts katalog. Oversikten viser hvilken apoteker som var sensor ved disse eksamenene. Det er ikke angitt noe om hvilke prøver studentene skulle utføre. Den første norske farmakopeen ble utgitt i 1854. Det er bare to nummer (2536 og 3169) som ikke står i denne farmakopeen.

Oversikten over droger og andre eksemplarer som ble brukt gir imidlertid lite informasjon om hvordan eksamen for farmasøytene ble gjennomført. Det vi vet fra andre kilder, er at de kommende farmasøytene var igjennom flere dager med praktisk eksamen og at de skulle ha god kunnskap om alle produkter som skulle brukes til produksjon av legemidler og alle produkter som skulle selges på apoteket.

Mengdeangivelser for enkelte av eksemplarene i Holsts katalog

I den håndskrevne katalogen er flere av de innførte produkter oppført med vektmengder. Disse vektmengdene er håndskrevet, som resten av katalogen, og har ikke vært helt enkle å tyde¹². For innholdet i tabell 3 henvises til den

¹² Schwarz 1963.

Figur 5: Disse drogene har både Holsts gamle etikett og en etikett av nyere dato. Selv om mesteparten av samlingen gikk ut av aktiv bruk etter Holsts tid, viser disse og andre dobbeltmerkede glass at mange droger ble brukt i minst en generasjon til. (Foto: Øivind Larsen)

digitaliserte versjonen av katalogen som er gjort tilgjengelig av Universitetsbiblioteket i Oslo¹³. Vektenhetene i tabell 4 er tatt fra *Pharmacopoea Norvegica*, 1854.

Vitenskapshistorisk sett er problemet med de ulike standardene for mål og vekt innen medisin og farmasi meget viktig. Hvis man skal vurdere f.eks. effekt av medikamentell pasientbehandling, må man vite nøyaktig hvilke mengder som har vært brukt. Sammenlikninger over tid, f.eks. ved hjelp av sykehusjournaler, som man i Danmark-Norge hadde fra midten av 1700-tallet, avhang av kunnskap om mengdeangivelsene, likeledes internasjonale sammenlikninger og bruk av medisinsk litteratur. Det er således problematisk å overføre datidens måleenheter til de vi bruker i dag. Vektmengden pund, for eksempel, varierte fra land til land, likeledes unser.

Opphavlandet til eksemplarene i Holst katalog er ikke alltid angitt. Den påskrevne vekten viste til opphavlandet vektstandard. Variasjonen mellom vekten på et pund variere fra 350 g til 500 g i de europeiske landene. Dette kommer tydelig frem i tabellen i *Pharmacopoea Norvegica* fra 1854, figur 3.

13 Søk på «Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Fredericianæ» i Oria eller andre søkeportaler for Universitetsbiblioteket ved Universitetet i Oslo. Berit Smestad Paulsen har klart å tyde mange, men ikke alle symbolene for vekt. Arbeidet med å tolke vekttegnene kan videreføres av andre. Det kan være noe feil i tolkningene som er gjort foreløpig og flere av de oppgitte mengdene var det ikke mulig å tolke.

Side i Holst	Nummer	Navn	Mengdeangivelse tolket fra katalogen	Oversatt til
36	209	Pepsinum germanicum	ʒj _ 1 lb 5 Sgr.	1 drachme, 1 pund, 5 solid grain
36	210	Pepsinum germanicum	ʒj _ 1 fl. 12 x??	1 drachme, 1 flaske, 12?
36	211	Pepsinum cum amylo acid	ʒβ _ 1 fl. 30 ??	½ unse, 1 flaske, 30?
51	387b	Cortex seminum theobrobatum contusis. Cocoa. Thea cacao	ʒj	1 unse
51	387c	Semina theobromatum, pinguolea orbata & pulverata "Pulvis Cacao"	ʒj	1 unse
110	1118	Resina pistacia lentisci Serail.	ʒβ	½ unse
123	1274	Colchicinum	ʒβ - 3 fl. 45g	½ drachme – 3 fl. 45g
131	1394	Emetinum purum	ʒj _ 1 lb 17 Sgr. 7	1 drachme,
131	1395	Emetinum coloratum	ʒβ _ 6 Sgr.	½ drachme, 6 sol. grain
145	1562	Semina simaba cedronis	ʒjjj _ ?? 0.6.4	3 drachme
154	1644	Cinchoninum purum crystallisatum	ʒj	1 drachme
154	1647	Chinoidinum purum	ʒjj	2 drachme
154	1648	Chinidinum purum crystallisatum	ʒj	1 drachme
154	1650a	Acidum chinovicum	ʒj	1 drachme
155	1653	Sulphas chininicus	ʒj	1 drachme
155	1654	Sulphas chininicus neutralis	ʒj	1 drachme
155	1656	Hydrochloras chininicus	ʒj	1 drachme
155	1658	Hydrochloras chininicus	ʒj	1 drachme
155	1659	Phosphas chininicus	ʒj	1 drachme
155	1660	Arsenicus chininicus	ʒj	1 drachme
155	1661	Hydriodas chininicus	ʒj	1 drachme
155	1662	Acetas chininicus	ʒj	1 drachme
155	1663	Citras chininicus	ʒj	1 drachme
155	1664	Citras ferrosa-chininicus	ʒj	1 drachme
155	1665	Tartras chininicus	ʒj	1 drachme
155	1666	Tartra ferrosa-chininicus	ʒj	1 drachme
156	1667	Tanna chininicus	ʒj	1 drachme
156	1668	Valerianas chininicus	ʒj	1 drachme
156	1669	Hydroxyanas ferroso-chininicus	ʒj	1 drachme
156	1670	Lacta chininicus	ʒj	1 drachme
156	1671	Sulphas cinchoninicus	ʒj	1 drachme
156	1672	Sulphas cinchoninicus	ʒj	1 drachme
156	1673	Hydrochloras cinchoninicus	ʒj	1 drachme
156	1674	Sulphas chinidinicus purus	ʒj	1 drachme
156	1675	Sulphas chinidinicus	ʒj	1 drachme
156	1676	Nitras chinidinicus	ʒj	1 drachme
156	1677	Chinas calcicus	ʒj	1 drachme
199	2144	Papaverinum	2 grm. 3 fr. 60c.	
199	2145	Meconium	2 grm. 3 fr. 60c.	
203	2218	Sulphas atropinicus	ʒβ - 2 fl. 45g??	½ drachme – 2 fl. 45g
203	2219	Valerianas atropinicus	ʒβ - 2 fl. 45g??	½ drachme – 2 fl. 45g
262	2753	Aluminium	¼ lb. ?? 1.0.0. 1/4 U. Fl. 1.0.0.	¼ pund,
262	2754	Aluminium in fila	1?? lb. 10gr. 1 Lod IX 10gr	
262	2755	Aluminium in files cubo	9?? 2 ?? lb. 11.5 9 qvt. 2.cnt. Trh. 11.5	
262	2756	Aluminium in lamina	7 – 6. lb. 4.3 7 - 6. Trh. 4.3	
273	2846	Valerianas zincicus	ʒjj _ 8 Sgr.	2 drachme, 8 sol. grain
273	2849	Cyanetum zincicus	ʒjj _ 3 Sgr.	2 drachme, 3 sol. grain
296	3185	Palladium purum	ʒj _ 41/3 lb.	1 drachme, 4 1/3 pund
296	3190	Iridium	ʒβ 2 ½ lb.	½ drachme, 2 ½ pund
296	3191	Osmium	Gr. iiiβ 20 Sgr	Gr. 21/2, 20 sol. grain
296	3192	Tellurium	Gr. xxij 3lb.	Gr. 21 ½,
297	3196	Wolframium	ʒj 4lb.	1 drachme, 4 pund
297	3198	Oxydum tantalicum	Gr. Xij 12/3 lb.	Gr. 12, 12/3 pund
297	3199	Acidum tantalicum	Gr. lj 1 ½ lb.	Gr. 2, 1½ pund

Tabell 3: Måleenheter som forekommer for preparater i Holsts katalog.

Tegn	Betegnelse	Tilsvarende i vekt	Annet
ʒ	drachme	~ 3,7g	60gr
ʒ	unse	~ 29,8	8 ʒ
lb	pund	~ 357g	12ʒ
Gr	grain	~ 65mg	
Sgr	Solid grain	~ 62mg	solid
β	1/2		Dette etter et tall betyr 1/2, dvs 3β er 1/2 drachme
i eller j	1		Antall i er f.eks. 2 eller 3 enheter, j settes bak i stedet for den siste i for ikke å risikere forfalskning av mengden.

Tabell 4: Forklaring på tegnene og tilsvarende mål fra farmakopéen av 1854.

Droge-eksemplarer fra Holsts samling som fortsatt finnes

Holsts katalog blir spesielt interessant fordi en rekke droger fra *Museum pharmacologicum* fortsatt finnes. 303 droger er i de små firkantede glasseskene, mens det finnes 114 større droger som oppbevares i andre beholdere.

I denne boken er hele oversikten Holst skrev over *Museum pharmacologicum* transkribert¹⁴. Det er også inkludert en oversikt over de drogene som fortsatt finnes¹⁵. Denne oversikten er spesielt interessant, fordi etikettene i beholderne inneholder mer informasjon om medisinplantene enn det som står i katalogen.

I tillegg til drogenes navn er den botaniske klassifiseringen angitt. Dette er klassifiseringen som ble brukt på 1800-tallet og som i stor grad benytter seg av de betegnelser som ble bestemt av Carl von Linné (1707–1778). Holsts klassifisering kan gjenfinnes blant annet i professor William Witherings botanikk fra slutten av 1700-tallet. Professor William Withering (1741–1799) var medlem av The Linnéan Society of London¹⁶. Schroffs lærebok fra 1853 i farmakognosi var også en viktig kilde¹⁷. I tillegg til informasjonen om plantesystematikken er det ofte angitt hvor plantematerialet kom fra og hvem som donerte det.

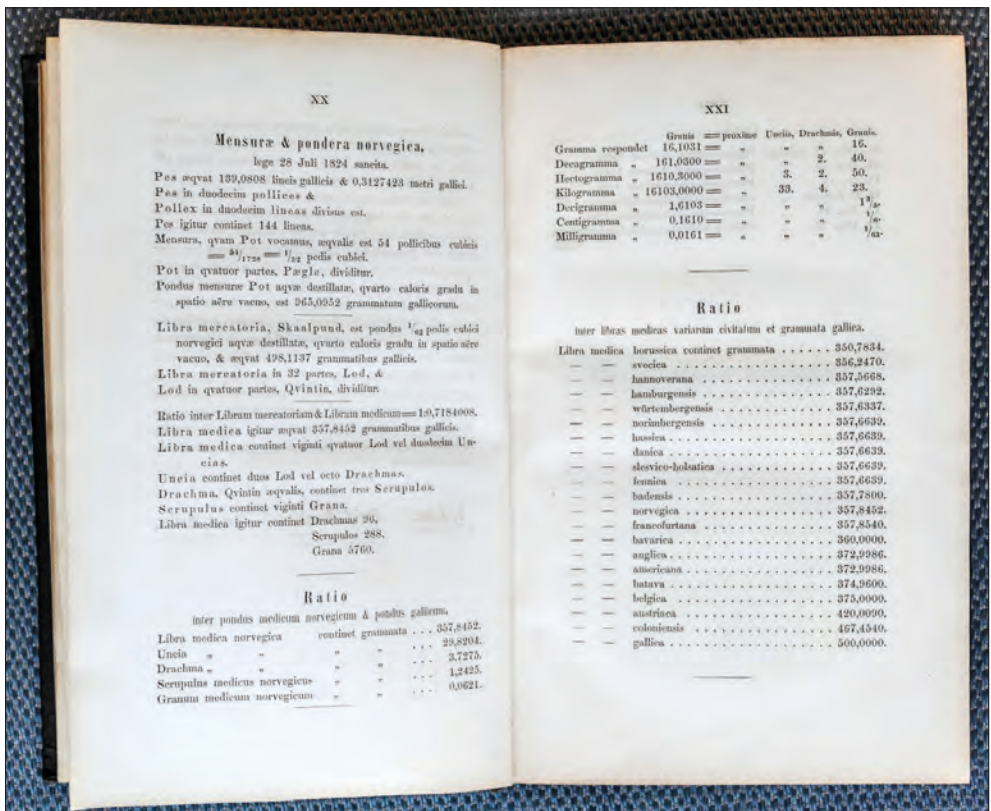
Det er viktig å merke seg at de latinske planteneavnene og drogenavnene som er brukt i Holsts katalog, i mange tilfeller ikke er gyldige i dag. Dette

14 Holst F. Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Friedericianæ – Tabeller. *Michael* 2021; 18; Supplement 27, 75–205.

15 Paulsen BS. Universitetets eldste drogesamling i 2021. *Michael* 2021; 18; Supplement 27, 206–17..

16 Vi har brukt 4. utgave, utgitt av hans sønn i 1801 (Withering 1801). Professor William Withering var lege, botaniker, geolog og kjemiker og var den som skjønte at *Digitalis purpurea*, revebjelle, kunne brukes mot vattersott. Dette var opphavet til bruken som hjertemedisin.

17 Schroff 1853.

Figur 6: Mål og vekt i farmakopeen fra 1854, eksemplar i Oslo katedralskoles bibliotek. (Foto: Øivind Larsen)

Figur 7: Glass med kininderivater. Vektinnhold 1 drachme i hvert glass. (Foto Øivind Larsen)

Classis VII. Regia.

Numerus generalis.	Numerus classis.	Nomen.	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus, quo in museum receptum.
		<i>P. s. Athorolba vegetabilis.</i>			
X	694.	<i>Semina Myristicis mephata</i>	Myristices		
X	695.	<i>Semina Myristicis mephata</i>	—		
X	696.	<i>Fructus Myristicis fatuus J. dactylidis (Myristicis J. agrestis)</i>	—	Don. Opatz. Girona	1854
	697.	<i>Fructus Myristicis fatuus J. dactylidis (Myristicis J. agrestis)</i>	—	Don. Kuffmann	1859
	698.	<i>Fructus Myristicis fatuus J. dactylidis (Myristicis J. agrestis)</i>	—	Don. Kuffmann	1859
	699.	<i>Fructus Myristicis mephata</i>	—	Don. Kuffmann	1859
	700.	<i>Urtica frutes Myristicis mephata</i>	—		
	701.	<i>Rangolium Jaminum Myristicis mephata</i>	—		
X	702.	<i>Rangolium Jaminum Myristicis mephata</i>	—		
	703.	<i>Rangolium Jaminum Myristicis mephata</i>	—	Don. Gole.	1861.
	704.	<i>Rangolium Myristicis Biniute vel officinale. In parte fœtibus Annacis lignis et lignis</i>	—	Don. Teal	186.
X	705. a.	<i>Athorolba. Cithli. Fructum Myristicis mephata. Cl. Maculis</i>	—		
	705. b.	<i>Cithli. Athorolba mephata</i>	—		
X	706.	<i>Fructus Epidendri Vanilla (fr. Vanilla.)</i>	Moroniaceae Orchidaceae	Don. Addison	1862.
X	707.	<i>Fructus Vanilla</i>	—		
X	708.	<i>Fructus Vanilla-Laguaira</i>	—		
X	709.	<i>Fructus Vanilla-javanensis</i>	—	Don. Van Lenthof	1858
	710.	<i>Folia Annoni fragrantis. (Folium. Fœta herbosissima.) B. Cassinia</i>	—	Don. Minut. K. J.	1866.

Figur 8: Frederik Holst katalogførte sirlig eksemplarets navn, og i mange tilfeller hvem som hadde donert det og når det ble innlemmet i samlingen. Her et eksempel – siden med drogenumrene 694-710. (Foto: Øivind Larsen)

gjelder også navn på mange av plantefamiliene. Katalogen kan derfor ikke brukes som et moderne oppslagsverk.

Hvor kom alle drogene fra?

Holst beskrev hvordan han fikk de forskjellige drogene i innledningen til katalogen. Han holdt også flere innlegg i Det norske medisinske Selskab i perioden 1863 til 1865, der han presenterte droger han hadde fått til den farmakologiske samlingen. I disse foredragene fortalte han detaljert om hva han hadde fått, hvor de kom fra, og hva de ble brukt mot, og i flere tilfeller sammenlignet med droger han kjente fra før¹⁸.

18 Holst i *Norsk Mag Lægevidensk.* 1863–1866

Holst hadde et meget stort nettverk av fagpersoner som han fikk drogene fra. Det var kolleger og apotekere i flere land, drogefirmaer som handlet med droger, og fabrikker som produserte en del av de rene stoffene han fikk.

Holst hadde også kontakt med det franske ministeriet for Algerie og andre franske kolonier. Det er en imponerende samling han bygget opp. Drogene kom langt borte fra, blant annet fra Latin-Amerika og fra de Vestindiske øyer. Spesielt kom mange fra øya Reunion, fra Brasil og India. Alt dette beskriver Holst i innledningen til katalogen, og i denne informasjonen skjuler det seg en spennende historie for senere undersøkelser¹⁹.

Litteratur

- Catalogus Musei pharmacologici*. Det Kongelige Frederiks universitet, Christiania 1865.
- Forelæsninger ved Det kongelige Frederiks universitet*. 1856 til 1929.
- Hamran O. *Farmasøytens historie i Norge 1858–2008*. Oslo: Press, 2008.
- Healde, Thomas. *Pharmacopoeia of the Royal College of Physicians of London*. Seventh edition, London, Printed by G. Woodfall fo T. Longman, Paternoster row, 1796.
- Holst F. Det Kgl. Frederiks Universitets farmakologiske Museum. *Norsk Mag Lægevidensk* 1866; Anden Række, 20 (27): 481–96.
- Holst F. (Møteinnlegg om Universitetets farmakologiske samling). *Norsk Mag Lægevidensk* 1863; Anden Række, 17 (24), 532–8.
- Holst F. (Møteinnlegg om Universitetets farmakologiske samling) *Norsk Mag Lægevidensk* 1864; Anden Række, 18 (25), 712–3.
- Holst F. (Møteinnlegg om Universitetets farmakologiske samling, inkl. diskusjon) *Norsk Mag Lægevidensk* 1865; Anden Række, 19 (26), 978–80.
- Det Kongelige Norske Frederiks Universitets Aarsberetning*. (Kapitlene om den farmakologiske samlingen er gjennomgått fra 1833 til 1864. Holsts historiske framstilling fra 1861 er på s 93–95.)
- Pharmacopoea Danica, Regia auctoritate a Collegio sanitatis regio medico-chirurgico Hafniensi conscripta*. Hafnia, Brummer, 1805.
- Pharmacopoea norvegica, Regia auctoritate edita*. Christiania: Typis Brøgger & Christie, 1854.
- Schroff CD. *Lehrbuch der Pharmacognosie*. Wien: Wilhelm Braumüller, k.k.Hofbuchhandler, Gedruckt bei J.P.Sollinger's Witwe. 1853.
- Schwarz HD. Das Nürnberger Apothekergewicht, seine Entstehung und seine geschichtliche Bedeutung. *I Zur Geschichte der Pharmazie. Geschichtsbeilage der Deutschen Apotheker-Zeitung zugleich Mitteilungsblatt der Internationalen Gesellschaft für Geschichte der Pharmazie e. V.* 1963; 15; Nr 4. 24–9.
- Vaalund A. *Farmasøyer – universitetets uoffisielle studenter*. Nettartikkel på www.muv.uio.no. Publisert 2020.

19 Holst F. *Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Friedericianæ – Frederik Holsts egen innledning*. *Michael* 2021; 18: Supplement 27, 51–74.

Withering W. *A systematic arrangement of British plants*. London: H. Baldwin and Son, Printers, New Bridge Street, 1801.

Nettsider

World Flora Online: <http://worldfloraonline.org/>

The Plant List: <http://www.theplantlist.org/>

Berit Smestad Paulsen

b.s.paulsen@farmasi.uio.no

Anne Vaalund

anne.vaalund@kjm.uio.no

The oldest collection of drugs at the Royal Frederik's University in Christiania, Norway

Berit Smestad Paulsen and Anne Vaalund

Summary

Michael 2021; 18: Supplement 27, 16–36.

Professor of public health Frederik Holst (1791–1871) also taught pharmacology at The Royal Frederik's University in Christiania in the years 1824 to 1865. An important part of this curriculum dealt with medicinal plants being used for therapeutic purposes. To avoid the cumbersome borrowing of drugs from pharmacies in the city for his teaching and examination sessions, Holst prepared his own medicinal plant collection. In the last years of his professional career, Holst categorized and catalogued the collection according to the current scientific system of the time. He split up the material into 18 categories, or “classes”, as were his headlines for each group. In most cases, Holst also notified the provenience of each specimen, where it had been bought or who had donated it, and when it had been added to the collection. Holst was teaching both medical students and pharmacy apprentices. We also learn which items from the collection that were used for examination of the future pharmacists. The catalogue shows the extensive network of colleagues Holst maintained all over the world, providing him with medicinal plants.

The oldest drug collection at the Royal Frederick University in Christiania, Norway

Michael 2021; 18: Supplement 27, English translation of pages 16-36.

Professor of public health Frederik Holst (1791–1871) taught pharmacology at the Royal Frederick University in Christiania in the years 1824 to 1865. An important part of the curriculum dealt with medicinal plants used for therapeutic purposes. To avoid the cumbersome borrowing of drugs from pharmacies in the city for his teaching and examination sessions, Holst prepared his own medicinal plant collection. In the last years of his professional career, Holst categorized and catalogued the collection according to the current scientific system. He split up the material into 18 categories, or “classes”, as headlines for each group. In most cases, Holst also indicated the provenance of each specimen, where it had been bought or who had donated it, and when it had been added to the collection. Holst taught both medical students and pharmacy apprentices, and we learn which items from the collection were used to examine the future pharmacists. The catalogue shows Holst’s extensive network of colleagues from around the world who provided him with medicinal plants.

Since its founding in 1811 all the way until 1946, the Royal Frederick University was Norway’s only university. Since then, the academic environment has both changed and been relocated a number of times, but a great deal of history remains in cabinets and drawers all around the various institutes. This book is devoted to two sources: the catalogue of the university’s oldest drug collection, and what is left of the old drugs themselves.

Some years ago, a number of old glass cases containing drugs turned up at the Department of Pharmacy, Faculty of Mathematics and Natural Sciences. Inside the cases lay neatly written labels that identified the drugs and carried the imprint *Museum pharmacologicum*.

In 2019, the Museum of University History (MUV) received an enquiry from the Department of Pharmacology at the Institute of Clinical Medicine,

Faculty of Medicine, asking them to assume responsibility for the old drugs. The items included several small glass cases and other old containers. Berit Smestad Paulsen of the Department of Pharmacy and Anne Vaalund of MUV were excited by the discovery. Their excitement was further heightened when it came to light that a catalogue of the collection existed, handwritten by its founder, Professor Frederik Holst (1791–1871), and completely updated until he retired as a professor in 1865. Medical historian Øivind Larsen quickly got hold of the catalogue and photographed it. The collaboration that eventually resulted in this book was underway!

What is so intriguing about some old drugs and a catalogue? Holst taught both medical and pharmaceutical students in the field of pharmacology, using the drug collection for demonstration purposes. Hence, these old drugs are part of the history of interdisciplinary collaboration. Botanists, chemists, physicists and medical professionals taught the doctors and pharmacists of the future. It is fascinating to see how old plant materials provide the source for the early history of our university. The drugs and their systematic cataloguing by Holst are a piece of educational history and show that there was a sliding transition between teaching and science at a time when the collection of materials was central to a number of university subjects.

The earliest study collections are important sources because they allow us to take a closer look at the teaching process. In Holst's time, teaching was by far the most important part of a professor's work. However, the pharmacological collection in question grew far beyond its original intentions and ended up as a major scientific collection. Therefore, the catalogue represents an important source in that it also sheds light on Frederik Holst and his work. Pharmacology, which initially seems to have been a teaching requirement, developed into a fascination, especially towards the end of Holst's career.

In 1824, when he was appointed professor of medicine, Frederik Holst was thirty-three years old and in charge of pharmacology, toxicology and hygiene. His professorial chair had recently been established and was the fourth such position at the Faculty of Medicine. Holst was a generation younger than his medical colleagues. "Hygiene" corresponded to the academic field that would later be called social medicine. Holst approached his professorship with a strong interest in the importance of medicine to society and society's importance to public health.

Building up a Norwegian university was a prestigious political process. With simple means, the Faculty of Medicine would be able to offer a full-fledged medical education. In the introduction to his catalogue of pharma-

cological specimens, Frederik Holst describes this time in the history of the faculty:

During the first 10 years (1814–1824), the medical faculty consisted of only 3 members, namely Professors Michael Skjelderup¹ and Nils Berner Sørenssen,² who were appointed professors of medicine without any specific instruction as to the disciplines on which they were to lecture, as well as Magnus Andreas Thulstrup,³ who was appointed professor of surgery and obstetrics. Skjelderup took on the same subjects he had lectured on for many years at Copenhagen University, namely anatomy and physiology, to which furthermore forensic medicine was added, and Sørenssen took on general pathology and therapy, clinical medicine and pharmacology. The small number of instructors could not be considered but a beginning in order to be able to commence lectures on the most important disciplines of medical science; ... therefore, the faculty took under consideration the subjects I was to take on, and when it was found that Sørenssen had the heaviest load, I was assigned pharmacology, including toxicology and hygiene, the latter two not having been taught until now.

The subject of pharmacology was assigned to Holst's professorship on the basis of resource management and pragmatism. Nevertheless, he approached the field with great commitment.

Pharmacology education for medical students

Pharmacology is the study of the effect of drugs on the body. Instruction was preclinical – from the lectern. But not only medical students followed the lectures. Future pharmacists were able to participate in university studies and were examined by university professors, even though they were not officially students at the time. The course material consisted of drugs – raw materials from flora and fauna used to manufacture medicines. The drugs were an important part of both the curriculum and the exams.

For his classes, Holst had to borrow medicinal plants from the city's pharmacies. Since this was quite cumbersome, he began to build up his own collection of drugs. At the university's 50th anniversary in 1851, Holst looked back on those days:

When I entered into my position at the university in 1824, there was no pharmacological collection. Professor Sørensen [sic], who for 9 years before me had lectured on pharmacology, had to borrow specimens from the state pharmacies for each of his lectures, mostly from the Elephant [Pharmacy]. Thus, when

1 Michael Skjelderup (1769–1852).

2 Michael Skjelderup (1769–1852).
Nils Berner Sørenssen (1774–1854).

3 Magnus Andreas Thulstrup (1769–1844).

Figure 1. *The House of Anatomy.* (Photo: Øivind Larsen 2021)

*the medical faculty upon my appointment decided that I should take over the lectures on pharmacology, I proposed to the Academic Council in a letter of 26 May 1824 that of the university's funds the sum of 300 speciedaler be allotted to the acquisition of such a collection with containers and cabinets for safe-keeping.*⁴

It is difficult to get a clear impression of the size of the collection at the time Holst was granted these funds for the purchase of drugs, repositories and storage cabinets. His descriptions of the basic financial conditions make it clear, however, that the new university had modest means.

The drug collection was placed in *Anatomikammergården*, also known as *Anatomigården*, House of Anatomy. The small building, Oslo's oldest half-timbered house, is located at Rådhusgaten 19 and was rented by the university for medical training, including lectures and dissections. It also housed the surgical instrument collection and a collection of anatomical specimens.

⁴ *Fremstilling af det pharmakologiske Museums Tilbliven og Udvikling* (Meddelt af Prof. Dr. Holst, den 30te April 1861), in *Det Kongelige Norske Frederiks Universitets Aarsberetning 1861* (Annual Report of the Royal Frederick University, 1861), pp. 93–95.

The pharmacological drug collection was installed in the medical faculty's staff and assembly room, which furthermore served as a study for the prosector and lecturer in anatomy. Additionally, it functioned as the faculty meeting room, dressing room and joint office. All of these various functions did not exactly facilitate an expansion of the collection, which therefore consisted only of drugs that were essential to lectures and exams. The drugs had been selected with a particular view to the current *Pharmacopoeia Danica* from 1805,⁵ the official overview of the drugs pharmacists were required to keep in stock and their specifications.

In 1834, ten years after Holst became a professor, the collection had grown to 649 samples. That year, only ten samples were added, showing that the material grew on a sporadic basis. By then it had become obvious that a lot of work was required to maintain the collection, since Holst wrote in the university's annual report that "a great deal has to be discarded as it is spoilt and unusable."⁶ So many spoilt drugs had to be thrown away that the collection had actually decreased by 30 specimens in 1840. That year, 32 chemical plant and animal samples were added. "By the end of the year, the collection consisted of 28 samples from the animal kingdom, 463 from the plant kingdom, and 189 from the mineral kingdom, totalling 680 samples."⁷

Some years, the collection did not grow. In 1845, pharmacist Møller contributed 38 samples – roots and bark from exotic plants, including various Chinese types of bark that had recently been taken into use by the medical profession.⁸

After two decades, the drug collection had begun to suffer from age. A firm, concluding sentence in the annual report about the collection reads: "Over the years, a great deal of spoilt specimens have furthermore been discarded and replaced with fresh and healthy samples." Being in charge of a major drug collection may have felt like a Sisyphean task.

When the monumental university complex on Karl Johans gate, Oslo's main thoroughfare, was completed in 1852, conditions improved considerably. In the introduction to his catalogue, Holst writes that "thus, the collection may be divided into two periods, one from 1824 to 1851, the other from 1852 to the present, an important observation because its development has been quite different in each period."

At the time, the central building was called *Museum Naturale* and was to house the museums of natural history, as well as physics, chemistry and

5 *Pharmacopoea Danica, Regia autoritate a Collegio sanitatis regio medico-chirurgico Hafniensi conscripta*. Hafnia, Brummer, 1805.

6 *Annual Report of the Royal Frederick University, 1833–1834*.

7 *Annual Report of the Royal Frederick University, 1840*.

8 *Annual Report of the Royal Frederick University, 1845*.

medicine. The latter was located in the east wing of the building together with zoological and zootomical collections. The connection between medicine and zoology had been a deliberate choice in the planning process. Christian Boeck (1798–1877), a physician who was also in charge of veterinary medicine, was the only university professor on the building commission. Comparative anatomy was to be the connecting link between medical studies and natural science. Medical students were to study the anatomy of both humans and animals.

The pharmacological collection was allocated a small room between two auditoriums on the 2nd floor, namely Auditorium 15 for medical lectures and Auditorium 14 for zoology. The architectural drawings show that it was to house the collection and function as an exam room. In practice, it was also used as an office for the senior lecturer. Nonetheless, conditions improved significantly for the collection.

The drugs were used in lectures and group instruction. The new premises furthermore allowed Holst to offer students and other interested parties access to the drug collections for self-study, subject to agreement.⁹ Holst writes that he wanted to establish regular opening hours, just like the other educational collections and university museums. For practical reasons, however, this was not possible, even though the premises had been improved. All the same, Holst admitted that there had not been many requests to visit the collection: “(...) since the general public hardly has particular interest in viewing a collection of pharmaceutical raw materials and specimens used as medicaments.”

The new university complex made it possible for Holst to expand, and many new drugs were added during the following decade. During the same year he moved into the new premises, the collection increased by 200 samples. Holst's accounts for the university's annual report tell us that starting in 1855 he travelled abroad during the summer holidays and traded in or received drug samples from chemical factories, pharmacies, and pharmacological museums. In the anniversary report of 1861, Holst describes the rapid growth of the collection:

The largest part of the collection has been acquired through purchase from allocated funds; but several hundred specimina, thereamong some rather valuable ones, have been donated by pharmacists here in the city, as well as chemists and chemical factories abroad, with whom I have established relations on my annual travels when the university had summer holidays. Particular mention

9 From 1856 on, the study catalogue listed the drug collection together with the other publicly available university collections.

Figure 2. *Domus Media*. (Photo: Øivind Larsen 2021)

*among the museum's more significant donors must be given to chemists Gebe & Co. in Dresden, Hauffman & Lampe in Berlin, Professor Th. Martius in Erlangen, and the French Colonial Ministry, which recently despatched a considerable collection of plant-derived drugs from the French Colonies. The Dutch Colonial Ministry has promised a similar gift from the Dutch Colonies.*¹⁰

Not only the storage conditions had changed. In his catalogue, Holst points out that the field of pharmacognosy was rapidly evolving. This had led to an increase in the number of drugs in pharmacological collections elsewhere as well. Beginning in 1856, Norway had its first own official listing of medicinal drugs – *Pharmacopoea Norvegica*. A pharmacopoeia is an officially authorized book describing the drugs that are in regular use in the country. Chemical substances, drugs or preparations described in the pharmacopoeia were to be stocked by all pharmacies and be identical in composition throughout a given country. The particular drug requirements and the number of officinal drugs varied from country to country. The pharmacopoeia specifies the quality requirements for the drugs and specifies methods to analyse them. Therefore, it was important to develop a Norwegian pharmacopoeia as a replacement for the Danish one from 1805.

¹⁰ *Fremstilling af det pharmakologiske Museums Tilbliven og Udvikling* (Meddelt af Prof. Dr. Holst, den 30te April 1861), in *Annual Report of the Royal Frederick University, 1861*, pp. 93–95.

Holst was part of the committee that compiled the new Norwegian pharmacopoeia. He does not mention this project as the reason for acquiring new drugs, but it would seem likely that the new pharmacopoeia influenced the curriculum.

The large amount of new drugs quickly led to space problems, and several cabinets were installed in the adjacent auditorium. A few years later, these cabinets, too, were jam-packed.

While Holst was preparing his catalogue, a university committee reviewed the storage needs for all of the university's collections. Holst was not particularly confident that conditions would improve in the near future.

Pharmacology was a major subject for medical students at the time. In Holst's day, the subject was not taught according to a particular curriculum, and the lecture catalogue tells us that students were not necessarily taught the same from one year to another. In 1850 and 1851, Holst lectured on "the pharmacology of salts, fluids, and unweighable substances". In 1852, it was "the toxicology of metals, followed by general pharmacology". Eventually, Holst's lecture plans became more detailed. He was teaching six days a week, and in 1853 his schedule was as follows: "Monday, Wednesday and Friday, lecturing on hygiene; Tuesday and Thursday, pharmacology; Saturday, preparing examinations on selected parts of pharmacology and toxicology."

In the years that followed, we see different variations of this teaching schedule. Most of Holst's time was dedicated to general pharmacology. Alternately, he also lectured on toxicology and hygiene, less frequently on the pharmacology of "metals and fluids". On Saturdays he often arranged presentations and inspections of the drug collection. Thus, we can see that the drug collection was an integral and comprehensive part of the curriculum. And it was not only medical students who benefited from it.

Pharmaceutical apprentices

Pharmacists were not mentioned in the university statutes of 1824. Throughout the 19th century, scholars debated how much theoretical knowledge ought to be required of a pharmacist. If academic requirements became too strict, many feared it would be difficult to find apprentices for pharmacies. In 1836, a new law on pharmaceutical exams was passed. After an apprenticeship and practical training in a pharmacy, it now became common to sit in on university classes for some of the training period.

The future pharmacists attended lectures in natural history, physics, chemistry and pharmacology. This was followed by an exam, prepared by the professors in the relevant subjects and a pharmacist. The exams commenced with a six-hour test on "a subject of pharmacology that would not

be expected to be unfamiliar to those who submit themselves to a pharmaceutical examination, nor could be answered directly on the basis of a book committed to memory.” Next was a practical exam consisting of three assignments – two analytical and one synthetic. The exam was held in the university’s chemical laboratory and stretched over the course of one or two days. Then the candidates underwent an oral exam with the exam committee: the natural history instructor examined zoology, botany and mineralogy; the physics or chemistry instructor examined physics and chemistry; the pharmacology instructor examined pharmacognosy, reading of prescriptions, and “the national legal provisions with regard to powerful drugs”; the pharmacist examined pharmaceuticals, knowledge of pharmaceutical goods and trade, and the assessment of prescriptions. All this took place in the course of two morning and two afternoon sessions.

Instruction and exams took place at the university but were not formally part of the curriculum. This hybrid solution is a good example of the interaction that has always existed between universities and society. Not until 1931 did pharmacy students formally qualify for enrolment at the university.

In 1855, the advisory medical committee proposed to establish a separate teaching position in pharmacy. The university’s professors of medicine were quite negative about the proposal. Frederik Holst, Christen Heiberg (1799–1872), Christian Boeck and Wilhelm Boeck (1808–1875) believed that a new teaching post was not advisable. Although it would serve to boost the field of pharmacy, in their experience the knowledge gaps among pharmaceutical candidates were not related to a lack of pharmaceutical expertise. Wilhelm Boeck argued that the problem was their poor education, not the training itself. The proposal was rejected.

At the same time, a proposal from the pharmaceutical exam commission was also up for debate. The commission wanted to raise the level of prerequisite knowledge among the pharmacy candidates. The candidates had worked as apprentices at a pharmacy before they came to university, and there was little control over what the pharmacist had taught them.

Discussions about the admission requirements and curriculum for the study of pharmaceuticals came and went throughout the second half of the 19th century. Demands for more prerequisite knowledge were first voiced and rejected in the 1850s, then again in the 1890s. In the 1850s, the examination commission suggested that greater priority be given to quality assure of the apprenticeship in pharmacies, but the proposal was not adopted. Pharmacist Møller suggested that the relationship between pharmacist and disciple “must be just as private as that between a craftsman or merchant and his apprentice.”

There was widespread concern that stricter requirements for a basic education would lead to a lack of candidates in the profession. Public discussion was divided between two different views of pharmacy apprentices. On the one extreme, he was seen as a capable student on his way into a profession that required expertise. At the opposite end of the scale, the pharmacy apprentice was seen as a poor wretch who from childhood on had learned what it takes through practical work in pharmacies.

From collection to museum

As the theoretical basis of medicine rapidly changed throughout the 19th century, so did the hierarchical division of plants and drugs. Therefore, the teaching collection demanded continuous revision, a task Holst himself carried out during the forty-one years it was in his care. When Holst retired in 1865, it had grown into a large scientific collection consisting of 3237 different samples, and was named *Museum pharmacologicum*.

Before retiring, Holst catalogued the entire collection in meticulous handwriting. In his *Catalogus Musei pharmacologici* he divided the drugs and other specimens into 18 categories. Thus, the collection had started as a purely educational tool in order to avoid the extra work of borrowing samples from the pharmacy for every teaching session. In the course of Holst's time as a professor, the collection was further developed and redefined as a research collection, and finally a museum.

The larger the collection grew, the more difficult it became to use in regular medical teaching. Besides, drugs were – and are – perishable. Since the 1820s, there had been many rounds of replacing “spoiled and unusable” drugs, but the oldest collection showed clear signs of age nonetheless. Holst's successor, Professor Ernst Ferdinand Lochmann (1820–1891), saw the need for a smaller collection adapted to the needs of the students, and Holst's collection was no longer actively used.

For several years, Holst had visited pharmacological museums throughout Europe, and in 1861, the same year he recorded its history for the university's 50th anniversary, began to designate the collection as a “museum”. The name change also implied a raise in status, but Lochmann did not maintain the museum label.

Recreating the collection

Parts of the drug collection were found at the Department of Pharmacy, others at the Faculty of Medicine, specifically the Department of Pharmacology. The collection may have been split up when the subject of pharmacy finally got its own institute in 1931 with a new, beautiful building at Blindern.

Figure 3. Examples from the class *Oleosa*, meaning drugs containing oil. These are typical appetite stimulating drugs and are used as spices today. (Photo: Øivind Larsen, 2021)

Perhaps parts of the collection were retrieved from the medical school in the centre of Oslo to be used for pharmacognosy classes in the start-up phase?

The Department of Pharmacy quickly built up a new collection of drugs. Today, the collection is located in the so-called “drug room” on the 2nd floor. At one point, Holst’s drugs were stored away, only to be recovered many years later in different parts of the basement. Some were kept in cabinets belonging to the Department of Pharmacognosy, others in cabinets of the Department of Galenic Pharmacy.

At the Department of Pharmacology, Institute of Clinical Medicine at Gaustad, Heidi Tømmerdal had ensured that old collections and other historical artifacts be taken along from Blindern when they moved in. In the late 1960s, the pharmacology department moved from the city centre to the building for preclinical odontology at Blindern. As of today, we do not know whether the collections were used for teaching at Blindern. At Gaustad they had been displayed in glass cabinets to decorate the corridors.¹¹

Sometimes it only takes a few “gatekeepers” to save historical values. The fact that the catalogue, too, was preserved, promptly increased the value of the collection.

The different parts of the drug collection were assembled and registered by MUV and Smestad Paulsen. Then, Smestad Paulsen compared the drug labels with the information in Holst’s catalogue. Here, Holst had noted why he put together the collection, where the different samples came from, and from whom. He also described how he had employed the drug classi-

¹¹ Today *Georg Morgenstiernes hus*.

Holsts designation	Description	Number
Classis I. Mucilaginea	Mucilaginous drugs	72
Classis II. Amylacea	Starch drugs	88
Classis III. Gelatinosa	Gelatinous drugs, animal	41
Classis IV. Albuminosa	Albumin drugs	4
Classis V. Saccharina	Carbohydrates	91
Classis VI. Oleosa	Oils	
A. Pinguolea	Fatty oils	
	A.a. Animal	35
	A.b. Vegetable	140
B. Aetherolea	Essential oils	
	B.a. Animal	36
	B.b. Vegetable	364
C. Pyrolea	Tar like drugs	
	C.a. Animal	5
	C.b. Vegetable	7
	C.c. Mineral	33
Classis VII. Resinosa	Resins and balm	305
Classis VIII. Acria	Acidic/ irritant drugs	
	A. Animal	25
	B. Vegetable	291
Classis IX. Amara & astringentia	Bitter and adstringent drugs	
	A. Animal	5
	B. Vegetable	557
Classis X. Narcotica	Narcotics	212
Classis XI. Aethylica	Liquids containing ethyl	21
Classis XII. Metalloidea	Metalloids	50
Classis XIII. Acida	Acids	58
Classis XIV. Alkalia	Bases	218
Classis XV. Terra	Soil materials	131
Classis XVI. Metalla	Metals	403
Classis XVII. Saponos	Soaps	14
Classis XVIII. Balneologica	Bath products	22

Table 1: Overview of the collection.

fication system in use at the time. The labels he had placed in each case included information about the plant taxonomy of most of the drugs.

In the 19th century, drugs were classified according to other principles than today. Since less was known about the various constituents and pharmacological properties, the systematization was based on concepts related to taste and physical properties.

Holst divided the 3237 samples into 18 different groups. The groups varied greatly in size, and they are distributed as shown in Table 1.

Table 1 shows the 3237 numbered items in the catalogue. Actually there were many more, because many items consisted of several specimens (any-

Classis VI. Oleosa

341 Oleum Cera empyreuticum. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1862 paravit Th. Damtrek.

404a Oleum lini sulphuratum. Specimen practicum in examine pharmaceutica maji 1862 paravit Pedersen.

847a Extractum valeriana aethereum Ph. Norv. Specimen practicum in examine pharmaceutica Nov.br. 1861 paravit. Foss.

847b Extractum valeriana aethereum Ph. Norv Sp. Pr. in exam ph. Novbr. 1862, paravit. T. Ring.

Classis XII Metalloidea

2361 Sulphur praecipitatum. Specimen practicum in examine pharmaceutico Novbr. 1861 paravit J.B. Eeg.

2362 Sulphur praecipitatum. Specimen practicum in examine pharmaceutico Maji. paravit P.L. Jentoft.

Classis XIII Acida

2390 Acidum sulphuricum dilutum - Ph. Examine pharm. Dcbr. 1863 paravit J.Rein

2394 Acidum hydrochloricum concentratum. In exam. Pharm. Dcbr. 1863 paravit T.O. Alstad

2412 Acidum aceticum concentratum. Specimen practicum in examine pharmaceutico Maji 1860 paravit J. Aas.

2413 Acidum aceticum concentratum. Specimen prctacticum in examine pharmaceutico Maji 1861 paravit J.B. Eegs.

2429 Acidum benzoicum sublimatum. Specimen practicum in examine pharmaceutia Maji 1860 paravit mid delton.

2441 Acidum hydrocyanicum alcoholisatum 2,3%. In exam pharm Novbr. 1863 paravit A. Johnsen.

2442 Aqua amygdalarum amarum. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1862 paravit Agerborg.

Classi XIV Alkalia

2502 Hydras kalicus susus. Specimen practicum in examine pharmaceutica Novbris 1861 paravit Thorkildsen.

2503 Hydras kalicus susus. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1862 paravit Troje.

2511b Bicarbonas kalicus. In Examine pharmaceutica Maji 1864 paravit O. Johnsen.

2533 Iodetum kalicus Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1857 paravit Franc Peter Moeller.

2536 Brometicum kalicum. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maja 1860 paravit B.H.J. Habel.

2544 Persulphoretum kalicum Ph. Norv. Specimen practicum examine pharmaceutica Novbr. 1861 paravit D.H. Hilmers.

2572b Cyanetum kalicum. In examine pharmaceutica Maji 1864 paravit A. Johnsen

Classis XVI Metalla

2824 Oxydum zincicum praecipitatum. Specimen practicum in examine pharmaceutica Novbr. 1860 paravit Maschmann

2845 Valerianas zincicus. Specimen in examine pharmaceutica, Novbr. 1856 paravit Stillesen

2975 Subnitras bismuthicus. Specimen practicum examine pharmaceutica Maji 1863 paravit. C. Bömhoff

2982 Oxydum stibicum. Specimen practicum in examine pharmaceutica. Maji 1860 paravit Jahn.

2983 Oxidum stibicum. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1861 paravit Thorkildsen

3169 Fila & crystallisata nitratis argentinica ad modum Grassex Liebach. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1861 paravit A.H.M. Lunde

3180 Chloretum aurico-natrium crystallisum - Specimen practicum in examine pharmaceutica Novmbr 1868 paravit M. Bjerken.

Table 2: Overview of the catalogue items used in the exams for pharmacy students.

where from two to four). Therefore, the number of samples Holst registered is greater than the number of the last registered item specified in the catalogue.

At the end of the catalogue, Holst registered 38 samples that are neither classified nor numbered. He recorded the information included with the plants upon their receipt, and writes that they were not registered with the rest of the collection because he was sceptical about the information, whose quality he had not yet been able to assure. The catalogue also has a register that makes it easy to find drugs of particular interest.

In addition to the drugs at the Faculty of Medicine, Holst's catalogue listed other chemical substances and preparations employed in the manufacture of medicines. The drugs belong to the first ten groups, up to and including number 2318. Following this, Holst registered various chemicals used in teaching and research. This included alcoholic fluids, acids, alkaline solutions,

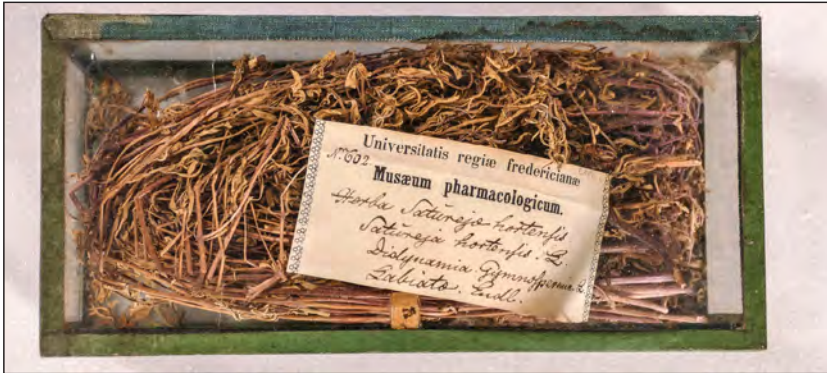

Figure 4. The labels are also important sources. This is dried summer savory. In the catalogue Holst has written *Herba Satureja hortensis*, but the label has included the botanical classification of that time: *Satureja hortensis*, *Didymia Gymnospermia*, *Labiata* Endl. (Photo: Øivind Larsen 2021)

and salts in addition to a group called *terra*, or soil products, metals, and not least soaps and mud bath products. In the 19th century, the latter two were often used in a medical context. Baths were common in a number of treatment institutions throughout Europe, where, among other therapy options, the body was covered with mud. The *Museum pharmacologicum* covered everything a pharmacopoeia could be expected to cover, and much more.

Specimens used in the practical exam for pharmacy students

Professor Frederik Holst taught both medical and pharmaceutical students in the subject of pharmacology, and the collection was important for demonstrative purposes. Several of the drugs and chemicals in the collection were used in the practical exams for pharmacy students. Table 2 shows the collection items used in the practical exam for pharmaceutical students between 1856 and 1868. Each entry is numbered with reference to Holst's catalogue and includes the name of the pharmacist who acted as examiner. There are no records of the particular tests the students were to take. The first Norwegian pharmacopoeia, which only lacks two items from the collection (nos. 2536 and 3169), was published in 1854.

However, the overview of drugs and other specimens that were used provides little information about how the exam for pharmacy students was conducted. What we know from other sources is that the future pharmacists went through several days of practical exams, and that they were expected to have a solid understanding of all products used in the manufacture of medicines, and all products sold at pharmacies.

Figure 5. These drugs have two sets of labels. Some of the drugs were used at least a generation after Holst retired. (Photo: Øivind Larsen 2021)

Quantitative information for some of the samples in Holst's catalogue

Holst's catalogue lists several of the imported specimens by weight. These weight amounts are handwritten, like the rest of the catalogue, and have not been easy to decipher.¹² For the contents of Table 3, please refer to the digitized version of the catalogue made available by the University Library in Oslo.¹³ The weight units in Table 4 are taken from *Pharmacopoea Norvegica*, 1854.

The issue of different standards of weights and measures has been an extremely important one in the history of science, not least in medicine and pharmacology. For example, in order to assess the effect of a given medicine on a patient, one must know the exact amounts used. Comparisons over time, such as by means of hospital records which in Denmark-Norway date back to the mid-18th century, depended on knowledge of specified amounts, as did international comparisons and the use of medical literature. Thus, it is problematic to transpose the measurement units of the time to the ones

12 Schwarz 1963.

13 Search Oria or other search portals of the Oslo University Library for "Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Fredericianæ". Berit Smestad Paulsen has managed to decipher many, but not all of the symbols for weight, an undertaking that may be continued by others. Some of the interpretations arrived at to date may be erroneous, and several of the specified quantities were not possible to interpret.

Page in Holst	Number	Name	Amounts as interpreted from the catalogue	Translated to
36	209	Pepsinum germanicum	3j _ 1 lb 5 Sgr.	1 drachme, 1 pound, 5 solid grain
36	210	Pepsinum germanicum	3j _ 1 fl. 12 x??	1 drachme, 1 bottle, 12?
36	211	Pepsinum cum amylo acid	3β _ 1 fl. 30 ??	½ ounce, 1 bottle, 30?
51	387b	Cortex seminum theobrobatum contusis. Cocoa. Thea cacao	3j	1 ounce
51	387c	Semina theobromatum, pinguolea orbata & pulverata "Pulvis Cacao"	3j	1 ounce
110	1118	Resina pistacia lentisci Serail.	3β	½ ounce
123	1274	Colchicinum	3β - 3 fl. 45g	½ drachme – 3 fl. 45g
131	1394	Emetinum purum	3j _ 1 lb 17 Sgr. 7	1 drachme,
131	1395	Emetinum coloratum	3β _ 6 Sgr.	½ drachme, 6 sol. grain
145	1562	Semina simaba cedronis	3jij _ ?? 0.6.4	3 drachme
154	1644	Cinchoninum purum crystallisatum	3j	1 drachme
154	1647	Chinoidinum purum	3jj	2 drachme
154	1648	Chinidinum purum crystallisatum	3j	1 drachme
154	1650a	Acidum chinovicum	3j	1 drachme
155	1653	Sulphas chininicus	3j	1 drachme
155	1654	Sulphas chininicus neutralis	3j	1 drachme
155	1656	Hydrochloras chininicus	3j	1 drachme
155	1658	Hydrochloras chininicus	3j	1 drachme
155	1659	Phosphas chininicus	3j	1 drachme
155	1660	Arsenicus chininicus	3j	1 drachme
155	1661	Hydriodas chininicus	3j	1 drachme
155	1662	Acetas chininicus	3j	1 drachme
155	1663	Citras chininicus	3j	1 drachme
155	1664	Citras ferrosa-chininicus	3j	1 drachme
155	1665	Tartras chininicus	3j	1 drachme
155	1666	Tartra ferrosa-chininicus	3j	1 drachme
156	1667	Tanna chininicus	3j	1 drachme
156	1668	Valerianas chininicus	3j	1 drachme
156	1669	Hydroxyanas ferroso-chininicus	3j	1 drachme
156	1670	Lacta chininicus	3j	1 drachme
156	1671	Sulphas cinchoninicus	3j	1 drachme
156	1672	Sulphas cinchoninicus	3j	1 drachme
156	1673	Hydrochloras cinchoninicus	3j	1 drachme
156	1674	Sulphas chinidinicus purus	3j	1 drachme
156	1675	Sulphas chinidinicus	3j	1 drachme
156	1676	Nitras chinidinicus	3j	1 drachme
156	1677	Chinas calcicus	3j	1 drachme
199	2144	Papaverinum	2 grm. 3 fr. 60c.	
199	2145	Meconium	2 grm. 3 fr. 60c.	
203	2218	Sulphas atropinicus	3β - 2 fl. 45g??	½ drachme – 2 fl. 45g
203	2219	Valerianas atropinicus	3β - 2 fl. 45g??	½ drachme – 2 fl. 45g
262	2753	Aluminium	¼ lb. ?? 1.0.0. 1/4 U. Fl. 1.0.0.	¼ pound,
262	2754	Aluminium in fila	1?? lb. 10gr. 1 Lod IX 10gr	
262	2755	Aluminium in files cubo	9?? 2 ?? lb. 11.5 9 qvt. 2.cnt. Trh. 11.5	
262	2756	Aluminium in lamina	7 – 6. lb. 4.3 7 - 6. Trh. 4.3	
273	2846	Valerianas zincicus	3jj _ 8 Sgr.	2 drachme, 8 sol. grain
273	2849	Cyanetum zincicus	3jj _ 3 Sgr.	2 drachme, 3 sol. grain
296	3185	Palladium purum	3j _ 41/3 lb.	1 drachme, 4 1/3 pound
296	3190	Iridium	3β 2 ½ lb.	½ drachme, 2 ½ pound
296	3191	Osmium	Gr. iiiβ 20 Sgr	Gr. 21/2, 20 sol. grain
296	3192	Tellurium	Gr. xxij 3lb.	Gr. 21 ½,
297	3196	Wolframium	3j 4lb.	1 drachme, 4 pound
297	3198	Oxydum tantalicum	Gr. Xjj 12/3 lb.	Gr. 12, 12/3 pound
297	3199	Acidum tantalicum	Gr. lj 1 ½ lb.	Gr. 2, 1½ pound

Table 3: Measurement units for samples in Holst's catalogue.

Sign	Designation	Approximate weight	Other information
ʒ	drachme	~ 3,7g	60gr
ʒ	ounce	~ 29,8	8 ʒ
lb	pound	~ 357g	12ʒ
Gr	grain	~ 65mg	
Sgr	Solid grain	~ 62mg	solid
β	1/2		This given after a number means ½, dvs 3β is ½ drachme
i or j	1		Number of i means units, i.e. 2 or 3 units. j is put as the last to avoid falsifications of the amount.

Table 4: Overview of the symbols and their corresponding measurements from the *pharmacopeia of 1854*.

we use today. The weight unit pounds, for example, varied from one country to the next, as did ounces.

The source country of Holst's catalogued samples is not always specified, but the labelled weight referred to the source country's weight standard. In the European countries, the weight of one pound ranged from 350 g to 500 g. This can clearly be seen in the list from *Pharmacopoea Norvegica*, 1854 (Table 3).

Surviving drug samples from Holst's collection

Holst's catalogue is of particular interest because a number of drugs from the *Museum pharmacologicum* still exist. Three hundred and three drugs survive in small rectangular glass cases, while 114 more sizeable drugs are stored in other containers.

This book includes a full transcription of Holst's overview of the *Museum pharmacologicum*,¹⁴ as well as an overview of the drugs still in existence.¹⁵ The overview is particularly interesting because the labels inside the containers provide more information about the medicinal plants than the catalogue.

In addition to the names of the drugs, the catalogue lists their botanical classification. This 19th-century classification system largely uses the nomenclature adopted by Carl von Linné (1707–1778). Holst's classification can be found in professor William Withering's late 18th-century work on botany, *A systematic arrangement of British plants*. Professor William Withering

14 Holst F. "Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Friedericianæ – Tables". *Michael* 2021; 18; Supplement 27, pp. 75–205.

15 Paulsen, B.S., "Universitetets eldste drogesamling i 2021". *Michael* 2021; 18; Supplement 27, pp. 206–17.

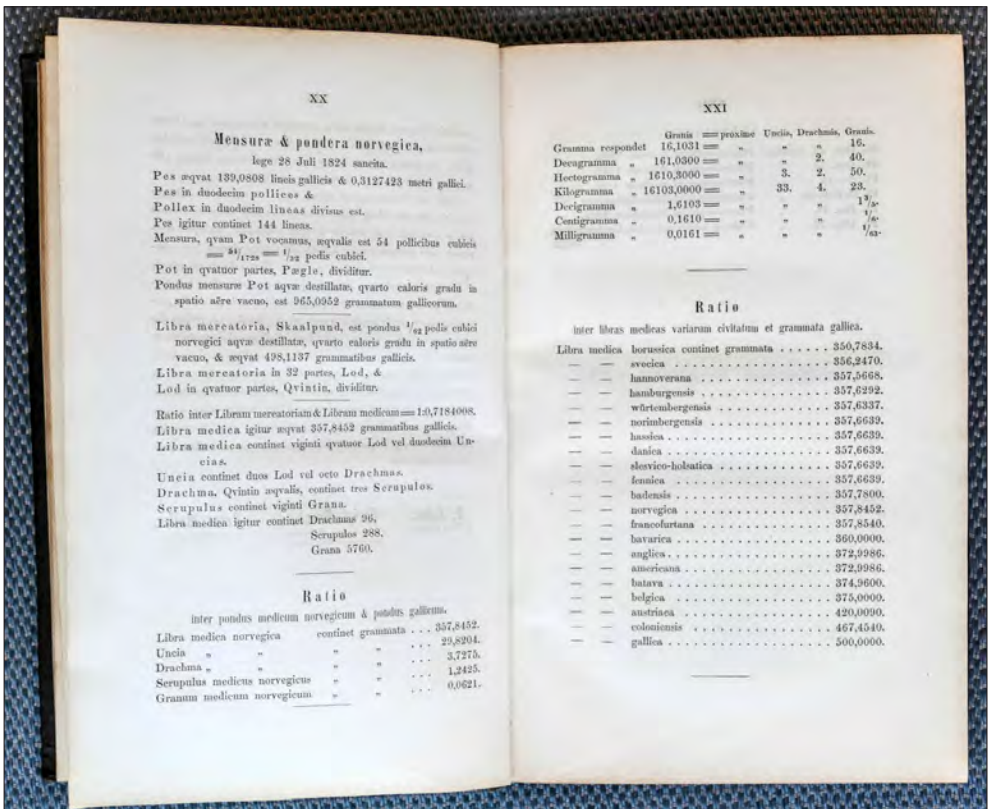

Figure 6. Measures and weights in the pharmacopoea of 1854. (From the library of Oslo cathedral school)

Figure 7. Quinin derivatives. The weight in each glass is one drachme. (Photo: Øivind Larsen 2021)

Classis VII. Olea.

Numerus generalis.	Nomen classis.	Nomen.	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus, quo in museum receptum.
		<i>B. d. Olibroba vegetabilis.</i>			
X 694.		<i>Somera Myrsifera myrsifera</i>	Myrsifera		
X 695.		<i>Somera Myrsifera myrsifera</i>	Myrsifera		
X 696.		<i>Ficus Myrsifera patula J. dactyloides (Schroffii J. agrifolia)</i>		Don. Urban. Gronov.	1854
697.		<i>Ficus Myrsifera patula J. dactyloides (Schroffii J. agrifolia)</i>		Don. Schimper.	1839
698.		<i>Ficus Myrsifera patula J. dactyloides (Schroffii J. agrifolia)</i>		Don. Schimper.	1862
699.		<i>Arillus Ficus Myrsifera myrsifera</i>			
700.		<i>Arillus Ficus Myrsifera myrsifera</i>			
701.		<i>Ringulium Laminaria Myrsifera myrsifera</i>			
X 702.		<i>Ringulium Laminaria Myrsifera myrsifera</i>			
703.		<i>Ringulium Laminaria Myrsifera myrsifera</i>		Don. J. Sch.	1861.
704.		<i>Ringulium Myrsifera Bivalve ad officinalem. In parte fidele Laminaria epistola adfusa</i>		Don. T. Sch.	1861.
X 705. a. x.		<i>Arillus Laminaria Arillus Ficus Myrsifera myrsifera. Cl. Macialis</i>			
705. b.		<i>Corta Arillus Laminaria myrsifera</i>	Monimiacae	Don. Schimper.	1862.
X 706.		<i>Ficus Epidendri Vanilla (sp. Vanillarum)</i>	Orchidaceae		
X 707.		<i>Ficus Vanillarum</i>			
X 708.		<i>Ficus Vanilla-Laguaira</i>			
X 709.		<i>Ficus Vanilla-javanensis</i>		Don. Van der Schijp.	1858
710.		<i>Folia Angosii fragrantis. (Folium Thunbergianum) C. Laminaria</i>		Don. Warming. Hol. sp.	1861.

Figure 8. Frederik Holst neatly logged the name of the samples, donators and date of accession. (Photo: Øivind Larsen 2021)

(1741–1799) was a member of the Linnéan Society of London.¹⁶ Schroff's 1853 textbook on pharmacognosy was another important source.¹⁷ Along with the information about plant classification, the catalogue frequently indicates where the plant material came from and who donated it.

It is important to note that many of the Latin plant and drug names used in Holst's catalogue are no longer valid today. This also applies to numerous plant families. Therefore, the catalogue cannot be used as a modern reference work.

16 We have used the 4th edition, published by Withering's son in 1801 (Withering 1801). Professor William Withering was a physician, botanist, geologist and chemist, and made the discovery that *Digitalis purpurea*, foxglove, could be used to treat dropsy. This is the origin of its use as a heart medicine.

17 Schroff 1853.

Where did all the drugs come from?

In the introduction to his catalogue, Holst describes how he acquired the various drugs. Between 1863 and 1865 he also gave several lectures at the Norwegian Medical Society on some of the drugs he had received for his collection. In these lectures, he described the specimens he had been given, where they came from, what they were used for, and in some cases he compared them with other drugs familiar to him¹⁸.

Holst had an extensive network of professionals who furnished him with drugs. They included colleagues and pharmacists in several countries, drug suppliers and manufacturers who produced some of the pure drugs he obtained. He also had contact with the French Ministry of Algerian Affairs and other French colonies.

Holst's collection is impressive. The drugs came from far away, including Latin America and the West Indies, particularly from the island of Réunion, from Brazil and India. All of this is described in Holst's introduction to the catalogue, which holds a myriad of fascinating information for further study¹⁹.

English translation: Thilo Reinhard

Literature

Catalogus Musei pharmacologici. Det Kongelige Frederiks universitet, Christiania 1865.

Forelesninger ved Det kongelige Frederiks universitet. 1856 til 1929.

Hamran O. *Farmasøytenes historie i Norge 1858–2008*. Oslo: Press, 2008.

Healde, Thomas. *Pharmacopoeia of the Royal College of Physicians of London*. Seventh edition, London, Printed by G. Woodfall fo T. Longman, Paternoster row, 1796.

Holst F. Det Kgl. Frederiks Universitets farmakologiske Museum. *Norsk Mag Lægevidensk* 1866; Anden Række, 20 (27): 481–96.

Holst F. (Møteinlegg om Universitetets farmakologiske samling). *Norsk Mag Lægevidensk* 1863; Anden Række, 17 (24), 532–8.

Holst F. (Møteinlegg om Universitetets farmakologiske samling) *Norsk Mag Lægevidensk* 1864; Anden Række, 18 (25), 712–3.

Holst F. (Møteinlegg om Universitetets farmakologiske samling, inkl. diskusjon) *Norsk Mag Lægevidensk* 1865; Anden Række, 19 (26), 978–80.

Det Kongelige Norske Frederiks Universitets Aarsberetning. (Kapitlene om den farmakologiske samlingen er gjennomgått fra 1833 til 1864. Holsts historiske framstilling fra 1861 er på s 93–95.)

¹⁸ Holst in *Norsk Mag Lægevidensk*, 1863–1866.

¹⁹ Holst F. "Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Friedericianæ – Frederik Holsts egen innledning" (Frederik Holst's own introduction). *Michael* 2021; 18: Supplement 27, pp. 51–74.

Pharmacopoea Danica, Regia auctoritate a Collegio sanitatis regio medico-chirurgico Hafniensi conscripta. Hafnia, Brummer, 1805.

Pharmacopoea norvegica, Regia auctoritate edita. Christiania: Typis Brøgger & Christie, 1854.

Schroff CD. *Lehrbuch der Pharmacognosie.* Wien: Wilhelm Braumüller, k.k.Hofbuchhandler, Gedruckt bei J.P.Sollinger's Witwe. 1853.

Schwarz HD. Das Nürnberger Apothekergewicht, seine Entstehung und seine geschichtliche Bedeutung. *I Zur Geschichte der Pharmazie. Geschichtsbeilage der Deutschen Apotheker-Zeitung zugleich Mitteilungsblatt der Internationalen Gesellschaft für Geschichte der Pharmazie e. V.* 1963; 15; Nr 4. 24–9.

Vaalund A. *Farmasøyter – universitetets uoffisielle studenter.* Nettartikkel på www.muv.uio.no. Publisert 2020.

Withering W. *A systematic arrangement of British plants.* London: H. Baldwin and Son, Printers, New Bridge Street, 1801.

Nettsider

World Flora Online: <http://worldfloraonline.org/>

The Plant List: <http://www.theplantlist.org/>

Berit Smestad Paulsen

b.s.paulsen@farmasi.uio.no

Anne Vaalund

anne.vaalund@khm.uio.no

Hva er Holsts 18 klasser av droger?

Michael 2021; 18; Supplement 27, 37–50.

Frederik Holst har i sin katalog delt inn drogene i et system med 18 klasser. Inndelingen går dels etter hva de er, dels etter hvordan de virker, og dels etter hva de brukes til. Derfor trenger hver av de 18 klassene en nærmere omtale.

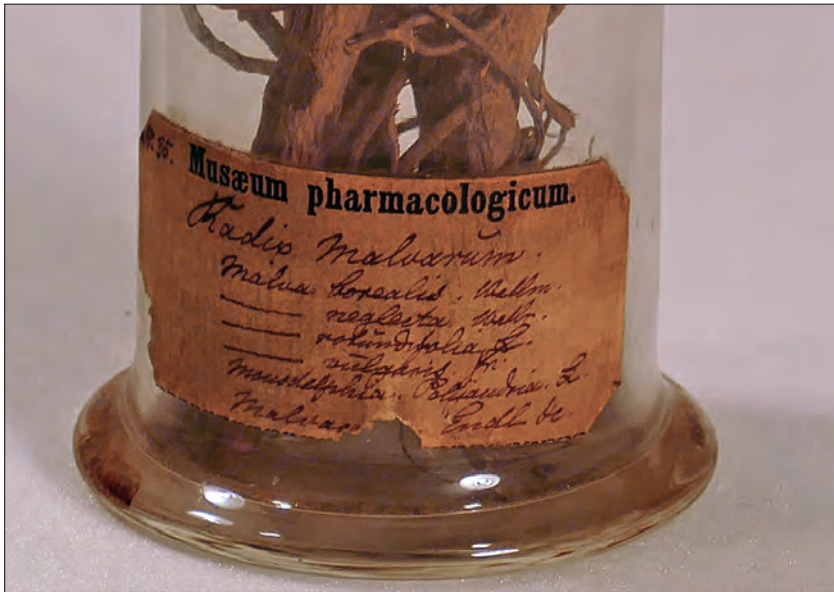
Frederik Holst (1791–1871) ordnet drogene i 18 klasser. For at man skal kunne orientere seg bedre i katalogen (1) og blant de drogene som fortsatt finnes (2), behøves en forklaring for hver av klassene. Alle bilder er fra den delen av samlingen som er bevart.

Classis I. Mucilaginea

Slim- og gummidroger

Tilsammen beskriver Holst 72 droger i denne klassen, og hovedsubstansen er polysakkarider. Slimdroger er medisinerplanter som blir slimete når de has i vann. Dette skjer ved at polysakkaridene sveller, og derved gir opphav til viskøse eller kolloidale løsninger. Slimdroger har liten evne som lim eller klistremiddel, i motsetning til gummidroger. Polysakkaridene finnes naturlig i de fleste organer i en plante, i frø, rot, blad, blomst, frukt, og i hele den overjordiske delen til planten.

Gummidrogene er derimot for en stor grad produsert ved at trær såres i barken, slik at det dannes produkter som skrapes av. Disse fikk på latin betegnelsen *Gummi*. De er altså såringsprodukter på det plantematerialet der de finnes, og er ikke normalt til stede i planten. Disse drogene brukes som fortykningsmiddel og også ofte i hostesafter. Det er vist at disse kan dekke over såre punkter i halsen og derved utøve en sårhelende effekt lokalt.

Figur 1: Droge 35. Radix malvarum. Roten inneholder slimstoffer. Malva borealis er dvergkattost. Ble brukt i hostesafter for å dekke over såre punkter i halsen. (Foto: Øivind Larsen)

Classis II. Amylacea

Stivelsesdroger

Disse drogene, totalt 88, inneholdt for det meste stivelse av litt varierende type. De fleste drogene er frø fra gressfamilien; isolert stivelse fra forskjellige planter er også nevnt. Stivelse finnes for en stor grad i plantenes lagringsorganer og betegnes ofte som reservenæring for planten, det vil si at de er viktige i vekstfasen.

Det er interessant å observere at både makaroni og nudler er tatt med som stivelsesdroger. Røtter, sannsynligvis tuber, fra orkidéfamilien er også tatt med som stivelsesdroger, selv om disse ikke har vanlig stivelse som reservenæring.

Figur 2: Droge 163 Amylum radices Manihot utilisissima, stivelse fra manihot rot. Droge 107 Semina Lupinum alba, frø fra hvit lupin. (Foto: Øivind Larsen)

Classis III. Gelatinosa

Gelatindroger

Denne klassen inneholder bare droger fra dyreriket, 41 totalt. Gelatin fås ved utkoking av dyrebein.

Ichthyocolla kommer fra svømmeblæren til fisk. Denne ble brukt til klaring av vin, kaffe etc.

Produktene i denne klassen var alle proteiner av forskjellig type.

Classis IV. Albuminosa

Albumindroger

Denne klassen heter albuminosa, noe som skulle tyde på at dette var droger med innhold av albumin, som er et protein til stede i plasma hos mennesker og dyr.

Men denne klassen inneholder frø fra en palmeart som heter *Phytoelephas macrocarpa*, og frøene kalles for elfenbensfrø. Det er fire droger i denne klassen. Det interessante med disse frøene er at de ble brukt som elfenbensknapper, fordi de var så harde.

Classis V. Saccharina

Sukkerdroger

Denne klassen inneholder 91 forskjellige droger. Mange av disse er sukrosholdige droger fra sukkerroer og sukkerrør. Manna, som er en søt droge, er også å finne i denne klassen. Manna inneholder stort sett mannitol. Det er også tatt med en rekke forskjellige vindruer, foruten produkter fra flere plantefamilier som gir opphav til droge med søt smak. Palmesukker, bananer og dadler er også å finne i listen.

Lakrisrot er også tatt med som en sukkerdroge. Denne har en søtlig smak, men det skyldes ikke innholdet av sukker, men av liquiritin, som tilhører saponingruppen.

Classis VI. Oleosa

Oljedroger

Denne gruppen er komplisert og inneholder både fete oljer, eteriske oljer og tjærestoffer. Hver av disse gruppene er igjen inndelt i animalske og vegetabiliske produkter. Til sammen er det 620 droger i denne gruppen, fordelt med 175 fete, 400 eteriske oljer og 45 tjærestoffer.

De fete oljene er enten fett fra animalsk materiale eller fra plantefrø. Fete oljer kalles for *Pinguolea*. Gruppen fete oljer inneholder både faste og flytende droger. De faste kalles som oftest for voks i dagligtale. Disse faste drogene inneholder primært estre av mettede fettsyrer samt langkjedede alkoholer, mens de flytende har en større andel av en- og flerumettede fettsyrer.

Den vegetabiliske gruppen i Frederik Holsts katalog inneholder, i tillegg til oljene, også de frø som brukes for isolering av oljen.

Blant animalske eteriske oljer finnes moskus og bevergjel. Bevergjel, det illeluktende stoffet beveren produserer i sin såkalte gjelpung og bruker til å markere revir, var et ettertraktet folkemedisinsk middel. Det er også representert i samlingen med en forfalsket versjon.

Guano både fra fugl og fisk er tatt inn samlingen.

Droger med innhold av vegetabiliske eteriske oljer består av de fleste krydderdrogene vi kjenner. Her er både selve plantedelen samt den eteriske olje representert. Det som kjennetegnes eteriske oljer, er at de er flyktige og inneholder forskjellige typer isoprenderivater. Eteriske oljer brukes ofte til lukt- og smakstilsetning. Enkelte stimulerer produksjon av magesaft og finnes derfor i appetittstimulerende midler. De virker også hemmende på vekst av mikroorganismer som bakterier, sopp og virus.

Figur 3: Droge 474 Semen curcadiis purgantia, Purging nut eller drasticum, kraftig avføringsmiddel. (Foto: Øivind Larsen)

Figur 4: Samling av flere typer oljedroger, blant annet kanelbark (530), ingefærrot (649), hestekjørvel (788) og roten av sitrongress (868). Disse er typisk appetittstimulerende droger, i dag mye brukt som krydder. (Foto: Øivind Larsen)

Figur 5: Droge 1177 Gummi-resina galbani officinalis hadde god lukt, ofte brukt i plaster. (Foto: Øivind Larsen)

Tjærestoffene er både animalske, vegetabilske og mineralske. Den siste gruppen er den største og inneholder en rekke forskjellige stoffer isolert fra mineralske oljer, så som asfalt, parafin og kresot.

Fire produkter i denne klassen er brukt i praktisk eksamen for farmasøytisk studerende.

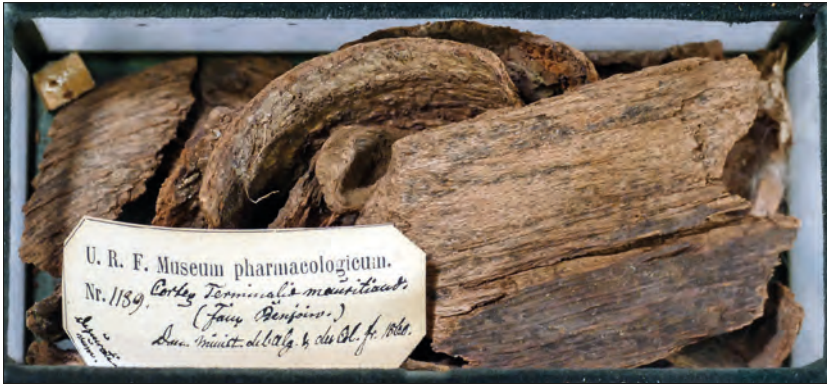
Classis VII. Resinosa

Resindroger

Denne klassen inneholder balsam, resindroger og harpiks, til sammen 305 forskjellige.

Balsam er harpiks som er løst i eteriske oljer, slik at de blir en tykflytende masse. Enkelte ble brukt som sårhelende middel, som antiseptikum. Svake anesteserende og spasmolytiske effekter er også funnet.

Resiner og harpiks ble brukt i medisinske plaster, salver o.l. De ble også brukt noe som krydder på grunn av den gode smaken. En av disse, Gut-tapercha ble brukt som tannkitt. Det er interessant å merke seg at rabarbrarot inngår i denne gruppen.

Figur 6: Droge 1189 Cortex terminalia mauretania, inneholder tanniner og ble brukt som stoppende middel. (Foto: Øivind Larsen)

Figur 7: To av disse drogene, 1125 Copal occidentale og 1126 Gummi resina cistorum, er resiner med sterk, god lukt; disse ble brukt mot smerter, tannpine, feber og annet basert på innholdet av terpenere av forskjellige typer. (Foto: Øivind Larsen)

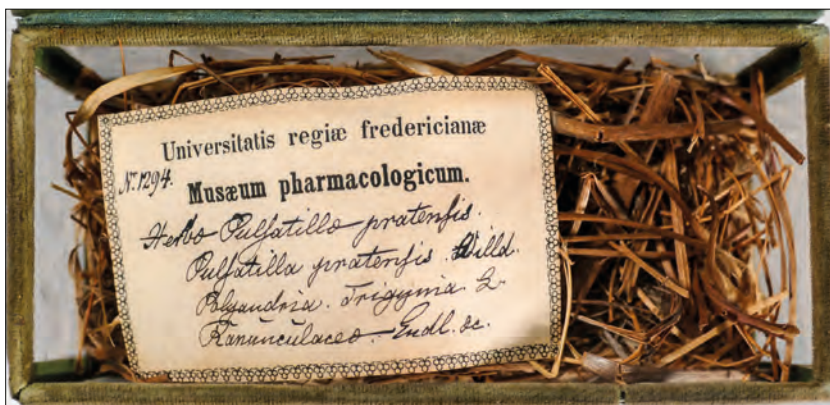
Classis VIII. Acria

Skarptsmakende, irriterende droger

Denne gruppen inneholder 25 animalske og 291 vegetabiliske droger.

Av de animalske finnes *Cantharides*, spansk flue, som inneholder irriteranten kantaridin. Dette ble brukt i reumatismepaster i tidligere tider, på grunn av sin sterkt hudirriterende egenskap. Coccinelle og armadille er også representert.

De vegetabiliske drogene er representert med en rekke forskjellige typer. Her finnes hvitløk, vanlig løk, foruten tidløs med innhold av kolkisin som blant annet brukes mot podagra. Veratrum som ble brukt som nysepulver, er også blodtrykksenkende.

Figur 8: Droge 1294 Herba pulsatilla pratensis, kubjelle, ble blant annet brukt som beroligende middel. (Foto: Øivind Larsen)

Diverse capsicum og piperis-arter, solanum arter og sennep er med her. Tysbast, som er en av våre mest giftige ville planter, er også tatt med i denne gruppen.

De fleste av disse drogene er giftige i relativt små doser. De inneholder stoffgruppen alkaloider av flere typer. Mange av dem er også mye brukt som krydder. På grunn av den kraftige smaken brukes ikke så mye av disse drogene i maten. De er derfor ikke skadelige i de mengder som normalt brukes.

I denne gruppen er det også tatt inn giftige sopper.

Classis IX. Amara et adstringentia

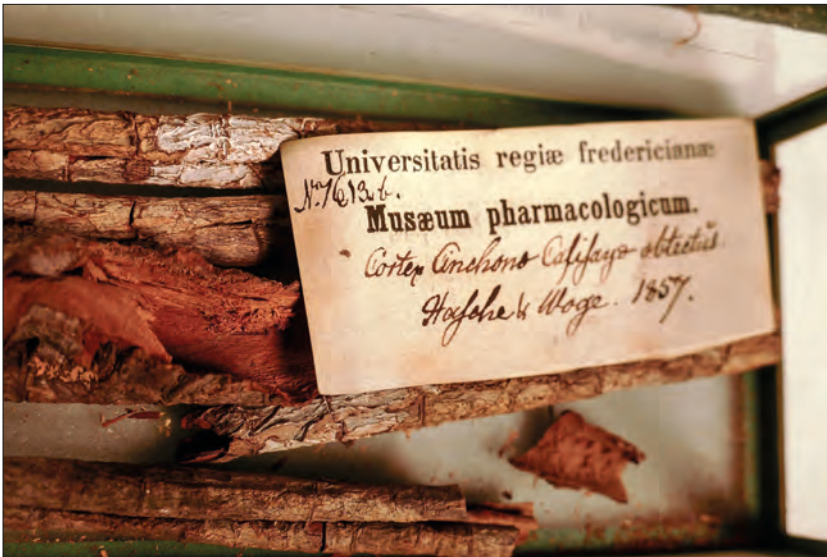
Bitre og sammensnerpende droger

Dette er også en gruppe med både animalske og vegetabiliske droger, men de animalske utgjør bare fem av totalt 562 droger i denne gruppen.

Bitterdroger er en gruppe droger som har til hensikt å øke magesaftproduksjonen, slik at maten kan fordøyes bedre. Den virker med andre ord appetittstimulerende. Disse drogene ble brukt i det som ofte ble kalt for styrkende midler.

Men i denne gruppen finner vi interessante planter som kinabark med innhold av kinin. Kinabark ble tidlig brukt som et febernedsettende middel, før det ble klart at dette også hadde en effekt mot malaria. En lang rekke forskjellige sorter kinabark er representert, i tillegg til forskjellige stoffer produsert av kinin.

Kaffe, med koffein, er også representert med mange forskjellige preparater. Ellers finner vi en rekke planter som i dag brukes i forskjellige sammenhenger, som milde innsøvningmidler og milde beroligende midler.

Figur 9; Droge 1613b Kinabark inneholder kinin. Opprinnelig brukt som feberstillende middel, men nå mest kjent mot malaria og som bitterstoff.
(Foto: Øivind Larsen)

Figur 10; Droge 1768. Inflorentia silybi mariani. Mariatistel. Leverbeskyttende og også brukt mot soppforgiftning. (Foto: Øivind Larsen)

Teer av forskjellig sort som stadig er i bruk som helsekostprodukter, finnes i denne gruppen. Kinesisk te er representert med en rekke forskjellige preparater.

Figur 11: Droge 1774. Flores bellidis perennis. Tusenfryd. Sårhelende på friske sår; også brukt mot forkjølelse, hoste og som appetittstimulerende middel. (Foto: Øivind Larsen)

Her finnes også humle, melbærblad, tannindroger av forskjellige typer, fortsatt brukt som stoppende midler, og seljearter med innhold av salicin, opphavet til acetylsalicylsyre.

Classis X. Narcotica

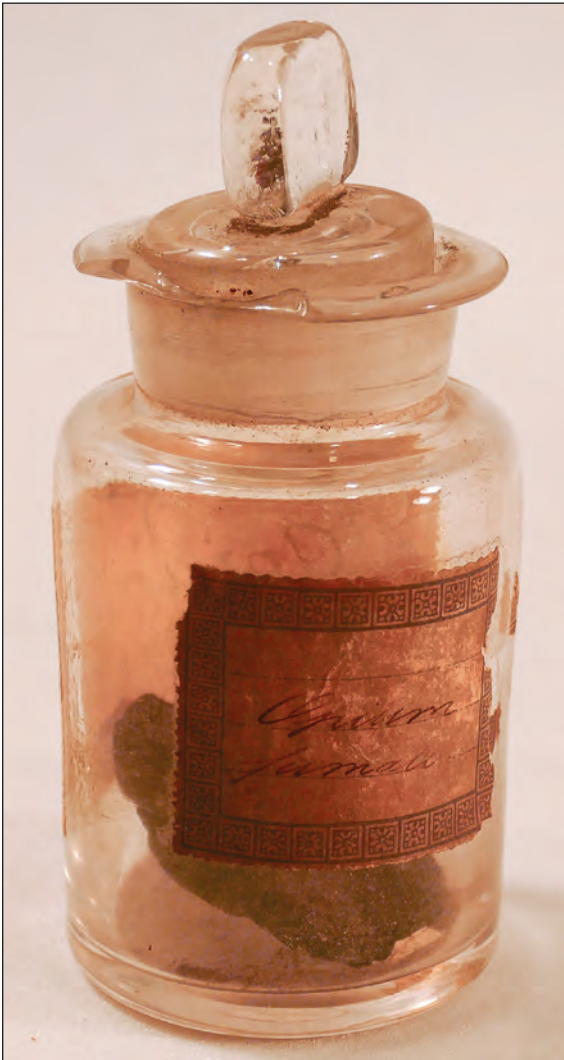
Narkotika

Detter er en gruppe med 212 forskjellige eksemplarer. Representanter for valmuefamilien utgjør starten på denne gruppen, noe som viser at opium var velkjent som et narkotikum på 1800-tallet. I tillegg er cannabis nevnt, riktignok et narkotikum, men ikke et alkaloid.

Gruppen inneholder en rekke planter som vi i dag ikke ville klassifisert som narkotika. Disse inneholder blant annet stryknin, kurare, palustrin og aconitin. Representanter for søtvierfamilien som tobakk, bulmeurt, belladonna, er også tatt med. Disse kan gi en slags rus, men ville i dag ikke blitt klassifisert i denne gruppen.

Revebjelle, som inneholder digitalisglykosider, dvs. steroidtypesubstan-
ser som riktignok er giftige men ikke narkotiske, er også tatt med. Interes-
sant er det at *Stigma croci*, safran, også er tatt med.

Som nevnt er det en blanding av planter med innhold av narkotiske
stoffer og andre planter som kan være giftige i denne gruppen. Mange av
disse plantene inneholder alkaloider, men ikke alle. Årsaken til dette er
sannsynligvis at innholdsstoffene ikke var kjent, og i denne perioden ble
ofte medisinske planter klassifisert etter effekter og smak.

*Figur 12:
2154 Opium.
Smertestillende
middel. (Foto:
Øivind Larsen)*

Classis XI. Aethylica

Etylholdige produkter, mest væsker

I denne klassen er det nevnt 21 produkter. De fleste av disse er alkohol (etanol) av forskjellig renhetsgrad, eter og etylacetat, samt noe få andre. Dette er sannsynligvis væsker som ble brukt på laboratoriet.

Classis XII. Metalloidea

Metalloider

Denne gruppen består av 50 produkter, alle forskjellige typer kjemikalier som ble brukt i laboratoriesammenheng. Kull, som inngår i noen av preparatene, kunne også ble brukt mot matforgiftning. Svovel ble også brukt i enkelte hudprodukter. Svamper inngår også i denne gruppen.

To av svovelpreparatene ble brukt i forbindelse med praktisk eksamen for farmasøytisk studerende.

Classis XIII. Acida

Syrer

Denne gruppen inneholder 58 syrer, både uorganiske og organiske. Disse syrene ble brukt i laboratoriearbeidet og i enkelte tilfeller i produksjon av legemidler. Mange av disse var opptatt i *Ph. Nord. Den Norske Farmakope*.

Syv av disse ble brukt i praktisk eksamen for farmasøytisk studerende.

Classis XIV. Alkalia

Baser

Denne gruppen består av enkle baser som kalium og diverse basiske salter, totalt 218. Disse ble brukt i laboratoriearbeid.

Syv av disse ble brukt i praktisk eksamen for farmasøytisk studerende.

Classis XV. Terra

Jordstoffer

Disse 131 preparatene består av en rekke forskjellige organiske stoffer, for det meste salter. Det antas at denne betegnelsen er gitt for stoffer som opprinnelig stammer fra Jorden, dvs både fra fjell og jord. Men i tillegg er også en rekke planter å finne i denne gruppen, f.eks. *Margerita orientalis*, samt produkter fra mumier, *Mumia vera*. Diverse jordklumper er også registrert. Det virker som om dette er en samling av «diverse» som det ikke var enkelt å klassifisere sammen med de andre gruppene.

Figur 13: Drogene 2705 og 2706 er brent elfenben. (Foto: Øivind Larsen)

Figur 14: Droge 2780 Bolus armena er armenisk bolus eller Bolus orientalis. Bolus betyr jordklump. Rød farge betyr innhold av jern. (Foto: Øivind Larsen)

Classis XVI. Metalla

Metaller

I denne gruppen finnes rene metaller, samt salter av metaller, totalt 403 eksemplarer. Flere av disse saltene er oppgitt å stå i den danske farmakope.

Åtte av disse ble brukt til praktisk eksamen for farmasøytisk studerende.

Classis XVII. Sapones

Såper

Denne gruppen inneholder 14 såper. Ut fra navnene på disse har de mange forskjellige opphav. Såper var viktige for vask og renhold av pasienter.

Classis XVIII. Balneologica

Preparater til Gytjebad, Bademidler

Gytjebad var i store deler av Europa viktige behandlingsmetoder for flere typer sykdommer. Holst beskriver i denne seksjonen flere typer produkter som ble brukt, blant annet gytje fra fjordens bunn og bjørkeris.

Litteratur

1. Holst F. Catalogus Musei pharmacologica Universitatis Regiæ Friedericianæ – Tabeller. *Michael* 2021; 18: Supplement 27, 75–205.
2. Paulsen BS, Vaalund A. Universitetets eldste drogesamling i 2021. *Michael* 2021; 18: Supplement 27: 206–17.

Berit Smestad Paulsen

b.s.paulsen@farmasi.uio.no

What do the eighteen classes of drugs in Holst's catalogue contain?

Berit Smestad Paulsen

Summary

Michael 2021; 18: Supplement 27, 37–50.

The effects and uses of the different drugs in Holst's collection are described and illustrated with photographs of items from the still existing collection.

Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Fredericianæ – Frederik Holsts egen innledning

Michael 2021; 18: Supplement 27, 51–74.

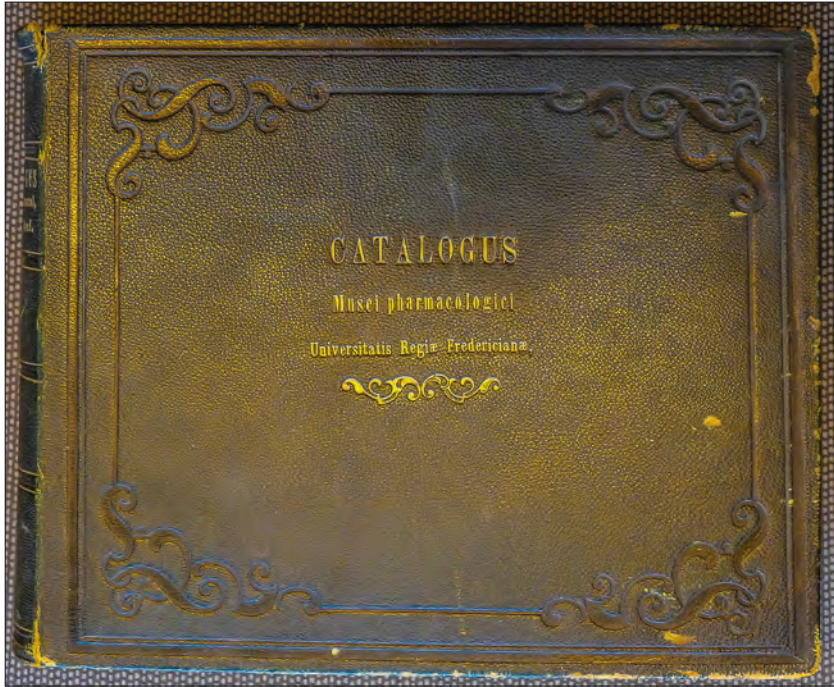
Professor Frederik Holst (1791–1871) innleder sin katalog over Universitetets drogesamling med en oversikt over museets historie fra samlingen ble påbegynt i 1824 og fram til 1865. Dette er en selvstendig tekst som er datert 1. mai 1866. Oppbyggingen av samlingen gjennom 41 år var preget av stadige, nødvendige tilpasninger til den vitenskapelige utviklingen. Ambisjonene ble etter hvert høye, og Holst ønsket å utvikle samlingen til et vitenskapelig museum. Det var store og små praktiske problemer, som f.eks. plassmangel og vansker med å finne egnet merking, slik at preparatene også kunne brukes til muntlig eksamen uten at identiteten ble avslørt. Holsts tekst avsluttes med en oversikt over hans mange vitenskapelige kontakter innenfor det farmakologiske fagfeltet.

(side a:)

Museets Historie.¹

I de første 10 Aar (1814–1824) bestod Det medicinske Fakultet af blot 3 Medlemmer, nemlig Professorerne Michael Skjelderup og Nils Berner Sørensen, som var udnævnte til Professorer i Medicin uden særskilt Angivelse af de Discipliner, de skulde foredrage, samt Magnus Andreas Thulstrup, som var udnævnt til Professor i Chirurgie og Fødselsvidenskab. Skjelderup overtog de samme Fag over hvilke han i mange Aar havde læst ved Kjøbenhavns Universitet, nemlig Anatomie og Physiologie, hvortil endnu føiedes Legalmedicin, og Sørensen overtog generell Pathologie og Therapie, speciel

1 Denne håndskrevne innledningen er tilgjengelig på nett sammen med resten av katalogen. Søk på «Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Fredericianæ» i Oria eller andre søkeportaler for Universitetsbiblioteket ved Universitetet i Oslo. I teksten her er Holsts egne fotnoter merket med * som i originalen, mens redaksjonens fotnoter er merket med tall. Katalogen er upaginert, men sidene er her betegnet med bokstavene a til m for å lette sammenlikningen mellom original og transkripsjon i *Michaels* nett- eller papirutgave. Avfotografering og transkripsjon av originalsiden ved Øivind Larsen.

Figur 1: Frederik Holsts katalog er innbundet i skinn. (Foto: Øivind Larsen)

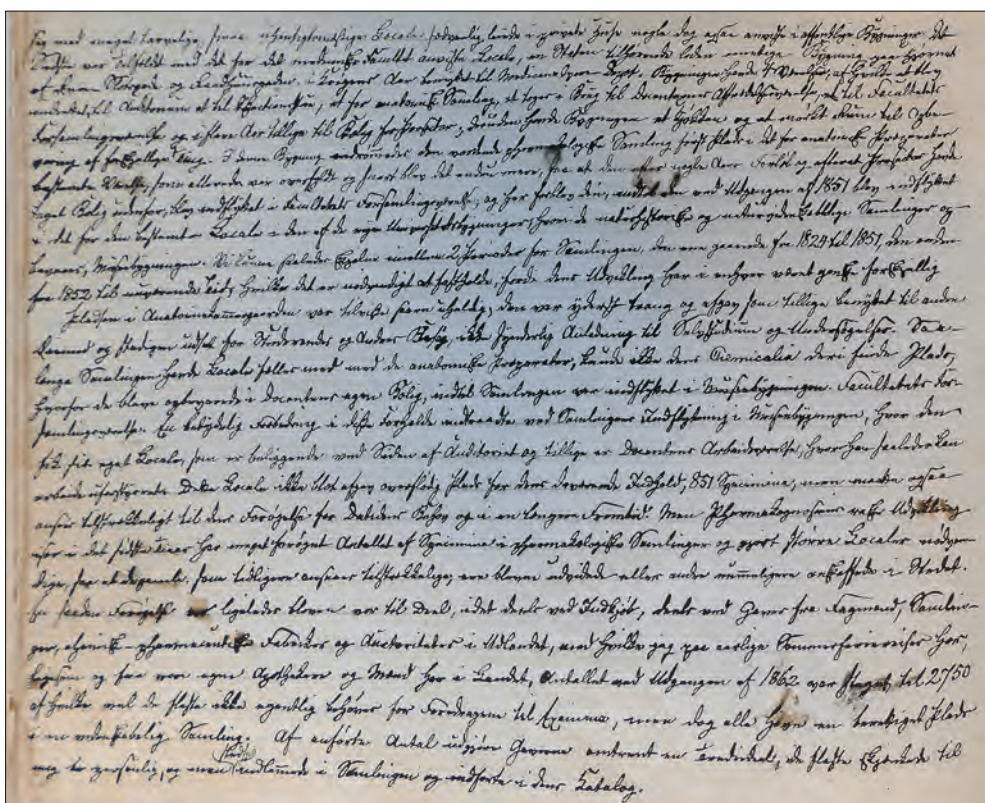
medicinsk Pathologie og Therapie medicinsk Klinik og Pharmakologie. Det ringe Antal af Lærere kunde ikke betragtes uden som en Begyndelse for at sættes i Stand til at aabne Forelæsninger over de vigtigste af Lægevidenskabens Discipliner; men det var klart, at Foredraget især over de mange af Sørenssen overtagne Discipliner hverken kunde udføres i en efter Videnskabens Udvikling passende Udstrækning, eller tilendebringes i et for de Studerende passende Tidsrum af en Lærer. Fakultetet ansaa det derfor forsvarligt længere at udsette med at søge sig forøget. Ifølge dets Opfordring søgte jeg Ansættelse og blev i 1824 udnævnt til Professor i Medicin, altsaa ligesaa ligeledes (sic) uden Forpligtelse til at foredrage noget specielt Fag. Fakultetet tog derfor under Overveielse, hvilke Fag jeg burde overtage, og da det fandt, at Sørenssen var meest overlæst, tilfaldt mig Pharmakologien, samt derunder Toxikologien og Hygienen, hvilke to sidste ikke hidtil havde været foredragne. Ved senere Forøgelse i Fakultetes Personale var baade de Skjelderup og Thulstrup overdragne Discipliner fordelte paa flere Docenter, saasom Physiologie, Chirurgie, Fødselsvidenskab, og for enkelte (?) Foredrag komne i Stand over flere Sygdomme, saasom Hudsygdomme, Fruentimmer- og Børnesygdomme; m.M. ; og det turde maaske fortjene at tages

Figur 2: Tittelbladet i katalogen er trykket. Deretter følger den håndskrevne innledningen som er gjengitt her i transkribert form, for den tabellariske oppstillingen av drogene i samlingen (1). (Foto: Øivind Larsen)

under Overveielse, om ikke Hygienen kunde skilles fra Læreren i Pharmakologie og Toxikologie, da disse efter deres inneværende Udvikling og Behov giver en Lærer fuldt Arbeide.

Universitetet eide ved min Ansættelse ingen pharmakologisk Samling. Sørenssen havde til sine Forelæsninger over Pharmakologie benyttet Specimina, som han hver Gang erholdt udlaante fra stadens Apotheker, især Elefanten, og efter Afbenyttelsen sendte tilbage. Da jeg fandt, at denne Methode hverken for Docenten, eller for de Studerende medførte den Nytte, som en Samling, der stadig var ved Haanden og havde Adgang til, androg jeg i Forestilling av 26 Mai 1824 til Det akademiske Kollegium om, at en Sum af 300 Spd. maatte af Universitetets Midler blive bevilget til at begynde Anlægget af en saadan. Efter at Collegiet havde givet sit Samtykke hertil og tillagt Universitetets Kasserer fornødne Udgiftsordre i Skrivelse af 25 Juni næstefter, opstod Spørgsmaal om en for Samlingen passende Plads. I Universitetets tidligeste Periode maatte man til Auditorier og videnskabelige Samlinger behjelp

Figur 4: Side b i Holsts katalog.

udenfor, blev indflyttet i Facultetets Forsamlingsværelse; og her forblev den, indtil den ved Udgangen af 1851 blev indflyttet i det for den bestemte Locale i den af de nye Universitetsbygninger hvori de naturhistoriske og naturvidenskabelige Samlinger og opbevares, Museebygningen. Vi kunne saaledes skjelne imellem 2 Perioder for Samlingen, der var gaaende fra 1824 til 1851, den anden fra 1852 til nuværende Tid, hvilket det er nødvendigt at fastholde, fordi dens Udvikling har i enhver været ganske forskjellig.

Pladsen i Anatomicumgaarden var tilvisse saare uheldlig, den var yderst trang og afgav som tillige benyttet til andre Øiemed og stadigen udsat for Studerendes og Andres Besøg, ikke synderlig Anledning til Selvstudium og Undersøgelser. Saa længe Samlingen havde Localer felles med med (sic) de anatomiske Præparater, kunde ikke dens Chemicalia deri finde Plads, hvorfor de bleve opbevarede i Docentens egen Bolig, indtil Samlingen var indflyttet i (Museebygningen (overstrøket)) Facultetets Forsamlingsværelse. En betydelig Forbedring i disse Forholde indtraate ved Samlingens Indflytning

i Museebygningen, hvor den fik sit eget Locale, som er beliggende ved Siden af Auditoriet og tillige er Docentens Arbeidsværelse, hvor han saaledes kan arbejde uforstyrret. Dette Locale ikke blot afgav overflødig Plads for dens daværende Indhold, 851 Specimina, men maatte også ansees tilstrækkeligt til dens Forøgelse for Datidens Behov og i en længere Fremtid. Men Pharmakognosiens raske Udvikling især i det sidste Tiaar har meget forøget Antallet af Specimina i pharmakologiske Samlinger og gjort større Localer nødvendige, saa at de gamle, som tidligere ansaaes tilstrækkelige, ere blevne udvidede eller andre rummeligere anskaffede i Stedet. En saadan Forøgelse er ligeledes bleven vor til Deel, idet der ved Indkjøb, dels ved Gaver fra Fagmænd, Samlinger, chemisk-pharmaceutiske Fabriker og Auctoriteter i Udlandet, med hvilke jeg paa aarlige Sommerferiereiser har (??) ligesom og fra vore egne Apothekere og Mænd her i Landet, Antallet ved Udgangen af 1862 var steget til 2750, af hvilke vel de fleste ikke egentlig behøves for Foredragene til Examina, men dog alle have en berettiget Plads i en videnskabelig Samling. Af anførte Antal undgjør Gavene omtrent en Trediedeel, de fleste skjænkede til mig her personlig, og ere stedse indlemmede i Samlingen og indførte i dens Katalog.

(ny side, c:)

(overstrøket linje)

Samlingen var nu voxet til en saadan Størrelse, at jeg for flere Aar siden havde været nødt til at forlade den oprindelig vedtagne og i mange Aar fulgte Plan at opstille Specimina i deres Kar på Skabernes Hylde aleene i een Rad efter Længden og næsten overalt maattet anbringe 2 Rader baade efter Længden og i Høiden, saa at hver Hylde sædvanlig har 2-3-4 Rader. Dette havde til Følge, ikke blot, at de bagerste Rader skjultes, men ogsaa at Udtagning og Indsættelse af Kar var besværlig, krævede megen Forsigtighed og længere Tid og ofte var forbunden med Nedfalden og Ituslagning, samt tillige Sønderbrydning og Ubrugbargjørelse af deres Indhold.

Formedelst denne Museets Overfyldning havde jeg i flere Aar taget under Overveielse, hvorledes at rummeligere og hensigtsmessigere Locale kunde tilveiebringes for samme. Det hensigtsmessigste forekom mig at gjøre var, om det tilstødende Auditorium No 15 kunde være blevet sløifet som saadant, afgivet og indredet til Samlingen aleene; og jeg lod endog forfatte Tegning og Overslag dertil. Men jeg maatte opgive denne Plan dengang, da Auditoriet ikke kunde undværes til daglige Forelæsninger, til Afholdelse af den mundtlige Deel af medicinske og pharmaceutiske Examina og alle øvrige Auditorier paa samme Tid ere optagne med Examina i alle Faculteter. Da det var at forudsee, at ligeledes flere andre af Universitetets videnskabelige

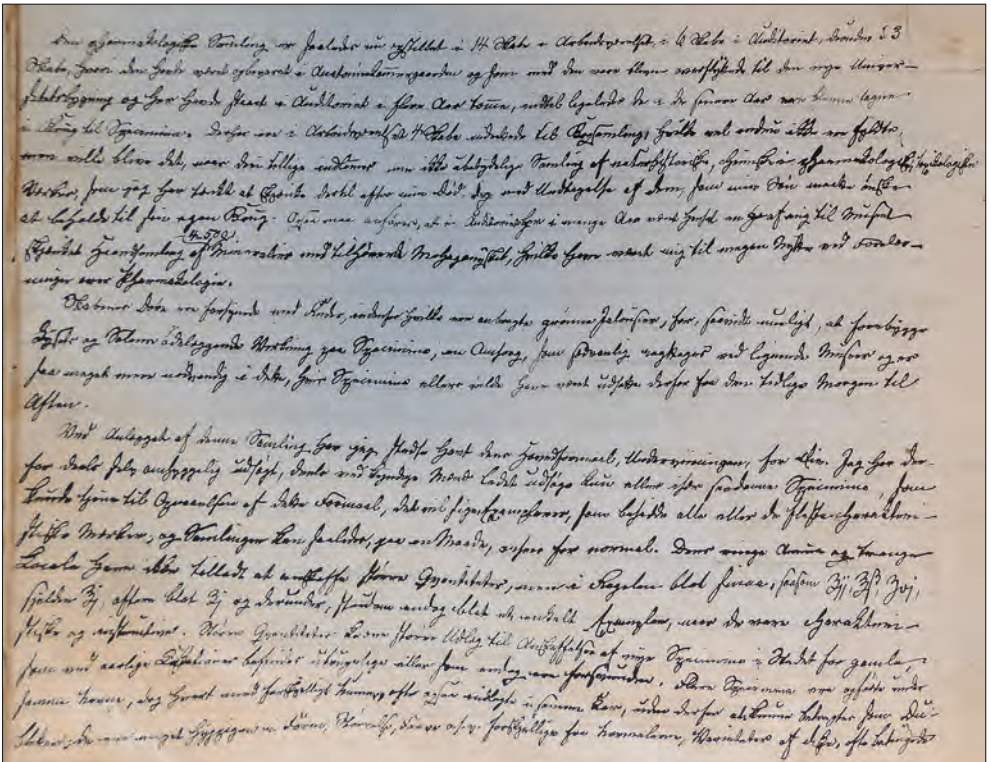
Samlinger først vilde tiltrænge større Localer, forkom det mig rigtigere, at der udsættes med at gjøre Forsøg paa at erhverve et rummeligere Locale for her omhandlede Samling, indtil lignende Forslag kunde indkomme for andre Samlinger, som maaske befinde sig i samme Stilling, og de alle kunde tages under samtidig Behandling. Og til en saadan traf det akademiske Kollegium Foranstaltning i 1864 ved at udnævne en Commission bestaaende af samtlige Samlingers Bestyrere, for at tage under Overveielse, om nogen af dem tiltrængte udvidede Localer, og i Tilfælde, derom afgive motiveret Forslag. Denne Sag er fremdeles under Behandling, og jeg har derved havt Anledning til for Commissionen at paavise Nødvendigheden af et udvidet Locale for Museet og til udførligen at motivere over anførte Plan, som jeg i Sagens nuværende Stilling fremdeles maa fastholde.

Det vilde alligevel have været uforsvarligt at forblive uvirksom saa længe; thi havde Samlingens opnaaede Størrelse og Forøgelse i den nærmeste Fremtid, den Conservation og hensigtsmessige Opstilling krævede, at noget blev gjort, og at hermed ikke udsættes. Paa min Forestilling – hvor jeg ikke undlot at antyde anførte Plan som den formeentlig hensigtsmessigste – samtykkede Det akademiske Collegium i 1862 i, at 6 nye Skabe blev anbragte i Auditoriet No 15, skjønt det ligger i Ujniversitetets Byggeplan, at Auditorierne tillige skulde benyttes til Opbevaring af de videnskabelige Samlinger; hvilket hidtil ikke har fundet Sted med nogen.

(ny side, d:)

Den pharmakologiske Samling er saaleds nu opstillet i 14 Skabe i Arbeidsværelset, i 6 Skabe i Auditoriet, derunder i 3 Skabe, hvori den havde været opbevaret i Anatomikammergaarden og som med den vare bleven overflyttede til den nye Universitetsbygning og her havde staaet i Auditoriet i flere Aar tomme, indtil ligeledes de i de senere Aar ere blevne tagne i Brug til Specimina. Derfor var i Arbeidsværelset 4 Skabe indrettede til Bogsamling, hvilke vel endnu ikke ere fyldte, men ville blive det, naar deri tillige indlemmes min ikke ubetydelige Samling af naturhistoriske, chemiske, pharmakologiske; toxikologiske Værker, som jeg har tænkt at skjænke dertil efter min Død, dog med Undtagelse af dem som min Søn maatte ønske at beholde til sin egen Brug. Ogsaa maa anføres, at i Auditoriet i mange Aar været hensat en her af mig til Museet skjænkede Haandsamling af 4–500 Mineralier med tilhørende Mahagonyskab, hvilke have været mig til megen Nytte ved Forelæsninger over Pharmakologie.

Skabernes Døre ere forsynede med Ruder, indenfor hvilke ere anbragte grønne Jalousier, for, saavidt muligt, at forebygge Lysets og Solens ødelæggende Virkning paa Specimina, en Omsorg, som sedvanlig iagttages ved

Figur 5: Side d i Holsts katalog.

et enkelt Exemplar, naar de vare karakteristiske og instructive. Større Quantiteter gave større Udlæg til Anskaffelser af nye Specimina i Stedet for gamle, som med aarlige Cassationer befindes ubrugelige eller som endog ere forsvundne. Flere Specimina ere opførte under samme Navne, dog hvert med forskjelligt Nummer, ofte ogsaa indlagte i samme Kar, uden derfor at kunne betragtes som Dubletter; de ere meget hyppigere i Form, Størrelse, Farve osv. forskjellige fra Normalerne, Varieteter av disse, ofte betingede

(ny side, e:)

af Produktionsstedet. Mange med Ælde, fremmede Indblandinger, Forfalskninger eller ogsaa paa anden Maade bedærvende og til Medicin ubrugbargjorte Exemplarer ere derhos opbevarede for at tjene til Belysning ved Foredraget.

Undtagelse med Hensyn til Quantiteten gjøre dog tvende af det franske Colonial-Ministerium i 1860 og 1862 skjenkede Plantedroger, tilsammen 120, fra de franske Colonilande, da de fleste af dem ere sendte i ganske

paaklistrede Navnesedler vilde have gjort andre Kar for Examensspecimina nødvendige. Paa denne Maade vandtes megen Plads. Naturigvis have alle Fluida, saasom Syrer, Olier, Alkoholer og Ætherarter, ætheriske Extracter, flydende Extracter m.fl. samt Sager i meget smaa Qvantiteter stedse været opbevarede i Flasker med slebne Glasproppe eller Korke. Fra 1852, efterat Samlingen i Museebygningen havde erholdt et rummeligere Locale, ere for de ældre Specimina, efterhaanden som Glasæskerne gik itu og maatte casseres; disse ombyttede med Cylinderglas, som ligeledes ere blevne beyttede for alle siden tilkomne nye Specimina, med Undtagelse af saadanne, hvis særegne Form eller Størrelse ikke vel tillod dem. En hel Deel Specimina, som ere sendte i

(ny side, f:)

større Exemplarer, der ikke vel lader sig anbringe i Cylinderglas eller Glasæsker, opbevares løse. Som anført, var enhver Æske forsynet med en løs og hvert Glas, ligesaa de løse Specimina, med en paaklistret Signatur, som angiver Drogernes videnskabelige systematiske Navn og Afstamning, Giverens, Drogistens eller Fabrikens Navn, for Plantedrogerne deres Plads i det botaniske System baade efter Linnée og Endlicher, hvilket sidste valgtes hovedsagelig til Lettelse for de Studerende, da det af den botaniske Docent var lagt til Grund ved Foredraget og tillige var benyttet i Pharmacopoea norvegica; for dem af Dyreriget var fulgt Linnées eller Cuviers System. Chemicalia ere opførte med deres nu sedvanlig er brugte Benævnelser.

Opstillingen af Specimina af de organiske Riger er udført i Classer, byggede paa Drogernes nærmere Bestanddele, den samme Orden, i hvilken jeg stedse har foredraget den specielle Pharmakologie. Flere baade ældre og yngre Forfattere have bearbejdet Pharmakologie og Toxikologie efter samme System, saasom Green, Vogel, Sprengel, Mynster, Schönemann, Plenck. Af de mange pharmakologiske Museer, jeg har besøgt, har jeg seet den samme Classification anvendt kun i Leipziger Universitetet, hvis Director, Professor Rüchius³, tidligere havde benyttet en anden, som han for faa Aar siden, efterat Museet havde erholdt et rummeligere og hensigtsmessigere Locale, ombyttede med ovenanførte. Jeg valgte denne Ordning efter nærmere Bestanddele, fordi Lægemedernes Virkninger synes væsentlig at beroe paa dem eller af dem lade sig lettere forklare, fordi de i samme Classe opførte Midler have i det Væsentlige samme Virkninger, fordi Oversigten over dem dermed lettere og bedre erindres. Denne Classification er saaledes baade chemisk og terapeutisk. Det maa alligevel erkjendes, at heller ikke denne

3 Feilskrift for *Rüchius*. Justus Radius (1797–1884) var professor i Leipzig og arbejdede blandt andet med farmakologi. (Se side 71.)

(ny side, g:)

Museet er saaledes opstillet i følgende Classer:

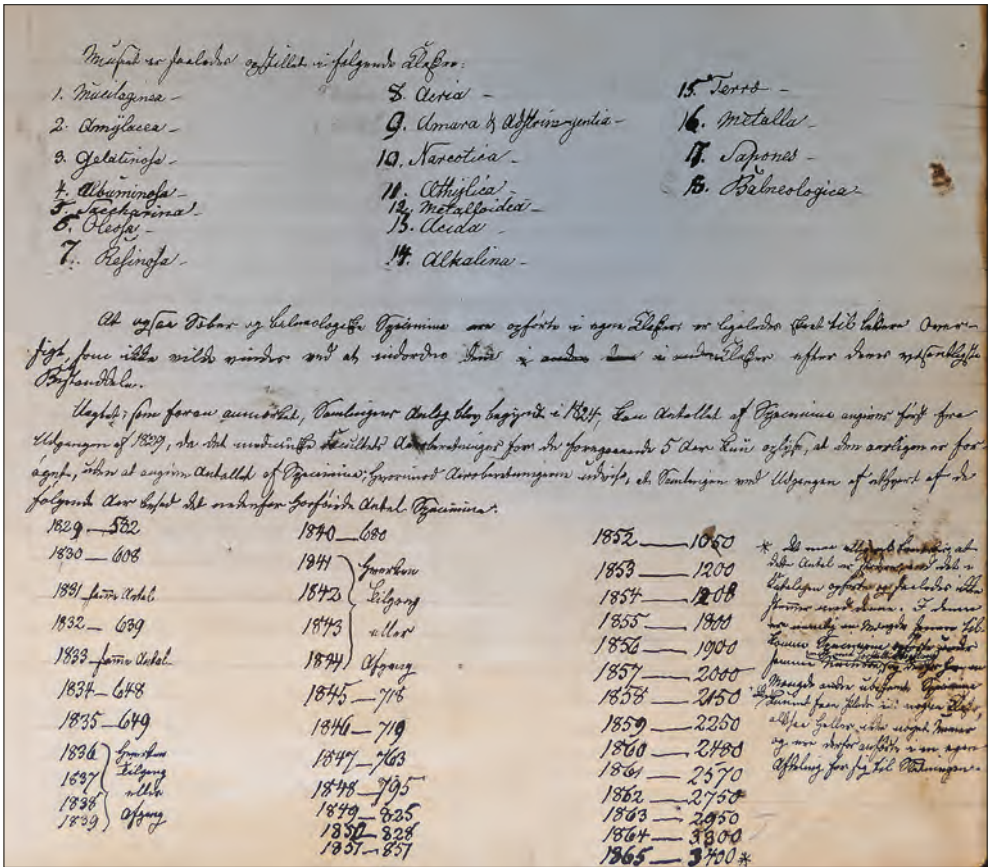
1. Mucilaginea –	8. Acria –	15. Terræ –
2. Amylacea –	9. Amara og Adstringentia –	16. Metalla –
3. Gelatinosa –	10. Narcotica –	17. Sapoenes –
4. Albuminosa –	11. Æthylica –	18. Balneologica –
5. Saccharinæ –	12. Metalloideæ –	
6. Oleosæ –	13. Acida –	
7. Resinosa –	14. Alkalina –	

At ogsaa Sæber og balneologiske Specimina ere opførte i egne Classer, er ligeledes skeet til lettere Oversigt, som ikke vilde vindes ved at indordne dem i andre Classer efter deres væsentligste Bestanddele.

Uagtet, som foran anmærket, Samlingens Anlæg blev begynt i 1824, kan Antallet af Specimina angives først fra Udgangen af 1829, da det medicinske Facultets Aarsberetninger for de foregaaende 5 Aar kun oplyse, at den aarligen er forøget, uden at angive Antallet af Specimina, hvormimod Aarsberetningerne udvise, at Samlingen ved Udgangen af ethvert af de følgende Aar besad det nedenfor hosføiede Antal Specimina:

1829 – 582	1840 – 680	1852 – 1050
1830 – 608	1841 – <i>Hverken</i>	1853 – 1200
1831 <i>samme Antal</i>	1842 – <i>Tilgang</i>	1854 – 1208
1832 – 639	1843 – <i>eller</i>	1855 – 1800
1833 <i>samme Antal</i>	1844 – <i>Afgang</i>	1856 – 1900
1834 – 648	1845 – 718	1857 – 2000
1835 – 649	1846 – 719	1858 – 2150
1836 – <i>Hverken</i>	1847 – 763	1859 – 2250
1837 – <i>Tilgang</i>	1848 – 795	1860 – 2480
1838 – <i>eller</i>	1849 – 825	1861 – 2570
1839 – <i>Afgang</i>	1850 – 828	1862 – 2750
	1851 – 851	1863 – 2950
		1864 – 3300
		1865 – 3400 *

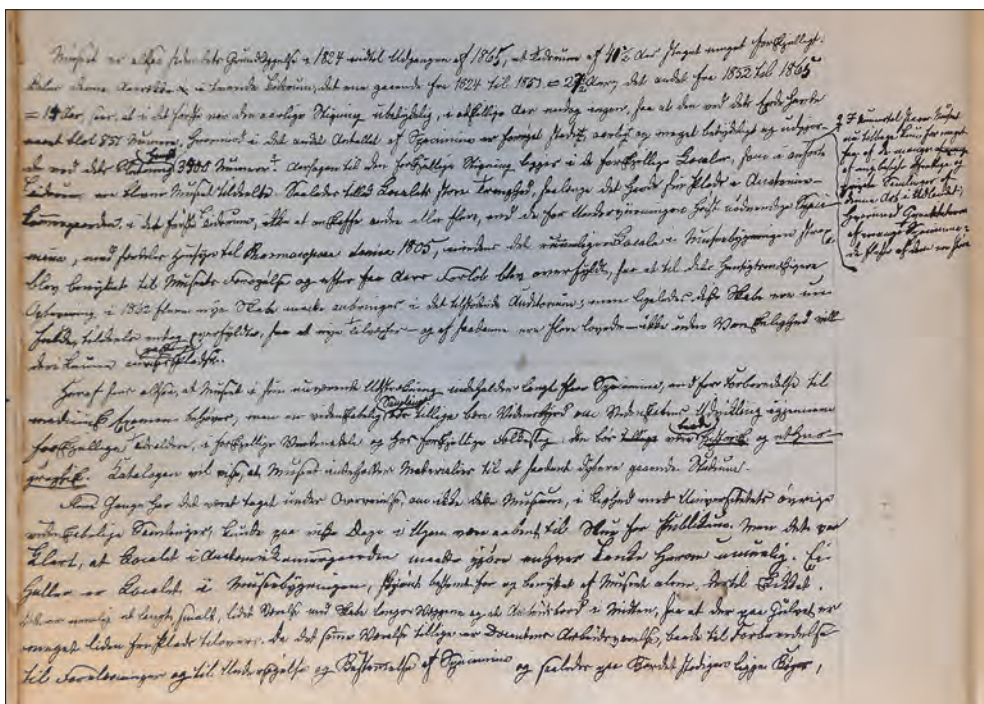
*Det maa alligevel forstaaes, at dette Antal er større, end det i Katalogen opførte og saaledes ikke stemmer med denne. I denne ere nemlig en Mængde senere tilkomne Specimina ikke kunnet faae Plads i nogen Classer, altså heller ikke noget Nummer og ere derfor anførte i en egen Afdeling for sig til Slutningen.

Figur 8: Side g i Holsts katalog.

(ny side, h:)
 Museet er altsaa siden dets Grundlæggelse i 1824 indtil Udgangen af 1865, et Tidsrum af 41 ½ Aar steget meget forskjelligt. Deles denne Aarrække i tvende Tidsrum, det ere gaende fra 1824 til 1851 = 27 ½ Aar, det andet fra 1852 til 1865 = 14 Aar, sees, at i det første var den aarlige Stigning ubetydelig, i adskillige Aar endog ingen, saa at den ved dets Ende havde været blot 851 Numere, hvorimod i det andre Antallet af Specimina er forøget stadig, aarligt og meget betydeligt og ujdgjorde ved dets Slutning heele 3400 Nummer. *

* I Nummertal staaer Museet nu tilbage kun for meget faa af de mange af mig besøgte offentlige og private Samlinger af denne Art i Udlandet; hvorimod Quantiteterne af mange Specimina i de fleste af dem ere større.

Figur 9: Side h i Holsts katalog.

Aarsagen til den forskjellige Stigning ligger i de forskjellige Localer, som i anførte Tidsrum ere blevne Museet tildeelte. Saaledes tillod Localet store Trængsel, saalenge det havde sin Plads i Anatomiekammergaarden, i det første Tidsrum, ikke at anskaffe andre eller flere, end de for Undervisningen høist nødvendige Specimina, med særdeles Hensyn til Pharmacopæa danica 1805, imedens det rummeligere Locale i Museebygningen strax blev benyttet til Museets Forøgelse og efter faa Aars Forløb blev overfyldt, saa at til dets hensigtsmessigere Opbevaring i 1862 flere nye Skabe maatte anbringes i det tilstødende Auditorium; men ligeledes disse Skabe var nu fulde, tildeels endog overfyldte, saa at nye Tilvækster – og af saadanne ere flere lovede – ikke uden Vanskelighed ville deri kunne anvises passende Pladse.

Heraf sees altså, at Museet i sin nuværende Udstrækning indeholder langt flere Specimina, end for Forberedelse til medicinsk Examen behøves; men en videnskabelig Samling bør tillige bære Vidnesbyrd om Videnskabens Udvikling igjennem forskjellige Tidsalder, i forskjellige Verdensdeele og hos forskjellige Folkeslag: Den bør være baade *historisk* og *ethnographisk*. Katalogen vil vise, at Museet indeholder Materialier til et saadant dybere gaende Studium.

Flere Gange har det været taget under Overveielse, om ikke dette Museum, i Lighed med Universitetets øvrige videnskabelige Samlinger, kunde paa visse Dage i Ugen være aabent til Skue for Publicum. Men det var klart, at Localet i Anatomikammergaarden maatte gjøre enhver Tanke herom umulig. Ei heller er Localet i Museebygningen, skjønt bestemt for og benyttet af Museet alene, hertil skikket. Dette er nemlig et langt, smalt, lidet Værelse med Skabe langs Væggerne og et Arbeidsbord i Midten, saa at der paa Gulvet er meget liden fri Plads tilovers. Da det samme Værelse tillige er Docentens Arbeidsværelse, baade til Forberedelse til Forelæsninger og til Undersøgelse og Bestemmelse af Specimina og saaledes paa Bordet stadigen ligger Bøger,

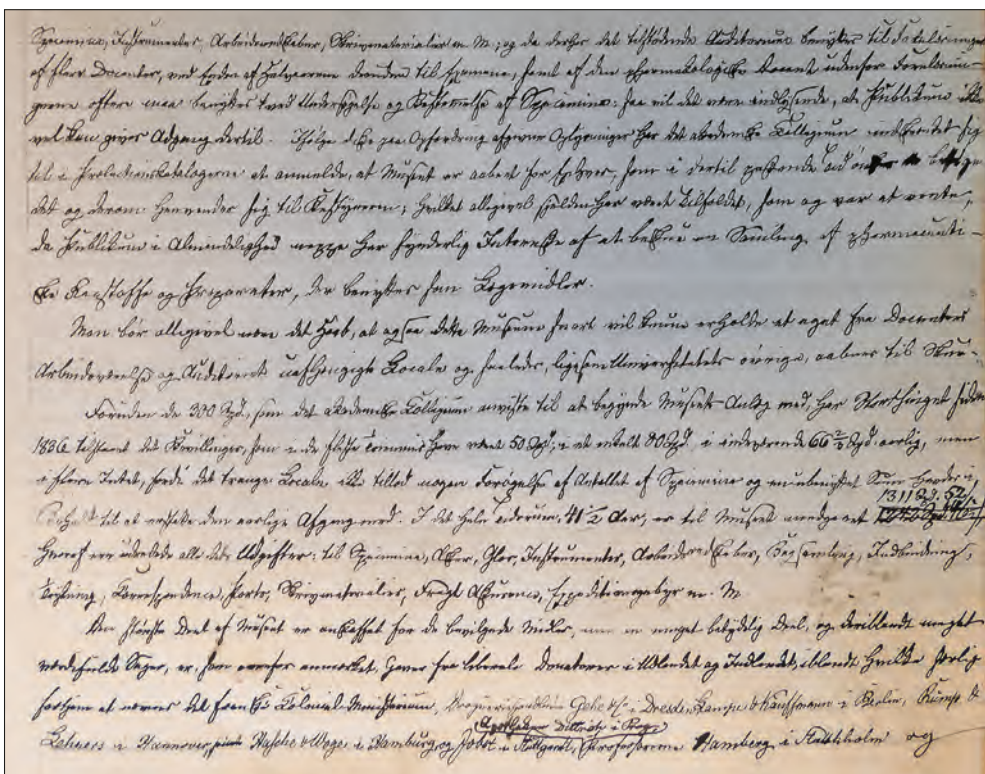
(ny side, i:)

Specimina, Instrumenter, Arbeidsredskaber, Skrivematerialier m. M.; og da derhos det tilstødende Auditorium benyttes til Forelæsninger af flere Docenter, ved Enden af Halvaarene desuden til Examina, samt af den pharmakologiske Docent udenfor Forelæsningerne oftere maa benyttes ved Undersøgelse og Bestemmelse af Specimina; saa vil det være indlysende, at Publicum ikke vel kan gives Adgang dertil. Ifølge disse paa Opfordring afgivne Oplysninger har det akademiske Collegium indskrænket sig til i Prælections-katalogerne at anmelde, at Museet er aabent for Enhver, som i dertil passende Tid ønsker at besigtige det og derom henvender sig til Bestyreren; hvilket alligevel sjelden har været Tilfældet, som og var at vente, da Publicum i Almindelighed neppe har synderlig Interesse for at bese en Samling af pharmaceutiske Raastoffe og Præparater, der benyttes som Lægemedler.

Man bør alligevel nære det Haab, at ogsaa dette Museum snart vil kunne erholde et eget fra Docenternes Arbeidsværelse og Auditoriet uafhængigt Locale og saaledes, ligesom Universitetets øvrige, aabnes til Skue.

Foruden de 300 Spd. Som det akademiske Collegium anviste til at begynde Museets Anlæg med, har Stortinget siden 1836 tilstaaet det Bevilginger, som i de fleste Terminer have været 50 Spd. i et enkelt 80 Spd., I indeværende 66 $\frac{2}{3}$ Spd. aarlig, men i flere Intet, fordi det trange Locale ikke tillot nogen Forøgelse af Antallet af Specimina og en ubenyttet Sum havdes i Behold til at erstatte den aarlige Afgang med. I det hele Tidsrum, 41 $\frac{1}{2}$ Aar, er til Museet medgaaet 1311 Spd. 52 s(k), hvoraf ere udredede alle dets Udgifter: til Specimina, Æsker. Glas, Instrumenter, Arbeidsredskaber, Bogsamling, Indbinding, Trykning, Correspondance, Porto, Skrivematerialier, Fragt, Assurancer, Expeditionsgebyr m. M.

Den største Deel af Museet er anskaffet for de bevilgede Midler, men en meget betydelig Deel, og deriblant meget verdifulde Sager, er, som ovenfor anmærket, Gaver fra liberale Donatorer i Udlandet og Indlandet, iblandt

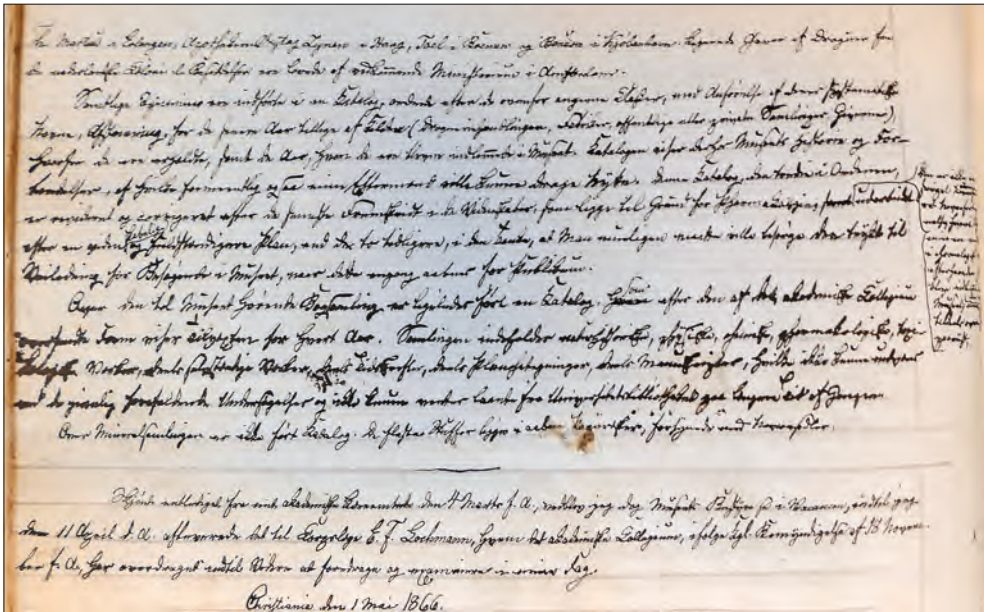
Figur 10: Side i i Holsts katalog.

hvilke særlig fortjene at nævnes det franske Colonialministerium, Drogeriehandlere Gehe & Co i Dresden, Lampe & Kauffmann i Berlin, Rump & Lehnert i Hannover, Haschke & Woge i Hamburg, og Jobst i Stuttgart, Apotheker Dittrich i Prag, Professorene Hamberg i Stockholm og

(ny side, j)

Th. Martius i Erlangen, Apothekerne Vrytag Zynen i Haag, Toel i Bremen og Benzon i Kjøbenhavn. Lignende Gaver af Droger fra de nederlandske Coloniale Besiddelser ere lovede af vedkommende Ministerium i Amsterdam.

Samtlige Specimina ere indførte i en Katalog, ordnede efter de ovenfor angivne Classer, med anførelse af deres systematiske Navne, Afstamning, for de senere Aar tillige af Kilden (Drogueriehandlinger, Fabriker, offentlige eller private Samlinger, Givere), hvorfra de ere erhholdte, samt de Aar, hvori de ere blevne indlemmede i Museet. Katalogen viser derfor Museets Histo-

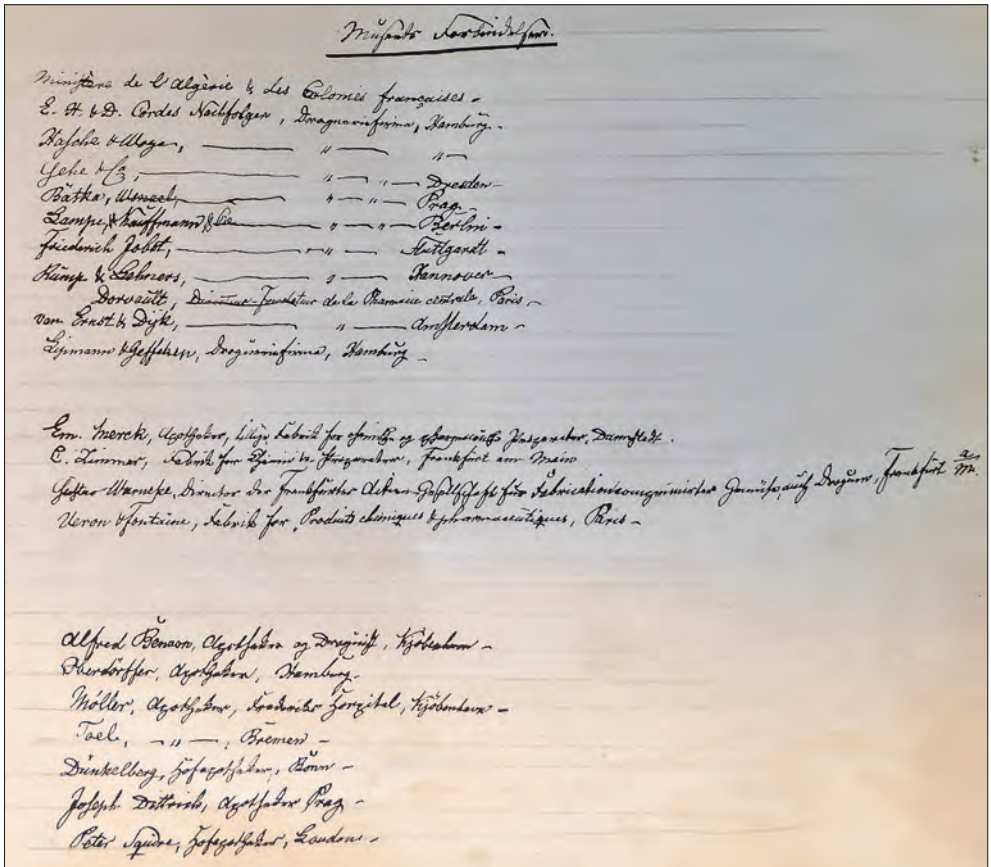
Figur 11: Side j i Holsts katalog.

rie og Forbindelser, af hvilke formeentlig ogsaa min Eftermand ville kunne drage Nytte. Denne Katalog, den tredie i Ordnen, er revideret og corrigeret efter de seeneste Fremskridt i Videnskaben, som ligger til Grund for Pharmakologien⁴, udarbejdet efter en videnskabelig og fuldstendigere Plan, end de to tidligere, i den Tanke, at man mueligen maatte ville besørge den trykt til Veiledning for Besøgende i Museet, naar dette engang aabnes for Publicum.

Over den til Museet hørende Bogsamling er ligeledes ført en Katalog, som efter den af det akademiske Collegium oversendte Form viser Tilstanden for hvert Aar. Samlingen indeholder naturhistoriske, fysiske, kemiske, pharmakologiske, toxikologiske Verker, deels selvstendige Verker, deels Tidsskrifter, deels Planchetegninger, deels Manuskripter, hvilke ikke kunde undværes ved de jævnlig forefaldende Undersøgelser og ikke kunne ventes laante fra Universitetsbiblioteket paa længere Tid af Gangen.

Over Mineralsamlingen er ikke ført Katalog. De fleste Stuffer ligger i aabne Papiiræsker, forsynede med Navnesedler.

4 (Innskutt i margin her, vanskelig å tyde:) Den er ikke en simpel nummereret Navnefortegnelse hvori Specimina ere indførte i chronologisk Orden efterhaanden som bleven indlemmede i Museet; men den er, som tildeels ovenfor paavist,

Figur 12: Side k i Holsts katalog.

Skjønt entlediget fra mit akademiske Læreembete den 4 Marts f. A. , vedblev jeg dog Museets Bestyrer i Vacancen, indtil jeg 11 April d. A. afleverede det til Korpslæge E. F. Lochmann, hvem det akademiske Collegium, ifølge Kgl. Bemyndigelse af 18 November f. A, har overdraget indtil Videre at foredrage og examinere i mine Fag.

Christiania den 1 Mai 1866.

(ny side, k):

Museets Forbindelser.

- Ministère de l'Algérie & Les Colonies françaises.
 E.H. & D. Cordes Nachfolger, Drogenfirma, Hamburg.
 Hasche & Meyer, " " "
 Gehe & Co, " " Dresden.

Bätka, Wenzel	„	Prag.
Lampe, Kauffmann & Cie	„	Berlin.
Friederich Jobst,	„	Stuttgardt.
Rump & Lehnens,	„	Hannover.
Dorvault, Directeur Fondateur de la Pharmacie centrale, Paris.		
van Ernst & Dyk,	„	Amsterdam.
Lipmann & Geffelsen, Drogeriefirma,		Hamburg.

Em. Merck, Apotheker, tillige Fabrik for chemiske og pharmakologiske Præparater, Darmstadt.

C. Zimmer, Fabrik for Chemie og Præparater, Frankfurt am Main.

Gustav Warncke, Director der Frankfurter Aktien-Gesellschaft für Fabrication konzervierter Gemüse, auch Drogen, Frankfurt a/M.

Veron & Fontaine, Fabrik for Produits cliniques pharmaceutiques, Paris.

Alfred Benzon, Apotheker og Drogenist, Kjøbenhavn.

Oberdörffer, Apoheker, Hamburg.

Møller, Apotheker, Frederiks Hospital, Kjøbenhavn.

Toel, „ , Bremen.

Dünkelberg, Hofapotheker, Bonn.

Joseph Dittrich, Apotheker, Prag.

Peter Squire, Hofapotheker, London.

(ny side, l:)

Vrytag Zynen, Apotheker, Haag.

Warrington Director for Apothecaries Hall, London.

H.H. Maschmann, professor, Apotheker, Christiania.

B.A. Maschmann, Apotheker, Christiania.

P. Møller, „ „

J. P. Møller, „ „

H. S. Ditten, Hofapotheker, „

H. Teilmann, (Apotheker) Laurvig.

A. B. Eeg, „ Østerrisør.

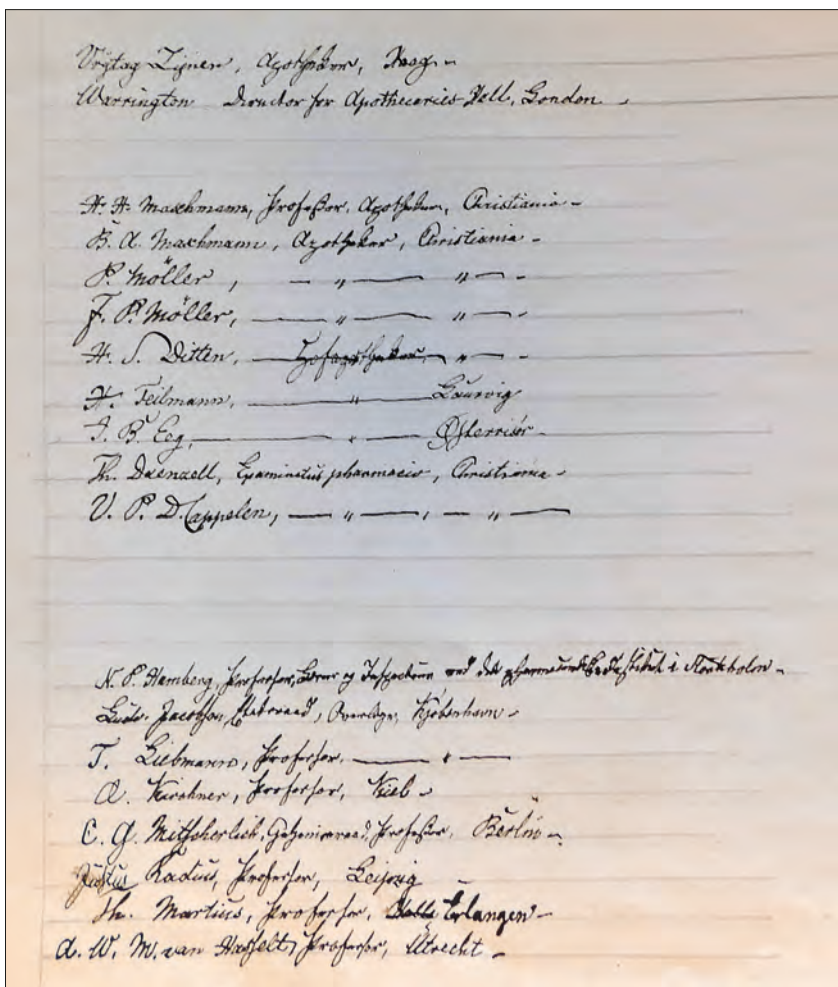
Th. Daenell, Examinatus pharmaciæ, Christiania.

V. P. D. Cappelen, „ „

N. P. Hamberg, Professor, Lærer og Inspecteur ved det pharmaceutiske Institut i Stockholm.

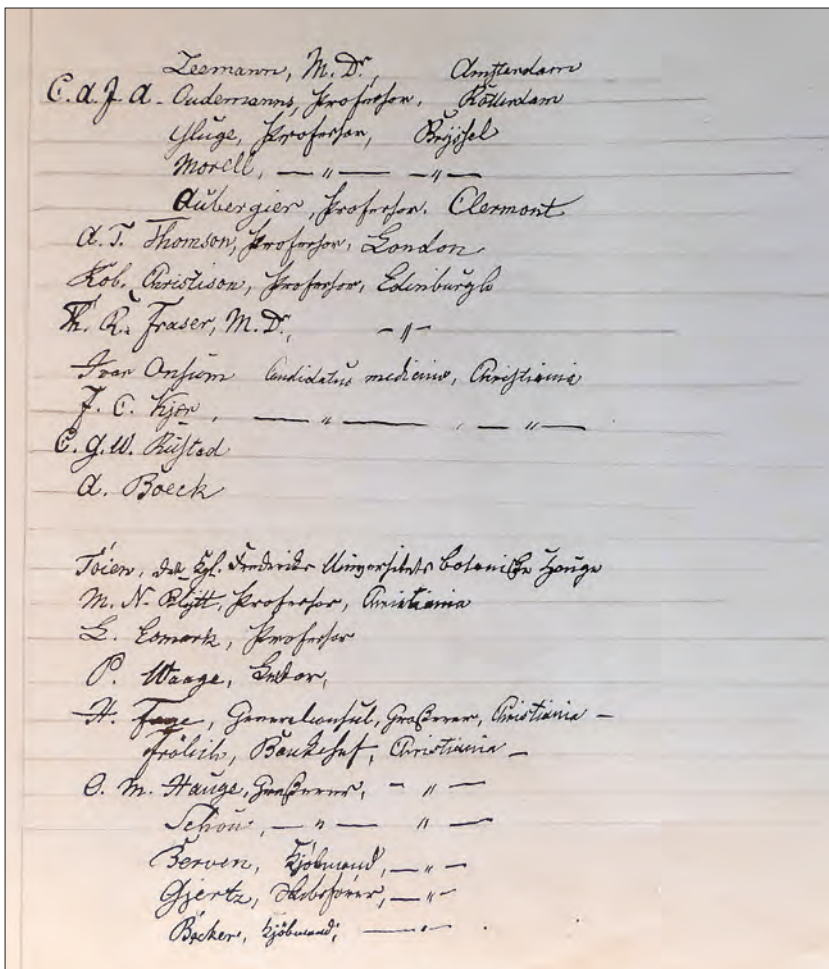
Ludv. Jacobson, Etatsraad, Overlæge, Kjøbenhavn.

F. Liebmann, Professor „

Figur 13: Side 1 i Holsts katalog.

- A. Kirschner, Professor, Kiel.
- C. G. Mitscherlich, Geheimeraad, Professor, Berlin.
- Justus Radius, Professor, Leipzig.
- Th. Martius, Professor, Erlangen.
- A.W.M. van Hasfelt, Professor, Utrecht.

Figur 14: Side m i Holsts katalog.

(ny side, m:)

- Zeemann, M. D, Amsterdam
 C.A.J.A. Andermanns, Professor, Rotterdam.
 Qluge, Professor, Bryssel
 Morell, " "
 Aubergier, Professor, Clermont
 A.T. Thomson, Professor, London
 Rob. Christison, Professor, Edinburgh
 Th. R. Fraser, M.D. "
 Ivar Onsum, Candidatus medicinæ, Christiania

F.C. Kiær, ” ”
 C. G. W. Rustad
 A. Boeck
 Tøien, det kgl. Frederiks Universitets botaniske Hauge
 M. N. Blytt, Professor, Christiania
 L. Esmark, Professor,
 P. Waage, Lector
 H. Faye, generalkonsul, Grosserer, Christiania –
 Frølich, Bankchef, Christiania -
 C.M. Hauge, Grosserer, ”
 Schou, ” ”
 Berven, Kjøbmand, ”
 Gjertz, Skibsfører, ”
 Backer, Kjøbmand, ”

Figur 15: Farmakologene flyttet inn i østfløyen av Universitetets midtbygning, som her er sett fra vest, allerede ved utgangen av 1851 (se side 55 og bilde side 22). Planleggingen og byggingen av universitetsanlegget i Sentrum var noe langt mer enn å skaffe lokaler for det unge universitetets aktiviteter. De symboltunge praktbygningene i kontinental stil ble reist i en tid da man også hadde tallrike andre oppgaver som skulle løses, og ikke minst bekostes, som en del av det overordnede prosjekt – nasjonsbyggingen. Tross sitt gedigne ytre ble bygningene fort trange og det ble behov for både omflyttinger internt og leie av lokaler annetsteds. Fra 1919 holdt for eksempel farmakologene til i bibliotekbygningen til høyre på bildet, etter en periode med utplassering i Universitetsgata 14. (Foto: Øivind Larsen 2021)

Litteratur⁵

1. Holst F. *Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Friedericianæ – Tabeller.* *Michael* 2021; 18: Supplement 27, 75–205.
2. Paulsen BS, Vaalund A. Professor Frederik Holst og universitetets eldste drogesamling. *Michael* 2021; 18: Supplement 27, 206–17.
3. Holst F. Det Kgl. Frederiks Universitets farmakologiske Museum. *Norsk Mag Lægevidensk* 1866; (2. Række, 20) 27: 481-96.

Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Friedericianæ – Introduction

Frederik Holst

Summary

Michael 2021; 18: Supplement 27, 51–74.

The catalogue describing the pharmacological collection of the Royal Frederiks University in the Norwegian capital Christiania (now: Oslo) covers the 41 years' buildup period 1824–1865, and was written by its founder and curator, professor Frederik Holst (1791–1871). In his introductory text published here, Frederik Holst tells how the collection was intended for teaching purposes for medical students and pharmacists. Financial problems and lack of space posed problems most of the time. Scientific development in the field required a constant updating, and Holst worked on the collection with increasing ambitions. Among the practical challenges was to label the items in the collection so that they could be used for oral examinations, without revealing their identity. The Introduction also gives a glimpse of Frederik Holst's large scientific network in the field of pharmacology.

5 Det finnes en trykt versjon av kataloginnledningen fra 1866 (3). For å være kildetro er det her foretatt en transkripsjon av originalen. Versjonene dekker hverandre, men det trykte oppsettet er litt annerledes på slutten av artikkelen. Det er noe mer detaljer om de vitenskapelige kontaktene m.v. i den transkripsjonen som er gjengitt her.

Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Friedericianæ – Tabeller

Michael 2021; 18: Supplement 27, 75–205.

På de følgende sider følger transkripsjonen av Holsts katalog over drogesamlingen, avsluttet med hans egen alfabetiske indeks som viser til preparatnummeret for hver enkelt droge. Aller sist er listet opp samlingens meget beskjedne tekniske utstyr.¹

Figur 1: Fra MUVs utstilling «Tørre og potente: 1800-tallets drogesamlinger» i inngangspartiet til Kristian Ottosens Hus, Universitetet i Oslo. Foto i 2021.

1 Mengdeangivelsen i tabellene er notert med «?» i transkripsjonen. En tabell med mengdeangivelser for hver droge det gjelder, finnes på side 31 i kapitlet Paulsen BS, Vaalund A. Universitetets eldste drogesamling. *Michael 2021; 18: Supplement 27, 16–36.* Foto og reproduksjoner i katalogtranskripsjonen er ved Øivind Larsen.

Classis I. Mucilaginea.

Numerus generalis.	Numerus classis.	Nomen.	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus quo in museum receptum.
1	1.	Gummi Acaciae electum	Mimocea Endl.	Don. Maschmann	1865
2	2a.	Gummi Acaciae electum	—	—	—
3	2b.	Gummi Acaciae electum	—	—	—
4	3a.	Gummi Acaciae ordinarium	—	—	—
5	3b.	Gummi Acaciae ordinarium	—	—	—
6	4.	Gummi Acaciae commune	—	—	—
7	5.	Gummi Acaciae barbaricum	—	—	—
8	6.	Gummi Acaciae parvum	—	—	—
9	7.	Gummi Acaciae	—	—	—
10	8.	Gummi Acaciae	—	—	—
11	9.	Gummi Acaciae (?)	—	—	—
12	10.	Gummi indicum (G. Babool. G. Gatic.)	—	—	1860
13	11.	Gummi Senegal	—	—	—
14	12.	Charta vegetabilis indica	—	Chr. Heiberg	1858

Classis I. Mucilaginea

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
side 18					
1	1	Gummi aciarum electum	Mimocea Endl.		
2a	2a	Gummi aciarum electum	Mimocea Endl.	Don. Maschmann	1865
2b	2b	Gummi aciarum electum	Mimocea Endl.		
3a	3a	Gummi aciarum ordinarium	Mimocea Endl.		
3b	3b	Gummi aciarum ordinarium	Mimocea Endl.		
4	4	Gummi aciarum commune	Mimocea Endl.		
5	5	Gummi aciarum barbaricum	Mimocea Endl.		
6	6	Gummi aciarum parvum	Mimocea Endl.		
7	7	Gummi aciarum	Mimocea Endl.		
8	8	Gummi aciarum	Mimocea Endl.		
9	9	Gummi acacia (?)	Mimocea Endl.		
10	10	Gummi indicum (G. Babool. G. Gatic.)			1860
11	11	Gummi senegal			
12	12	Charta vegetabilis indica		Chr. Heiberg	1858

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 19					
13a	13a	Gummi pruni cerafi	Amygdalea		
13b	13b	Gummi pruni domestico	Amygdalea		
14	14	Gummi			
15	15	Gummi astragalorum electum (Fragacanthia electa)	Papilionacea		
16	16	Gummi astragalorum electum (Fragacanthia electa)	Papilionacea		
17	17	Gummi astragalorum ordinarium (Fragacanthia ordinaria)	Papilionacea		
18	18	Gummi astragalorum ordinarium (Fragacanthia ordinaria)	Papilionacea		
19	19	Gummi astragalorum ordinarium (Fragacanthia ordinaria)	Papilionacea		
20	20	Gummi astragalorum communis. (Fragacanthia communis)	Papilionacea	Rump & Lehnrs	1862
21a	21a	Gummi capense			
21b	21b	Gummi cochlospermi gossypii (Kuteera, Kutira) E. Bengalia, In exposition Londini exhibitum, a Sterculia et uxente ortuno. Schroff Pharmacol. Inst. p122	Ternstroemiacea	Don. Dittrich	1864
Side 20					
22	22	Semina Trigonella Foeni graeci	Papilionacea		
23	23	Semina Trigonella Foeni graeci	Papilionacea		
24	24	Radix Althaea officinalis	Malvacea		
25	25	Radix Althaea officinalis	Malvacea		
26	26	Herba Althaea officinalis	Malvacea		
27a	27a	Flores Althaea officinalis	Malvacea		
27b	27b	Flores Althaea rosea	Malvacea		
28	28	Flores Althaea rosea	Malvacea		
29	29	Pasta Althaea Ph.Norv. (cum Althea rosea)	Malvacea		
30	30	Pasta Althaea Ph. Dan. 05 (c. aqua aurantii)	Malvacea		
Side 21					
31	31	Semina abelmoschi moschati	Malvacea		
32	32	Semina abelmoschi moschati	Malvacea		
33	33	Semina abelmoschi moschati	Malvacea	Don. Gehe	
34	34	Semina abelmoschi moschati	Malvacea	Don. Toel	
35	35	Radix malvarum	Malvacea		
35b	35b	Herba malva	Malvacea		
36	36	Herba malva sylvestris	Malvacea		
37	37	Flores malva sylvestris	Malvacea		
38	38	Flores malva alcea	Malvacea		
39	39	Semina Cydonia vulgaris	Pomacea		
40	40	Semina Cydonia vulgaris	Pomacea		
41	41	Fructus Cydonia vulgaris	Pomacea		
42	42	Semina Cydonia vulgaris siccata	Pomacea	Kilia	1859

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 22					
43		Radix Cynoglossi officinalis	Boraginacea		
44a		Radix Cynoglossi officinalis	Boraginacea		
44b		Herba Cynoglossi officinalis	Boraginacea		
44c		Herba Cynoglossi officinalis	Boraginacea		
45		Flores Boraginea officinalis	Boraginacea		
46		Folia Verbasci thapsi	Solanacea		
47		Flores Verbasci thapsi	Solanacea		
48		Flores Verbasci thapsi	Solanacea		
49		Flores Verbasci thapsi	Solanacea		
50		Semina Plantaginis psyllii	Plantaginea		
51		Semina Plantaginis psyllii	Plantaginea		
52		Semina Plantaginis psyllii	Plantaginea		
Side 23					
53		Semina Lini usitatissimi	Linea		
54		Semina Lini usitatissimi	Linea		
55		Semina Lini usitatissimi	Linea	Tøien	
56		Fructus cannabis sativa	Cannabinea		
57		Fructus cannabis sativa	Cannabinea	Tøien	
58		Radix Tussilagini farfara	Composita		
59		Folia Tussilagini farfara	Composita		
60		Folia Tussilagini farfara	Composita		
61		Flores Tussilagini farfara	Composita		
62		Radix Scorzonera hispanica			
Side 23					
53		Semina Lini usitatissimi	Linea		
54		Semina Lini usitatissimi	Linea		
55		Semina Lini usitatissimi	Linea	Tøien	
56		Fructus cannabis sativa	Cannabinea		
57		Fructus cannabis sativa	Cannabinea	Tøien	
58		Radix Tussilagini farfara	Composita		
59		Folia Tussilagini farfara	Composita		
60		Folia Tussilagini farfara	Composita		
61		Flores Tussilagini farfara	Composita		
62		Radix Scorzonera hispanica			
72		Radix Eryngii campestris	Umbellifera		

Classis II. Amylacea.

Numerus generalis.	Numerus classis.	Nomen.	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus, quo in museum receptum.
x 73	267	Semina Avena sativa cruda	Gramineo		
74		Semina Avena sativa decorticata	—		
75	306	Semina Hordeorum cruda	—		
x 76		Semina Hordeorum mundata	—		
x 77		Semina Hordeorum decorticata	—		
78		Hordeum perlatum	—		
x 79	306	Maltum Hordei	—		
80		Farina Hordeorum	—		
81		Farina Secalis cerealis	—		
82		Farina Triticorum	—		
83		Farina Ptisani	—		

Classis II Amylacea

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 26					
73		Semina Avena sativa cruda	Gramina		
74		Semina Avena sativa decorticata	Gramina		
75		Semina Hordeorum cruda	Gramina		
76		Semina Hordeorum mundata	Gramina		
77		Semina Hordeum decorticata	Gramina		
78		Hordeum perlatum	Gramina		
79	cfr. 306	Maltum Hordei	Gramina		
80		Farina Hordeorum	Gramina		
81		Farina Secalis cerealis	Gramina		
82		Farina Triticorum	Gramina		
83		Farina Ptisani	Gramina		
Side 27					
84a		Amylum Seminum Triticorum	Graminea		
84b		Amylum tritici vulgaris	Graminea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
85		Amylum coeruleum	Graminea		
86		Macaroni	Graminea		
87		Nudler	Graminea		
88		Panis glutenosis tabulatus. E. farina Triticorum paratus	Graminea	JF. Hjort	1861
89		Panis glutenosus ovatis E. farina Triticorum paratus	Graminea	JF. Hjort	1861
90		Semina Fagopyri vulgaris (Baghadi.) E. Bengalia	Graminea		
91		Fructus Zea mais. 14 variationes	Graminea	Tøien	1859
92. 93. 94. 95.		1) Fructus oryza sativa, Tøien 1859, 2) Fructus oryza sativa, flava, 1858, 3) "Fructus oryza sativa flava (Paddy) E. Madras, Geva, 4) Fructus oryza sativa fusi (Paddy.) Kresma. Neelar "E.Madras. Don. Hamberg 1862	Graminea	Don. Hasfeldt	1858
96		Semina oryza sativa	Graminea	Tøien	1859
97		Semina oryza sativa Arracan	Graminea		
98		Semina oryza sativa Bengal	Graminea		
99		Semene oryza sativa Carolina	Graminea		
100		Semina oryza sativa Siam	Graminea		
Side 28					
101		Semina oryza sativa. Patria	Graminea		
102		Semina Oryza sativa. Java.	Graminea		
103		Semina oryza sativa Corinth	Graminea		
103a		Inflorescentia cum Seminibus Sorghi vulgaris (Durrah)	Graminea	Don. Christison	1856
103b		Semina sorghi facoharati E. Patna	Graminea	Don. Hamberg	1862
104		Racahout des Arabs. (R. de l'Orient. R. du Serail. Fabrique Jordan&Timous, Dresden).	Graminea	Gehe	1860
105		Semina setaria italica	Graminea	Don. Hamberg	1862
106 a,b.		bis Semina eleusines coracana. (Mermoda; Kutchanæ.) Wurut. Bengalia	Graminea	Don. Hamberg	1862
107 a,b.		Semina lupini albi Kevalenta arabica	Papilionacea		
108a		Semina Ciseris arietini rubra f. nigra. Cum cortice	Papilionacea		
108b		"Semina Ervi lentis nigrisantela" E. Brasilia	Papilionacea	Don. Dittrich	
109		Semina Ciseris arietini alba .Decortisata	Papilionacea	Don.Hamberg	1862
110		Semina Phaseoli munga. Ex Calcutta		Don. Hamberg	
111		Radix orchidum	Orchidea		
112		Radix orchidum	Orchidea		
113		Radix orchidis fusca	Orchidea		1855
114		Radix orchidis bifolia	Orchidea	Don. P. Moeller	1861
115		Radix Habenaria pectinata (Salep misti) E. E. Rohilkund	Orchidea	Don. Hamberg	1862
116		Semina Fagopyri vulgaris (Boghvede) E. Bengalen	Polygonea	Don. Hamberg	1862

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
117		Semina Amaranti frumentacei. E. E. Bengalen	Amaranthacea	Don. Hamberg	1862
Side 29					
118		Sago albus	Palma, Cycadea		
119		Sago ruber	Palma, Cycadea		
120		Sago germanicus albus	Palma, Cycadea		
121		Sago germanicus ruber	Palma, Cycadea		
122		Sago rio	Palma, Cycadea		
123		Sago orientalis ruber	Palma, Cycadea		
124		Sago orientalis perlatus	Palma, Cycadea		
125		Sago perlatus	Palma, Cycadea		
126a		Farina Phoenicis Sago (farinifera) E. Calcutta	Palma, Cycadea	Don. Hamberg	1862
126b		Farina Phoenicis farinifera E. Bengalien	Palma, Cycadea	Don. Dittrich	1864
127		Flores lamii albi	Labiata		
128		Semina adenanthera pavonina	Mimosea	Don. Th. Martius	1860
129a		Semina dolichi uniflora E. meerut	Papilionacea	Don. Hamberg	1862
129b		Semina soja-hispida. E. Benares	Papilionacea	Don. Hamberg	1862
129c		Semina soja-hispida	Papilionacea	Don. Dittrich	1864
129d		Pappus epilobii angustifolii	Oenothera	Don. Maschmann	1864
Side 30					
130		Semina chenopodii quinoa	Chenopodea	Don. Benzon	1860
131		Radix polygonati officinalis	Smilacea		
132		Semina portulaca oleracea	Portulacea		
133		Cetraria islandica	Hymenthalami		
134		Cetraria islandica	Hymenthalami		
135a		Cetraria islandica	Hymenthalami		
135b		Cetraria islandica	Hymenthalami		
136		Cetraria islandica compressa	Hymenthalami	Don. Fabrica Frankofurtii ad Moenum	1857
137		Cetrarinum	Hymenthalami		
138		Cetrarinum	Hymenthalami	Merck	1856
Side 31					
139		Sphaerococcus crispus	Florida		
140		Sphaerococcus crispus	Florida		
141a		Sphaerococcus lichenoides (Agar-agar, Ceylon Moos)	Florida	Squire	1856
141b		Sphaerococcus lichenoides (Agar-agar, Ceylon Moos)	Florida		
142		Sphaerococcus lichenoides (Agar-agar) Singapore	Florida	Oudemans Don	1856
143		Sphaerococcus lichenoides (Agar-agar)	Florida		
144		Sphaerococcus lichenoides (Agar-agar)	Florida		
145		Sphaerococcus spinosus (Agar-agar)	Florida	Don. Martius	1857

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
146		Sphaerococcus spinosus (Agar-agar)	Florida	Don. Vrytag-Zigner	1858
147		Sphaerococcus spinosus (Agar-agar)	Florida	Don. Rump&Lehners	
148		Sphaerococcus tenax preparatus. Ag. (Fucus tenax. Mart. Tien-Tzan, Ichtyocolla vegetabilis)	Florida	Don. Gehe	1859
149		Sphaerococcus tenax preparatus (Agar-agar. Tien-tzan) E. Japan Ichtyocolla vegetabilis	Florida	Don. Kaufmann	
150		Sphaerococcus Helminthochorton Ag	Florida	Don. Gehe	1860
151		Sphaerococcus Helminthochorton Ag. (Muscus corsicanus)	Florida	Don. Martius	1860
152a		Sphaerococcus Helminthochorton	Florida		
152b		Laminaria digitata Lam. Stipes & Fronds	Florida	Don. Hoch	1864
152c		Stipes Laminaria digitata	Florida	Don. Maschmann	1864
Side 32					
153		Fucus amyloaceus	Fucacea		
153		Fucus vesiculosus	Fucacea	Don. Moeller	1862
154		Fucus spinosus	Fucacea	Don. Moeller	1862
155		Sphagnum palustre	Sphagnacea		
156		Exidia Auriculi Juda (Auricula juda. Fungi sambuci)	Hymenomyctes		
157		Tuber ciborium	Gasteromycetes		
158		Varia vegetabilia alimentaria compresa		Don. Fabrica Francofurti ad Moenum	1854
169		Proteinum		Merck	1859
170a		Dextrinum		Merck	1859
170b		Zeritsj ex Oriente E. Radise asphodeli lutei. L. paratum	Liliacea	Don. Dittrich	1864
161		Corallinus officinalis (Muscus corallinus, M. marinus)	Conservacea		
162		Amylum Radices Solani tuberosi	Solanacea		
163		Amylum radices Manihot utilissima	Euphorbiacea		
164		Panis cassavensis	Euphorbiacea		
165		Amylum radices marantarum	Cannacea		
166		Amylum radices marantarum E. Para	Cannacea		
167		Amylum radices marantarum E. Bermuda	Cannacea		
168		Amylum radices marantarum E. Jamaica	Cannacea		
159		"Apotheca domestica" 24 vegetabilia medicinalis Compresa Continens		Don. Fabrica Francefurti m.	1857
160a		Cfta 14 vegetabilia medicinalis compresa continens		Don. Fabrica Francefurti m.	1857
160b		Fructus canna indica	Cannacea	Don. Dittrick	1862

Classis III Gelatinosa

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
side 33					
171		Cornu cervorum rafum	Ruminantia		
172		Cornu cervorum rafum	Ruminantia		
173		Ungula Cervi Alcis	Ruminantia		
174 a		Gelatina bovina tabulata	Ruminantia		
174b		Gelatina bovina tabulata	Ruminantia		1856
175		Gelatina foliata I. Luiné	Ruminantia	Gehe	1860
176		Gelatina foliata II. Luiné	Ruminantia	Gehe	1860
177		Gelatina foliata III. Luiné	Ruminantia	Gehe	1860
178		Gealtina foliuata rosea	Ruminantia	Gehe	1860
179		Gluten scriniariorum	Ruminantia		
180		Fragmenta Nidi avium chinensis		Don. Gehe	1860
Side 34					
181		Ichthyocolla	Chondropterygii		
182		Ichthyocolla annullata optima	Chondropterygii		
183		Ichthyocolla annullata optima	Chondropterygii		
184		Ichthyocolla annullata ordinaria	Chondropterygii		
185a		Ichthyocolla annullata	Chondropterygii	Gehe	1860
185b		Ichthyocolla annullata	Chondropterygii		
186		Ichthyocolla foliata	Chondropterygii		
187		Ichthyocolla foliata	Chondropterygii	Hasche & Wage	1857
188		Ichthyocolla filiformis	Chondropterygii	Gehe	1860
189		Ichthyocolla filiformis rustica. Lond- inipanata	Chondropterygii	Don. Hamberg	1862
190		Ichthyocolla saliansky I	Chondropterygii	Gehe	1860
191		Ichthyocolla saliansky II	Chondropterygii	Gehe	1860
192a		Ichthyocolla beluga (Acipensor Huso lingua russica Bjeluga appellatur. Hanstens Reise Erindringer 1859,323)	Chondropterygii	Gehe	1860
192b		Ichthyocolla acipenseris curiones estate 1864 in sisu Bjørvigen capti)	Chondropterygii	Don. Maschmann	1864
Side 35					
193		Ichthyocolla orientalis			
194		Ichthyocolla jabonica		Don. Gehe	1860
195		Ichthyocolla brasiliensis		Don. Gehe	1860
196		Ichthyocolla brasiliensis (Pipe brasilien isinglass)		Hamberg	1860
197		Ichthyocolla norvegica e Gadi specie parata	Malacopterygii	Don. Buschmann	
198		Pars ventriculi speciei gadi	Malacopterygii		
199		Ichthyocolla manilla (Manilla isinglass)		Don. Hamberg	1862
200		Ichthyocolla penang		Don. Hamberg	1862
201		Ichthyocolla sporia (Para-ichthyocolla. Ova siliisi Parkeri)	Malacopterygii	Don. Rumpf&Lehners	1862
202		Capsula gelatina		Don. Dorvault	1856

Classis III. Gelatinosa.

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus quo in museum receptum.
203.		Capsula Ovorum Hirudinis	Annulata		1858
204.		Lumbriis terrestres	Annulata		
205.		Scincus marinus	Sauri		
206.		Osmazomum		Veron & Fontaine	1857.
207.		Kreatinum		Merck	1859
208.		Kreatinum		Merck	1859
209.		Pepsinum germanicum ʒj - ʒj. 5 Sgr.		Gehe	1859
210.		Pepsinum germanicum ʒj - ʒj. 12 x		Merck	1859
211.		Pepsinum cum Amylo acid ʒβ - ʒj. 30.		Merck	1859

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 36					
203		Capsula ovorum Hirudines	Annulata		1958
204		Lumbrii terrestres	Annulata		
205		Scincus marinus	Sauri		
206		Osmazomum		Veron & Fontaine	1857
207		Kreatinum		Merck	1859
208		Kreatinum		Merck	1859
209		Pepsinum germanicum ʒj - 1 lb 5 Sgr.		Gehe	1859
210		Pepsinum germanicum ʒj - 1 fl. 12 x?		Merck	1859
211		Pepsinum cum amylo acid ʒβ - 1 fl. 30?		Merck	1859

Classis IV. Albuminosa.

Numerus generalis.	Numerus classis.	Nomen.	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus, quo in museum receptum.
214		Semen <i>Phytelephanthis macrocarpa</i> . (Semen <i>Elephantylia macrocarpa</i>) (Sigs ebors. Ebur vegetabile.)	Pandanea	Don. Rustad	1863
212		Semen <i>Phytelephanthis macrocarpa</i> . (Ebur vegetabile.)	Pandanea	Don. Van Ernst & Dyk	1858
213		Semen <i>Phytelephanthis macrocarpa transferratum</i> . (- "-)		Don. Hamberg	1862
215		Marubricum sigilli & Semina <i>Phytelephanthis macrocarpa tornatum</i>		Don. Hamberg	1863

Classis IV Albuminosa

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
side 37					
214		Semen phytelephanthis macrocarpa (Semen Elephantylia macrocarpa) Nug eborsk. Ebur vegetabile)	Pandanea	Don. Rustad	1863
212		Semen phytelephantis macrocarpa (Ebur vegetabile)	Pandanea	Don. Van Ernst & Dyk	1858
213		Semen phytelephantis macrocarpa transferratum (- "-)	Pandanea	Don. Hamberg	1862
215		Marubricum sigilli e Semina Phytelephan- this macrocarpa tornatum	Pandanea	Don. Hamberg	1863

Classis V. Saccharina

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
side 38	1	Saccharum animale			
216		Saccharum lactis	Ruminantia		
217		Saccharum lactis	Ruminantia		
218		Saccharum lactis	Ruminantia		
220		Mel vulgare	Hymenoptica		1861
221		Mel virgineum album	Hymenoptica		1861
222		Mel depuratum			1861
219		Saccharum diabeticum			
	2	Saccharum vegetabile			
223		Saccharum saccharum crudum	Graminea		
224		Saccharum saccharum crudum	Graminea		
225		Saccharum saccharum crudum	Graminea		
226		Saccharum saccharum raffinatum	Graminea		
227		Saccharum saccharum raffinatum	Graminea		
228		Saccharum saccharum raffinatum contusum	Graminea		
229		Saccharum raffinatum Belgicum (Beto?)	Graminea		
230		Saccharum raffinatum tabulatum Frederichaldense tabulatum	Graminea		
231		Saccharum candum	Graminea		
232		Saccharum candum	Graminea		
233	a.b.	a.Saccharum sacchari communis, b. Syrupus sacchari clarificatus	Graminea		1861
Side 39					
234		Stolones Triticis repentis	Graminea		
235		Stolones Triticis repentis conscisi	Graminea		
236a		Saccharum Aceris saccharini	Acerinea	Don. Hamberg	1862
236b		Saccharum Aceris saccharini	Acerinea	Don. Greve	1864
237		Manna orni europea	Oleacea		
238		Manna calabrina	Oleacea		
239		Manna canulata	Oleacea		
240		Mannitum	Oleacea		
241		Mannitum	Oleacea	Don. Jobst	
242		Manna Eucalypti ruminalis. Ex australia	Myrtacea	Don. Hamborg	
243		Radix Glycyrrizarum	Papilionacea	Papilionacea	
244		Radix Glycyrrizarum			
245		Radix Glycyrrhiza glabra ex echinata obtusa. (R.G. hispanica)			
Side 40.					
246		Radix glycyrrhiza glabra obtecta (R.G.germanica)	Papilionacea		
247		Radix glycyrrhiza obtecta	Papilionacea		
248		Radix glycyrrhiza mundata	Papilionacea		
249		Radix glycyrrhiza mundata	Papilionacea		

Classis V. Saccharina.

Numerus generalis	Numerus classis.	Nomen.	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus, quo in museum receptum.
246		^{Altit.} Radix Glycyrrhizae glabrae (R. g. germanica)	Papilionaceae		
247		Radix Glycyrrhizae rotunda	—		
248		Radix Glycyrrhizae miridata	—		
249		Radix Glycyrrhizae (echinata?) Specimen progrande. Ulnam b. ultra longa. 1-1/2 pollicem crassa.	—	Don. Moeller	1857
251		Radix Glycyrrhizae (echinata?) Specimen progrande. Ulnam b. ultra longa.	—	Don. Moeller	1858
252a		Radix Glycyrrhizae (echinata?) Specimen progrande 1 1/2 pollicem crassa.	—	Don. Maschmann	1862
252b		Radix Glycyrrhizae glandulifera	—	Don. Dittrich	1864
253		Glycyrrhizinum	—	Merck	1858
254		Succus Liguiritiae inspissatus	—		
255a,b,c		Succus Liguiritiae depuratus. Ad Tagem 1856	—		
256		Extractum Glycyrrhizarum. Ph. Norv. 1855	—		
257		Succus Liguiritiae Barracco	—		
258		Succus Liguiritiae bajonnensis	—		
259		Succus Liguiritiae levantisus	—		
260					

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
250		Radix glycyrrhiza (echinata?) Specimen progrande. Ulnam b. ultra longa.	Papilionacea	Don. Moeller	1857
251		Radix glycyrrhiza (echinata?) Specimen progrande. Ulnam & ultra longa.	Papilionacea	Don. Moeller	1858
252a		Radix glycyrrhiza (echinata?) Specimen progrande 1 1/2 pollicem crassa, form e iregularis	Papilionacea	Don. Maschmann	1862
252b		Radix glycyrrhiza glandulifera	Papilionacea	Don. Dittrich	1864
253		Glycyrrhizinum	Papilionacea		
254		Glycyrrhizinum	Papilionacea	Merck	1858
255a,b,c		Succus liquiritia inspissatus	Papilionacea		
256		Succus liquiritia depuratus. Ad Tagem 1856	Papilionacea		
257		Extractum glycyrrhizarum. Ph. Norv. 1855	Papilionacea		
258		Succus liquiritia Barracco	Papilionacea		
259		Succus liquiritia bajonnensis	Papilionacea		
260		Succus liquiritia levantisus	Papilionacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 41					
261		Succus liquiritia morgia	Papilionacea		
262		Radix glycyrrhizarum	Papilionacea		
263		Radix abri preicatori (Casevalle. Reglisse du Pays) E. Reunion.	Papilionacea	Don. Min. Alg. &Col. Fr.	1860
264		Radix abri preicatorii (----- --) -----	Papilionacea	Don. Min. Alg. &Col. Fr.	1860
265		Fructus Tamarindi indica	Papilionacea		
266		Fructus Tamarindi indica	Papilionacea		
267a, b.		Fructus Tamarindi indica. E. Senegal	Papilionacea	Don. Min. Alg. &Col. Fr.	1860
268		Fructus Tamarindi indica. E. Calcutta	Papilionacea	Hamberg	1860
269a., b.		Pulpa fructuum Tamarindi indica	Papilionacea	Hamberg	1860
270		Fructus Cathartocarpi fistula (F. cassia fistula)	Papilionacea		
271		Fructus Cathartocarpi fistula (F. cassia fistula)	Papilionacea		
272		Pulpa fructus Cathartocarpi fistula (Pulpa cassia)	Papilionacea		
273		Fructus Cathartocarpi vel fistula immaturus vel varietas	Papilionacea	Don. Martius	1860
274		Fructus Cassia braziliana (Cassia fistula Spuria)	Papilionacea	Squire	1856
275		Fructus Cassia braziliana (Cassia fistula Spuria)	Papilionacea	Don. Benzon	1860
Side 42					
276		Fructus ceratonia silique	Papilionacea		
277		Receptacula Fructum fici carica (Carica)	Morea		
278a		Receptacula Fructum fici carica (Carica)	Morea		
278b		Fructus Bronussinetia Paperifera	Morea	Don. Dittrich	1864
279		Pedunculi fructum Ceraforum	Amygdalea		
280		Fructus pruni domestica	Amygdalea		
281		Pulpa prunorum	Amygdalea		
282		Fructus pruni brignolensis (Pruneola)	Amygdalea		
283		Radix polypodii vulgaris	Polypodiacea		
284		Radix polypodii vulgaris	Polypodiacea		
285		Fructus Physalidis alkengi	Solanacea		
286		Fructus Sambuci ebuli	Lonicerea		
287		Fructus rosa canina (F. cynosbati)	Rosacea		
Side 43					
288a, b		Fructus vitis vinifera majores vulgares. Passula majores	Ampelidea		
289		Fructus vitis vinifera majores malacenses	Ampelidea		
290a, b		Fructus vitis vinifera majores malacenses muscati	Ampelidea		
291		Fructus vitis vinifera majores Smyrnia	Ampelidea		
292		Fructus vitis vinifera majores sultanici	Ampelidea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
293a		Fructus vitis vinifera minores vulgares Passula minores	Ampelidea		
293b		Fructus vitis vinifera minores	Ampelidea		
294		Fructus vitis vinifera minores Patras	Ampelidea		
295		Fructus vitis vinifera minores Zante	Ampelidea		
296		Succus fructuum vitis vinifera recens expressus	Ampelidea	Ex horto vratislaviensis	1860
297		Radix Doronici Pardalianchis	Composita		
Side 44					
298		Fructus ziziphi jujuba	Rhamnea		
299		Fructus ziziphi jujuba E. Calcutta	Rhamnea	Don. Hamberg	1862
300		Fructus phoenicis dactylifera	Palma		
301		Fructus phoenicis dactylifera	Palma		1855
302		Fructus phoenicis dactylifera	Palma	Tøien	1859
303		Fructus musa sapientum siccati (Bananer) E. Calcutta	Musacea	Don. Hamberg	1862
304		Lamina fructus musa sapientum siccati	Musacea		1862
305		Fructus vaccinii myrtilli	Ericacea		
306	jfr. 79	Maltum hordei	Graminea		

Forskjellige droger innen klassen Oleosa med innhold av fete og eteriske oljer: Blant annet ser vi den appetittstimulerende, men noe giftige krydderplanten Hestekjørvel (kfr. også bilder side 41 og 106). Roten av Ipomoea turpethum inngår i ayurvedisk medisin. Dessuten er det rot av sitrongress.

Classis VI Oleosa

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 45		A. Pinguoleum			
		a.animalia			
307		Sebum bovis Tauri	Ruminantia		
308		Medulla Bovis Tauri depurata	Ruminantia		
309		Sebum Ovis Arietis			
310		Sebum Ovis arietis tabulatum	-		
312a		Elainum sebi	-		
312b		Axungia suis scroto domestici depurata	Pachydermata	Don. Becker	1866
313		Glycerinum purum Chloro vacuum	Pachydermata		1859
314		Glycerinum	Pachydermata	Don. Gehe	1860
315		Glycerinum purum Chloro vacuum		--	1860
316a		Cetaceum	Cetacea		
316b		Cetaceum	Cetacea		
3137		Pinguoleum cetacei	Cetacea	Don. Becker	1866
318		Cetaceum crudum E. Londina	Cetacea		1862
319		Cetaceum raffinatum E. Londina	Cetacea	Hamberg	1862
320		Adipicerea	Cetacea	Hamberg	1862
321		Adeps physeteris	Cetacea		
322		Pinuoleum Adeps Physeteris	Cetacea	Hamberg	
323		Pingeoleum ovorum	Gallinacea		
side 46					
		A. Pinguolea a. animalia			
324		Pinguoleum Jecoris gadorum album	Malacopterygii		
325		Pinguoleum Jecoris gadorum album	Malacopterygii		
326		Pinguoleum Jecoris gadorum flavum	Malacopterygii		
327a		Pinguoleum Jecoris gadorum flavum	Malacopterygii		
328		Pinguoleum Jecoric gadorum fuscum	Malacopterygii		
329		Pinguoleum Jecoris gadorum album	Malacopterygii	Don. P. Moeller	1861
330a		Pinguoleum Jecoris gadorum album	Malacopterygii	Don. P. Moeller	1861
330b		Pinguoleum Jecoris gadorum album	Malacopterygii	Don. P. Moeller	1864
331		Cera flava	Hymenoptera		
332		Cera flava	Hymenoptera		
333		Cera alba	Hymenoptera		
334		Cera alba	Hymenoptera		
side 47					
		A.Pinguolea a.animalia			
335		Cera halepensis	Hymenoptera	Don. Kauffmann	1860
336		Cera anatolica	Hymenoptera	Don. Kauffmann	
337		Ceratrapezuntica	Hymenoptera	Don. Kauffmann	
338		Ceratum simplex	Hymenoptera		
339		Ceratum labiale	Hymenoptera		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
340		Ceratum labiale	Hymenoptera		
341		Oleum Cera empyreuticum. Cfr. Pyrolea	Hymenoptera	Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1862 paravit Th. Damtrek	1862
		A. Pinguolea			
		b.Vegetabilia			
Side 48					
342		Cera japonica (C. rhois fuscledanei)	Anacardiacea	Don.v. Ernst & Dyk	1858
343		Cera japonica	Anacardiacea		
344		Cera americana (C. myrica cerifera & carolinesis)		Don. V. Ernst & Dyk	1858
345		Cera americana		Don. Vrytag Zynen	1858
346		Cera sumatrensis (Geta Lahoe)		Don. Vrytag Zynen	1858
347		Cera sumatrensis ("-")		Don. Ernst & Dyk	1858
348		Pinguoleum Oleo europea commune	Oleacea		
349		Pinguoleum Oleo europea optimum	Oleacea		
350 a, b		a. Oleum absynthi coctum, b.O. A. infusum Ph.Norv.	Oleacea		
351 a, b		a. Oleum chamomilla coctum, b. O.C. infusum. Ph.Norv.	Oleacea		
352 a, b		a. Oleum hyoscyami coctum, b. O.H. infusum. Ph.Norv.	Oleacea		
353 a, b		a. Oleum hyperici cosctum, b. O.H.infusum Ph.Norv.	Oleacea		
353 c		Oleum carminitivum	Oleacea		
354		Oleum carminativum Ph.Norv.	Oleacea		
side 49		A. Pinguolea b. vegetabilia			
355		Semena amygdali communis dulcis. Amygdala dulcis	Amygdalacea		
356		Semina amygdali communis dulcis. Amygdala dulce	Amygdalacea		
357		Semina amygdali communis dulcis. Amygdala Ex Barbarice	Amygdalacea		
358		Semina amygdali communis dilcis. Amygdala Ex Siciliana	Amygdalacea		
359		Semena amygdali communis dulcis. Amygdala Ex Jordana	Amygdalacea	Hamberg	1862
360		Semina amygdali communis amara. Amygdala amara	Amygdalacea		
361		Semina amygdali communis amara. Amygdala amara	Amygdalacea		
362		Semina amygdali communis amara. Amygdala Ex. Barbarice	Amygdalacea		
363		Pinguoleum amaugdalarum dulcum	Amygdalacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
side 50		A. Pinguolea b.vegetabilia			
364		Cremor medicatus meason			
365		Cremor medicatus meason			
366		Semina papaveris alba	Papaveracea		
367		Semina papaveris alba	Papaveracea		
368		Semina Papaveris albi nigra. Ex Anglia	Papaveracea	Hamberg	1862
369		Pinguoleum Papaveris	Papaveracea		
370		Semina hyoscyami nigri	Solanacea		
371		Semina theobromatum. Bahia	Buettneriaceae		
372		Semina theobromatum. Bahia	Buettneriaceae		
373		Semina theobromatum. Brazilia	Buettneriaceae		
374 N.1&2		Semina theobromatum. Caracas N.1 & N.2	Buettneriaceae		
375		Semina theobromatum Domingo	Buettneriaceae		
376		Semina theobromatum. Guajaquil	Buettneriaceae		
377		Semina theobromatum. Guajaquil	Buettneriaceae		
side 51		A. Pinguolea b.vegetabilia			
378		Semina theobromatum. Maranham	Buettneriaceae		
379		Semina theobromatum. Martinique	Buettneriaceae		
380		Semina theobromatum. Martinique	Buettneriaceae		
381		Semina theobromatum, Pedraza	Buettneriaceae		
382		Semina theobromatum. Soconuaco	Buettneriaceae		
383		Semina theobromatum. Surinam	Buettneriaceae		
384		Semina theobromatum. Trinidad	Buettneriaceae		
385		Semina theobromatum. Trinidad	Buettneriaceae		
386		Seminum theobromatum. Optima	Buettneriaceae		
387a		Cortex seminum theobrobatum contusis. Cocoa. Thea cacao	Buettneriaceae		
387b		Cortex seminum theobrobatum contusis. Cocoa. Thea cacao 3 j	Buettneriaceae		1865
387c		Semina theobromatum, pinguolea orbata & pulverata "Pulvis Cacao" 3 j	Buettneriaceae		1865
side 52		A. Pinguolea b.vegetabilia			
388		Pasta theobromatum fascharata	Buettneriaceae		
389		Pasta theobromatum fascharata aromatica	Buettneriaceae		
390		Pasta theobromatum cum cetraria islandica	Buettneriaceae		
391		Pasta theobromatum cum Sphorococco orisso	Buettneriaceae		
392		Pinguoleum seminum theobromatum	Buettneriaceae		
393		Pinguoleum seminum theobromatum	Buettneriaceae		
394		Pinguoleum seminum theobromatum	Buettneriaceae		
395		Theobrominum	Buettneriaceae	Merck	1856
396		Fructus bertolletio excelsa (Paranødder. Castanea vel Nuces avellana brasiliensis.)	Myrtacea		
397		Fructus Lecythisis ollaria (Sacupaja)	Myrtacea	Don. Kauffmann	1859

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
398		Semina phalaridis canariensis	Graminea		
side 53					
		A. Pinguolea b.vegetabilia			
399		Fucus coryli avellana	Cupulifera		
400		Fructus colyli avellana siciliana	Cupulifera		
401		Fructus lini usitatissimi	Linea		
402		Semina lini usitatissimi	Linea		
403		Pinguoleum lin	Linea		
404a		Oleum lini sulphuratum		Specimen practicum in examine pharmaceutica maji 1862 paravit Pedersen	1862
404b		Oleum bombaus gossypini (Silkebomull)	Sterculiacea	Don.Dittrich	1864
405		Semina gossypiorum E. Surate	Malvacea	Don. Moeller	1860
406		Semina gossypiorum E. Surata	Malvacea		1860
407		Lana gossypiorum cruda. E.Starate, 3 Vitra varia puritatis	Malvacea		1860
a,b,c			Malvacea		
408		Semina gossypii herbacei lana obsecta	Malvacea	Don. Kauffmann	1859
409		Semina gossypii herbacei lana obsecta	Malvacea	Don. Becker	1866
410		Emplastrum clavorum mechanicum lana gossypina paratum	Malvacea	Don. Baeck	
411		Lana gossypii aacuminata. E. Bombay	Malvacea	Don. Hamberg	1862
412		Lana gossypii barbadensis. E. Singapor	Malvacea	Don. Hamberg	1862
413		Lana gossypii herbacei. E. Sumatra	Malvacea	Don. Hamberg	1862
414		Lana gossypii malabaria. E. Malabar	Malvacea	Don. Hamberg	1862
415	a	Lana gossypii religiosi. (Nanking) E. Salem	Malvacea	Don. Hamberg	1862
415	b,c	Lana gossypii religiosi (N?) Palticetti		Don. Dittrich	1864
Side 54		A.Pinguolea b.vegetabilia			
416		Fructus cannabis sativa	Cannabinea		
417		Fructus cannabis sativa E. Tøien	Cannabinea		1858
418		Semina brassicarum	Crusifera		
419		Semina brassicarum	Crusifera		
420		Pinguoleum brassicarum crudum	Crusifera		
421		Pinguoleum brassicarum depuratum	Crusifera		
422		Semina cichorii intybi	Composita		
423		Semina scichorii endivia	Composita		
424		Semina silybi mariani (S. cardui maria)	Composita		
425		Semina silybi mariani (S. cardui maria)	Composita		
426a		Flores carthami tinctorii (Safflor)	Composita	Don. Dittrich	1864
426b		Semina carthami tinctorii	Composita		
426c		Semina guizotia oleifera (Ramtill-Blacktill-Soorgoge) Bengali	Composita	Don. Dittrich	1864

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 55					
		A. Pinguolea b. vegetabilia			
427		Semina lithospermi officinalis	Asperifolia		
428		Semina sesani orientalis	Gignoniacea		
429		Semina lycopodiorum	Lycopodiacea		
430		Semina lycopodiorum	Lycopodiacea		
431		Lycopodium clavatum e. Tøien	Lycopodiacea		1858
432		Fructus carya olivoformis (Nucus Pecan) E. America Cfr. Ph. Jour.& Trans. 1856 Jan.	Juglandea		
433		Fructus elaidis guineensis	Palma	Don. Hamberg	1862
434		Pinguolem Elaidis guineensis (Oleum palma)	Palma		
435		Discus trunci Corypha cerifera. E. Brazilia	Palma	Don. Hamberg	1862
436a		Fructus Coci nucifera	Palma		
436b		Fibra fructus coci nucifera (Coir.)	Palma	Don. Dittrich	1864
437		Fructus coci nucifera minores	Palma	Don. Toel	1861
438		Fructus coci nucifera minores	Palma	Don. Hamberg	1862
439		Pinguoleum seminum coci nucifera	Palma		
440		Pinguoleum seminum coci nucifera	Palma	Don. Th. Martius	1860

Classis VII. Oleosæ.

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen.	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus, quo in museum receptum.
		A. b. Pinguoleæ vegetabilis.			
441		Semina <i>Pistacia vera</i>	Amascardiaceæ		
442		Fructus <i>Piper Biotæ</i>	Phytinæ		
443		Fructus <i>Acacia latifolia</i> Bengalen	Conopodeæ	Don. Th. Martius	1860
444		Pinguoleum <i>Ternstroemii</i> Bluffe latifolia. Patna	Thonopodeæ	Th. Martius	1860
445		Semina <i>Piperis retusifolii</i> (J. Bephotæ).	Umbellifera		
446		Semina <i>Cucumeris lativæ</i>	Cucurbitaceæ		
447		Semina <i>Cucumeris lativæ</i>	—		
448		Semina <i>Cucumeris Melonis</i>	—		
449		Semina <i>Cucumeris Peponis</i>	—		
450		Semina <i>Cucumeris Peponis</i> . Fern.	—		1865
451		Semina <i>Cucurbitæ Lagaria</i>	—		
452		Semina <i>Cucurbitæ Cucurbitæ</i>	—		
453		Cucurbita <i>gigantifera</i> Japonia	—		1865
454		Semina <i>Cucurbitæ Citrullæ</i>	—		
455		Semina <i>Cucurbitæ Citrullæ</i> . Fern.	—		1860
456		Cucurbita <i>fruticulosa</i> Bengalæ. Fern.	—		
457		Pinguoleum <i>Semina</i> <i>Coccoloba</i> <i>guyanensis</i>. J. Bephotæ	Meliceæ	—	
458		fructus <i>Rhus copallina</i>. Fern.	Euphorbiaceæ	—	1860
459		vel potius <i>variegata</i> <i>spicosa</i> <i>variegata</i>			
460		& <i>variegata</i>			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 56		A. Pinguola b.vegetabilia			
441		Semina pistacia vera	Anacardiacea		
442		Fructus pini pinea	Abietinea		
443		Fructus bassia latifolia , E. Masriphigabad	Chenopoea	Don. Hamberg	1862
444		Pinguoleum seminum Bassia latifolia Bengalen	Chenopoea	Don. Th. Martius	1860
445		Pinguoleum seminum bassia	Chenopoea	Don. Hamberg	1862
446		Pinguoleum Bassia latifolia Patna	Chenopoea	Don. Martius	1860
447		Semina bupleuri rotundifolii (S. perfoliata)	Umbellifera		
448		Semina cucumeris sativa	Cucurbitacea		
449		Semina cucumeris sativa	Cucurbitacea		
450 a, b		Semina cucumeris melonis	Cucurbitacea		
451 a,b,c		Semina cucumeris peponis	Cucurbitacea		
452		Semina cucumeris peponis Tøien	Cucurbitacea		1858
453		Semina cucurbita lagenaria	Cucurbitacea		
454 a		Semina cucurbita aurantia	Cucurbitacea		
454 b		Cortex fructus cucurbita aurantia E. Tøien	Cucurbitacea		1860
455		Semina cucurbita citrulli	Cucurbitacea		
456 a		Semina cucurbita citrulloides. Tøien	Cucurbitacea		
456 b		Cortex fructus cucurbita bicoris. Tøien	Cucurbitacea		1860
457		Pinguoleum seminum carapa gujanensis. E. Brazilia	Meliacea	Oberdörffer	1862
458 a. b. c.		Fructus ricini communis. Tøien vel potium varigarum specierum x. varietatum	Euphorbiacea		
side 57		A.Pinguoleum b.vegetabilia			
459		Semina ricini communis	Euphorbiacea		
460		Semina ricini communis	Euphorbiacea		
461		Semina ricini communis Ex Insula Reunion	Euphorbiacea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
462		Semina ricini communis, Ex. Insula Reunion	Euphorbiacea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
463		Semina ricini communis Ex. Insula Reunion	Euphorbiacea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
464		Semina ricini communis Ex. Gabon	Euphorbiacea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
465		Semina ricini communis Ex. Gabon	Euphorbiacea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	
466		Semina ricini communis Ex. Gabon	Euphorbiacea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	
467		Pinguoleum ricini communis	Euphorbiacea		
468		Pinguoleum ricini communis album	Euphorbiacea	Don. Gehe	1860
469		Pinguoleum ricina communis alcoholicum	Euphorbiacea	Don. Gehe	
470		Capsula gelatinosa pungulei ricini communis	Euphorbiacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
side 58		A. Pinguolea b.vegetabilia			
471		Semina crotonis tigilii	Euphorbiacea		
472		Pinguoleum crotonum	Euphorbiacea		
473 a, b		Pinguoleum crotonum	Euphorbiacea		
474 a, b		Semina curcadis purgantis Ex. India orientale	Euphorbiacea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
475 a		Semina curcadis purgantis Ex. India orientale	Euphorbiacea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
476 b		Semina curcadis purgantis	Euphorbiacea	Don. Hagfeldt	1858
476		Semina curcadis purgantis	Euphorbiacea	Don.Toel	1861
477		Cortex fructus curcadis purgantis	Euphorbiacea	Don. Ruttker	
478		Semina Euphorbia lathyridis	Euphorbiacea		
479		Fructus anda gomesii (Anda acu.)	Euphorbiacea	Don. Gehe	1859
480		Folia elaeodendri orientalis E. Reunion	Celastracea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
481		Rami folia elaeodendri orientalis E. Reunion	Celastracea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
Side 59		B. Aetherolea, a. Animalia			
482		Moschus tunquinensis	Ruminatia		
493		Moschus tunquinensis	Ruminatia	Van Ernst & Dyk	
484		Moschus assamensis	Ruminatia	Gehe	
485		Moschus carbadinus	Ruminatia	Gehe	
486		Moschus nepalensis	Ruminatia	Gehe	
487		Folliculus moschi humalayensis	Ruminatia	Don. Gehe	
488		Folliculi moschi	Ruminatia		
489		Folliculi moschi	Ruminatia		
490		Folliculus moschi cum circumjacente pelle abdominali	Ruminatia	Don. Maschmann	
491		Morschus arteficialis			1856
492		Duo cifton chinensis moschu vesicis imponendis adlibito			
493		---			
Side 60		B. Aetherolea, a. Animalia			
494		Castoreum siberianum	Glires		
495		Castoreum moscoviticum	Glires		
496		Castoreum canadense electum majus I	Glires	Gehe	1860
497		Castoreum canadense electum majus II	Glires	Gehe	1860
498		Castoreum canadense electum majus III	Glires	Gehe	1860
499		Castoreum canadense electum majus IV	Glires	Gehe	1860
500	Exit	Castoreum canadense ----	Glires		
501a		Castureum anglicum	Glires		
501b		Castoreum norwegicum	Glires	Don. Tegelmann	1863
502a		Castoreum adulteratum vel artefactum	Glires	Don. Jobst	1860
502b		Castoreum adulteratum vel artefactum		Don. Maschmann	1866

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 61		B. Aetherolea, a. Animalia			
503		Ambra grycea	Cetacea		
504		Zibethum	Digitigrada		
505		Hyracium capense	Pachydermata		
506		Hyracium capense	Pachydermata		
507		Bezoar coromandelinus			
508		Bezoar orientalis			
509		Bezoar occidentalis			
510		Lapis bezoardicus bovinus			
511		Stercus pavonum			
side 62					
		B. Aetherolea a. animalia			
512		Guano avium	Natatores		
513		Guano avium	Natatores		
514		Guano avium	Natatores		
515		Guano piscum norvegicum		Don. Froelich	1860
516		Guano piscum norvegicum		Don. Froelich	1860
517		Guano piscum norvegicum		Don. Froelich	1860
Side 63		B. Aetherolea b.vegetabilia			
518		Petala rosa centifolia	Rosacea		
519		Petala rosa damascena	Rosacea		
520		Aetheroleum rosa, Franzensbadio emtum	Rosacea	Don. Holst	
521		Aetheroleum rosa sexail genuinum No.O	Rosacea	Gehe	
522		Excnesentia rosa orient(Bedeguar)	Rosacea	Don. Esmark	
523		Folia lauri nobilis	Laurinea		
524a, b		Folia lauri nobilis	Laurinea		
525a, b		Fructus lauri nobilis	Laurinea		
526		Pinguoleum lauri nobilis	Laurinea		
527		Folium cinnamomi aromatici	Laurinea		1856
528		Folium cinnamomi aromatici. Tøien	Laurinea		1856
529		Folium cinnamomi zeylanici. Tøien	Laurinea		1856
530		Folium cinnamomi zeylanici. Insula St. Cruz	Laurinea	Don. Blytt	1856
		Folia cinnamomi	Laurinea		1856
Side 64		B.b. Aetherolea vegetabilia			
531		Cortex cinnamomi aromatici	Laurinea		
532		Cortex cinnamomi aromatici	Laurinea		
533		Cortex cinnamomi zeylanici	Laurinea		
534a		Cortex cinnamomi zeylanici	Laurinea		
534b		Cortex cinnamomi zeylanici	Laurinea	Schell (Haschke &Wage)	1874
535		Cortex cinnamomi zeylanici (Cassia lignea)	Laurinea		
536		Cortex cinnamomi zeylanici (Cassia lignea)	Laurinea	Don. Van Ernts & Dyk	1858

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
537		Cortex cinnamomi javanensis (Suitoe) 2 Java	Laurinea	Oberdörffer	1862
538a		Cortex cinnamomi javanensis (Suitoe) 2 Java	Laurinea	Don. Dittrich	1864
538b		Cortex cinnamomi javanensis (Suitoe) 2 Java	Laurinea		
539		Cortex cinnamomi Kramis. Cortex Massoy	Laurinea		
540		Cortex cinnamomi japanensis	Laurinea		
541		Cortex cinnamomi culilaban	Laurinea		
542		Cortex cinnamomi culilaban	Laurinea		
543		Cortex culiban ruber	Laurinea	Don. Vrytak Zigner	1858
544		Fructus cinnamomi immaturi (Flores cassia)	Laurinea		
545		Fructus cinnamomi immaturi (Flores cassia)	Laurinea		
546		Aetheroleum cinnamomi	Laurinea		
547		Cortex dicyPELLI (Persea) caryophyllata (Cassia caryophyllata)	Laurinea		
548		Cortex dicyPELLI caryophyllata (Cassia caryophyllata)	Laurinea		
549		Cortex dicyPELLI caryophyllata (Cassia caryophyllata)	Laurinea		
550		Folia agathophyli aromatici (Ravensara)	Laurinea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
551		Folia agathophyli aromatici (Ravensara)	Laurinea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
Side 65		B. b. Aetherolea vegetabilia			
552		Cortex lauri camphora E. Java	Laurinea	Oberdörffer	1862
553		Camphora lauri camphora cruda	Laurinea	Don. Hasche & Wage	1857
554		Camphora lauri camphora raffinata	Laurinea		1860
555		Camphora lauri camphora depurata	Laurinea	Don. Gehe	
558		Aetheroleum lauri camphorata crudum	Laurinea		
559		Aetheroleum lauri camphorata rectificatum	Laurinea		
560		Lignum sassafras officinalis	Laurinea		
561		Lignum sassafras officinalis	Laurinea		
562		Cortex ligni sassafras officinalis	Laurinea		
563		Lignum sassafras parthenoxyli	Laurinea	-	
564		Semina nectandra pushyry (Fabr. Pichurim)	Laurinea		
565		Semina nectandra pushyry (Fabr. Pichurim)	Laurinea		
566		Camphora dryobalanopsis camphora. E. Bornea	Dipterocarpea	Don. Hamberg	1862
567		Folia citri aurantii	Aurantiacea		
568		Folia citri aurantii	Aurantiacea		
569		Folia citri aurantii	Aurantiacea		
570		Folia citri aurantii (Flores Napha)	Aurantiacea		
571		Cortex fructuum citri aurantii exterior	Aurantiacea		
572		Cortex fructuum citri aurantii exterior	Aurantiacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
573		Cortex fructuum citri aurantii curasaviensium	Aurantiacea		
574		Cortex fructuum citri aurantii curasaviensium	Aurantiacea		
575		Cortex fructuum citri aurantii curasaviensium	Aurantiacea		
556		Camphora chinensis cruda	Laurinea	Don. Hamberg	1862
557		Camphora japonensis cruda	Laurinea	Don. Hamberg	1862
Side 66		B. b Aetherolea vegetabilia			
576		Fructus citri aurantici immaturi	Aurantiacea		
577a		Fructus citri aurantici immaturi	Aurantiacea		
577b		Fructus citri aurantici immaturi degenerati	Aurantiacea		1865
578		Cortex fructuum citri medica exterior	Aurantiacea		
579		Cortex fructuum citri medica exterior	Aurantiacea		
580		Semina citri medica	Aurantiacea		
581		Aetheroleum citri bergami	Aurantiacea		
Side 67		B. Aetherolea vegetabilia			
582		Flores lavandularum	Labiata		
583		Florea lavandula spica	Labiata		
584		Aetheroleum lavandula	Labiata		
585		Folia rosmarini officinalis	Labiata		
586a		Folia rosmarini officinalis	Labiata		
586b		Folia rosmarini officinalis ex. Hispania	Labiata	Don. Dittrich	1864
587		Aetheroleum rosmarini	Labiata		
588		Folia salvia officinalis	Labiata		
589		Folia salvia officinalis	Labiata		
Side 68		B.b.Aetherolea vegetabilia			
590		Herba florens mentha crispa	Labiata		
591		Herba florens mentha crispa	Labiata		
592		Aetheroleum mentha crispa	Labiata		
593		Aetheroleum mentha crispa	Labiata		
594		Herba florens mentha piperita	Labiata		
595		Herba florens mentha piperita	Labiata		
596		Aetheroleum mentha piperita	Labiata		
597		Aetheroleum mentha piperita japonis crystallisatum	Labiata	Don. Gehe	1861
598		Aetheroleum mentha piperita crystallisatum crudum. E. Japan, Sulphatis magn. 10%	Labiata	Oberdörffer	1862
599		Aetheroleum mentha piperita crystallisatum purum. E. Japan	Labiata	Oberdörffer	1862
600		Herba flores mentha pulegii	Labiata		
601		Herba florens hyssopi officinalis	Labiata		
602		Herba satureja horstensis	Labiata		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
603		Herba gleconis spathulati(Mangerona do Campio)	Labiata	Don. Th. Martius	1860
Side 69		B.b Aetherolea vegetabilia			
604		Herba florens origani vulgaris	Labiata		
605		Herba florens origani vulgaris	Labiata		
606		Herba origani cretici	Labiata		
608		Aetheroleum origani cretici (Ae. Origani)	Labiata		
607		Herba origani cretici	Labiata		
609		Herna origani majorama	Labiata		
610		(STRØKET UT)	Labiata		
611		Aetheroleum origani majorana (Ae. Majorana)	Labiata		
612		Herba teucree scordi	Labiata		
613		Herba teucree scordi	Labiata		
614		Herba teucree chamadryos	Labiata		
615		Herba thymi vulgaris	Labiata		
616		Herba thymi vulgaris	Labiata		
617		Aetheroleum thymi vulgaris	Labiata		
618		Herba florens thymi serpylli	Labiata		
619		Herba florens thymi serpylli	Labiata		
620		Herba florens thymi serpylli	Labiata		
621		Herba florens melissa vulgaris	Labiata		
622		Herba florens melissa vulgaris	Labiata		
Side 70		Aetherolea vegetabilia			
623		Aetheroleum monarda punctata	Labiata	Don. Toel	1861
624		Aetheroleum Hedeoma pulegioides (Pennyroyal)	Labiata	Don. Toel	1861
625		Herba pogostemonis patchouly (Coleus aromaticus, patchouly)	Labiata	Gehe	1860
626		Herba pogostemonis patchouly (Coleus aromaticus, patchouly)	Labiata	Gehe	1860
627		Herba pogostemonis patchouly (Coleus aromaticus, patchouly)	Labiata	Gehe	1860
628		Aetheroleum patchouly	Labiata	Gehe	1860
629		Flores hyperici perforati	Hypericinea		
630		Flores hyperici lanceolati & angustifolii E. Reunion	Hypericinea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
633		Stipites hyperici angustifolii E. Reunion	Hypericinea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
632		Stipites hyperici angustifolii E. Reunion	Hypericinea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
Side 71		B.b. Aetherolea vegetabilia			
633		Cortex canella alba	Clusiacea		
634		Cortex canella alba	Clusiacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
635		Cortex canella alba	Clusiacea		
636		Costus amarus (Cortex canella alba?)	Clusiacea	Don. Oudemanns	1858
637		Flores calyfacii longifolii (Nag-kastor)	Clusiacea	Don. Gehe	1861
638		Flores calyfacii longifolii Ex. India orientali	Clusiacea	Don. Hamberg	1862
639		Cortex drymidis winteri (C. Winter aromatica. C. winteranus. C. magellanicus)	Magnoliacea		
640		Cortex drymidis winteri (C. Winter aromatica. C. winteranus. C. magellanicus)	Magnoliacea		
641	Stroket		Magnoliacea		
642		Fructus illicii anisati	Magnoliacea		
643		Fructus illicii anisati. E. Bengalen	Magnoliacea	Don. Hamberg	
side 72		B.b. Aetherolea vegetabilia			
644		Radix zingiberis officinalis (Zingiber nigrum)			
645		Radix zingiberis officinale E. Bengalen	Zingiberacea	Hamberg	1862
646		Radix zingiberis officinalis alba (Zingiber album)	Zingiberacea		
647		Radix zingiberis officinalis alba (Zingiberis album)	Zingiberacea		
648		Radix zingiberis officinalis jamaicensis alba (Zingiber album)	Zingiberacea	Don. Kauffmann	1859
649		Radix zingiberis officinalis jamaicensis alba (Zingiber album)	Zingiberacea	Don. Th. Martius	1860
650		Radix zingiberis officinalis (Zingiber jamaicensis)	Zingiberacea		
651		Radix curcuma longa	Zingiberacea		
652		Radix curcuma longa	Zingiberacea		
653		Pulvis radix curcuma longa	Zingiberacea	Don. Toel	1861
654		Radix curcuma zerumbet	Zingiberacea		
655		Radix curcuma zerumbet	Zingiberacea		
656		Radix curcuma zerumbet	Zingiberacea		
657		Radix curcuma rotunda	Zingiberacea	Don. Toel	1861
Side 73		B.b. Aetherolea vegetabilia			
658		Fructus elletaria cardamomi. Cardamomi minus	Zingiberacea		
659		Fructus elletaria cardamomi. Cardamomi minus	Zingiberacea		
660		Fructus elletaria cardamomi. Cardamomi majus	Zingiberacea		
661		Fructus elletaria cardamomi. Cardamomi majus	Zingiberacea		
662		Fructus elletaria cardamomi. Cardamomi majus	Zingiberacea		
663		Fructus elletaria cardamomi. Cardamomi majus. Korarina-Cardamom.	Zingiberacea	Don. Oudemann	1856
		Fructus elletaria cardamomi. Cardamomum longum	Zingiberacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
664		Fructus elletaria cardamomi. Amomum Dunelli. Hook.Fil	Zingiberacea	Don. Oudemann	1858
665a		Fructus elletaria cardamomi. Cardamomum siamense	Zingiberacea	Don. Kauffmann	1859
665b		Fructus elletaria cardamomi. Cardamomum siamense	Zingiberacea	Don. Gehe	1859
666		Fructus elletaria cardamomi. Cardamomum javanense	Zingiberacea	Don. Kauffmann	1859
667		Fructus elletaria cardamomi. Cardamomum javanense	Zingiberacea		
668		Fructus elletaria cardamomi. Cardamomum abysinicum	Zingiberacea	Don. Gehe	1862
669		Fructus elletaria cardamomum. Cardamomum majemum. E. Rohilsund	Zingiberacea	Don. Hamberg	1862
670		Semina fructum elletaria malagueta. Grana Paradisi. G. guineensia	Zingiberacea		
Side 74		B. b. Aetherolea vegetabilia			
671		Radix alpinia galanga	Zingiberacea		
672		Radix alpinia galanga	Zingiberacea	Don. Rump & Lehnrs	1862
673		Radix galanga spuria	Zingiberacea		
674		Radix galanga spuria	Zingiberacea	Don. Rump & Lehnrs	1862
675		Flores caryophylli aromatici imaturi	Myrtacea		
676		Flores caryophylli aromatici imaturi	Myrtacea		
680		Flores caryophylli aromatici imaturum (Anthophylli)	Myrtacea		
681		Flores caryophylli aromatici imaturum (Antophylli)	Myrtacea		
682		Flores caryophylli aromatici imaturum (Antophylli)	Myrtacea		
677		Fructus caryophylli aromatici immaturi (Anthophylli)	Myrtacea		
678		Fructus caryophylli aromatici immaturi. E. Zanzibar	Myrtacea	Don. Hamberg	1862
679		Fructus caryophylli aromatici immatuo. E. Sumatra	Myrtacea	Don. Hamberg	1862
683		Pedunculi caryophylli aromatici. Fefluca S. fufles Caryophyllorum	Myrtacea	Don. Jobst	1860
684		Eatheroleum caryophylli aromaticum	Myrtacea		
685		Ramuli & folia jasmينيا mespiloidis (Bois de Nerle?)	Myrtacea	Don. Min. d'Alg & Col. Fr.	1860
686		Lignum jasmينيا mespiloidis (Bois de Nerle?)	Myrtacea	Don. Min. d'Alg & Col. Fr.	1860
687		Fructus pimenta aromatica.	Myrtacea		
688		Fructus pimenta aromatica.	Myrtacea		
689		Fructus pimenta aromatica. Tøien	Myrtacea		
690		Folia meleleuca leucadendri	Myrtacea	Don. Min. d'Alg & Col. Fr.	1860

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
691		Folia meleleuca leucadendri	Myrtacea	Don. Min. d'Alg & Col. Fr.	1860
692a, b		Aetheroleum melaleuca crudum	Myrtacea		
693		Aetheroleum melaleuca rectificatum	Myrtacea		
Side 75		B.b.Aetherolea vegetabilia			
694		Semina myristica moschata	Myristicea		
695		Semina myristica moschata	Myristicea		
696		Fructus myristica fatua f. dactyloides (Sylvestris s. agrestis)	Myristicea	Don. Vrytag-Zigner	1858
697		Fructus myristica fatua f. dactyloides (Sylvestris s. agrestis)	Myristicea	Don. Kauffmann	1859
698		Fructus myristica sylvestris s.agrestis	Myristicea	Don. Kirschner	1862
699		Arillus fructus myristica moschata. Macis	Myristicea		
700		Arillus fructus myristica moschata. Macis	Myristicea		
701		Pinguoleum seminum myristica moschata	Myristicea		
702		Pinguoleum seminum myristica moschata	Myristicea		
703		Pinguoleum seminum myristica moschata	Myristicea	Don. Gehe	1861
704		Pinguoleum myristica bicuiba vel officinalis. In scapo fistulgo cannaea eujusdan inclision	Myristicea	Don. Toel	1861
705a		Aetheroleum arilli fractuum myristici moschata. E. macidis	Myristicea		
705b		Cortex atherosperma moschata	Monimiacea	Don. Stilesen	1862
706		Fructus epidendri vanilla (Jfr. Vanillum)	Orchidea		
707		Fructus vanillum	Orchidea		
708		Fructus vanilla lagueira	Orchidea		
709		Fructus vanilla javanensis	Orchidea	Don. Van Ernst & Dyk	1858
710		Folia angroci fragrantis (Jaham. Thea borboensis)E. Reunion	Orchidea	Don. Min. d'Alg & Col. Fr.	
side 76		B.b.Aetherolea vegetabilia			
711		Lignum juniperi communis	Cupressinea		
712		Lignum juniperi communis	Cupressinea		
713		Fructus juniperi communis	Cupressinea		
714		Fructus juniperi communis	Cupressinea		
715		Ramuli juniperi sabina	Cupressinea		
716		Ramuli junipera sabina	Cupressinea		
717		Ramuli juniperi sabina cum fructibus	Cupressinea	Don. Maschmann	1860
718		Aetheroleum juniperi communis venale (crudum)	Cupressinea		
718		Aetheroleum juniperi communis rectificatum	Cupressinea		
720		Aetheroleum juniperi sabina	Cupressinea		1857
side 77		B.b. Aetherolea vegetabilia			
721		Flores sambuci nigra	Lonicerea		
722		Flores sambuci nigra	Lonicerea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
723		Flores sambuci nigra	Lonicerea		1859
724		Fructus sambuci nigra	Lonicerea		
725		Fructus sambuci nigra	Lonicerea		
726		Fructus sambuci nigra E. Tøien	Lonicerea	-	1858
727		Lignum, Ramuli & folia Lega sambucina (Sureto) E. Reunion	Ampelidea	Don. Min. d 'Alg. & col. Fr	1862
728		Lignum lega sambucina (Sureto) E. Reunion	Ampelidea	Don. Min. d 'Alg. & col. Fr	1862
729		Lignum lega sambucina (Sureto) E. Reunion	Ampelidea	Don. Min. d 'Alg. & col. Fr	1862
730		Lignum lega sambucina (Sureto) E. Reunion	Ampelidea	Don. Min. d 'Alg. & col. Fr	1862
731		Ramuli & folia lega sambucina (Sureto) E. Reunion	Ampelidea	Don. Min. d 'Alg. & col. Fr	1862
732		Herba matricaria	Composita		
733		Flores matricaria chamomilla. Chamomilla vulgaris	Composita		
734		Flores matricaria chamomilla. Chamomilla vulgaris	Composita		
735		Aetheroleum matricaria chamomilla	Composita		
736		Flores anthemidis nobilis. Chamomilla romana	Composita		
737		Flores anthemidis nobilis. Chamomilla romana	Composita		
Side 78		B.B Aetheroleum vegetabilia			
738		Radix artemisia absyntjii	Composita		
739		Herba florens artemisia absynthii	Composita		
740		Herba florens artemisia absynthii	Composita		
741		Aetheroleum absynthii	Composita		
742		Radix artemisia vulgaris	Composita		
743		Radix artemisia vulgaris cum fibrillis	Composita	Don. Gehe	1861
744		Radix artemisia vulgaris sine fibrillis	Composita	-	-
745a		Herba artemisia abrotani	Composita		
745b		Herba florens artemisia dracunuculi	Composita	Don. Esmark	1864
746		Herba florens artemisia maritima	Composita		
747a		Herba florens artemisia pontica	Composita		
747b		Herba florens artemisia santonici. Dat semina cyna rosica	Composita	Don. Dittrich	1864
748		Flores artemisia vahliana. Semina Cyna levantina	Composita		
749		Flores artemisia vahliana. Semina Cyna hungarica	Composita		
750a		Flores artemisia vahliana (A. glomerata). Cyna barbarica	Composita		
750b		Moxa artemisia chinensis	Composita	Don. Dittrich	1867
Side 79		B. Aetherolea b.vegetabilia			
751		Aetheroleum Cyna	Composita	Gehe	1860

Droge nr. 788 er Hestekjørvel, tradisjonelt brukt som appetittstimulerende middel og som krydder, noe giftig (kfr. bilder side 41 og 90). Roten av Ipomoea turpethum inngår i ayurvedisk medisin.

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
752		Extractum florum artemisia vahliana Ph. Norv.	Composita		1856
753		Santoninum	Composita		
754		Santoninum	Composita	Merck	1858
755		Santonas natricus	Composita	Don. Gehe	1861
756		Herba tanaceti vulgaris	Composita		
757		Herba tanaceti vulgaris	Composita		
758		Flores tanaceti vulgaris	Composita		
759		Flores tanaceti vulgaris	Composita		
760		Semina tanaceti vulgaris	Composita		
761a		Aetheroleum tanaceti	Composita		
761b		Herba leysera tenella & subcana (burjea Thee. Strauss Drift.)	Composita	Don. Kauffmann	1861
762		Radix Aucklandia costii (R. Cofti)	Composita	Don. M. Stillesen	1856
Side 80		B.b. Aetherolea vegetabilia			
763		Herba florens achillea millefolii	Composita		
764		Herba florens achillea millefolii	Composita		
765		Flores achillea ptarmica (Fl. Ptarmica vulgaria)	Composita		
766		Radix inula helenium	Composita		
767		Radix inula helenium	Composita		
768		Inulinum	Composita		
769		Inulinum	Composita	Merck	1858
770		Inulinum	Composita	Merck	1859
771		Radix carlina acaulis	Composita		
772		Radix carlina acaulis	Composita		
773		Radix pimpinella saxifraga	Umbellifera		
774		Radix pimpinella	Umbellifera		
775		Radix pimpinella nigra	Umbellifera	Don. Th. Martius	1860
776		Fructus pimpinella anisi	Umbellifera		
777		Fructus pimpinella anisi	Umbellifera		
778		Aetheroleum fructus pimpinella anisi	Umbellifera		
Side 81		B. Aetherolea b. vegetabilia			
779		Fructus pimpinella anisi	Umbellifera	Don. Hauge	1861
780		Fructus pimpinella anisi	Umbellifera	Don. Møller	1861
781		Fructus pimpinella anisi	Umbellifera	Don. Maschmann	
782		Fructus pimpinella anisi puri gallici	Umbellifera	Don. Zeeman	1862
783		Fructus pimpinella anisi puri alicantini	Umbellifera	Don. Zeeman	1862
784		Fructus pimpinella anisi ; fructibus conii maculati parum immittis	Umbellifera	Don. Zeeman	1862
785a		Fructus pimpinella anisi cum fructibus conii maculati e droguista	Umbellifera	Don. Zeeman	1862
785b		Fructus pimpinella anisi ; fructus conii maculati continente leitime examiine	Umbellifera	Don. Zeeman	1862
786		Fructus conii maculati	Umbellifera	Don. Zeeman	1862

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
787		Fructus oenanthes phellandrii	Umbellifera		
788		Fructus oenanthes phellandrii	Umbellifera		
789		Fructus oenanthes phellandrii. Tøien	Umbellifera		1858
790		Fructus cari carvi	Umbellifera		
791		Fructus cari carvi	Umbellifera		
792		Fructus cari carvi Tøien	Umbellifera		1858
793		Aetheroleum cari carvi	Umbellifera		
794		Fructus cumini cymini	Umbellifera		
795		Fructus cumini cymini	Umbellifera		
796		Fructus anethi graveolentis	Umbellifera		
797a		Fructus anethii Sowo. E. Rohlsund	Umbellifera	Don. Hamberg	1862
797b		Fructus anethii Sowo. E. Rohlsund	Umbellifera	Don. Dittrich	1864
Side 82		B.b.Aetherolea vegetabilia			
798		Radix foeniculi officinalis	Umbellifera		
799		Herba foeniculi officinalis	Umbellifera		
800		Fructus foeniculi officinalis	Umbellifera		
801		Fructus foeniculi officinalis	Umbellifera		
802		Fructus foeniculi officinalis Tøien	Umbellifera		1858
804		Aetheroleum foeniculi officinalis	Umbellifera		
803		Fructus foeniculi officinalis ex. India orientalis	Umbellifera	Don. Kauffmann	1860
804		Radix petroselini sativi	Umbellifera		
805		Herba petroselini sativi	Umbellifera		
806a,b		Fructus petroselini sativi	Umbellifera		
807		Fructus petroselini sativi Tøien	Umbellifera		1858
808		Aetheroleum petroselini sativi	Umbellifera		
809		Apiolum	Umbellifera	Don. Homolle	1856
810		Apiolum	Umbellifera		1856
811		Capsula apioli	Umbellifera	Don. Homolle	1856
812		Capsula apioli	Umbellifera	Don. Homolle	
813		Fructus coriandri sativi	Umbellifera	Don. Radius	1861
814		Fructus coriandri sativi E. Madras	Umbellifera	Don. Radius	1861
Side 83		B. Aetheroleum b.vegetabilia			
815		Radix archangelica officinalis	Umbellifera		
816		Radix archangelica officinalis	Umbellifera	Don Eckell	1874
817		Radix archangelica officinalis	Umbellifera		
818		Radix archangelica officinalis E. Valders 1859	Umbellifera	Don Orsum	1860
819		Semina achangelica officinalis	Umbellifera		
820		Radix angelica moschata (R. Sumbuli) Uno radix	Umbellifera		
821		Radix angelica moschata (R. Sumbuli) in quatuor par-	Umbellifera		
822		Radix angelica moschata (R. sumbuli) tes festa	Umbellifera		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
823	a	Radix angelica moschata (R. sumbuli)	Umbellifera		
823	b	Resina angelica moschata (Resina sumbuli)	Umbellifera	Don. Gehe	1863
824		Radix ligustici levistici	Umbellifera		
825		Radix ligustici levistici	Umbellifera		
826		Fructus ligustici levistici	Umbellifera		
827		Radix imperatoria ostruthii	Umbellifera		
828		Radix imperatoria ostruthii	Umbellifera		
829		Radix mei athramantici	Umbellifera		
830		Radix mei athramantici	Umbellifera		
Side 84		B. Aetherolea b. vegetabilia			
831		Fructus athramanta cretensis			
832		Radix sii ninsi			
833		Fructus ptychotis adjowan			
834		Fructus laserpitii sileris			
835		Radix peucedani palustris			
836		Radix acori calami, cum & sine cortice	Aroidea	Don. Hvoslef	18.3.1880
837		Radix acori calami, cum cortice	Aroidea		
838		Radix acori calami sine cortice	Aroidea		
Side 85		B. Aetherolea b. vegetabilia			
839		Radix valeriana officinalis	Valerinanea	Don. Eckell	1874
840		Radix valeriana officinalis	Valerinanea		
841		Radix valeriana officinalis compressa	Valerinanea	Don. Fabrico frankofurti ad maenum	
842		Radix valeriana PP officinalis var. Exaltata	Valerinanea	Don. Th. Martius	1860
843		Radix valeriana phu	Valerinanea		
844		Radix valeirana celtic (Spica celtica)	Valerinanea		
845		Aetheroleum valeriana	Valerinanea		1857
846		Acidum valerianicum e radice	Valerinanea	Merck	1859
847a		Extractum valeriana aethereum Ph. Norv.	Valerinanea	Specimen practicum in examine pharmaceutica Nov. br. 1861 paravit. Foss.	1861
847b		Extractum valeriana aethereum Ph. Norv.	Valerinanea	Sp. Pr. in exam ph. Novbr. 1862, paravit. T. Ring	1863
848		Herba florena melilotorum	Papilionacea		
849		Herba florena melilotorum	Papilionacea		
850		Semina hyperanthera moringa	Papilionacea		
Side 86		B. aetherolea b. vegetabilia			
851		Semina dipteris odorata (Faba de Tonca F. Tonco)	Papilionacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
852		Pinguuleum Seminum dipteridis odorata	Papilionacea	Don. Kauffmann	1861
853		Radix aristolochia serpentaria	Asclepiadea		
854		Radix aristolochia seprentina	Asclepiadea		
855a		Radix aristolochia rotunda	Asclepiadea		
855b		Radix	Asclepiadea		
856		Radix vincetoxici officinalis	Asclepiadea		
857		Radix cyperi longi	Cyperacea		
858		Radix cyperi rotundi	Cyperacea		
859		Radix convolularum	Convolvulacea		
860		Radix convolularum	Convolvulacea		
Side 87		B.b. Aetherolea vegetabilia			
861		Radix panacis ginseng (R. ginseng, R. Panna)	Aralica	Squire	1856
862		Radix panacis ginseng	Aralica		
863		Radix panacis ginseng	Aralica		
864		Flores convallaria majalis	Smilacea		
865		Herba chenopodii ambrosioides	Chenopodea		
866a		Herba chenopodii ambrosioides	Chenopodea		
866b		Semina chenopodii ambrosioides (S. saneto- marina) E. Brasilia	Chenopodea	Don. Dittrich	1864
867		Radix andropogonis iwarancusae R. Iwarancusa. R. vetiveria)	Graminea		
868		Radix andropogonis iwarancusae (R. Iwarancusa. R. vetiveria)	Graminea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
869		Herba andropogonis citriodori (Citronelle) Reunion.	Graminea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
870		Folia ribis nigra	Ribefiacea		
871		Folia ribis nigra	Ribefiacea		
872		Fructus nigella sativa	Ranunculacea		
873		Fructus nigella sativa	Ranunculacea		
Side 88		B.b.Aetherolea vegetabilia			
874		Flores tilia intermedia cum bracteis	Tiliacea		
875		Flores lili candidi	Liliavea		
876		Herba ruta graveolentis	Rutacea		
877		Herba ruta graveolentis	Rutacea		
878		Aetheroleum ruta	Rutacea		
879		Aetheroleum florum jasmini officinalis	Jasminea		
880		Folia dodonea angustifolia (Bois de Rinette) E. Reunion.	Sapindacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
		Ramuli Folia			
881a		Folia annona muricata (Corossol.)	Anonacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
881b		Radix chloranthi officinalis (Krstulang) E. Java	Chloranthacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
Side 93		C. Pyrolea			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
		a. Animalia			
882		Oleum animale crudum			
883		Oleum animale rectificatum			
884		Oleum animale rectificatum			1858
885		Oleum animale rectificatum			1860
886a		Oleum cera Cfr. Ceram			1858
886b		Oleum Cera			1862
		C. Pyrolea b. vegetabilia			
887		Oleum lateritium			
888		Py. Epidermidis betula alba			
889		Py. Juniperorum			
890a		Py. Fagi sylvestris			1858
890b		Oleum chaberti			
890c		Oleum fuligo splendens			
890d		Benainum			1865

Classis VII. Olea.

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus, quo in museum receptum
882		<i>C. Pyrolea & Animalia. Oleum animale crudum</i>			
883		<i>Oleum animale rectificatum</i>			
x 884		<i>Oleum animale rectificatum</i>			1858
885		<i>Oleum animale rectificatum</i>			1860
886 a.		<i>Oleum Cera Cfr. Ceram</i>			1858
886 b.		<i>Oleum Cera. Specimen propositum in opere pharmaceutico magi 1862 a. p. 101. Saintelli</i>			1862
		<i>C. b. Pyrolea vegetabilia.</i>			
887		<i>Oleum lateritium</i>			
888		<i>Py. Epidermidis Betula alba</i>			
889		<i>Py. Juniperorum</i>			
890 a.		<i>Py. Fagi sylvestris</i>			1858
x 890 b.		<i>Oleum chaberti</i>			
x 890 c.		<i>Oleum fuligo splendens</i>			
x 890 d.		<i>Benainum</i>			1865

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 94		C. Pyrolea c.mineralia			
891		Succinum			
892		Succinum citrinum (flavum)			
893		Succinum citrinum (flavum)			
894		Succinum citrinum (flavum)			
895		Succinum album			
896		Oleum succini crudum (rubrum)			
897		Oleum succini rectificatum (album)			
898		Oleum Chabertis			
899		Asphaltum			
900		Asphaltum syriacum		Don. Gehe	1860
901		Asphaltum americanum		Don. Gehe	
902		Oleum asphalti			1858
903		Petroleum album			
904		Petroleum album			
905		Petroleum rubrum			
906		Petroleum nigrum			
907		Petroleum nigrum E. Rangoon		Don. Kauffmann	1860
908		Petroleum nigrum E. Pennsylvania		Don. Gehe	1861
909		Petroleum nigrum E. Rangoon		Don. Hamberg	1862
910		Petroleum album 0,800		Gehe	1862
911		Petroleum rectificatum album 0,40		Gehe	1862
912		Aether petroli		Gehe	1862
Side 95		C.c. Pyrolea mineralia			
913		Lithantrax			
914		Lithantrax Efskinis Alloa, Scotia - Spather caleonea & Suphurato ferrica intermixitis		Don. Berven	1862
915		Lithantrax "Boghall Cannel Coal". Egnegia species		Don Christison	1856
916a,b		Lithantrax (Parat coal) Bathgate Inlithgowschinger			1862
917		Coaks			1858
918		Coaks			
919		Pix lithantracum			1858
920		Naphtalinum			
921		Pyrothonidinum			
922		Paraffinum		Merck	1859
923		Creosotum			

Classis VII Resinosa

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
side 96					
924		Balsamum pinorum	Abiatinea		
925		Balsamum pinorum	Abiatinea		
926		Balsamum laricis europea	Abiatinea		
927	a,b	Balsamum laricis europea	Abiatinea		
928		Balsamum pinorum canadense	Abiatinea	Don. Gehe	1861
929		Balsamum pinorum canadense	Abiatinea		
930		Resina pinorum nativa	Abiatinea		
931		Resina pinorum gallica (Gallipot- Garipot)	Abiatinea	Don. Gehe	1861
932a		Resina pinorum flava	Abiatinea		
932b		Emplastrum resinorum Ph.Norv.	Abiatinea		
933a		Resina pinorum alba	Abiatinea		
933b		Resina pini halappensis nativa	Abiatinea	Don. Dittrich	1864
934		Terebinthina coctu	Abiatinea		
Side 97					
935		Colophonium	Abiatinea		
936		Colophonium	Abiatinea		
937a		Colophonium album	Abiatinea		
937b		Aetheroleum pinorum crudum	Abiatinea	Don. Gehe	1860
937c		Aetheroleum pinorum. E.fabrica Torjulsvaag prope Christiansund	Abiatinea	Don. Störmer	1865
938		Pix pinorum liquenda. P. navalis	Abiatinea		
939		Pix pinorum solida. Pix navalis	Abiatinea		
940		Pix pinorum solida. P.navalis	Abiatinea		
941		Pix pinorum navalis E. fabrica Selikdalen, Kongsberg	Abiatinea	Don. Frölich	1859
942		Pix pinorum sutoria E. fabrica Selikdalen, Kongsberg	Abiatinea	Don. Frölich	1859
943		Turiones pini sylvestris	Abiatinea	Don. Frölich	1859
944		Turiones pini abietis	Abiatinea		
945		Lana pini sylvestris	Abiatinea		
946		Aetheroleum lana pini sylvestris	Abiatinea		
947		Oleum ligni crudum E. fabrica Selikdalen, Kongsberg	Abiatinea		
948		Oleum ligni depuratum E. fabrica Selikdalen, Kongsberg	Abiatinea		
949		Liquor ligni conservans. E. fabrica Selikdalen, Kongsberg	Abiatinea	Don. Frölich	1859
950		Semina pini abietis	Abiatinea		
952		Semina pini pinea	Abiatinea		
951.a.b		Semina pini sylvestris	Abiatinea		
955		Semina laracis eurpoea	Abiatinea		
953		Strobili pii pinea	Abiatinea		
954a		Squama strobuli pini pinea	Abiatinea	Don. Hamberg	1862
954b		Boletus in pina sylvestris cresiens	Abiatinea	Don. Hamberg	1862

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 98			Abietinea		
955		Resina dammararum			
956		Resina dammararum			
957a		Resina dammarara orientalis (R. D. indica, R.D. javanensis, D. rubra)		Don. Kauffmann	1859
057b		Resina shorea robusta	Dipteroarpea	Don. Dittrich	1864
958		Balsamum copaiferum	Papilionacea		
959		Balsamum copaiferum brasiliense		Don. Hascke & Wage	1858
960		Capula gelatinaosa balsami copaiferum			1852
961		Copahine Mege			
962		Copahine mege ferrugineux			
Side 99					
963		Fructus myrospermi peruiferi	Papilionacea	Don. Kauffmann	1859
964		Fructus myrospermi peruiferi	Papilionacea	Don. Kauffmann	1859
965		Balsamum myrospermi peruiferi nigrum	Papilionacea		
966		Balsamum myrospermi peruiferi nigrum	Papilionacea		
967		Balsamum myrospermi peruiferi nigrum	Papilionacea		
968		Balsamum myrospermi peruiferi album	Papilionacea		
969		Balsamum myrospermi peruiferi var. Sonsonatensis	Papilionacea	Don. Kauffmann	1861
971		Balsamum myrospermi peruiferi siccum	Papilionacea	Don. Hamberg	1862
970		Balsamum myrospermi peruiferi var. sonsonatensis	Papilionacea		
972		Balsamum myrospermi toluferi	Papilionacea		
973		Pasta pectorales Regnault	Papilionacea		
		Chloratum beberinicum			
		Gum			
Side 100					
974		Folia cassiarum alexandrina	Papilionacea		
975		Folia cassiarum alexandina	Papilionacea		
976		Folia cassiarum alexandrina naturalia	Papilionacea	Don. Gehe	1860
977		Folia cassiarum alexandrina depuratum	Papilionacea	Don. Gehe	1860
978		Folia cassiaru alexandina purissima	Papilionacea	Don. Gehe	1860
979		Folia cassiarum tripolitana	Papilionacea		
980		Folia cassiarum meccana	Papilionacea		
981		Folia cassiarum meccana	Papilionacea	Don. Gehe	1860
982		Folia cassiarum indica	Papilionacea	Don. Gehe	1860
983		Folia cassiarum de Tinevelly	Papilionacea	Don. Oudemanns	1858
984		Folia cassiarum de Tinevelly	Papilionacea	Don. Gehe	1869
985		Folia cassia elongata (F. senna Tinnevelly)	Papilionacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
986		Radix (Stipides) cassia ferises (Fedagozo)	Papilionacea	Don. Gehe	1859
987		Folia cassiarum parva	Papilionacea		
988		Lapilli alioquw impuritated folii cassiarum alexandrinis immigati	Papilionacea	Don. Th. Martius	1858
989a		Lignum aloexyli agallochi	Papilionacea		
989b		Resina Hymenoea Coubaril (Arine occidentalis)	Papilionacea		
Side 101					
990		Cortex benzoin officinalis	Styracea	Obersdörffer	1862
991		Resina benzoin officinalis	Styracea		
992		Resina benzoin officinalis optima	Styracea		
993		Resina benzoin officinalis amygdaloides. E. Siam	Styracea	Lipmann& Geffskan	1857
994		Resina benzoin oficinalis amygdaloides . E. Siam	Styracea	Gehe	1859
995		Resina benzoin officinalis siamensis	Styracea		
996		Resina benzoin officinalis media	Styracea		
997a		Resina styracis officinalis calamita in massis	Styracea	Don Dittrich	1864
997b		Resina styracis officinalis calamita	Styracea		
998		Resina styracis officinalis calamita	Styracea		
999		Resina astryracis vulgaris in granis	Styracea	Don. Dünkelberg	1858
1000		Scobs styracina	Styracea	Don Hasche & Wage	1858
1001		Resina styracic officinalis liquida	Styracea		
1002		Styracinum	Styracea	Merck	1858
Side 102					
1003		Gummi-resina balsamodendri myrrha electa	Burceracea		
1004		Gummi-resina balsamodendri myrrha	Burceracea		
1005		Gummi-resina balsamodendri myrrha levantica	Burceracea		
1006		Gummi-resina balsamodendri myrrha orientalis	Burceracea		
1008		Myrrha alba martii	Burceracea	Don. Toel	1861
1007		Gummi resina indica	Burceracea		
1009		Balsamum balsamodendri gileadensis (B. de Mecca)	Burceracea		
1010		Balsamum balsamodendri gileadensis (B. de Mecca)	Burceracea	Don. Gehe	1861
1011		Gummi.resina boswellia serrata optima (Olibanum optimum)	Burceracea		
1012		Gummi.resina boswellia serrata optima (Olibanum optimum)	Burceracea		
1013		Gummi.resina boswellia serrata optima (Olibanum indicum)	Burceracea	Don. Hasche & Wage	1858
1014		Gummi.resina boswellia serrata in sortis	Burceracea		
1015		Gummi-resina icica icicariba (Elemi)	Burceracea		

Fra Holsts drogesamling. Diverse gummi-resin-droger. Disse ble ofte brukt i plaster.

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1016		Gummi-resina icica icicariba (Elemei)	Burceracea		
1017		Gummi-resina icica icicariba (Elemei occidentale)	Burceracea	Don. Hasche&Wage	1858
Side 103					
1018		Gummi-resina icica caranna	Burceracea		
1019		Gummi-resina icica caranna	Burceracea		
1020		Tacamahaca	Burceracea		
1021		Resina Elaphriorum (Tacamahaca occidentalis. T. communis)	Burceracea		
1022		Resina Elaphriorum (Tacamahaca occidentalis. T. communis)	Burceracea		
1023		Resina Elaphriorum (Tacamahaca occidentalis. T. communis)	Burceracea	Don. Rump&Lehners	1862
1024		Gummi resina penarum (Sarcocolla)	Penoacea		
1025		Gummi resina penarum (Sarcocolla)	Penoacea		
1026		Resina callitritidis quadrivalvis (Sandaraca)	Cupresinea		
1027		Resina callitritidis quadrivalvis (Sandaraca)	Cupresinea		
1028		Resina callitritidis quadrivalvis (Sandaraca)	Cupresinea		
1029		Fructus widdringtonia caffra (Cipre)	Cupresinea	Don. Kauffmann	1861
1030		Gummi-resina hederæ helicis	Araliacea		
1031		Gummi-resina hederæ helicis	Araliacea		
1032		Folium aloes vulgaris	Liliacea		
1033		Aloe socotrina	Liliacea		
1034		Aloe socotrina	Liliacea		
1035		Aloe socotrina	Liliacea	Don. Hasche&Wage	1858
1036		Succus aloes socotrina liquidus	Liliacea	Squire	1856
1037		Succus aloes socotrina liquidus	Liliacea	Don.Christison	1856
1038		Succus aloes socotrina liquidus	Liliacea	Don. Hamberg	1862
Side 104					
1039		Aloe lucida capensis (Aloe di Capo)	Liliacea	Don. Van Ernst & Dyk	1850
1040		Aloe lucida capensis	Liliacea	Don Gehe	1858
1041		Aloe lucida capensis	Liliacea	Don. Hasche & Wage	1858
1042		Aloe lucida capensis	Liliacea		
1043		Aloe curisaviensis	Liliacea	Don van Ernts&Dyl	1858
1044		Aloe curisaviensis	Liliacea	Don. Rump & Lehners	1862
1045		Aloe hepatica	Liliacea		
1046		aloe hepatica	Liliacea		
1047		Aloe hepatica	Liliacea	Don. Hasche & Wage	1858
1048		Aloe barbadensis cum cortice fructus cucubita	Liliacea	Gehe	1858
1049		Aloe barbadensis	Liliacea		
1050		Aloe caballina	Liliacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1051		Aloinum	Liliacea	Don. Kirchner	1862
1052		Resina xanthorroea arborea (Resina lutea Novi Belgii. Gummi acaroides)	Liliacea	Don. Toel	1861
1953a		Resina xanthorroea arborea (Resina lutea Novi Belgii. Gummi acaroides)	Liliacea	Don. Rump Lehnrs	1862
1053b		Resina xanthorroea australis (R. ?)	Liliacea	Don. Dittrich	1864
1054		Resina xanthorrhoea Hastilis (Resina s.gumi Nutt)	Liliacea	Don. Rump Lehnrs	1863
Side 105					
1055		Gummi-resina hebradendri cambogioides	Clusiacea		
1056		Gummi-resina hebradendri cambogioides optima	Clusiacea		
1057		Gummi-resina hebradendri cambogioides optima	Clusiacea		
1058		Gummi-resina hebradendri cambogioides Siamensis	Clusiacea	Don. Hasche & Wage	1858
1059		Gummi-resina hebradendri cambogioides ordinaria	Clusiacea		
1060		Cortex calophylli takamahaka (Takamahaka orientalem dat, E. Java	Clusiacea	Oberdörffer	1862
1061		Gummi-resina convolvuli scammonia	Convolvulacea		
1062		Gummi-resina convolvuli scammonia halapensis	Convolvulacea		
1063		Gummi-resina convolvuli scammonia halapensis	Convolvulacea		
1064		Gummi-resina convolvuli scammonia halapensis	Convolvulacea	Hasche & Wage	1858
Side 106					
1065		Radix ipomoarum (R. Jalapa)	Convolvulacea		
1066		Radix ipomoarum	Convolvulacea		
1067		Radix ipomoarum XIV	Convolvulacea	Gehe	1861
1068a		Radix ipomoarum transfecta	Convolvulacea		
1068b		Radix ipomoarum. E. Tampico	Convolvulacea	Gehe	1865
1068c		Radix ipomoarum. E. Tampico	Convolvulacea	Gehe	1865
1069		Resina radice ipomoarum	Convolvulacea		
1070		Resina radice ipomoarum	Convolvulacea		
1071		Sapo jalapensis	Convolvulacea		
1072		Jalapinum	Convolvulacea		
1073		Jalapinum	Convolvulacea	Merck	1858
1074		Jalapinum	Convolvulacea	Merck	1859
1075		Radix ipomoa turpethi	Convolvulacea		
1076		Radix ipomoa turpethi	Convolvulacea		
1077		Radix ipomoa turpethi. Exemplaria majora	Convolvulacea	Don. Min. d'Alg. & Col. Fr.	1860
1078		Radix ipomoa turpethi. Exemplaria minora	Convolvulacea	Don. Min. d'Alg. & Col. Fr.	-

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 107					
1079		Radix convolvuli mehoacanha	Convolvulacea		
1080		Radix convolvuli mehoacanha			
1081		Radix piptostegia pisonis			
1082a		Radix podophylli peltati	Berberideae	Gehe	1863
1082b		Podophyllum	Berberideae	Gehe	1863
1083		Fructus cucumeris colocynthis decorticatus	Cucurbitaceae		
1084		Fructus cucumeris colocynthis decorticatus	Cucurbitaceae		
1085		Fructus cucumeris colocynthis decorticatus	Cucurbitaceae	Don. Rump & Lehnern	1862
1086	a.b.	Fructus cucumeris colocynthis transectus decorticatus	Cucurbitaceae	Don. Rump & Lehnern	-
1089		Colocythinum	Cucurbitaceae	Merck	1858
1087		Cortex fructus cucumeris colocynthis & Pseudo colocynthis	Cucurbitaceae	Don. Min. d'Alg. & Col. Fr.	1860
1088		Cortex fructus cucumeris colocynthis & Pseudo colocynthis	Cucurbitaceae	Don. Min. d'Alg. & Col. Fr.	1860
Side 108					
1090		Radix rhei sibirici	Polygonea		
1091		Radix rhei sibiric (?)	Polygonea	Don. Maschmann	1858
1092		Radix rhei moscovitici	Polygonea		
1093		Radix rhei moscovitici	Polygonea	Don. Jobst	1860
1094		Radix rhei moscovitici optima	Polygonea		
1095		Radix rhei chinensis	Polygonea	Don. Jobst	1860
1095b		Radix rhei	Polygonea	Hasche & Wage (Schroff, pharmacopoeia)	
1096		Radix rhei indici	Polygonea		
1097		Radix rhei indici optima	Polygonea		
1098		Radix rhei indici media	Polygonea		
1099		Radix rhei indici ordinaria	Polygonea		
1100		Radix rhei naftestia	Polygonea	Don. Maschmann	12/3 1880
1101		Radix rhei anglici mundat	Polygonea		
1102		Radix rhei danici	Polygonea		
1103	a.b.	Radix rhei norvegici. E. villa Skøien occidentale prope Christianien	Polygonea	Don. Maschmann	1858
Side 109					
1104		Radix rhei sibirici corrupta	Polygonea		
1105		Radix rhei	Polygonea	Don. Maschmann	12/3 1880
1106		Radix rhei indici optima corrupta	Polygonea		
1107		Radix rhei indici ordinaria corrupta	Polygonea		
1108		Radix rhei rhapsontici cruda	Polygonea		
1109		Radix rhei rhapsontici mundata	Polygonea		
1110		Rabarbarinum	Polygonea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1111		Rheinum	Polygonea	Gehe & co	1861
1112		Rheinum	Polygonea		
Side 110					
1113		Resina pistacia lentisci	Anacardiacea		
1114		Resina pistacia lentisci	Anacardiacea		
1115		Resina pistacia lentisci	Anacardiacea	Don. Kauffmann	1861
1116		Resina pistacia lentisci in granis	Anacardiacea		
1117		Resina pistacia lentisci Serail	Anacardiacea		
1118		Resina pistacia lentisci Serail. ζ β	Anacardiacea	Hasche & Wage	1858
1119		Resina pistacia lentisci in fortis	Anacardiacea		
1120		Resina pistacia lentisci indica	Anacardiacea	Don. Kauffmann	1859
1121		Resina pistacia lentisci bombayensis	Anacardiacea	Don. Kauffmann	1860
1122	a.b.	Lignum pistacia lentisci E. Chios	Anacardiacea	Oberdörffer	1862
1123		Ramuli & folia pistacia lentisci E. Chios	Anacardiacea	Oberdörffer	-
1124		Ramuli & folia pistacia terebinthi E. Chios	Anacardiacea	Oberdörffer	-
1125		Balsamum pistacia terebinthi (Terebinthina cyprei. T. de Chios)	Anacardiacea	Oberdörffer	1862
1126		Gummi-resina cistorum in tortis (Ladanum in tortis)	Cistinea		
1127		Gummi-resina cistorum in tortis (L. in tortis)	Cistinea		
1128		Gummi-resina cistorum in tortis (L. in tortis)	Cistinea		
1129		Gummi-resina cistorum in tortis (L. in tortis)	Cistinea	Don. Hasche & Wage	1858
Side 111					
1130		Lignum guajaci officinalis cum cortici	Zygophyllea	Don. Hasche&Wage	1861
1131	a.b.	Rasura ligni guajaci officinalis	Zygophyllea		
1132		Cortex ligni guajaci officinalis	Zygophyllea		
1133		Cortex ligni guajaci officinalis	Zygophyllea		
1134		Cortex ligni guajaci officinalis	Zygophyllea		
1135		Resina guajaci officinalis	Zygophyllea		
1136		Resina guajaci officinalis	Zygophyllea		
1137		Resina guajaci officinalis in lacrymis	Zygophyllea	Gehe	1859
1138		Resina guajaci officinalis in lacrymis	Zygophyllea	Don. Kauffmann	1860
1139		Resina guajaci officinalis nativa in massa	Zygophyllea	Hasche&Wage	1858
1140		Resina guajaci officinalis nativa in massa	Zygophyllea	Don. Jobst	1860
1141		Resina pseudo-guajaci- E. Chios	Zygophyllea	Gehe	1862
Side 112					
1142		Resina calami draconis in ramulis	Palma	Don. Maschmann	1858
1143		Resina calami draconis in lacrymis	Palma		
1144		Resina calami draconis in massis v. placentis	Palma		
1145		Resina calami draconis in massis v. placentis	Palma	Don. Hasche&Wage	1858
1146		Resina calami draconis in baculis	Palma		
1147		Resina calami draconis in baculis	Palma		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 113					
1148		Resina euphorbium	Euphorbiacea		
1149		Resina euphorbium	Euphorbiacea		
1150		Resina euphorbium cum caudice & aculeis	Euphorbiacea	Don. Maschmann	1858
1151		Herba euphorbia rosea	Euphorbiacea	Don. Min. d'Alg. & Col. Fr.	1860
1152		Lacca in ramulis	Euphorbiacea	Don. Maschmann	1858
1153		Lacca in ramulis	Euphorbiacea	Don. Gehe	1865
1154		Lacca in ramulis	Euphorbiacea	Don. Th. Martius	1860
1155		Lacca in granis	Euphorbiacea		
1156		Lacca in granis	Euphorbiacea		
1157		Lacca in tabulis optima	Euphorbiacea		
1158		Lacca in tabulis optima	Euphorbiacea		
1159		Lacca in tabulis media	Euphorbiacea		
1160		Lacca in tabulis ordinaria	Euphorbiacea		
1161		Lacca in tabulis ordinaria	Euphorbiacea		
1162		Lacca in filis	Euphorbiacea	Gehe	1859
1163		Lacca in baculis contortis albissima optima	Euphorbiacea	Gehe	1860
1164		Lac dye	Euphorbiacea		
Side 114					
1165		Gummi resina ferula asa foetida	Umbellifera		
1166		Gummi resina ferula asa foetida optima	Umbellifera		
1167		Gummi resina ferula asa foetida optima. Specimen elegans	Umbellifera		
1168		Gummi resina ferula asa foetida media	Umbellifera		
1169		Gummi resina ferula asa foetida ordinaria	Umbellifera		
1170		Lapis e glomerulis filicis & carbonata calcico compositus, inter, Gummi resina ferula asa foetida detectus, cquom anno 1856 ex Hamburger recept Cygni Pharmacopoleum christianiense	Umbellifera	Don. P. Moeller	1856
1171		Gummi resina dorema ammoniaci in granis	Umbellifera		
1172		Gummi resina dorema ammoniaci in massis	Umbellifera		
1173		Gummi resina dorema ammoniaci in pluritis	Umbellifera		
1174		Gummi resina dorema ammoniaci depuratum	Umbellifera		
Side 115					
1175		Gummi resina galbani officinalis in granis	Umbellifera		
1176	exit	Gummi resina galbani officinalis in granis	Umbellifera		
1177	exit	Gummi resina galbani officinalis in mastis	Umbellifera		
1178	exit	Gummi resina galbani officinalis in mastis	Umbellifera		
1179		Gummi resina ferula opoponacis. Opoponax	Umbellifera		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1180	exit	Gummi resina ferula opoponacis. Opoponax	Umbellifera		
1181		Gummi resina ferula opoponacis. Opoponax	Umbellifera		
1182		Gummi resina ferula persica optima (Sagapenum)	Umbellifera		
1183	exit	Gummi resina ferula persica optima (Sagapenum)	Umbellifera		
1184		Gummi resina ferula persica optima (Sagapenum)	Umbellifera		
1185		Bdellium	E. variis plantarum ordinibus, Umbellatis, Burseraceis, Palmis.		
1186		Bdellium			
1187		Bdellium			
Side 116					
1188		Cortex terminalia mauretania (Benjoin faux.) E-Reunion.	Combretacea	Don. Min. d'Alg. & Col. Fr.	1860
1189		Cortex terminalia mauretania (Benjoin faux.) E-Reunion.	Combretacea	Don. Min. d'Alg. & Col. Fr.	1860
1190		Cortex terminalia angustifolia. E. Calcutta	Combretacea	Don. Hamberg	1862
1191a		"Lac Caoutchuc"		Gehe	1865
1191b		Resina elastica		Gehe	1865
1192		Resina elastica lageniformis			
1193		Resina elastica lageniformis		Don. Hasche&Wage	1858
1194		Resina elastica lageniformis. Lagent quinque varia magnitudinis		Gehe	1860
1195		Resina elastica tabulata. IV numeri variat magnitudinum & crassitici		Gehe	1858
1196		Resina elastica tabulata. X numeri varia crassitici		Gehe	1860
1197		Resina elastica tabulata		Gehe	1862
1198		Resina elastica foliata		Gehe	1858
1199		Resina elastica foliata. IV numeri varia crassitici		Gehe	1860
1200		Resina elastica vulcanisata		Charrière	1856
1201		Resina elastica vulcanisata		Gehe	1860
1202		Fascia elastica. Zeis.		Don. Gehe	1859
1203		Resina elastica indica F. sumatriensis		Don. Ernts van Dyk	1858
1204		Resina elastica indica F. javanensis		Don. Jobst	1860
1205		Resina elastica indica F. javanensis		Don. Kauffmann	1860
Side 117					
1206		Gutta percha cruda (Isonandra gutta)	Sapotacea		
1207		Gutta percha cruda (Isonandra gutta)	Sapotacea		
1208		Gutta percha cruda (Isonandra gutta)	Sapotacea	Gehe	

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1209		Gutta percha foliata crasca	Sapotacea	Gehe	
1210		Gutta percha foliata tenuis	Sapotacea	Gehe	
1211		Gutta percha foliata tenuissima	Sapotacea	Gehe	
1212		Gutta percha annulata	Sapotacea	Gehe	
1213		Gutta percha depurata	Sapotacea	Gehe	
1214		Folia globularia alypii (Sene sauvage)	Globulariana	Don. Gehe	
1215		Folia solenostematis (Cynoshi) arghel	Asclepiadea		
1216a		Gummi Zapoti - Forhen Gomme sapoti destilli : V. Guibonnot.III.413. Carl Schroff-Pharm. Inst. 1865 p. 122. Achras Sapoti L.		Don. Kauffmann	1860
1216b		Radix secamones emetica	Asclepiadea	Don. Min. d'Alg. & Col. Fr.	1862
Side 118					
1217		Copal			
1218		Copal oriental			
1219		Copal india orientalis		Don. Kauffmann	1859
1220		Copal africanum		Don. Lippmann & Geffskan	1857
1221		Copla africanum elotum			

Classis VIII. Copal

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1217		Copal			
x 1218	+	Copal orientalis			
x 1219	+	Copal india orientalis		Don. Kauffmann	1859
1220		Copal africanum		Don. Lippmann & Geffskan	1857
x 1221	+	Copal africanum elotum		" " " "	" "
x 1222	x	Copal e Sierra Leona		" " " "	" "
x 1223		Copal ex Angola		" " " "	" "
x 1224	+	Copal ex Lusitania		" " " "	" "
1300					
1225		Copal occidentalis			
x 1226	x	Copal Brasilense		Don. Gehe	1860
1227		Copal Hawaiiense. Quibus & naturalibus.			
x 1228	+	Copal africanum & Brasilense. Vases, infusa, pasta crassa & aqua.		Don. Kauffmann	1862
x 1229	+	Copal infusa continens guttas continentales		Don. Sinterh.	1864

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1222		Copal e Sierra leona			
1223		Copal ex Angola			
1224		Copal e Zanzibar			
1225		Copl occidentale			
1226		Copal brasiliense			
1227		Copal Kowrie. Crudum naturale		Don. Gehe	1860
1228a		Copal africanum & brasiliense. V numeri, infecta. Corum & aqua.		Don. Kauffmann	1862
1228b		Copal infecta continens. Guttas continentes		Don. Dittrich	1864

Det var her, i Anatomigaarden på Christiania Torv, at Frederik Holsts drogesamling holdt til fram til nybygget i Karl Johans gate var ferdig i 1852. Se side 19. (Foto: Øivind Larsen 2021)

Classis III Gelatinosa

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
side 120					
		A. Animalia			
1229		Cantarides	Coleoptera		
1230		Cantarides	Coleoptera		
-	-	-	Coleoptera		
1232		Cantharidinum	Coleoptera		
1233		Benzoas cantharidiniis	Coleoptera		
1234		Globulus iridis essentia cantharidum imbuta	Coleoptera	Don. Benzon	1863
1235		Sterry & sons oiled paper	Coleoptera		
1236		Cantharides chinenses. Mylabris pleures species	Coleoptera	Don. Gehe	1858
1237		Cantharides chinenses. Mylabris pleures species	Coleoptera	Don. Jobst	1860
1238		Cantharides chinenses. Mylabris pleures species	Coleoptera	Don. Toel	1861
1239		Emplastrum cantharidum albespeyres	Coleoptera	Don. Maschmann	1863
Side 121					
		A. Animalia			
1240		Cocci castorum. Coccionelle	Hemiptera		
1241		Cocci castorum. Coccionelle			
1242		Coccionella gryfer honduratenses			
1243		Coccionella javanenses			
1244	a	Coccionella spuria (C. artefacta)			
1244	b	Scorpio bahiensis. E. Brasilia	Arachnida		
		Millepedes	Isopoda		
1245		a. Armadillo officinarum Br.			
1246		b. Armadillo officinarum. Br.			
1247		c. Armadillium commutatum. Br.			
1248		d. Armadillium vulgare. Lati			
1249		e. Mytio plurium specierum armadillo & armadillü			
1250		Sericum crudum folliculi börbysis mori	Lepidoptera		1856
1251		Sericum crudum folliculi börbysis mori (saturnio) mylitti. E. Bengalen	Lepidoptera	Don. Hamberg	1862
1252		Capsula ovarium houdines			
1253		Urea			
Side 122					
		B. Vegetabilia			
1254		Bulbi allii sativi	Liliacea		
1255		Bulbi allii sativi	Liliacea		1861
1256		Bulbi allii cepa	Liliacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1257		Bulbi allii cepa	Liliacea		1861
1258		Bulbi (radicies) allii litoralis	Liliacea		
1259		Bulbi scilla maritima	Liliacea		
1260		Bulbi scilla maritima	Liliacea		
1261		Extractum bulborum scilla maritima . Ph. Norv.	Liliacea		
1262		Bulbi erythronii indici. Ex. India orientali	Liliacea	Don. Min. Alg. & Col. Fr.	1860
1263		Bulbi asphodeli racemosi	Liliacea		
1264		Radix asparagi officinalis	Liliacea		
1265		Asparaginum	Liliacea	Robiquet, Boyveau, Pelletier	
1266		Asparaginum	Liliacea	Merck	1858
1267		Asparaginum	Liliacea	Don. Jobst	1860
Side 123		B. Vegetabilia			
1268		Bulbi colchici autumnalis	Melanthacea		
1269		Bulbi colchici autumnalis	Melanthacea		
1270		Flores colchici autumnalis	Melanthacea		
1271		Semina colchici autumnalis	Melanthacea		
1272		Semina colchici autumnalis	Melanthacea		
1273		Bulbi colchici vareigati	Melanthacea		
1274		Colchicinum 3 β - 3 fl. 45g	Melanthacea	Merck	1858
1275		Pilula antarthrica Lartigue	Melanthacea		
1276		Radix veratri albi	Melanthacea		
1277		Radix veratri albi	Melanthacea		
1278		Radix veratri viridis	Melanthacea	Don. Möller Hafn.	1858
1279		Radix veratris viridis	Melanthacea	Don. Möller Hafn.	1858
1280		Veratrum	Melanthacea		
Side 124					
1281		Semina schoenaulorum (S. sbadilla)	Melanthacea		
1282		Semina schoenaulorum (S. sabadilla)	Melanthacea		
1283		Semina schoenaulorum (S. sabadilla)	Melanthacea		
1284		Semina schoenaulorum sinencapsulis	Melanthacea	Don. Th. Martius	1860
1285		Radix hellebori nigri	Ranunculacea		
1286		Radix hellebori nigri	Ranunculacea		
1287		Radix, herba & flores hellebori nigri	Ranunculacea		
1288		Radix hellebori viridis	Ranunculacea		
1289		Semina staphidia agria	Ranunculacea		
1290		Semina staphidis agria	Ranunculacea		
1291		Delphininum	Ranunculacea	Robiquot, Bouveau, Pelletier	
1292		Delphininum	Ranunculacea	Merck	1858
Side 125		B. Vegetabilia			
1293		Herba pulsatilla vulgaris	Ranunculacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1294		Herba pulsatilla pratense	Ranunculacea		
1295		Herba pulsatilla pratense	Ranunculacea		
1296		Anemoninum	Ranunculacea		
1297		Acidum anemonicum	Ranunculacea		
1298		Flores aquilegia vulgaris	Ranunculacea		
1299		Semina aquilegia vulgaris	Ranunculacea		
1300		Ramuli & folii clematidic mauretiana E. Reunion	Ranunculacea	Don. Min. alg.& col. Fr.	
1301		Ramuli clematidis mauretiana E. Reunion	Ranunculacea	Don. Min. alg.& col. Fr.	
1302		Herba florens clematidis erecta	Ranunculacea		
1303		Herba florens clematidis erecta	Ranunculacea		
1304		Folia hepatica triloba	Ranunculacea		
1305		Radix iridis florentina	Iridea		
1306		Radix iridis florentina	Iridea		
1307a		Radix iridis veronensis	Iridea		
1307b		Fructus capparidis spinosa E. Grocia	Capparidea	Don. Dittrich	1864
Side 126					
		Classis VIII Acria			
		B. Vegetabilia			
1308		Fructus capsici annui	Solanacea		
1309		Fructus capsici annui	Solanacea		
1310		Fructus capsici annui E. Tøien	Solanacea		1858
1311		Fructus capsici annui	Solanacea		
			Solanacea		
1312		Fructus capsicum fastigiati. E. Bengali	Solanacea	Don. Hamberg	1862
1313		Piper cajennensei	Solanacea	Don. Hamberg	1862
1314		Piper cajennensei corruptum	Solanacea		1859
1315		Carry	Solanacea		
1316		Stipites solani dulcamara	Solanacea		
1317		Stipites solani dulcamara	Solanacea		
1318		Radix armoracia sativa	Crucifera		
1319		Herba florens cochlearia officinalis	-		
1320		Herba florens cochlearia officinalis	-		
1321		Herba capsella (thaspeos) Bursa pastoris	Crucifera	Don. Gehe	1860
Side 127					
		B. Vegetabilia			
1322		Semina sinapis alba	Crucifera		
1323		Semina sinapis alba	Crucifera		
1324		Semina sinapis alba E. Tøien	Crucifera		1858
1325		Semina sinapis dichotoma E. Calcutta	Crucifera	Hamberg	1862
1326		Semina brassica sinapioides	Crucifera		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1327		Semina brassica sinapioides E. Tøien	Crucifera		1858
1328		Semina brassica sinapioides E. Hollandia	Crucifera		
1329		Semina brassica sinapioides E. Sarepta. (S. sinapis juncea Meyer)	Crucifera	Don. Th. Martius	1860
1330		Aetheroleum brassica sinapioides	Crucifera		1857
1331		Heba sisymbrii officinalis	Crucifera		
1332		Cortex daphnes mezerei	Daphnoidea		
1333		Cortex daphnes mezerei	Daphnoidea		
1334		Fructus daphnes mezerei	Daphnoidea		
1335		Fructus daphnes mezerei	Daphnoidea		
1336		Ramuli daphnes mezerei cum floribus, mensa aprilii 1861 collecti	Daphnoidea	Don. Ditten	1861
1337		Mezereinum	Daphnoidea	Merck	1858
1338		Charta papyracea nepaulentis & Daphnes cannabine cortice parata	Daphnoidea	Don. Christison	1856
Side 128		B. Vegetabilia			
1339		Radix asari europaei	Aristolochiea		
1340		Folia asari europaei	Aristolochiea		
1341		Asarinum	Aristolochiea		
1342		Herba florens lobelia inflata	Lobeliacea		
1343		Herba florens lobelia inflata	Lobeliacea		
1344		Cortex interior sambuci nigri	Caprifoliacea		
1345		Cortex interior sambuci nigri	Caprifoliacea		
1346		Cortex interior sambuci nigri	Caprifoliacea		
1347		Herba alismatis plantaginis	Alismasta		
1348		Herba alismatis plantaginis	Alismasta		
1349		Radix alismatis plantaginis	Alismasta		
1350		Radix alismatis plantaginis	Alismasta		
Side 129		B. vegetabilia			
1351		Radix ari maculati	Aroides		
1352		Radix ari maculati	Aroides		
1353		Radix ari italici	Aroides	Don. Toel	1861
1354a		Fructus rhamni cathartici	Rhamnea		
1354b		Fructus rhamni cathartici	Rhamnea	Don. Dittrich	1864
1255		Rhamninum purum	Rhamnea	Don. Gluge	1856
1356		Cortex rhamni frangula	Rhamnea		
1357		Radix bryonia alba	Cucurbitacea		
1358		Radix bryonia alba	Cucurbitacea		
1359		Radix bryonia callosa	Cucurbitacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
		Radix bryonia callosa	Cucurbitacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1360		Radix bryonia scabra	Cucurbitacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
1361		Radix bryonia grandis	Cucurbitacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
1362a		Radix trichosanthis Palmata. Ex. India orientalis	Cucurbitacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
1362b		Flores cacti opuntia	Cactea	Don. Dittrich	1864
Side 130		B. vegetabilia			
1363		Fructus momordica elaterii (F. cucumeris asinini - F. ecbalii agrestii)	Cucurbitacea		
1364		Elaterium nigrum	Cucurbitacea	Merck	1858
1365		Elatrium album anglicum	Cucurbitacea	Merck	1858
1369		Fructus anacardii occidentalis	Anacardiacea		
1370		Fructus anacardii occidentalis & orientalis	Anacardiacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
		Fructus anacardii occidentalis & orientalis	Anacardiacea		
1371		Cardoleum vesicans	Anacardiacea		
1367		Cortex anacardii occidentalis. (C. acajou) E. Martinice. Ponduherg	Anacardiacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	
1368		Cortex anacardii occidentalis. (C. acajou) E. Martinice. Ponduherg	Anacardiacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	
1372		Fructus anacardia orientalis (Semecarpus anacardium) E. Rohilkund	Anacardiacea	Don. Hamberg	1862
1373		Fructus anacardia orientalis (----"----"----)	Anacardiacea	Don. Gehe	1860
1374		Fructus anacardia orientalis (----"----"----)	Anacardiacea	Don. Jobst	1860
1375a		Cardoleum pruriens	Anacardiacea	Merck	1860
1375b		Fructus mangifera indica (F. Mango) E. Bombay	Anacardiacea	Don. Th. Martius	1860
1375c		Fructus buchanania latifolia? (F. chironia Sapinda Gentianeae?)	Anacardiacea	Don. Hamberg	1862
1376		Fructus mucuna urentis (Silique hersuta?)	Papilionacea	Don. Harfelt	1858
1377		Fructus mucuna prurientis	Papilionacea	Don. Maschmann	1859
1378		Fructus mucuna prurientis	Papilionacea	Don. Moeller	1859
1379		Seta fructus mucuna prurentis (Cowhage)	Papilionacea	Don. Toel	1861
1380		Radix ononidix spinosa	Papilionacea		
1381		Radix ononidix spinosa	Papilionacea		
1382		Ononinum	Papilionacea	Merck	1858
Side 131		B. Vegetabilia			
1383		Cortex andira inermis (C. Geoffroa jamaicaensis)	Papilionacea		
1384		Cortex andira inermis (C. Geoffroa jamaicaensis)	Papilionacea		
1385		Cortex andira retusa (C. Geoffroa surinamensis)	Papilionacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1386		Cortex andira retusa (C. Geoffroa surinamensis)	Papilionacea		
1387		Semina andiroram	Papilionacea	Don. Gehe	1859
1388		Radix astragali	Papilionacea		
1389		Radix cephaelidis ipecacuanha.E. Brasilia	Rubiacea	Gehe	1865
1390		Radix cephaelidis ipecacuanha	Rubiacea		
1391		Radix cephaelidis ipecacuanha	Rubiacea		
1392		Radix cephaelidis ipecacuanha (Ipecacuanha nigra, fusca striata)	Rubiacea	Don. Dunkelberg	1858
1393		Radix cephaelidis annulata	Rubiacea	Don. Hasche & Wage	1858
1394		Emetinum purum 3 j _ 1b17 Sgr. 7	Rubiacea	Rump & Lehnerns	1862
1395		Emetinum coloratum 3 β _ 6 Sgr.	Rubiacea	Rump & Lehnerns	
1396		Emetinum coloratum	Rubiacea		
1397		Radix chiococcarum (R. Cainca)	Rubiacea		
1398		Radix chiococcarum (R. Cainca)	Rubiacea		
1399		Radix chiococco racemosa	Rubiacea	Don. Gehe	1859
Side 132		B. Vegetabilia			
1400		Herba florens viola tricoloris	Violacea		
1401		Flores viola odotara. (F. viola Martis. F. violarum)	Violacea	Don. Gehe	1860
1402		Stipides & folia gendarussa vulgaris, Ex India orientli	Acanthacea	Don. Min. Alg&Col. Fr.	1860
1403		Folia justicia pectoralis (Carmentin) E. Guyana	Acanthacea		1860
1404		Herba gratiola officinalis	Schrophularea		
1405a		Herba gratiola officinalis	Schrophularea		
1405b		Semina chai bnoogra odorata Royle. E. Rohilsund	Buginea	Don. Hamberg	1862
1405c		Semina begonia. Species	Begoniacea	Don. Hamberg	1866
1406		Radix chelidonii majoris	Papaveracea		
1407		Radix chelidonii majoris	Papaveracea		
1408		Herba chelidonii majoris	Papaveracea		
1408		Chelidoninum	Papaveracea	Merck	1858
1410		Radix sanguinaria canadensis	Papaveracea	Don. Hasche & Wage	1860
1411		Sanguinarinum	Papaveracea	Merck	1859
Side 133		B. Vegetabilia			
1412		Caules smilacum	Smilacea	Don. Liebmann	1844
1413		Radix smilacum. R. Sarsaparille	Smilacea		
1414		Radix sarsaparilla jamaicensis	Smilacea		
1415a		Radix sarsaparilla jamaicensis	Smilacea	Gehe	1865
1415b		Radix sarsaparilla jamaicensis. Sarsaparilla jamaicensis longa	Smilacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1416		Radix sarsaparilla hondurasensis	Smilacea		
1417a		Radix sarsaparilla hondurasensis	Smilacea		
1417b		Radix sarsaparilla hondurasensis. Sarsaparilla hondurasensis longa	Smilacea	Gehe	1865
1418		Radix sarsaparilla. E Costa Rica	Smilacea		
1419		Radix sarsaparilla. E. Lima	Smilacea		
1420		Radix sarsaparilla. E. Tampico	Smilacea		
1421		Radix sarsaparilla. E. Vera Cruce	Smilacea		
1422		Smilacinum	Smilacea	Merck	1858
1423		Radix smilacis ansipitis	Smilacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1862
Side 134		B. Vegetabilia			
1424		Radix smilacis china	Smilacea		
1425		Radix smilacis china	Smilacea		
1426		Radix smilacis china	Smilacea		
1427		Radix smilacis china. Specimen pro grande & singularis forma, columnnem vertebralis referens	Smilacea		
1428		Radix asclepiadis volubilis	Asclepiadea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
1429		Radix cynanchi extensi	Asclepiadea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	
1430		Stipites cynanchi extensi	Asclepiadea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	
1431		Cortex radices tylophora asthamtica. Ex Indian orientale	Asclepiadea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	
1432		Radix hemidesmi indicis (Sarsaparilla indica)	Asclepiadea	Hamburg	1862
1433		Radix hemidesmi indicis (Sarsaparilla indica)	Asclepiadea	Don. Van Ernst & Dyk	1858
1434		Radix calotropis gigantea	Asclepiadea		
1435a,b,c		Cortex calotropis gigantea (Mader mudar)	Asclepiadea		
1436		Radix caricis arenaria	Cyperadea		
1437		Radix caricis arenaria	Cyperadea		
1438		Radix caricis arenaria E. Norvegia	Cyperadea	Don. A. Boeck	1859
1439		Radix saponaria officinalis	Caryophyllea		
1440		Radix saponaria officinalis	Caryophyllea		
1441		Radix gypsophila Struthii (Saponaria levantica)	Caryophyllea	Don. Kaufmann	1856
Side 135		B. Vegetabilia			
1442		Radix polygala senega	Polygalea		
1443		Radix polygala senega	Polygalea		
1444		Radix polygala senega	Polygalea		
1445	a	Seneginum	Polygalea	Merck	1858

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1445	b	Radix Polygala serpentina Eckl. & Zopl. (Serpentaria capensis) Ex Africa meridionali	Polygalea	Don. Dittrich	1864
1446		Fructus piperis nigri immaturi	Piperacea		
1447		Fructus piperis nigri immaturi	Piperacea		
1448		Fructus piperis nigri maturi decorticati	Piperacea		
1449		Fructus piperis nigri maturi decorticati	Piperacea		
1450		Piperinum	Piperacea		
1451		Piperinum	Piperacea	Robiquot, Boyveau, Pelletier	
1452		Oleum piperis nigri	Piperacea	Merck	1858
1453		Oleum piperis nigri	Piperacea	Gehe	1860
1454		Fructus piperis cubeba	Piperacea		
1455		Fructus piperis cubeba	Piperacea		
1456		Fructus piperis cubeba E. Tøien	Piperacea		1858
1457		Cubebinum	Piperacea	Merck	1858
Siden 136		B. Vegetabilia			
1458		Fructus piperis longi	Piperacea		
1459		Fructus piperis longi	Piperacea		
1460		Fructus piperis longi corrupta. E. Bengalia	Piperacea	Don. Hamberg	1862
1461		Stipitis piperis geniculati E. Reunion	Piperacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
1462		Stipitis piperis geniculati E. Reunion	Piperacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
1463		Radix & cortex radices piperis umbellati (Pariparoba) E. Brasilia	Piperacea	Don. Gehe	1859
1464		Fructus piperis cayennensis	Piperacea	Don. Gehe	
1465a		Fructus xanthoxyli piperati	Piperacea		
1465b		Folia artanthes elongata (Matico)		Don. Oudemann	1864
1465c		Aetheroleum foliorum artanthes elongata Ae. Matico)			1858
1466		Bulbi crini latifolii. E. India orientale	Amaryllidacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
1467		Herba polygoni hydropiperis	Polygonea		
1468		Herba polygoni antihemorrhoides (Hervado Bisho)	Polygonea	Don. Gehe	1859
1469		Radix euphorbia esula	Euphorbiacea		
1470		Succus hura brasiliensis	Euphorbiacea	Don. Hasche & Wage	1860
1471		Herba mercurialis annua	Euphorbiacea		
1472		Herba acalypha indica E. Pondichery	Euphorbiacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
1473		Herba ammannia vescicatoria	Lytracea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
Side 137		B. Vegetabilia			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1474		Cyclaminum	Primulacea	Don. Th. Martius	1859
1475		Cyclaminum	Primulacea	Don. Th. Martius	1860
1476		Radix cissampeli pareira	Menispermacea		
1477		Radix cissampeli pareira	Menispermacea	Don. Toel	1861
1478		Lignum trunci cissampeli pareira	Menispermacea	Don. Th. Martius	1860
1479		(Semina cocculi) Fructus menispermi cocculi	Menispermacea		
1480		Picrotoxinum	Menispermacea	Robiquot, Boyveau, Pelletier	
1481		Radix cocculi rufescentis	Menispermacea	Don. Gehe	1859
1482		Radix dorsteniarum (R. contrajerva)	Morea		
1483		Radix dorsteniarum (R. contrajerva)	Morea		
1484		Radix dorstenis brasiliensis (Caapia)	Morea		
Side 138		B. Vegetabilia			
1485		Radix arnica montana	Composita		
1486		Radix arnica montana	Composita		
1487		Herba arnica montana	Composita		
1488		Flores arnica montana	Composita		
1489		Flores arnica montana	Composita		
1490		Flores arnica montana	Composita		
1491		Herba florens spilantis oleracei (Paraguay, Rouge)	Composita	Gehe	1860
1492		Herba florens spilantis oleracei (Paraguay, Rouge)	Composita	Gehe	1860
1493		Radix anacycli officinarum (R. pyrethri)	Composita		
1494		Radix anacycli officinarum (R. pyrethri)	Composita		
Side 139		B. Vegetabilia			
1495		Pulvis insecticida. V. Guihard	Composita		1859
1496		Pulvis insecticida. V. Guihard	Composita		
1497		Pulvis insecticida.	Composita	Bätka	1859
1498		Pulvis insecticida cum integris floribus	Composita	Don. Bätka	1859
1499		Pulvis insecticida I. Caucasicus	Composita	Gehe	1859
1500		Pulvis infecticida II Dalmaticus	Composita	Gehe	1859
1501		Flores chrysanthemi dalmatiens	Composita	Gehe	1859
1501b		Follis pulveris infecticida inflandi. E. Parifiis	Composita	Gehe	1858
1502		Radix lapparum. (R. bardana)	Composita		
1503		Radix lapparum. (R. bardana)	Composita		
1504		Herba achillea moschata	Composita	Don. Benzon	1863
1505		Radix achillea ptarmica	Composita		
1506		Radix achillea ptarmica	Composita		
1507		Herba achillea moschata	Composita		
1508		Radix & Herba achillea ptarmica	Composita		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1509		Herba sigesbeckis orientalis (Guerit vite. Herba dioire) E. Renion	Composita	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
Side 140		B. Vegetabilia			
1510		Lignum & Ramuli hubertia ambavilla (ambavelle) Reunon.	Composita	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
1511		Folia hubertia ambaville	Composita	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
1512		Herba peucedani oreoselini	Umbellifera		
1513		Peucedanimum	Umbellifera		
1514		Herba urticarum	Urticarea	Don. Gehe	1860
1515		Herba urticarum	Urticarea	Don. Gehe	1860
1516		Semina urtica urentis	Urticarea		
1517		Herba purietaria erecta	Urticarea		
1518		Radix plumbaginis europea	Plumbaginea		
1519		Radix plumbaginis rafea & zeylanica. Ex. India orientali	Plumbaginea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
1520		Herba drosera rotundifolia	Droceracea		
1521		Radix Junci effuse	Juncacea		
1522		Radix petivariarum (Raiz di Pipi. R. de Guiné)	Phytolaccacea	Gehe	1859
1523		Herba cuscutarium (Sibo de Chumbo)	Convolvulacea	Tael	1861
1524a		Semina echitis antidynterica. E. Rohildsund	Apocyanacea	Don. Hamberg	1862
1524b		Semina echitis antidynterica. E. Bengali	Apocyanacea	Don. Dittrich	1864
1525		Folia allemanda cathartica	Apocyanacea	Don. Min. Alg. Col. Fr.	1860
Side 141		B. Vegetabilia			
1526		Amanita muscaria	Hymenomyces		
1527		Amanita muscaria	Hymenomyces		
1528		Amanita muscaria	Hymenomyces		
1529		Elaphomyces officinalis (Boletus cervinus)	Gasteromyces		
1530		Lycoperdon bovista (Fungus chirurgorum)	Gasteromyces		
1531		Lycoperdon bovista (Fungus chirurgorum)	Gasteromyces		
1532		Polyporus ofcinalis (Agaricus albus)	Hymenomyces		
1533		Polyporus ofcinalis (Agaricus albus)	Hymenomyces		
1534		Polyporus ofcinalis (Agaricus albus)	Hymenomyces		
1535		Polyporus fomentarius (Agaricus chirurgorum)	Hymenomyces		
1536		Polyporus fomentarius (Agaricus chirurgorum)	Hymenomyces		
1537		Polyporus versicolor (Boletus versicolor)	Hymenomyces		
1538		Polyporus adultus Fr. (Boletus adults Willd.)	Hymenomyces		
1539		Spermoedia clavus	Gymnomyces		
1540		Spermoedia clavus	Gymnomyces		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1541		Ergotinum liquidum (BonjeanN)	Gymnomyces	Merck	1856
1542		Ergotinum siccum (Wiggers)	Gymnomyces	Merck	1858
Side 142					
1543		Herba polytrichi communis (Adiantum aureum)	Bryacea		
1544		Herba lycopodii clavati (H. lycopodii)	Polypodiacea		

Classis VII. Acid.

<small>Numerus generalis</small>	<small>Numerus classis</small>	<i>Nomen.</i>	<i>Sedes in systemate historiæ naturalis.</i>	<i>Unde acceptum.</i>	<i>Annus, quo in museum receptum.</i>
1543		<i>Herba Polytrichi communis. (Adiantum aureum.)</i>	<i>Bryacea</i>		
1544		<i>Herba Lycopodii clavati. (H. Lycopodii.)</i>	<i>Polypodiacea</i>		

Classis IX. Amara & Astringentia.

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
		A. Animalia			
1545		Bilis bovina siccata	Ruminantia		
x 1546		Bilis bovina siccata Ph. Norv.			
x 1547		Cocci Querus coccifera. (Cocci Ilidis. Grana chermes.)	Hemiptera		
o 1548		Cocci Querus coccifera. (Cocci Ilidis. Grana chermes.)			
x 1549	abst.	Exorescentia foliorum & ramulorum Rosa canina. (Bedeguar.)	Hymenoptera	Don. Eschmark	1859.
		B. Vegetabilia			
1550		Cortex & Lignum Quassia amara. (Quassia furmamensis)	Simarubiacea		
1551		Cortex Ligni Quassia amara (— — —)			
1552	x	Cortex Ligni Quassia amara (— — —)			
1553		Lignum Quassia amara rapum. (— — —)			
1554		Cortex Ligni Quassia exalta. (Cortex Ligni Quassia furmamensis)			
x 1555		Lignum Quassia exalta. (Lignum Quassia furmamensis)		Don. Min. d'Alcy. Nolle. fr.	1860
1556 a		Folia Quassia exalta			
x 1557	x	Quassia furmamensis		March	1860
1558 a		Quassia furmamensis		March	1860
1558 b		Quassia furmamensis et calcei impo.		March	1880.

Classis IX Amara & astringentia

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 144		A. Animalia			
1545		Bilis bovina siccata	Ruminantia		
1546		Bilis bovina siccata Ph. Norv.	-		
1547		Cocci querus coccifera (Cocci ilidis. Grana chermes)	Hemiptera		
1548		Cocci querus coccifera (Cocci ilidis. Grana chermes)	Hemiptera		
1549		Exorescentia foliorum & ramulorum Rosa canina (Bedeguar)	Hymenoptera	Don. Eschmark	1859
		B. Vegetabilia			
1550		Cortex & lignum quassia amara (Quassia furmamensis)	Simarubiacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1551		Cortex & lignum quassia amara (Quassia furmamensis)	Simarubiacea		
1552		Cortex & lignum quassia amara (Quassia furmamensis)	Simarubiacea		
1553		Lignum quassia amara rafum.	Simarubiacea		
1554		Cortex ligni quassia excelsa (Cortex ligni quassia jamaicensis)	Simarubiacea		
1555		Lignum quassia excelsa (Lignum quassia jamaicensis)	Simarubiacea	Don. Min. Alg. & Col. Fr.	1860
1556		Folia quassia excelsa	Simarubiacea	Don. Min. Alg. & Col. Fr.	
1557		Quassinum	Simarubiacea		
1558a		Quassinum	Simarubiacea	Merk	1860
1558b		Quassia bæger til koldt infus	Simarubiacea	Maschmann	Febr. 1880
Side 145		B. Vegetabilia			
1559		Cortex radices simaruba officinalis	Simarubacea		
1560		Cortex radices simaruba officinalis	Simarubacea		
1561		Cortex radices simaruba officinalis	Simarubacea	Don. Min. Alg. & Col. Fr.	1860
1562	?	Semina simaba cedronis 3 jjj _ ?? 0.6.4	Simarubacea	Squire	1853
1563		Cortex picramnia ciliata	Burceracea	Don. Gehe	1859
1564		Radix gentianarum	Gentianeae		
1565		Radix gentiana Germanien	Gentianeae	Don. Hvoslef	18/3 1880
1566		Radix gentiana rubra	Gentianeae		
1567		Radix gentiana cruciata	Gentianeae		
1568a		Herba florens gentianapneumonanthi(Herba gentianella)	Gentianeae		
1568b		Radix gentiana purpurea (radix norvegica)	Gentianeae	Don. Hvoslef	18/3 1880
1569		Gentianum	Gentianeae	Robiquot, Boyveau, Pelletier	
Side 146		B. Vegetabilia			
1570		Herba florens erythrea centaurii (Herba centaurii minonis)	Gentianeae		
1571		Herba florens erythrea centaurii (Herba centaurii minonis)		Don. Hamberg	1862
1572		Semina chironia sapida? (Sic Hamberg. E. Potona. Sed sub hoc nomine inventus nei in sprengelii Linnei systemate vegetabilium nec in grisebachi germanieris. Stuttg. Tab. 1839. nec in adis aperibus, qua confului . Postea verifimibus putrest idem hbg. Buchanarium lutifolium - ex anacardiaceis		Don. Hamberg	1862
1573		Folia menyanthi trifoliata (Herba trifoliata fibrini)			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1574		Folia menyanthis trifoliata (Herba trifoliata fibrini)			
1575		Extractum foliorum menyanthis, Ph. Norv.			
Side 148		B. Vegetabilia			
1576		Radix rubia tinctorum	Rubiacea		
1577		Radix rubia tinctorum	Rubiacea		
1578		Aliacrinum	Rubiacea		
1579		Ramuli & folia cinchona Condaminea	Rubiacea	Don. Dr. A.T.Thomson	
1580		Ramuli & folia cinchona lanceolata	Rubiacea	Professoris Londinensis	
1581		Ramuli & folia cinchona magnifolia	Rubiacea	a mutis prope Loxam	
1582		Ramuli & folia cinchona cra.	Rubiacea	St. F. de Bogotam 1805	1838
1583		Ramuli & folia cinchona curcumafolia	Rubiacea	collecta & e capta nave exemta	
1584		Ramuli & folia cinchona pubescentis	Rubiacea		
1585		Ramuli & folia cinchona cordifolia	Rubiacea		
Side 149		B. Vegetabilia			
1586		Cortex cinchona fuscus sine gryfens	Rubiacea	Don. Vrytag-Zynen	1858
1587		Cortec cinchona fuscus	Rubiacea		
1588		Cortex cinchona huamalties	Rubiacea		
1589		Cortex cinchona huamalties	Rubiacea		
1590		Cortex cinchona huamalties	Rubiacea		
1591		Cortex cinchona huanuco electus	Rubiacea		
1592		Cortex cinchona huanuco ordinarius	Rubiacea		
1593		Cortex cinchona huanuco lichenibus obtectus	Rubiacea		
1594		Cortex cinchona huanuco naturalis	Rubiacea		
1595		Cortec cinchona huanoco	Rubiacea		
1596		Cortex cinchona huanucoideus	Rubiacea		
1597		Cortex cinchona huanucoideus	Rubiacea		
1598		Cortex cinchona loxa	Rubiacea		
1599		Cortex cinchona loxa	Rubiacea		
1600		Cortex cinchona loxa	Rubiacea		
1601		Cortex cinchona loxa	Rubiacea		
1602		Cortex cinchona Pseudo-Loxa	Rubiacea		
1603		Cortex cinchona Nova Loxa	Rubiacea		
1604a		Cortex cinchona Jaën	Rubiacea		
1604b		Cortex cinchona checuarguero Pav.	Rubiacea	Gehe	1865

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 150		B. Vegetabilia			
1605		Cortex cinchona regius f.flavus obtusus	Rubiacea		
1606		Cortex cinchona regius obtectus	Rubiacea		
1607		Cortex cinchona regius nudus	Rubiacea		
1608		Cortex cinchona regius nudus	Rubiacea		
1609		Cortex cinchona calisaya	Rubiacea	Don. Vrytag&Zigner	1858
1610		Cortex cinchona calisaya obtectus electus	Rubiacea	Zimmer	1856
1611		Cortex cinchona calisaya nudus electus	Rubiacea	Zimmer	1856
1612		Cortex cinchona calisaya nudus	Rubiacea	Zimmer	1856
1613		Cortex cinchona calisaya obtectus	Rubiacea	Hasche&Wage	1857
1614		Cortex cinchona calisaya nudus E. Valparaiso	Rubiacea	Squire	1856
1614c		Cortex cinchona valparaiso	Rubiacea	Gehe	1865
1615		Cortex cinchona flavus	Rubiacea		
1616		Cortex cinchona flavus	Rubiacea		
1617		Cortex cinchona flavus	Rubiacea		
1618		Cortex cinchona flavus durus	Rubiacea		
1619a		Cortex cinchona flavus ligneus	Rubiacea		
1619b		Cortex cinchona bogatensis	Rubiacea	Don. Dittrich	1864
Side 151		B. Vegetabilia			
1620a.b.		Cortex cinchona Petanja. E. Nova Granada	Rubiacea	Zimmer	1856
1621		Cortex cinchona Tecamea f. bicolorata. Cinchona Pittaja Goebel,	Rubiacea	Don. Gehe	1858
1622		Cortex cinchona Pitaya spurius	Rubiacea	Don. Kauffmann	1856
1623		"Cortex china americana" Cortici pitaya velde fomalis	Rubiacea	Don. Ernsts & Dyk	1858
1624		Cortex cinchona Pitaya. E. Guanara	Rubiacea	Rump & Lehnerts	1862
1625		Cortex cinchona Pitaya.	Rubiacea		
1626		Cortex cinchona carthageniensis	Rubiacea		
1627		Cortex cinchona carthageniensis	Rubiacea		
1628		Cortex cinchona carthageniensis	Rubiacea	Hasche&Wage	1857
1629		Cortex cinchona carthageniensis	Rubiacea	Don. Kauffmann	1856
Side 152		B. Vegetabilia			
1630		Cortex cinchona ruber optimus	Rubiacea		
1631		Cortex cinchona ruber optimus	Rubiacea		
1632		Cortex cinchona ruber optimus	Rubiacea		
1633		Cortex cinchona ruber optimus Qualis anno 1845 Hamburgi venalis	Rubiacea		
1634		Cortex cinchona ruber	Rubiacea	Don. Vrytag & Zynen	1858
1635		Cortex cinchona ruber. Species nova	Rubiacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1636		Cortex cinchona rubigenosus. In Germania notum facit Bergen 1829	Rubiacea		
1637		Cortex cinchona alcornocoideus	Rubiacea		
Side 153		B. Vegetabilia			
1638		Cortex cinchona caribous			
1639		Cortec cinchona Palchi			
1640		Cortex cinchona novus			
1641		Cortex cinchona rubigenosus			
cfr.1638					
Side 154		B. Vegetabilia			
1642		Chinum	Rubiacea	Robiquot, Boyveau, Pelletier	
1643		Cinchoninum	Rubiacea	Robiquot, Boyveau, Pelletier	
1644		Cinchoninum purum crystallisatum 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1646	2	Chinoidinum	Rubiacea		
1645	1	Cinchonidinum	Rubiacea	Don. Zimmer	1858
1647		Chinoidinum purum 3 jj	Rubiacea	Zimmer	1856
1648		Chinidinum purum crystallisatum 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1649		Chinium (quinium)	Rubiacea	Don. Dorvault	1857
1650a		Acidum chinovicum 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1650b		Pigmentum rubrum corticis cinchona	Rubiacea	Don. Zimmer 1858	
Side 155		B. vegetabilia			
1651a		Sulphas chininicus	Rubiacea	ex Hamburgo	
1651b		Sulphas chininicus	Rubiacea	Robiquot, Boyveau, Pelletier	
1652		Sulphas chininicus	Rubiacea	Purissus	
1653		Sulphas chininicus 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1654		Sulphas chininicus neutralis 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1655		Bisulphas iodo-chininicus	Rubiacea	Don Zimmer	1858
1656		Hydrochloras chininicus 3 j	Rubiacea	Don Zimmer	1858
1657		Hydrochloras chininicus	Rubiacea	Don Zimmer	1858
1658		Hydrochloras chininicus 3 j	Rubiacea	Don Zimmer	1858
1659		Phosphas chininicus 3 j	Rubiacea	Don Zimmer	1858
1660		Arsenicus chininicus 3 j	Rubiacea	Don Zimmer	1858
1661		Hydriodas chininicus 3 j	Rubiacea	Don Zimmer	1858
1662		Acetas chininicus 3 j	Rubiacea	Don Zimmer	1858
1663		Citras chininicus 3 j	Rubiacea	Don Zimmer	1858
1664		Citras ferrosa-chininicus 3 j	Rubiacea	Gehe	1859
1665		Tartras chininicus 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1666		Tartra ferrosa-chininicus 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 156		B. Vegetabilia			
1667		Tanna chininicus 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1668		Valerianas chininicus 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1669		Hydroxyanas ferroso-chininicus 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1670		Lacta chininicus 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1671		Sulphas cinchoninicus 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1672		Sulphas cinchoninicus 3 j	Rubiacea	Don. Lab. Chem. U.R.Fr.	1860
1673		Hydrochloras cinchoninicus 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1674		Sulphas chinidinicus purus 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1675		Sulphas chinidinicus 3 j	Rubiacea	Don. Zimmer	1858
1676		Nitras chinidinicus 3 j	Rubiacea	Zimmer	1856
1677		Chinas calcicus 3 j	Rubiacea	-	"
Side 157					
1678		Extractum corticis cinchona regū Ph. Norv.			
1678a		Stipites & Folia Psathura borbonica (Bois cassant). E. Reunion	Rubiacea	Don. Min. d'Alg.& col. Fr.	1860
1678b		"Quinna". Quina" Ignota origo		Don. Gehe	1859
Side 158		B. Vegetabilia			
1679a		Folia coffea arabica cum petiolis	Rubiacea	Don. Hasche & bWage	1857
1679b		Folia coffea arabica	Rubiacea	Don. Dittrich	1864
1680		Fructus coffea arabica moccana	Rubiacea	Don. Dittrich	1859
1681		Fructus coffea arabica	Rubiacea	Don. Hamberg	1862
1681b		Fructus coffea arabica Ex. Abyssinica	Rubiacea	Don. Dittrich	1864
1682		Semina coffea arabica moccana	Rubiacea		
1683		Semina coffea arabica moccana	Rubiacea		
1684		Semina coffea arabica Ex Java Pallida	Rubiacea		
1685a,b,c		Semina coffea arabica Ex Java Flava	Rubiacea		
1686		Semina coffea arabica Ex Java Viridia	Rubiacea		
1687		Semina coffea arabica Ex Java Corulea	Rubiacea		
1688a		Semina arabica Ex Java Fuscū	Rubiacea		
1688b		Semina coffea arabica Ex Batavia	Rubiacea		
1689		Semina coffea arabica Ex Sumatra	Rubiacea		
1690		Semina coffea arabica Ex Mysore	Rubiacea		
1691		Semina coffea arabica Ex Ceylon	Rubiacea		
1692			Rubiacea		
1693		Semina coffea arabica Ex Brasilia	Rubiacea		
1694		Semina coffea arabica Ex brasilia	Rubiacea		
1695		Semina coffea arabica Ex Surinam	Rubiacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1696		Semina coffea arabica Ex Portorico	Rubiacea		
1697		Semina coffea arabica	Rubiacea		
1698		Semina coffea arabica Ex Laguaira Ordinaria	Rubiacea		
1699		Semina coffea arabica Ex Laguaira Optima	Rubiacea		
1700		Semina coffea arabica Ex Quiton	Rubiacea		
1701		Semina coffea arabica Ex Santos	Rubiacea		
Side 159		B. Vegetabilia			
1702		Semina coffea arabica Ex Jamaica	Rubiacea		
1703		Semina coffea arabica Ex Domingo	Rubiacea		
1707		Semina coffea arabica Ex Houbana. Ordinaria	Rubiacea		
1705		Semina coffea arabica Ex Houbana. Media	Rubiacea		
1706		Semina coffea arabica Ex Houbana. Optima	Rubiacea		
1707a		Semina coffea arabica Ex Havana	Rubiacea		
1707b		Semina coffea arabica (Schuston coffe) Ex Java	Rubiacea	Don. Dittrich	1864
1707c		Semina coffea arabica Ex Abyssinia	Rubiacea	Don. Dittrich	1864
1707d		Semina coffea arabica artefacta imitatio Sem. Brasiliensarum	Rubiacea	Don Steffens	1865
1707e		Semina coffea arabica imitatio Sem. javanensium cruda et tosta	Rubiacea	Don Steffens	1865
1708		Coffeinum	Rubiacea	Robiquot, Boyveau, Pelletier	
1709		Semina coffea arabica, aqua marina corrupta	Rubiacea	Don Th. Schou	1861
1710		Semina coffea arabica, aqua marina corrupta	Rubiacea	Don. P. E. Sohl	1860
1711		Radix (Lignum?) Danaidis fragrantis (Liane de bocus) Ex Reunion	Rubiacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
1712		Herba mussaenda crinata E. Reunion	Rubiacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
1713		Fructus gardenia florida Ex China	Rubiacea	Don. Toel	1861
1714		Radix ophiorrhiza mungos	Rubiacea		
1715		Stipites, folia et flores exostemmatis floribundi Ex. Martinique	Rubiacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
1716		Cortex existemmatis floribundi (China Piten, C. montsina, C. martinicensis)	Rubiacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
1717		Stipes morinda umbellata. Ex Singapore	Rubiacea	Don Th. Martius	
1718a		Herba asperula odorata	Rubiacea		
1718b		Lignum erythalis fruticosa	Rubiacea	Don. Dittrich	1864
Side 160		B. Vegetabilia			
1719		Cortex crotonis eluteria optimus	Euphorbiacea		
1720		Cortex crotonis eluteria medius	Euphorbiacea		
1721		Cortex crotonis eluteria levis	Euphorbiacea		
1722		Cortex crotonis eluteria	Euphorbiacea		

Fra Holsts drogesamling. Frø fra *Guilandina bonduc* kalles for febernøtt og ble tradisjonelt brukt som et febernedsettende middel.

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1723		Cortex crotonis pseudochina (Coortex copalchi)	Euphorbiaceae	Don. Vrytag&Zigner	1858
1724		Farina fructus Rottlera tinctoria (Kamala)	Euphorbiaceae	Don. Martius	1859
1725		Farina fructus Rottlera tinctoria (Kamala)	Euphorbiaceae	Don. Kauffmann	1860
1726		Farina fructus Rottlera tinctoria (Kamala)	Euphorbiaceae	Don. Jobst	1860
1727		Farina fructus Rottlera tinctoria (Kamala)	Euphorbiaceae	Don. Gehe	1860
1728		Cortex alchornea latifolia (C. alcorne, C. Chabarra)	Euphorbiaceae		
1729		Cortex alchornea latifolia (C. alcorne, C. Chabarra)	Euphorbiaceae		
1730		Herba euphorbia hypericifolia	Euphorbiaceae		
1731		Fructus emblica officinalis Ex. Calcutta	Euphorbiaceae	Don. Hamberg	1862
1732		Cortex aleuritis tricolor. E. Reunion	Euphorbiaceae	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1862
1733		Cortex aleuritis tricolor. E. Reunion	Euphorbiaceae	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1862
Side 161		B. Vegetabilia			
1734		Radix cocculi palmati (R. colombo)	Menispermaceae		
1735		Radix cocculi palmati (R. colombo)	Menispermaceae		
1736		Radix cocculi palmati (R. colombo)	Menispermaceae		
1737		Colombinum	Menispermaceae	Merck	1858
1738a		Radix cocculi rufescentis (Abutica. Abuta. Buta)	Menispermaceae	Don. Gehe	1859
1738b		Stipites cocculi cordifolia (Gulamha)	Menispermaceae	Don. Dittrich	1864
1739		Radix loperi f. loperiana (Colculi specie?)	Menispermaceae		
1740		Radix loperi f. loperiana (Colculi specie?)	Menispermaceae	Don. Rump&Lehners	1860
1741		Radix gei urbani (R.caryophyllata)	Rosaceae		
1742		Radix gei urbani (R.caryophyllata)	Rosaceae		
1743		Radix potentilla tormentilla	Rosaceae		
1744		Radix potentilla tormentilla	Rosaceae		
1745		Herba potentilla anserina	Rosaceae		
Side 162		B. vegetabilia	Rosaceae		
			Rosaceae		
1746		Herba alchemilla vulgaris	Rosaceae		
1747		Herba agrimonia laniata (Igningna)	Rosaceae	Don. Kauffmann	1861
1748		Herba agrimonia eupatoria	Rosaceae		
1749		Flores brayera anthelminthica (Koussa, Kossa)	Rosaceae		
1750		Flores brayera anthelminthica (Koussa, Kossa)	Rosaceae	Gehe	1860
1751		Flores brayera anthelminthica (Koussa, Kossa)	Rosaceae	Hasche & Wage	1860
1752		Inflorescentia integra brayera anthelminthica (Koussa, Koss)	Rosaceae		
1753		Koussa bonbons . De Baggio	Rosaceae	Don. Gehe	1859

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1754		Radix spirea ulmaria	Rosacea		
1755		Herba spirea filipendula	Rosacea		
1756		Lignum rubi borbonici (Bois de ronce) E. Reunion	Rosacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
Side 163		B. Vegetabilia			
1757		Radix cichorii intybe R. integra	Composita		
1758		Radix cichorii intybe R. concisa	Composita		
1759		Radix cichorii intybi	Composita		
1760		Radix cichorii sylvestris	Composita		
1761		Radix taraxaci officinalis	Composita		
1762		Radix taraxaci officinalis	Composita		
1763		Radix taraxaci officinalis Specimen progrande prope Christianiam	Composita	Don. Maschmann	1862
1764		Herba taraxaci officinalis	Composita		
1765		Herba florens cnici benedicti	Composita		
1766		Herba florens cnici benedicti	Composita		
1767		Herba florens centaurea caleitropa	Composita		
1768		Inflorestia silybi mariani	Composita		
1769		Semina silybi mariani	Composita		
1770		Herba florens solidaginis virgaurea	Composita		
1771		Herba florens solidaginis virgaurea	Composita		
1772		Herba florens solidaginis virgaurea	Composita	Don. Gehe	1860
1773		Herba florens conyza squarrosa	Composita		
Side 164		B. Vegetabilia			
1774		Flores bellidis perennis	Composita		
1775		Flores helichrysi arenarii	Composita		
1776a		Flores calendula officinalis	Composita		
1776b		Flores carthami tinctoria	Composita		
1777		Stipites mikania guaco	Composita	Don. Liebmann	1844
1778		Guaco	Composita	Don. Toel	1834
1779		Radix behen f. Been	Composita ?		
1780		Rami & folia eupatorii ayapana	Composita	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
1781a		Rami & folia eupatorii ayapana	Composita	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
1781b		Stipites, folia & flores elephantopi martii Grah (Sucuaya)E Brasilia	Composita	Don. Dittrich	1864
1782		Herba Marrubii vulgaris	Labiata		
1783		Herba Marrubii vulgaris	Labiata		
1784		Herba betonica officinalis	Labiata		
1785		Herba leonuri lanali	Labiata		
1786		Herba glecomatis hederacei	Labiata		
1787		Herba florens teucree mari	Labiata		

Classis IX. Amara & Adstringentia.

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus quo in museum receptum
1790. ad		<i>B. Vegetabilia</i>			
1791.		<i>Herba florens genista tinctoria</i>	<i>Papilionaceae</i>		
1792. a.		<i>Herba florens genista tinctoria</i>		Don. Min. Alg. & Col. Fr.	1860
1792. b.		<i>Folia Anthyllidis vulnerariae (vulnerariae) E. Reunion</i>		Don. Dittrich	1864
1793.		<i>Folia cyclopa genistoidis (Thea mollis)</i>			
1793.		<i>Herba trifolii repentis</i>			
1794.		<i>Kino verum F. africanum</i>			
1795.		<i>Kino columbiense</i>		Don. Dittrich	1864
1795.		<i>Pigmentum indicum optimum</i>			
1796.		<i>Pigmentum indicum optimum</i>			
1797.		<i>Pigmentum indicum optimum</i>			
1798.		<i>Indigotinum</i>			
1799.		<i>Rubrum anil</i>		Don. Toel	1861
1806.		<i>Rubrum anil</i>			
1807.		<i>Rubrum anil</i>			
1808. a.		<i>Rubrum anil</i>			
1808. b.		<i>Rubrum anil</i>			
1809.		<i>Rubrum anil</i>			
1810.		<i>Rubrum anil</i>			
1811. a.		<i>Rubrum anil</i>		Don. Hamburg	1862
1811. b.		<i>Rubrum anil</i>			
1812.		<i>Rubrum anil</i>			
1813.		<i>Rubrum anil</i>		Don. Van Cort & Alst	1863
1814.		<i>Rubrum anil</i>			
1815. a.		<i>Rubrum anil</i>			
1815. b.		<i>Rubrum anil</i>			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus quo in museum receptum
1788		<i>Herba galeopsides ochroleuca</i>	<i>Labiata</i>		
1789		<i>Herba sideritidis scordiodidis</i>	<i>Labiata</i>		
Side 165		<i>B. vegetabilia</i>			
1790		<i>Herba florens genista tinctoria</i>	<i>Papilionacea</i>		
1791		<i>Herba florens genista tinctoria</i>	<i>Papilionacea</i>		
1792a		<i>Folia anthyllidis vulnerariae (vulnerariae) E. Reunion</i>	<i>Papilionacea</i>	Don. Min. d' Alg. & Col. Fr.	1860
1792b		<i>Folia cyclopa genistoides (Thea mollis)</i>	<i>Papilionacea</i>	Don. Dittrich	1864
1793		<i>Herba trifolii repentis</i>	<i>Papilionacea</i>		
1794		<i>Kino verum F. africanum</i>	<i>Papilionacea</i>		
1795a		<i>Kino verum F. africanum</i>	<i>Papilionacea</i>		
1795b		<i>Kino columbiense</i>	<i>Papilionacea</i>		
1796		<i>Pigmentum indicum optimum</i>	<i>Papilionacea</i>	Don. Dittrich	1864
1797		<i>Pigmentum indicum optimum</i>	<i>Papilionacea</i>		
1798		<i>Indigotinum</i>	<i>Papilionacea</i>		
1799		<i>Rubrum anil</i>	<i>Papilionacea</i>	Don. Toel	1861

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1800		Anilinum	Papilionacea	Don. Labor. Chem. U.R.Fr.	1863
1801		Sulphas anilinus	Papilionacea		1863
1802		Anilinum rubrum	Papilionacea	Don. Gehe	1852
1803		Anilinum coruleum	Papilionacea	Don. Gehe	1852
1804		Anilinum luteum	Papilionacea	Don. Gehe	1852
1805		Anilinum violaceum	Papilionacea	Don. Gehe	1852
1806		Rasura ligni caesalpinia brasiliensis (L. fernmabuci	Papilionacea		
1807		Rasura ligni caesalpinia brasiliensis (R. u L. fernmabuci	Papilionacea		
1808a		Fructus caesalpinia coriaria (Dividivi. Libiditi)	Papilionacea	Don. Van Ernst & Dyk	1863
1808c&d		Lignum pterocarpis santalini integrum vrasum (L. santali rubrum)	Papilionacea		
1809		Rasura ligni haematoxyli campechiani (R.L. campechiani)	Papilionacea		
1810		Rasura ligni haematoxyli campechiani (R.L. campechiani)	Papilionacea		
1811a		Fructus bowdichia majoris (Sucupira. Sebipira)	Papilionacea		
1811b		Cortex bowdichia majoris (Sucupira. Sebipira)	Papilionacea	Don. Hamberg	1863
1812		Flores spartii scoparii	Papilionacea		
1813		Semina guilandina bonduc S. Bonducella. E. Calcutta (Kaleoga. Chininum sativum)	Papilionacea	Don. Van Ernst & Dyk	1858
1814		Semina guilandina bonduc E. Madeira	Papilionacea	Don. Blytt	1859
1815a		Fructus guilandina bonduc. E. Madeira	Papilionacea	-	1859
1815b		Lignum dalbergia spesici (Kingwood) E. Brasilia. Cayman, China	Papilionacea	Don. Dittrich	1864
Side 166		B. Vegetabilia			
1816		Cortex galipea officinalis (C. angustura vera)	Diosmea		
1817		Cortex galipea officinalis (C. angustura vera)	Diosmea		
1818		Radix dictamni albi	Diosmea		
1819		Folia barosma crenulata /lata) F. Bucco)	Diosmea		
1820		Folia barosma crenulata /lata) F. Bucco)	Diosmea		
1821		Folia barosma crenulata (longa)	Diosmea	Don. Vrytag-Zynen	1858
1822a		Folia barosma ambigua	Diosmea	Don. Kauffmann	1861
1822b		Lignum santali albi	Santalacea		
1823		Herba fumarica officinalis	Papaveracea		
1824		Herba fumarica officinalis	Papaveracea		
1825		Radix sanguinaria canadensis	Papaveracea	Don. Hasche & Wage	1860
1826		Sangunarinum	Papaveracea	Merck	1869
1827		Radix corydalis cava	Papaveracea		
Side 167		B. Vegetabilia			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1828		Herba florens antirrhini linaria (Herba linaria)	Scrophulariaceae	Don. Gehe	1860
1829a		Herba florens antirrhini linaria (Herba linaria)	Scrophulariaceae	Don. Gehe	1862
1829b		Folia ilicis paraguensis	Scrophulariaceae		
1830		Herba veronica officinalis	Scrophulariaceae		
1831		Herba veronica officinalis	Scrophulariaceae		
1832		Folia capraria biflora	Scrophulariaceae	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
1833		Lignum nuxia verticillata E. Reunion	Scrophulariaceae	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1858
1834		Fructus humuli lupuli	Scrophulariaceae		
1835		Fructus humuli lupuli	Cannabinea		1858
1836		Fructus humuli lupuli, Tøien	Cannabinea		
1837		Lupulinum	Cannabinea		
1838	abest	Lupulinum	Cannabinea		1858
Side 168		B. Vegetabilia			
1839		Folia arctostaphyli officinalis,(Folia uva-ursi)	Ericacea	Don. Gehe	1860
1840		Folia arctostaphyli officinalis,(Folia uva-ursi)	Ericacea	Don. Gehe	1860
1841a		Folia arctostaphyli officinalis,(Folia uva-ursi)	Ericacea		
1841b		Arbutinum	Ericacea	Merck	1853
1842		Folia & Fructus arbuti unedonis	Ericacea	Don. Dittrich	1864
1843		Cortex andromeda pyrifolia ((Mapou)	Ericacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
1844		Folia pyrola umbellata	Ericacea		
1845		Folia pyrola rotundifolia	Ericacea		
1846		Herba florens rhododendri hirsuti E. Tyrolia	Ericacea	Don. Holst	1855
1847		Herba rhododendri ferrigunei	Ericacea		
1848		Herba rhododendri chrysanthi	Ericacea		
1849		Herba rhododendri chrysanthi	Ericacea		
1850		Folia gaulteria procumbentis	Ericacea		
1851		Aetheroleum gaulteria procumbentis	Ericacea		
1852		Folia juglandis regia	Juglandea		
1853		Fructus juglandis regia E. Villa Berg, prope Christianiam	Juglandea		
1854a		Cortex fructuum juglandis regia exterior	Juglandea		
1854b		Lignum juglandis alba. Ex. America boreali	Juglandea	Don. Dittrich	1864
1854c		Lignum juglandis cinerea Ex. America borealis	Juglandea	Don. Dittrich	1864
1855		Fructus juglandis fraxinifolia	Juglandea		
1856		Fructus juglandis alba	Juglandea	Don. Toel	1861
1857		Fructus juglandis regia. Var alba	Juglandea		
1858		Fructus juglandis	Juglandea		
1859		Pinguoleum Juglandis	Juglandea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 169		B. vegetabilia			
1860		Acidum tanninum	Cupulifera	Robiquet, Boyveau, Pelletier	
1861		Acidum tanninum	Cupulifera		
1862		Cortex quercuum	Cupulifera		
1863		Cortex quercuum	Cupulifera		
1864		Folia & fructus quercus	Cupulifera		
1865		Ramuli, folia & fructus immaturi quercus	Cupulifera		
1866		Semina quercuum	Cupulifera		
1867		Semina quercuum	Cupulifera		
1868		Cortex quercus suberis	Cupulifera		
1869		Cortex quercus suberis	Cupulifera	Don. Gehe	1860
Side 170		B. vegetabilia			
1870		Galla quercus infectoria	Cupulifera		
1871		Galla norvegia cum foliis & fructibus. E. Villa Skøien, Maschmann	Cupulifera	Don. Cappelen	1860
1872		Galla italica	Cupulifera		
1873		Galla abruzzenses	Cupulifera		
1874		Galla marmonige	Cupulifera		
1875		Galla istriaca	Cupulifera		
1876		Galla istriaca	Cupulifera		
1877		Galla hungarica	Cupulifera		
1878		Galla hungarica	Cupulifera	Don. Kauffmann	1859
1879		Galla turcica	Cupulifera		
1880		Galla smyrnaica	Cupulifera		
1881		Galla bassorana	Cupulifera	Don. Martius	1857
1882		Galla chinenses	Cupulifera	Don. Lippmann&Geffsken	1857
1883		Galla indica	Cupulifera	Don. Hamberg	1862
1884		Galla coronata	Cupulifera		
Side 171		B. vegetabilia			
1885		Galla cupula quercus agilopis "Knoppert"	Cupulifera	Don. Kauffmann	1859
1886		Galla cupula quercus agilopis "Knoppert"	Cupulifera	Don. Kauffmann	1859
1887		Galla pistacia terebinthi. G. pistacina. Carobbe di Giundea	Anacardiacea		1858
1888a		Galla pistacia terebinthi. G. pistacina. Carobbe di Giundea	Anacardiacea	Don. Toel	1861
1888b		Lignum astronii fraxinifolia(Gate adv) E. Brasilia	Anacardiacea	Don. Dittrich	1864
1889		Cortex mangifera indica E. Reunion	Anacardiacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
1890		Cortex mangifera indica E. Reunion	Anacardiacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1891		Fructus sapindi saponaria	Sapindacea	Don. Kauffmann	1859
1892		Fructus sapindi saponaria E. India occidentali	Sapindacea	Don. Hamberg	1862
1893		Cortex aesculi hippocastani	Sapindacea		
1894a,b		Cortex aesculi hippocastani	Sapindacea		
Vide diem 1898-1902					
1895		Fructus aesculi hippocastani	Sapindacea		
1896		Fructus aesculi hippocastani	Sapindacea		
1897a		Aesculinum	Sapindacea		
1897b		Fructus euphoria longana Lam,? E. China	Sapindacea	Don. Dittrich	1864
1897c		Lignum ratani occidentalis (Sycamore) E. America borealis	Ratanea	Don. Dittrich	1864
Side 172		B. vegetabilia			
Vide diem 1890-1894					
1898		Pasta seminum paullinia sorbilis (Guarana)	Sapindacea	Don. Dorvault	1857
1899		Pasta seminum paullinia sorbilis (Guarana)	Sapindacea	Don. Gehe	1859
1900		Pasta seminum paullinia sorbilis (Guarana)	Sapindacea	Don. Gehe	1861
1901		Pasta seminum paullinia sorbilis (Guarana)	Sapindacea	Rump & Lehnrs	1862
1902		Cortex paullinia pinnata (Timbor Sipo. Timbo)	Sapindacea	Don. Gehe	1859
1903		Cortex quercus ovata (Bois de Quivit) Ex. Reunion	Meliacea	Don. Min. d' Alg. & Col. Fr.	1860
1904		Cortex melia azedarach (---) E. Reunion	Meliacea	Don. Min. d' Alg. & Col. Fr.	
1905		Cortex melia azedarach (Lila) Martinique	Meliacea	Don. Min. d' Alg. & Col. Fr.	
1906		Cortex carapa guyanenses, Guyana	Meliacea	Don. Min. d' Alg. & Col. Fr.	
1907		Cortex mithridatei tambourissa (Bois de Bombardi)	Monimiacea	Don. Min. d' Alg. & Col. Fr.	1860
Side 174		B. Vegetabilia			
1908		Cortex chrysophylly glycyphlai, Monesia	Sapotacea	Don. Darvault	1857
1909		Cortex chrysophylly glycyphlai, Monesia	Sapotacea	Don Gehe	1859
1910		Cortex chrysophylly glycyphlai, Monesia	Sapotacea	Don Kauffmann	1860
1911		Extractum monesia	Sapotacea	Don Gehe	1858
1912		Cortex sideroxyli borbonici (Bois de fer) E. Reunion	Sapotacea	Don. Min. d' Alg. & Col. Fr.	1860
1913		Cortex ulmi campestris	Ulmacea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1914		Cortex ulmi campestris	Ulmacea		
1915		Cortex ulmi fulva E. America septentrionale	Ulmacea	Don Oberdörffer	1862
1916		Cortec salicum	Salicinea		
1917		Cortex salicis fragilis	Salicinea		
1918		Cortex salicis laureola	Salicinea		
1919		Gemma populi nigra	Salicinea		
1920		Salicinum	Salicinea		
1921		Salicinum	Salicinea	Merck	1858
Side 175		B. Vegetabilia			
1922		Radix polygoni bistorta	Polygonea		
1923		Radix polygoni bistorta	Polygonea		
1924a		Herba polygoni serrati (Persicaire?) E. Reunion	Polygonea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
1924b		Herba polygoni salsi? E. Brasilia	Polygonea	Don. Dittrich	1864
1925		Radix rumicum	Polygonea		
1926		Radix rumicum	Polygonea		
1927		Herba polygala amara	Polygalea		
1928		Herba polygala amara	Polygalea	Don. Martius	1860
1929		Radix krameria triandra R. Ratanhia	Polygalea		
1930a		Radix krameria triandra R. Ratanhia	Polygalea		
1930b		Radix krameria triandra R. Ratanhia Ex. Brasiliensis	Polygalea	Don Gehe	1865
1931		Radix krameria ixina R.R.Novo Granada, R.R Savanilla	Polygalea	Squire	1856
1932		Radix krameria ixina R.R.Novo Granada, R.R Savanilla	Polygalea	Don Kauffmann	1859
1933		Radix krameria ixina R.R.Novo Granada, R.R Savanilla	Polygalea	Don Th. Martius	1860
1934		Radix krameria ixina R.R.Novo Granada, R.R Savanilla	Polygalea	Don Toel	1861
1935					
1936a		Lignum nectandra rodiaei	Laurinea	Don Dittrich	1864
1936b		Cortex nectandra rodiaei (C. Beveena) E. Guiana	Laurinea	Don Hamberg	1862
1937		Beberinum purum	Laurinea	Merck	1856
1938		Chloretum beberinisum	Laurinea	Merck	1859
Side 176		B. vegetabilia			
1939		Catechu	Mimosea		
1941		Catechu pegu	Mimosea		
1942		Catechu pegu	Mimosea		1860
1940		Catechu E. Taberna Christiania	Mimosea		1859
1943		Catechu citrinum	Mimosea	Don Gehe	1860
1944		C	Mimosea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1945		Extractum acacia catechu. E. Calcutta	Mimosea	Don Hamberg	1862
1945a		Extractum acacia catechu	Mimosea		
1945b		Lignum acacia arabica (Bois diabolis) Ligni gummi indigum "Bublah" indicum carpata	Mimosea	Don Dittrich	1864
1946		Cortex acacia virguralis (C. adstingens brasiliensis)	Mimosea		
1947		Cortex acacia lebbeck (Bois noir.) E. reunion	Mimosea	Don. Min. d' Alg. & Col. Fr.	1860
1948		Fructus aciarum (Bambolah. Bablah)	Mimosea		
1949		Fructus acacia bambolah (- -)	Mimosea	Don Radius	1861
1950a		Cortex inga cochliocarpi (C. adstingens brasiliensis)	Mimosea		
1950b		Extractum uncaria gambir (Gambir)	Pedaleina	Don Dittrich	1864
1951a		Cortex swietenia mahagoni	Cedrelacea	Don Dittrich	1864
1951b		Cortex swietenia mahagoni	Cedrelacea		
1952		Cortex soymida febrifuga	Cedrelacea		
1953a		Cortex soymida febrifuga	Cedrelacea	Don Toel	1861
1953b		Cortex cedrela febrifuga (e. Surena) E. Java	Cedrelacea	Don Dittrich	1864
Side 177					
		B. Vegetabilia			
1954		Flores punica granati (Flores balaustiorum)	Myrtacea		
1955		Cortec radices punica granata	Myrtacea		
1956		Cortex radices punica granata	Myrtacea		
1957		Cortex fructum punica granati	Myrtacea		
1958		Cortec fructum punica granati	Myrtacea		
1959		Cortex imbricaria maxima (Bois de Natte) E. Reunion	Myrtacea	Don. Min. d' Alg. & Col. Fr.	1862
1960		Cortex imbricaria maxima (Bois de Natte) E. Reunion	Myrtacea	Don. Min. d' Alg. & Col. Fr.	1862
1961		Fructus barringtonia acutangula E. Calcutta	Myrtacea	Don. Hamberg	1862
1961a		Fructus myrsinea africana (Teatze, el. Tzetze)	Myrsinea	Don. Gehe	
1961b		Fructus myrsinea africana (Teatze, el. Tzetze)	Myrsinea	Don. Dittrich	1857?
1962a,b		Fructus maesa picta (Saoria)	Myrsinea	Don. Gehe	1858
1963a		Fructus maesa picta (Saoria)	Myrsinea	Hasche & Wage	1858
1963b		Fructus embelia robusta E. India orientale	Myrsinea		
1964a		Folia jasmini florabundi (Habte Zelim)	Jasminea	Don. Dittrich	1862
1964b		Folia jasmini florabundi (Habte Zelim)	Jasminea	Don. Dittrich	1864
1965a		Succus crystallisatus corticis fructus carica papaya E. Reunion	Papayacea	Don. Min. d' Alg. & Col. Fr.	1862
1965b		Fructus phytolacca dodecandra Capsula Schiti	Phytolacca	Don. Dittrich	1864
1965c		Folia olea chrysophyllata (F. Aule)	Oleacea	Don. Dittrich	1864
1965d		Semina poa abyssinica (Tofu)	Graminea	Ditrich Don	1864
1965e		Lignum olea europea	Oleacea	Don. Dittrich	1864

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 178		B. vegetabilia			
1966		Folia thea chinensis Thea bohea	Ternstroemiaceae		
1967		Folia thea chinensis Thea bohea	Ternstroemiaceae		
1968		Folia thea chinensis Thea Congo	Ternstroemiaceae		
1969		Folia thea chinensis Thea Pecco	Ternstroemiaceae		1859
1970		Folia thea chinensis Thea Pecco	Ternstroemiaceae		1859
1971		Folia thea chinensis Thea Souchong	Ternstroemiaceae		
1972		Folia thea chinensis Thea Pouchong	Ternstroemiaceae		
1973		Folia thea chinensis Thea Haysan optima	Ternstroemiaceae		
1974		Folia thea chinensis Thea Hyasan ordinaria	Ternstroemiaceae		
1975		Folia thea chinensis Thea imperialis	Ternstroemiaceae		
1976a		Folia thea chinensis Thea imperialis	Ternstroemiaceae		
1976b		Folia thea chinensis Thea imperialis	Ternstroemiaceae	Don. Dittrich	1864
1977		Folia thea brasiliensis. Thea brasiliensis I	Ternstroemiaceae	Don. Gehe	1859
1978		Folia thea brasiliensis. Thea brasiliensis I	Ternstroemiaceae	Don. Gehe	1859
1979		Folia thea brasiliensis nigra. Th. Bras. Nigra	Ternstroemiaceae	Don. Dittrich	1861
1980		Folia thea viridis	Ternstroemiaceae	Don. Dittrich	1861
1981		Folia thea javanensis virida. Jossjes	Ternstroemiaceae	Don. Dittrich	1861
1982		Folia thea chinensis flava. San Bohean	Ternstroemiaceae	Don. Dittrich	1861
1983		Thea chinensis filiformis. F. Restiformis. Mandarin Present The. Cumschan The.	Ternstroemiaceae	Don. Dittrich	1861
1984		Thea chinensis cigunformis F. Restiformis. Mandarin Present The. Cumschan The.	Ternstroemiaceae	Don. Dittrich	1861
1985		Thea chinensis fasciculiformis F. Restiformis. Mandarin Present The. Cumschan The.	Ternstroemiaceae	Don. Dittrich	1861
1986		Thea chinensis globuliformis F. Restiformis. Mandarin Present The. Cumschan The.	Ternstroemiaceae	Don. Dittrich	1861
1987		Thea chinensis filiformis. F. Restiformis. Mandarin Present The. Cumschan The.	Ternstroemiaceae	Don. Oberdörffer	1861
1988		Thea chinensis lateriformis Thea tabulata. Placenta thea	Ternstroemiaceae	Don. Oberdörffer	1861
1989		Thea chinensis lateriformis Thea tabulata. Placenta thea Frustutum	Ternstroemiaceae	Don. Dittrich	1861
1990		Thea chinensis lateriformis Thea tabulata. Placenta thea Frustutum	Ternstroemiaceae	Oberdörffer	1862
1991		Fructus thea chinensis	Ternstroemiaceae	Don. Hamberg	1863
1992		Theinum	Ternstroemiaceae	Don. Hamberg	
Side 179		B. Vegetabilia			
1993		Folia stipites ilicis paraguayensis) (Thea paraguayensis) (Mate)	Ilicineae	Don. Warrington. Apothecaus Hall	1856
1994		Folia stipites ilicis paraguayensis) (Thea paraguayensis) (Mate)	Ilicineae	Don. Gehe	1859
1995		Folia ilicis aquifolii	Ilicineae		
1996		Folia ilicis aquifolii	Ilicineae		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
1997		Folia erythroxyli coca (Coca)	Erythroxyloea	Don. Gehe	1860
1998		Folia erythroxyli coca (Coca)	Erythroxyloea	Don. Gehe	1861
1999a		Folia erythroxyli coca (Coca)	Erythroxyloea	Don. Hasche & Wage	1860
1999b		Cocainum	Erythroxyloea	Don. Gehe	1864
2000		Herba averrhoea carambola. E. Reunion.	Oxalidea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
Side 180		B. Vegetabilia			
2001		Fructus myrobalani bellirici (Fr. terminalia bellirici Royb)	Combretacea		
2002		Fructus myrobalani citrini	Combretacea		
2003		Fructus myrobalani chebula immatura-nigri f. indici (Fr. terminalia chebula)	Combretacea		
2004		Fructus myrobalani chebula maturi (Fr. Terminalia chebula)	Combretacea		
2005a		Fructus myrobalani chebula maturi (Fr. Terminalia chebula)E. Patani	Combretacea	Don. Hamberg	1862
2005b		Extractum terminalia alata Roph.Catechu speciesEx. India orientalis	Combretacea	Don. Dittrich	1864
2006		Cortex liriodendri tulipiferi	Mangoliacea		
2007		Cortex liriodendri tulipiferi (C.	Mangoliacea	Don. Toel	1860
2008		Folia artanthes elongata (Matico. Matica)	Piperacea	Squire	1856
2009		Herba cuscuta umbellata (Sipo f. Cypo di Chumbo)	Convulvulacea		
2010		Cortex ceanothi reclinati. Ex Insula Sao Tomé	Rhamnea	Don. Benzon	1860
2011		Radix hydrastis canadensis	Ranunculacea	Don. Benzon	1861
2012		Radix hydrastis canadensis	Ranunculacea	Don. Toel	1861
Side 181					
		B. Vegetabilia			
2013		Folia jacarandarum (Curoba)	Bignoniacea	Don. Gehe	1859
2014		Folia jacarandarum (Curoba)	Bignoniacea	Don. Th. Martius	1860
2015		Folia jacarandarum (Curoba)	Bignoniacea	Don. Th. Martius	1860
2016		Folia bignonia leucoxylo (Ebene. Verte grise) E. Guyana	Bignoniacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2017		Cortex guazumatis ulmifolii	Byttneriacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2018		Cortex dombeya speciei (Mahot) E. Reunion	Byttneriacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
2019		Succus cytini hypocistidis	Cytinea	Don. Toel	1861
2020		Herba verbena officinalis	Verbenacea		
2021		Fructus viticis agni casti	Verbenacea	Don. Toel	1861
2022		Stipites & Folia toddalia aculeata (Patio de Buda)	Zanthoxylea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2023		Cortex zanthoxyli caribai (Epineau jaune) E. Guadeloupe & Martinique	Zanthoxylea		1860
Side 182		b. Vegetabilia			
2024		Radix gladioli communis (R. victoralis rotunda)	Iridea		
2025		Cortex pistia stratioitis Ex. Indisa orientalis	Araidea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2026a		Cortex alyxia aromatica	Apocyanacea	Don. Vrytag-Zynen	1858
2026b		Semina wrightia antidysenterica (S. Andageer)	Apocyanacea	Don. Gehe et Dittrich	1864
2027		Herba vinca minoris	Apocyanacea		
2028		Lignum carissa xylopicri	Apocyanacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
2029		Serrago ligni ochrosia borbonica. E. Reunion.	Apocyanacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2030		Cortex ochrosia borbonica E . Reunion	Apocyanacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2031		Fructus trapa natantis (Nuces aquatica)	Halorangea		
2032		Cortex Fructuum aegles marmeles	Aurantiacea		
2033		Herba potalia amara (Grandi matéré) E. Guyana	Loganiacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
Side 183		b. Vegetabilia			
2034		Cortex corni florida (Dogwood)	Cornea	Don. Toel	1861
2035		Flores corni florida	Cornea		
2036		Ramuli (Stipites) Sarcostemma mauretania	Asclepiadea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
2037		Flores tilia europea	Tiliaea		
2038		Semina areca catechu E. Pondichery	Palma	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2039		Semina areca catechu E. Pondichery	Palma	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2040		Semina areca catechu E. Pondichery	Palma	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2041a		Semina areca catechu E. Calcutta	Palma	Don. Hamberg	1862
2041b		Lignum attalea spectabilis. Mart. (Palmira) E. Brasilia	Palma	Don. Dittrich	1864
2042		Herba boerhavia hirsuta	Nyctaginea	Don. Gehe	1859
2043		Radix boerhavia hirsuta Ex. America septentrionali	Nyctaginea	Oberdörffer	1862
2044		Herba florens anagallidis coerulea	Primulacea		
Side 184		b. Vegetabilia			
2045		Fructus berberidis vulgaris	Berberidea		

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2046		Berberinum	Berberidea		
2047		Berberinum	Berberidea	Merck	1856
2048		Phlorrhizinum	Pomacea		
2049		Radix celastris senegalensis (Genoudsch) E. Senegal	Celstrinea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2050		Folia catha edulis	Celstrinea	Don. Gehe	1862
2051		Phormium tenax	Liliacea		
2052		Lignum memecyli cordata E. Reunion	Melastomacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
2053a		Herba florens briza media	Graminea		
2053b		Tabaskir bambusa arundinacea Ex. India orientali	Graminea	Don. Dittrich	1864
2059		Cortex casuarina tenuissima (Filicus)	Casuarinea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
2060		Herba osmunda regalis	Osmundacea		
2061		Cortex celtidis madagascariensis (Bois de Andaese)	Celtidea	Don. Min. Alg.& col. Fr	1860
2062		Caules equiseti hyemalis	Equisetacea		
2063		Herba equiseti E. Reunion	Equisetacea	Don. Min. Alg.& col. Fr	1862
Side 185		B. vegetabilia			
2064a		Pappus & semina typhia latifolia	Typhacea		
2064b		Lignum rhizophora mangle	Rhizophorea	Don. Dittrich	1864
2065		Lignum cordia boissieri (Lignum anacahuita)	Cordiacea	Don. Gehe	1860
2066		Lignum cordia boissieri (Lignum anacahuita)	Cordiacea	-	1861
2067		Lignum cordia boissieri (Lignum anacahuita)	Cordiacea	Don. Hasche & Wage	1861
2068		Cortex cordia sebestena E. Java	Cordiacea	Oberdörffer	1862
2069		Herba sanicula europea	Umbellifera		
2070a		Herba hydrocotylis asiatica	Umbellifera	Don. Benzon	1861
2070b		Herba hydrocotylis asiatica	Umbellifera	Don. Gehe	1865
2071		Radix laserpitii latifolia	Umbellifera		
2072a		Ramuli visci capensis	Loranthacea		
2072b		Ramuli visci albi	Loranthacea	Don. Dittrich	1864
2073a		Caulis & ramuli visci albi	Loranthacea	Don. Blytt	
2073b		Herba & radix sarracenia purpurea	Nymphacea	Gehe	1863
2073c		Herba & radix sarracenia purpurea	Nymphacea	Don. Benzon	1868
2073d		Folia sarracenia purpurea	Nymphacea	Don. Gehe	1864
2073e		Folia sarracenia purpurea	Nymphacea	Don. Gehe	1864
2074		Semina reseda speciei (Waisa) Ex. India orientali	Recedacea	Don. Hamberg	1862
2075		Radix alcanna tinctoria (Alcanna spuria)	Asperifolia		
2077		Radix alcanna tinctoria (Alcanna spuria)	Asperifolia	Don. Ditten	1860

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2078		Folia lawsonia inermis E. Egypta (Alcanna vera)	Lythracea	Don. Gehe	1860
2079		Folia lawsonia inermis E. Marinique (Alcanna vera)	Lythracea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2080		Cortex weinmannia macrostachia E. Reunion	Saxifragea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
2081		Cortex weinmannia macrostachia E. Reunion	Saxifragea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
Side 186		B. Vegetabilia			
2082		Cynomorium coccineum (Fungus melitonensis)	Balanaphorea		
2083		Herba Botrychii lunaria	Ophioglossea		
Side 187		B. Vegetabilia			
2084		Stipites aspidii filicis maris	Polypodiacea		
2085		Stipites aspidii filicis maris	Polypodiacea		
2086		Stipites aspidii filicis maris non mundati	Polypodiacea		
2087a,b		Stipites aspidii filicis maris mundati	Polypodiacea	Don. F. Kjær	1863
2088		Stipites aspidii filicis maris	Polypodiacea		
2089		Filicinum	Polypodiacea		
2090		Stipites aspidii athramantici (Radix uncomocoma)	Polypodiacea		
2091		Aspidium baromea (Pengahawar-Jambi, Pako-Kidang)	Polypodiacea	Don. Hasche & Wage	1859
2092		Aspidium baromea (Pengahawar-Jambi, Pako-Kidang)	Polypodiacea	Don. Ernst & Dyk	1858
2093		Aspidium baromea (Pengahawar-Jambi, Pako-Kidang)	Polypodiacea	Don. Ernst & Dyk	1858
2094		Aspidium baromea (Pengahawar-Jambi, Pako-Kidang)	Polypodiacea	Do. Vrytag-Zynen	1858
2095		Aspidium baromea	Polypodiacea		
2096a		Cibotium chamissonis (Pulsu) Ex. Honolulu	Polypodiacea	Don. Dittrich	1864
2096b		Cibotium chamissonis (Pulsu) Ex. Tahiti	Polypodiacea	Don. Benzon	1859
2097		Stipites, ramuli & folia polypodii viridiusculi & umbrasi	Polypodiacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2098		Stipites polypodii calaguala	Polypodiacea		
2099		Herba ceterach officinarum	Polypodiacea		
2100a,b		Herba adianti capilli veneris	Polypodiacea	Don. Gehe	1860
2101		Herba adianti capilli	Polypodiacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
2102a		Syrupus capilli	Polypodiacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
2102b		Herba adianti cordati E. Calcutta	Polypodiacea	Don. Dittrich	1864

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 188					
		B. vegetabilia			
2103		Parmelia parietina	Hymenothalami		
2104a		Parmelia parietina	Hymenothalami		
2104b		Parmelia conspersa	Hymenothalami	Don. Dittrich	1864
2105		Cladonia pyxidata	Hymenothalami		
2106a		Sticta pulmonacea	Hymenothalami		
2106b		Lichen vulpinus			

Classis IX. Umbrina & Adflescingentia.

Numerus generalis.	Numerus classis.	Nomen.	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus, quo in museum receptum.
		<i>B. vegetabilia.</i>			
2103.		<i>Parmelia parietina.</i>	<i>Hymenothalami.</i>		
2104a.		<i>Parmelia parietina.</i>			
2104b.		<i>Parmelia conspersa.</i>		<i>Don. Dittrich.</i>	<i>1864.</i>
2105.		<i>Cladonia pyxidata.</i>			
2106a.		<i>Sticta pulmonacea.</i>			
2106b.		<i>Lichen vulpinus.</i>			

Classis X Narcotica

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 196					
2107a,b		Flores papaveris rhoeadis	Papaveracea		
2108		Fructus papaveris somniferi	Papaveracea		
2109		Fructus papaveris somniferi	Papaveracea		
2110		Fructus papaveris somniferi var. Alba	Papaveracea		
2111		Fructus papeveris somniferi cum instrumentis ad opium exinde colligendum in India orientali ustatis; Nushtur de Sedoah	Papaveracea	Don. Hamberg	1862
2112		Opium orientale	Papaveracea		
2113		Opium smyrnium	Papaveracea		
2114		Opium smyrnium	Papaveracea	Don. Jobst	1860
2215		Opium smyrnium adulteratum	Papaveracea	Don. Gluge	1856
2116		Lapilli in opio detecti, quad a Lipmann & Gesscken , 1855 accept cygni Pharmacopolium christianense	Papaveracea	Don. P. Moeller	1858

Classis X. Narcotica.

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus, quo in museum receptum
2117.	}	<i>Opium persicum in baculis</i>	<i>Papaveraceae</i>	<i>Don. Morck</i>	<i>1856</i>
X 2118.		<i>Opium persicum in baculis. Quatuor baculi</i>	_____	<i>Don. Jobst</i>	<i>1860</i>
X 2119.		<i>Opium persicum in baculis</i>	_____	<i>Don. Triumph Schwan</i>	<i>1862</i>
2120.		<i>Opium persicum in globulis</i>	_____	<i>Don. Morck</i>	<i>1860</i>
X 2121.		<i>Opium persicum in placenta</i>	_____	<i>Don. Berzon</i>	<i>1859</i>
2122.		<i>Opium persicum in placenta</i>	_____	<i>Don. Morck</i>	<i>1860</i>
2123.		<i>Opium indicum. Bonares</i>	_____	<i>Agnes - -</i>	<i>1853</i>
2124.		<i>Opium indicum. Garden Patna. Opium Fragmate clu</i>	_____	<i>Don. Quetton</i>	<i>1860</i>
X 2125.		<i>Opium aegyptiacum</i>	_____	<i>Don. Morck</i>	<i>1856</i>
2126.		<i>Opium aegyptiacum</i>	_____		
X 2127.		<i>Opium aegyptiacum</i>	_____	<i>Don. Jobst</i>	<i>1860</i>
2128.		<i>Opium aegyptiacum adulteratum</i>	_____	<i>Don. Morck</i>	<i>1856</i>

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 197					
2117		Opium persicum in baculis	Papaveracea	Don. Merck	1858
2118		Opium persicum in baculis. Quatuor baculi	Papaveracea	Don. Jobst	1860
2119		Opium persicum in baculis	Papaveracea	Don. Rump & Lehnars	1862
2120		Opium persicum in globulis	Papaveracea	Don. Merck	1860
2121		Opium persicum in placentis	Papaveracea	Don. Benzon	1859
2122		Opium persicum in placentis	Papaveracea	Don. Merck	1860
2123		Opium indicum. Benares	Papaveracea	Squire	1853
2124		Opium indicum. Garden Patna- Opium fragmenta duo	Papaveracea	Don. Christison	1856
2125		Opium aegyptiacum	Papaveracea	Don. Merck	1856
2126		Opium aegyptiacum	Papaveracea		
2127		Opium aegyptiacum	Papaveracea	Don. Jobst	1860
2128		Opium aegyptiacum adulteratum	Papaveracea	Don. Merck	1856
Side 198					
2129		Opium indigenum gallicum	Papaveracea	Don. Merck	1856
2130		Opium indigenum gallicum	Papaveracea	Don. Aubergier per Mialhe	1856
2131		Morphinum	Papaveracea	Robiq. Boyveau & Pelletier	
2132		Morphinum	Papaveracea		
2133		Sulphas morphinicus	Papaveracea	Robiq. Boyveau & Pelletier	
2134		Hydrochloras morphinicus	Papaveracea	Robiq. Boyveau & Pelletier	
2135		Hydrochloras morphinicus	Papaveracea	Don.	
2136		Hydrochloras morphinicus	Papaveracea		
2137		Acetas morphinicus	Papaveracea	Robiq. Boyveau & Pelletier	
2138		Acetas morphinicus	Papaveracea		
2139		Narcotinum	Papaveracea	Robiq. Boyveau & Pelletier	
2140		Narcotinum	Papaveracea		
2141		Hydrochloras narcotinicus	Papaveracea		
Side 199					
2142		Codeinum	Papaveracea	Robiq. Boyveau & Pelletier	
2143		Codeinum	Papaveracea		
2144		Papaverinum 2 grm. 3 fr. 60c.	Papaveracea	Veron Fontaine	1857
2145		Meconium 2 grm. 3 fr. 60c.	Papaveracea	Merck	1858
2146		Thebainum	Papaveracea	Merck	1858
2147		Acidum meconicum	Papaveracea	Merck	1859

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2148		Opium depuartum	Papaveracea		
2149		Opium depuratum pulveratum Ph. Norv.	Papaveracea		1856
2150		Pulvis cephaelidis opiatus. Ph. Norv.	Papaveracea		1856
2151		Pulvis iecacuanhagompesatus Ph. Dan. 05	Papaveracea		1856
2152		Pulvis doveri verus	Papaveracea		1856
2153		Opium mastigatorium E. Rangoon	Papaveracea	Don. Gjertz	1856
2154		Opium fumale E. Rangoon	Papaveracea	Don. Gjertz	1856
2155		Fistula opio fumando in India orientali inserviens apparatus incompletus E. Rangoon	Papaveracea	Don. Gjertz	1856
2156		Fistula eidem uscu inserviens , simplicior E. Rangoon	Papaveracea	Don. Gjertz	1856
Side 200					
2156		Radix strychni nucis vomica (angustuna spuria)	Loganiacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2158		Radix strychni nucis vomica Ex India orientali (angustuna spuria)	Loganiacea	Don. Hamberg	1862
2159		Rami strychni nucis vomica	Loganiacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2160		Folia strychni nucis vomica	Loganiacea		
2161		Folia strychni nucis vomica	Loganiacea		
2162		Cortex strychni nucis vomica (angustuna spuria)	Loganiacea		
2163		Cortex strychni nucis vomica (angustuna spuria)	Loganiacea		
2164		Cortex strychni nucis vomica (angustuna spuria)	Loganiacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2165		Semina strychni nucis vomica	Loganiacea		
2166		Semina strychni nucis vomica	Loganiacea		
2167		Semina strychni nucis vomica E. Tøien	Loganiacea		
2168		Semina strychni nucis vomica rasa	Loganiacea		
2169		Semina strychni nucis vomica E. Rohilkund	Loganiacea	Don. Hamberg	1862
2170		Semina strychni ignatii			
2171		Semina strychni ignatii			
2172		Semina strychni ignatii			
2173		Strychninum		Robiq. Boyveau & Pelletier	
2174		Strychninum			
Side 201		X Narcotica			
2175		Sulphas strychninicus	Loganiacea	Robiq. Boyveau & Pelletier	
2176		Acetas strychninicus	Loganiacea		
2177		Brucinum	Loganiacea	Robiq. Boyveau & Pelletier	

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2178		Sulphas brucinicus	Loganiaceae	Robiq. Boyveau & Pelletier	
2179		Semina strychnini potatorum	Loganiaceae	Don. Th. Martius	1857
2180		Semina strychnini potatorum	Loganiaceae	Don. Hauffmann	1860
2181		Semina strychnini potatorum E. India orientale	Loganiaceae	Don. Hamberg	1862
2182		Lignum radicis strychni colubrini	Loganiaceae		
2183		Folia strychni tieuté	Loganiaceae	Don. Hasfelt	1858
2184a		Curare E. Guyana	Loganiaceae		1863
21084b		Curare	Loganiaceae	Don. Gehe	1864
2184c		Curare	Loganiaceae	Don. Gehe	1865
2185		Herba spigelia anthelmia	Loganiaceae	Don. Hamberg	
2186		Cortex geniostomatis borbonici (Bois de l'oiseau) E. Reunion	Loganiaceae		
2187		Stipites & folia cerbera hevetia	Loganiaceae	Don. Hamberg	
2188		Stipites & folia cerbera hevetia	Loganiaceae	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
2189		Fructus cerbera thevetia	Apocyanaceae	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2192		Folia cerbera odallam	Apocyanaceae	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
2193		Folia antiaris toxicaria	Apocyanaceae	Don. Hasfelt	1860
2194		Succus antiaris toxicaria	Apocyanaceae	Oberdörffer	1858
2190		Cortex radicis cerbera thevetia	Apocyanaceae	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1862
2191		Cortex radicis cerbera thevetia	Apocyanaceae	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2195		Radix nerii odori	Apocyanaceae	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2196		Folia nerii oleandri	Apocyanaceae		1860
Side 202		X. Narcotica			
2197		Folia pruni leurocerasi	Amygdalea		
2198		Folia pruni leurocerasi	Amygdalea		
2199		Cortex pruni padi	Amygdalea		
2200		Cortex pruni padi	Amygdalea		
2201		Flores pruni spinosa (Fl. Acacia)	Amygdalea		
2202		Flores pruni spinosa (Bacca. Acacia)	Amygdalea	Don. Gehe	1860
2203		Cortex pruni virginiana anglicanus spurius (C.cerafi aurum) Londini venalis	Amygdalea	Don. Th. Martius	1860
2204		Folia amygdali persica	Amygdalea		
2205		Amygdalinum	Amygdalea		
2206		Semina physostigmatis venenosi (Faba Calabar) Papilionaceae	Papilionaceae	Don. Th. R. Fraser	1863
2207		Solutio extracti physostigmatis alcoholica	Papilionaceae	Don. Th. R. Fraser	1863
2208		Solutio extracti physostigmatis glycerinica	Papilionaceae	Don. Th. R. Fraser	1863
2209a		Charta extracta physostigmatis impregnata "Allen Hamburg"	Papilionaceae	Don. Ditten	1863

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2209b		Semina physostigmatis venenosi cum libella extracta ejusdem? Impregnata	Papilionacea	Don. Gehe	1864
2209c		Physostignum	Papilionacea	Don. Gehe	1864
Side 203					
2210		Solaninum	Solanacea		
2211		Solaninum	Solanacea	Merck	1858
2212		Radix atropa belladonna	Solanacea		
2213		Folia atropa belladonna	Solanacea		
2214		Folia atropa belladonna	Solanacea		
2215		Folia atropa belladonna	Solanacea		
2216		Folia atropa belladonna	Solanacea		
2217		Atropinum	Solanacea		
2218		Sulphas atropinicus 3 β - 2 fl. 45g?	Solanacea	Merck	1858
2219		Valerianas atropicus 3 β - 2 fl. 45g?	Solanacea	Merck	1858
2220		Radix atropa mandragora	Solanacea		
2221		Radix atropa mandragora	Solanacea		
Side 204					
2222		Radix datura stramonii	Solanacea		
2223		Caulis datura stramonii	Solanacea		
2224		Herba datura stramonii	Solanacea		
2225		Herba datura stramonii	Solanacea		
2226		Folia datura stramonii	Solanacea		
2227		Fructus datura stramonii	Solanacea		
2228		Semina datura stramonii	Solanacea		
2229a		Daturium	Solanacea	Don. Dittrich	1864
2229b		Folia datura arborea	Solanacea	Don. Stabell	1863
2230a,b,c		Capsa continens Conos S. candelas fumantes Perdriget .a. e.stramonium b. Ex arsenica c. E Piel lignorum liquido.	Solanacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2231		Radix datura lucido	Solanacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2232		Radix datura lucido	Solanacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2233		Radix datura metel	Solanacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2234		Radix datura metel	Solanacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2235		Folia datura metel	Solanacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2236		Fructus datura fastuosa	Solanacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2237		Fructus datura fastuosa	Solanacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Sida 205					
2238		Radix hyoscyami nigri	Solanacea		
2239		Folia hyoscyami nigri	Solanacea		
2240		Folia hyoscyami nigri	Solanacea		
2241		Folia hyoscyami nigri	Solanacea		
2242		Fructus hyoscyami nigri	Solanacea		
2243		Semina hyoscyami nigri	Solanacea		
2244		Semina hyoscyami nigri	Solanacea		
2245		Folia nicotiana tabaci	Solanacea		
2246		Folia nicotiana tabaci var. Virginiana	Solanacea		
2247		Folia nicotiana tabaci	Solanacea		
2248		Folia nicotina rustica	Solanacea		
2249		Nicotinum	Solanacea	Merck	1858
Side 206					
2250		Fructus physalidis alkekengi	Solanacea		
2251		Radix physalidis flexuosa v. somnifera	Solanacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2252		Rami physalidis flexuosa v. somnifera	Solanacea	Don. Min. d' Alg.& Col. Fr.	1860
2256		Folia conii maculati	Umbellifera		
2254		Folia conii maculati	Umbellifera		
2255		Folia conii maculati	Umbellifera		
2256		Fructus conii maculati cum umbellis	Umbellifera		
2257		Fructus conii maculati Tøien	Umbellifera		
2258	cfr. 786	Fructus conii maculati	Umbellifera	Don. Zeemann	1862
2259		Coniinum	Umbellifera		
2260		Coniinum	Umbellifera		
2261		Extractum conii maculati	Umbellifera		
2262		Folia cicuta virosa	Umbellifera		
Side 207					
2263		Radix aethusa cynapii	Umbellifera		
2264		Herba aethusa cynapii	Umbellifera		
2265		Fructus aethusa cynapii	Umbellifera		
2266		Herba anthrisci sylvestris	Umbellifera		
2267		Folia lactuca virosa	Composita		
2268		Semina lactuca virosa	Composita		
2269		Lactucarium anglicum	Composita		
2270		Lactucarium hanoveranum	Composita		
2271		Lactucarium germanicum	Composita	Merck	
2272		Lactucarium gallicum	Composita	Merck	1858

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2273		Lactucarium norvegicum	Composita	Don. A.W. Agersborg	1836
Side 208					
2274		Herba florens cannabis sativa	Cannabinea		
2275		Herba florens cannabis indica (Guanza)	Cannabinea		
2276		Herba florens cannabis indica (Gunjah.)	Cannabinea	Squire	1856
2277	a&b	Herba cannabis indica	Cannabinea	Don. Dorvault	1857
2278		Herba cannabis aegyptica	Cannabinea	Don. Dorvault	1857
2279	a	Herba florens cannabis indica compressa	Cannabinea	Don. Th. Martius	1860
2280		Herba cannabis indica. Ex. India orientali. Gunjah	Cannabinea	Hamberg	1862
2281		Herba cannabis indica. Summitates. Hafenisch. Ex. India orientalis	Cannabinea	Hamberg	1862
2282		Tinctura cannabis indica	Cannabinea	Squire	1856
2283		Tinctura cannabis indica othra	Cannabinea	Squire	1856
2284		Extractum cannabis indica	Cannabinea	Squire	1856
2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290		6 Compositiones cum Extracta Haschisch paratae a dr. Husson a schola medica aegyptica Abuzabel botanices professore anno 1847 vel 48. Dr. Morel medicina professori crupellensi, donata.	Cannabinea	Don. Morel	1856
2291		Haschischine	Cannabinea	Don. Dorvault	1857
Side 209					
2292		Herba florens aconitorum	Ranunculacea		
2293		Herba florens aconiti stoerkianum	Ranunculacea		
2294		Radix aconiti ferocis E. Nepaul	Ranunculacea	Don. Mitscherlich	1860
2295		Extractum foliorum aconitorum Ph. Norv.	Ranunculacea		1856
2296		Extractum foliorum aconitorum Ph. Dan. 1805	Ranunculacea		
2297		Aconitinum	Ranunculacea		
2298		Radix actaea racemosa	Ranunculacea	Don. Hamberg	1863
2299		Radix actaea racemosa	Ranunculacea	Don. Benzon	1863
2300		Folia digitalis purpurea	Schrophulariacea		
2301		Folia digitalis purpurea	Schrophulariacea		
2302		Digitalinum impurum	Schrophulariacea	Robiq. Boyveau, Pelletier	
2303		Digitalinum purum	Schrophulariacea	Homolle & Quevonna	
2304		Pilula digitalinica	Schrophulariacea	Homolle & Quevonna	
2305		Pilula digitalinica	Schrophulariacea	Homolle & Quevonna	

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 210					
2306		Herba ledi palustris (H. Rorismarini sylvestris)	Ericacea		
2307		Herba ledi palustris (H. Rorismarini sylvestris)	Ericacea		
2308		Folia andromeda pyrifolia (Mapou) E. Reunion	Ericacea	Don. Min. Alg.& Col. Fr.	1860
2309		Fructus lolii temulenti	Graminea		
2310		Folia rhoum	Anacardiacea		
2311		Folia Rhois toxicodendri	-		
2312		Folia taxi baccata	Taxinea		
Side 211					
2313		Stigmata croci sativi	Iridea		
314		Stigmati croci sativi . Crocus orientalis	Iridea		
2315		Stigmati croci sativi. Crocus africanus	Iridea		
2316		Stigmati croci sativi. Crocus bavaricus	Iridea		
2307		Orleana	Bixacea		
2318		Orleana			

Classis XI. Aethylica.

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus quo in museum receptum
2319		Alcohol rectificatissimum Ph. Norv. (90%)			1856
2320		Alcohol rectificatissimum Ph. Norv. (85%)			"
2321		Alcohol rectificatum Ph. Norv. (65%)			"
2322		Alcohol tenue Ph. Norv. (50%)			"
2323		Spiritus vini rectificatissimus (14° Sp.)			
2324		Spiritus vini rectificatus (11 1/2° Sp.)			
2325		Spiritus vini gallicus (Chaloupin)			
2326		Fermentoleum frumenti		Swedia	1857
2327		Amylenum		Swedia	1857

Classis XI Aethylica

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus quo in museum receptum
Side 220					
2319		Alcohol rectificatissimum Ph. Norv.(90%)			1856
2320		Alcohol rectificatissimum Ph. Norv. (85%)			1856
2321		Alcohol rectificatum Ph. Norv. (65%)			1856
2322		Alcohol tenue Ph. Norv (50%)			1856
2323		Spiritus vini rectificatissimus (14 o Sp,)			
2324		Spiritus vini rectificatus (11 1/2 o Sp.)			
2325		Spirirtus vini gallicus (Chaloupin)			
2326		Fermentoleum frumenti			
2327		Amylenum			
Side 221					
2328		Aether			
2329		Aether alcoholicus			
2330		Aether alcoholicus camphoratus			
2331		Gossypium fulminens Ph. Norv.			1856
2332		Collodium Ph. Norv.			1856
2333		Collodium elasticum			1856
2334		Collodium elasticum			
2335		Acetas aethylicus			
2336		Acetas aethylicus			
2337		Spiritus nitrico - aethereus			
2338		Spiritus muriatico -aetherus			
2339		Trichloretum formylicum (Chloroformium)			

Classis XII. Metalloidea.

<i>Numerus generalis.</i>	<i>Numerus classis.</i>	<i>Nomen.</i>	<i>Sedes in systemate historiae naturalis.</i>	<i>Unde acceptum.</i>	<i>Annus, quo in museum receptum.</i>
2340.	✓	<i>Carbo Carosis Ph. Norv.</i>			1856.
2341.)		<i>Carbo Ossis Bovis integer</i>			
2342.	✓	<i>Carbo Ossis Bovis pulveratus</i>			
2343.	✓	<i>Carbo Spongio officialis integer</i>			
2344.	✓	<i>Carbo Spongio officialis integer</i>			
x 2345.	✓	<i>Carbo Spongio officialis pulveratus</i>			
x 2346.		<i>Carbo Ligni Ph. Norv.</i>			1856.
2347.	✓	<i>Carbo Ligni Pini integer</i>			
2348.	✓	<i>Carbo Ligni Pini pulveratus</i>			
x 2349.	✓	<i>Carbo Ligni Pini sphaeratus</i>			
2350.	✓	<i>Graphites</i>			
2351.	✓	<i>Graphites</i>			
2352.	✓	<i>Graphites anglicus</i>			
2353.	✓	<i>Graphites bohemicus</i>			

Classis XII Metalloidea

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2340		Carbo carosis Ph. Norv.			1856
2341		Carbo ossis bovis integer			
2342		Carbo ossis bovis pulveratus			
2343		Carbo spongio officialis integer			
2344		Carbo spongio officialis integer			
2345		Carbo spongio officialis pulveratus			
2346		Carbo ligni Ph. Norv.			1856
2347		Carbo ligni pini integer			
2348		Carbo ligni pini pulveratus			
2349		Carbo ligni pulveratus			
2350		Graphites			
2351		Graphites			
2352		Graphites anglicus			
2353		Graphites bohemicus			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 225					
2354		Sulphur nativum crystallisatum Ex. Girgenti		Don. Kauffmann	1861
2355		Sulphur caballonum		Don. Gehe	1856
2356		Sulphur vulgare ib baculis (S. atrinum)			
2357		Sulphur vulgare ib baculis (S. atrinum)			
2358		Sulphur sublimatum			
2359		Sulphur sublimatum in crystallis, Ex. Anglica fabrica		Don. Hamberg	1862
2360		Sulphur praecipitatum			
2361		Sulphur praecipitatum. Specimen practicum in examine pharmaceutico Novbr. 1861 paravit J.B. Eeg			
2362		Sulphur praecipitatum. Specimen practicum in examine pharmaceutico Maji. paravit P.L. Jentoft			
2363		Sulphur iodo parendo obtentum. E. Glasgovia		Don. Hamberg	1862
2364		Sulphidum carbonicum E. pharmacopolio nosocomii negri			
2365		Phosphorus			
2366		Phosphorus ruber		Peter Squire	1856
Side 226					
2367		Ioduzo crudum		Don. Hamberg	1862
2368		Iodum			
369		Iodum			
2370		Residuum post Iodi refinatum E. Scotia		Don. Hamberg	1862
2371		Iodetum sulphuris			
2372		Iodetum sulphuris			
2373		Iodetum arsenici			
2374		Bromum			
2375		Bromum			
2376		Boron crystallisatum		Merck	1859
Side 227					
2377		Spongia officinalis saxa offca. E. Mari grocia		Don. Kauffmann	1860
2378		Spongia officinalis saxa offca. E. Mari grocia			
2379		Spongia officinalis			
2380		Spongia officinali			
2381		Spongia officinalis			
2382		Spongia officinalis dealbata			
2383		Spongia cerata			
2384		Spongia bahamensis			
2385		Spongia equorum			
2386		Spongia digitata. (Halycandria digitata Th.)			
2387		Spongia digitata. (Halycandria digitata Th.) Fragmenta			
2388		Lapis spongia officinalis			
2389		Boletus betulinus			

Classis XIII Acida

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
side 228					
2390		Acidum sulphuricum dilutum - Ph. Examine pharm. Dcbr. 1863 paravit J.Rein			1863
2391		Acidum sulphuricum dilutum			
2392		Acidum sulphuricum dilutum Ph. Norv.			1863
2393		Acidum hydrochloricum concentratum. Ph. Norv.			
2394		Acidum hydrochloricum concentratum. In exam. Pharm. Dcbr. 1863 paravit T.O. Alstad			1863
2395		Acidum hydrochloricum dilutum			1862
2396		Solutio chlori. Ph. Norv.			1858
2397		Solutio chlori. Ph. Norv.			1862
2398		Acidum nitricum concentratum Ph. Norv.			1858
2399		Acidum nitricum dilutum Ph. Norv.			1858
2401		Acidum phosphoricum Ph. Norv.			1858
2402		Acidum phosphoricum			
2400		Aqua regia			1862
2403		Acidum boracicum crudum E. Toscana		Don. Hamberg	1863
2404		Acidum boracicum neutrale			
2405		Acidum boracicum artificiale			
2406		Acidum hydrobromicum		Merck	1859
		Acidum arsenicosum . Vide metalla			
Side 229					
2407a		Acetum vini venale			1864
2407b		Acetum concentratum			
2408		Acetum destillatum			
2409		Acetum aromaticum			
2410		Acidum aceticum concentratum Ph. Norv.			
2411		Acidum aceticum glaciale 1,060			
2412		Acidum aceticum concentratum. Specimen prtacticum in examine pharmaceutico Maji 1860 paravit J. Aas			
2413		Acidum aceticum concentratum. Specimen prtacticum in examine pharmaceutico Maji 1861 paravit J.B. Eegs			
2414		Acidum aceticum dilutum. Ph. Nor.			
2415		Acidum aceticum pyroligneum crudum			
2416		Acidum aceticum pyroligneum			
2417		Acidum tartaricum			
2418		Acidum tartaricum			
2421		Acidum vicum (Druesyre) E. Londino		Don. Hamberg	1862
2419		Acidum tartaricum crudum (Raa Viinsyre) E. fabrica Howardi, Kent.		--	1862
2420		Acidum tartaricum raffinatum (Raffineret viinsyre)E. fabrica Howardi, Kent.		--	1862

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 230					
2422		Acidum citricum			
2423		Acidum citricum crudum. E. fabrica Howardii, Kent.		Don. Hamberg	1862
2424		Acidum citricum raffinatum. E. fabrica Howardii, Kent.		Don. Hamberg	1862
2425		Acidum malicum		Merck	1859
2426		Acidum oxalicum			
2427		Acidum oxalicum			
2428		Acidum benzoicum sublimatum			
2429		Acidum benzoicum sublimatum. Specimen practicum in examine pharmaceutia Maji 1860 paravit mid delton.			
2430		Acidum benzoicum sublimatum			
2431		Acidum benzoicum praecipitatum			
Side 231					
2432		Acidum succinum impurum Acidum succinum			
2433		Acidum succinatum praecipitatum			
2434		Acidum succinatum sublimatum			
2435		Acidum succinatum purissimum. E. malate calcico paratum.			
2436		Acidum succinum purum. E. Acidoamalica paratum			
2437		Acidum succinatum. E. Fructus sorbi aucuparia paratum		Don. Gluge	1856
2438		Acidum gallicum		Veron Fontaine	1857
2439		Acidum hydrocyanicum. Ph. Norv.			1856

Classis XIII. Acida.

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen.	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus, quo in museum receptum.
2444.		<i>Acidum lacticum</i>		Merck	1859.
2445		<i>Acidum bitarginum</i>		" "	" "
2446.		<i>Acidum formicicum</i> (1860)		Merck	1859.
2447.		<i>Acidum formicicum purum concentratum</i>		Merck	1859

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2440		Acidum hydrocyanicum alcoholisatum. Atate corruptum			
2441		Acidum hydrocyanicum alcoholisatum 2,3%. In exam pharm Novbr. 1863 paravit A. Johnsen			1863
2442		Aqua amygdalarum amarum. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1862 paravit Agerborg.			1862
2443		Acidum valerianicum . E. radice		Merck	1859
Side 232					
2444		Acidum lacticum		Merck	1859
2445		Acidum butyricum		Merck	1859
2446		Acidum formicicum purum 1,060		Merck	1859
2447		Acidum formicicum purum concentratum		Merck	1859

Denne undervisningsamlingen med droger ble sannsynligvis bygget opp i 1870–1880-årene av professor Ernst Ferdinand Lochmann (1820–1891). Lochmann etterfulgte Holst. Her ser vi drogene i MUVs utstilling fra 2019: «Tørre og potente: 1800-tallets drogesamlinger». (Foto: Øivind Larsen 2019)

Classis XIV. Alkalia.

<i>Numerus generalis.</i>	<i>Numerus classis.</i>	<i>Nomen.</i>	<i>Sedes in systemate historiae naturalis.</i>	<i>Unde acceptum.</i>	<i>Annus quo in museum receptum.</i>
2448.		<i>Kalium</i>			
2449.		<i>Kalium</i>			
2500.		<i>Kalium</i>		<i>Gehe</i>	<i>1859.</i>
2501.		<i>Hydras kalici fusus</i>			
2502.		<i>Hydras kalici fusus. Specimen practicum in examine pharmaceutica Novbris 1861 paravit Thorkildsen</i>			
2503.		<i>Hydras kalici fusus. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1862 paravit Troje</i>			
2504.		<i>Carbonas kalici crudus</i>			
2505.		<i>Carbonas kalici crudus</i>			
2506.	<i>a, b.</i>	<i>Carbonas kalici depuratus</i>			
2507.		<i>Carbonas kalici depuratus. E cineribus clavellatis.</i>			
2508.		<i>Carbonas kalici purus. E laboratoris chemico U.R.F.</i>			
2509.		<i>Carbonas kalici purissimus</i>			

Classis XIV Alkalia

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
side 234					
2448		Kalium			
2449		Kalium			
2500		Kalium		Gehe	1859
2501	?	Hydras kalici fusus			
2502		Hydras kalici fusus. Specimen practicum in examine pharmaceutica Novbris 1861 paravit Thorkildsen			
2503		Hydras kalici fusus. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1862 paravit Troje			
2504		Carbonas kalici crudus			
2505		Carbonas kalici crudus			
2506	a, b	Carbonas kalici depuratus			
2507		Carbonas kalici depuratus. E cineribus clavellatis			
2508		Carbonas kalici purus. E laboratoris chemico U.R.F.			
2509		Carbonas kalici purissimus			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 235					
2510		Sesquicarbonas kalicus			
2511a		Bicarbonas kalicus crystallisatus			
2511b		Bicarbonas kalicus. In Examine pharmaceutica Maji 1864 paravit O. Johnsen			1864
2512		Sulphas kalicus			
2513		Sulphas kalicus			
2514		Bisulphas kalicus			
2515		Bisulphas kalicus			
2516		Nitras kalicus crudus			
2517		Nitras kalicus crudus			
2518		Nitras kalicus depuratus			
2519		Nitras kalicus depuratus			
2520		Nitras kalicus depuratus			
Side 236					
2521		Nitras kalicus Pulcherrima crystalli		Don. Maschmaann	1861
2522		Nitras kalicus artefactus			
2523	a,b	Chloretum kalium			
2524		Chloretum kalium			
2525		Chloretum kalium E. Glasgovia		Don. Hamberg	1862
2526	a,b	Chloras kalicus			
2527	a,b	Chloras kalicus purus			
2528		Chloras kalicus			
2529		Hypochloras kalicus			
2530		Iodetum kalicus			
2531		Iodetum kalicus			
2532		Iodetum kalicus			
2533		Iodetum kalicus Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1857 paravit Franc Peter Moeller			
Side 237					
2534		Brometicum kalicum			
2535		Brometicum kalicum			
2536		Brometicum kalicum. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maja 1860 paravit B.H.J. Habel			1860
2537		Arsenis kalicus			
2538		Arsenis kalicus			
2539		Arsenis kalicus			
2540		Arsenis kalicus			
2541		Bichromas kalicus			
2542		Moxa chromatis kalici		Don. Jacobson	1842
2543		Sulphuretum kalicus			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2544		Persulphoretum kalicum Ph. Norv. Specimen practicum examine pharmaceutica Novbr, paravit D.H. Hilmers			1861
Side 238					
2575		Acetas kalicus			
2546		Acetas kalicus			
2547		Tartras hydrico-kalicus albus			
2548		Tartras hydrico-kalicus albus			
2549		Tartras hydrico-kalicus albus (Crystalli tartari gallica			
2550		Tartras hydrico-kalicus ruber			
2551		Tartras hydrico-kalicus ruber			
2552		Tartras hydrico-kalicus ruber			
2553		Tartras hydrico-kalicus depuratus			
2554		Tartras bikalicus			
2555		Tartras bikalicus			
2556		Tartras bikalicus		Don. Maschmann	1860
2557		Tartras bikalicus			
2558		Tartras natrico-kalicus (Tartarus natronatus, Sal rochellense , S. rupellenser			
2559		Tartras natrico-kalicus			
2560		Tartras natrico-kalicus			
2561		Tartras natrico-kalicus E. fabrica Howardii, Kent.		Don. Hamberg	1862
2562		Tartras natrico-kalicus			
Side 239					
2563		Tartras boraxato kalicus (Tartarus boraxatus)			
2564		Tartras boraxato kalicus (Tartarus boraxatus)			
2565		Tartras boraxato kalicus granulatus			
2566		Tartras ammonica-kalicus crystallisatus (Tartarus ammoniatus)			
2567		Tartras ammonica-kalicus crystallisatus (Tartarus ammoniatus)			
2568		Citras kalicus			
2569		Oxalas kalicus			
2570		Cyanetum kalicus			
2571		Cyanetum kalicus			
2572a		Cyanetum kalicus purificatum			
2572b		Cyanetum kalicum. In examine pharmaceutica Maji 1864 paravit A. Johnsen			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 244					
2573		Natrium			
2574		Natrium			
2575		Natrium		Gehe	1859
2576		Natrium causticum purum			
2577		Natrium causticum fusum			
2578		Alga, kelp, paranda infervientes, Nova Scotia		Don. Hamberg	1862
2579		Kelp, E. Scotia		Don. Hamberg	1862
2580		Kelp. E. Donegal, Hibernia		Don. Hamberg	1862
2581		Sinis sodo, E. Fabrica Tennant, Glasgow		Don. Hamberg	1862
2582		Miscela calcis, Sulphatis natrici & Leothantracis ad sodam parandam, adhibita, flammo exproctus. - E. fabrica Tennant Glasgow		Don. Hamberg	1862
2583		Miscela & fornace exemts k ad sodam parandeam apta		Don. Hamberg	1862
2584		Residuum pasta kelpi elixiviationem. E. Scotia.		Don. Hamberg	1862
Side 245					
2585		Natrium crudum			
2586		Sodium calinata			
2587		Soda hispanica			
2588a		Soda hungarica			
2588b		Soda qualis in tabernis venalis prostat			
2589a&b		Carbonas natricus			
2590		Carbonas natricus crystallisatus			
2591		Carbonas natricus purus			
2592		Carbonas natricus siccus			
2593		Bicarbonas natricus			
2594		Bicarbonas natricus			
2595		Pastilli vishyensen			1856
2596a		Pulvis aeriphorus. Ph. Dan. 037			
2596b		Residuum post evaporationem fontis imperialis aquigranensis (Askenas Kaiserquelle)		Don. Sommer	1856
Side 246					
2598		Sulphas natricus			
2599		Sulphas natricus		Don. Hamberg	1862
2600		Sulphas natricus impurus. E. Glasgow			
2601		Bisulphas nstricus		Don. Frölich	1857
2602		Nitras natricus crudus			
2603		Nitras natricus purus			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2604		Nitras natricus			
2605		Nitras natricus			
2606		Nitras natricus			
Side 247					
2607		Chloretum natricum montanum (Sal gemma)			
2608		Chloretum natricum montanum (Sal gemma)			
2609		Chloretum natricum montanum			
2610		Chloretum natricum montanum Ex. Hallin		Holst	1820
2611		Chloretum natricum montanum ex. Hehl		Holst	1855
2612		Chloretum natricum montanum ex. Hehl		Holst	1855
2613		Chloretum natricum montanum ex. Hehl		Holst	1855
2614		Chloretum natricum marinum E. Liverpool			
2615		Chloretum natricum fontanum			
2616		Chloretum natricum purum			
Side 248					
2617		Chloras natricus			
2618		Chloras natricus siccus			
2619		Chloras natricus siccus			
2620		Phosphas natricus crystallisatus			
2621		Phosphas natricus			
2622		Phosphas natricus			
2623		Hypophosphis natricus		Gehe	1859
2624		Biboras natricus crudus (Tinkel) Ex.India orientali		Hamberg	1862
2625		Biboras natricus (Tinkel) Ex.India orientali		Hamberg	1862
2626		Biboras natricus crystallisatus (borax veneta)			
2627		Biboras natricus raffinatus			
2628		Biboras natricus raffinatus		Hamberg	1862
2629		Biboras natricus			
2630a&b		Biboras natricus			
Side 249					
2631		Iodetum natricum			
2632		Iodetum natricum			
2633		Arsenias natricus			
2634		Acetas natricus			
2635		Acetas natricus			
2636		Acetas natricus			
2637		Carbonas lithicus.			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 251					
2638		Solutio ammoniaci			
2639		Subcarbonas ammonicus			
2640		Subcarbonas ammonicus			
2641		Sulphas ammonicus purus			
2642		Sulphus ammonicus Ex Edinburgh		Don. Hamberg	1862
2643		Sulphas ammonicus			
2644		Nitras ammonicus			
2645	a,b,c,d	Chloretum ammonicum sublimatum			
2646		Chloretum ammonicum sublimatum			
2647		Chloretum ammonicum sublimatum			
2648		Chloretum ammonicum sublimatum			
2649		Chloretum ammonicum sublimatum anglicum			
Side 252					
2650		Chloretum ammonicum praecipitatum			
2651		Chloretum ammonicum praecipitatum			
2652		Chloretum ammonicum artefactum			
2653		Chloretum ammonicum indica orientale			
2654		Chloretum ammonicum depuratum			
2655		Chloretum ammonicum & Chloretum ferricum			
2656		Chloretum ammonicum & Chloretum ferricum			
2657		Chloretum ammonicum & Chloretum ferricum			
2658a		Chloretum ammonicum & Chloretum ferricum			
2658b		Chloretum ammonicum & Chloretum ferricum			
2659		Phosphas ammonicus			
2660		Phosphas ammonicus			
2661		Arsenias ammonicus			
Side 253					
2662		Benzoas ammonicus			
2663		Succinas ammonicus			
2664		Succinas ammonicus			
2665a		Citras ferico-ammonicus Ex. Anglia fabrica		Don. Hamberg	1862
2665b		Propylaminum		Don. Gehe	1863

Classis XV. Terra

Numerus generalis.	Numerus classis.	Nomen.	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus, quo in museum receptum.
	2				
x 2666.		Oxydum calcicum			
2667.		Oxydum calcicum			
2668.		Solutio Oxidi calcici.			
2669.		Carbonas calcicus. (Creta alba.)			
x 2670.		Carbonas calcicus. ("—")			
x 2671.		Concha Ostrea-edulis integra			
2672.		Concha Ostrea-edulis mundata & praeparata			
2673.		Concha Ostrea-edulis mundata & pulverata			
2674.		Lapides Astrasi fluviatilis			
2675a.		Lapides Astrasi fluviatilis			
x 2675b.		Trilobites E. regione Christianae			
2676.		Os Sepia-officialis			
2677.		Os Sepia-officialis			
x 2678a.		Os Sepia-officialis			
x 2678b.		Ammonites L. Falsberg			
			Molluscium fegle	Don. Holst.	1855

Classis XV Terra

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 254					
2666		Oxydum calcicum			
2667		Oxydum calcicum			
2668		Solutio oxidi calcici			
2669		Carbonas calcosus (Creta alba)			
2670		Carbonas calcosus (Creta alba)			
2671		Concha ostrea edulis integra			
2672		Concha ostrea edulis mundata & praeparata			
2673		Concha ostrea edulis mundata & pulverata			
2674		Lapides astrasi fluviatilis			
2675a		Lapides astrasi fluviatilis			
2675b		Trilobites E. Regione Christianae			
2676		Os sepia officialis			
2677		Os sepia officialis			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2678a		Os sepia officinalis			
2678b		Ammonites Ex. Salzberg	Molluscum	Don. Holst	1855
Side 255					
2679		Madrepora muricata			1857
2380		Concha meleagra margaritifera			
2681		Helmintholithus Echini (Lapis judaisus)			1858
2682		Corollia alba			
2683		Corollia alba			
2684		Corollia alba			
		Corollia alba			
2685		Corollia rubra			
2386		Corollia rubra			1858
2687		Corallina officinalis			
2688		Margarita orientalis			
2689		Margarita orientalis			
Side 256					
2690a		Gorgonia antipathes (Corallium nigrum Ventur)		Don. Waage	1863
2690b		Gorgonia antipathes (Corallium nigrum Ventur)Fragmenta majora		Don. Waage	1863
2691a		Lapides lycnis			
2691b		Osteocolla			
2692		Sulphas calcicus			
2693		Sulphas calcicus (Alabastrum)			
2694		Sulpas calcicus (Glacies maria)			
2695		Sulphas calcicus (Glacies maria)			
2696		Chloretum calcicum			
2697		Calcaria chlorata			
2698		Phosphas calcicus			
2699		Cornu cervi sine igna paratum			
2700		Cornu cervi sine igna paratum			
Side 257					
2701		Cornu cervi ustum			
2702		Cornu cervi ustum pulveratum			
2703		Cornu cervi ustum pulveratum			
2704		Cornu cervi ustum praeoaratum			
2705		Ebur ustum (Spondium nigrum)			
2706		Ebur ustum (Spondium nigrum)			
2707		Ebur fossile (Spondium album)			
2708		Ebur fossile (Spondium album)			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2709		Tali leporis timidi			
2710		Dentes suis scrofa			
2711		Mandibula esocis luciae			
2712		Turbo rugosus			
Side 258					
2713		Mumia vera			
2714		Mumia vera		Don. Gehe	1860
2715		Hypophosphis calcicus		Ditten	1858
2716		Hypophosphis calcicus		Don. T. P. Möller	1858
2717		Hypophosphis calcicus		Gehe	1859
2718		Borocalcites (Hayecites)		Don. Trier	1861
2719		Borocalcites (Hayecites)		Don. Toel	1863
2720		Boras calcicus		Don. Hasche&Wage	1857
2721		Acetas calcicus			
2722		Acetas calcicus			
		Cfr. 1677		Zimmer	1856
Side 259					
2723		Oxydum baryticum			
2724		Carbonas baryticus purus			
2725		Carbonas baryticus			
2726		Sulphas baryticus crystallisatus			
2727		Sulphas bayticus praeparatus			
2728		Sulphas baryticus crystallisatus			
2729		Nitras baryticus			
2730		Chloretum baryticum			
2731		Chloretum baryticum			
2732		Iodetum baryticum			
Side 260					
2733		Magnesium		Don. Toel	1861
2734		Magnesia pura			
2735		Magnesia pura			
2736a		Magnesia pura			
2736b		Magnesia pura. E. Fabrica Howard & Kent, Essex		Don. Hamberg	1861
2737		Talcum venetum (Silicas magnesicus)			
2738		Hydrata carbonas magnesicus			
2839		Hydrata carbonas magnesicus			
2740		Hydrata carbonas magnesicus			
2741		Subcarbonas magnesicus			
2742		Subcarbonas magnesicus			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 261					
2743		Sulphas magnesicus crystallisatus			
2744		Sulphatis magnesicus			
2745		Sulphas magnesicus s natus. Ex. Hurler, Scotia		Don. Hamberg	1862
2746		Sulphas magnesicus . Calore + 30-40 o C. fricatus		Don. Hamberg	1862
2747		Sulphas magnesicus . E. fabrica Howardii, Kent, Stratford, Kent, Essex		Don. Hamberg	1862
2748		Sulphas magnesicus			
2749		Sulphas alumina magnesicus . (Lapis nefriticus. L. Ischiaticus. L. Deviantus		E. Museo ethnographica U.R.F.	1862
2750		Chloretum magnesicus			
2751		Acetas magnesicus			
2752		Citras magnesicus			
Side 262					
2753		Aluminium ¼ lb. ??1.0.0. 1/4 U. Fl. 1.0.0		Squire	1856
2754		Aluminium in fila 1 ?? lb. 10gr. 1 Lod IX 10gr		Gehe	1860
2755		Aluminium in files cubo 9 ?? 2 ?? lb. 11.5 9 qvt.2.cnt. Trh.11.5		Gehe	1860
2756		Aluminium in lamina 7 – 6. lb. 4.3 7 - 6. Trh.4.3		Gehe	1860
2757		Aluminium foliatum		Don. Toel	1861
2758		Argilla pura			
2759		Sulphas aluminicus			
2760		Sulphas aluminico kalicus crystallisatus			
2761		Sulphas aluminico-ammonicus Prima crystallisatione Ex. Hurler		Don. Hamberg	1862
2762		Sulphas aluminico-ammonicus Secunda crystallisatione Ex. Hurler		Don. Hamberg	1862
2763		Sulphas aluminico-ammonicus Tertia crystallisatione Ex. Hurler		Don. Hamberg	1862
2764		Alumen vulgare f. crudum			
2765		Alumen vulgare f. crudum			
Side 263					
2766		Alumen brunswicense			
2767		Alumen romanum			
2768		Alumen romanum			
2769		Terra siena			
2770		Alumen plumosum			
2771		Alumen plumosum		Don. Gehe	1860
2772		Alumen plumosum. Ex. Hurler. Glasgow		Don. Hamberg	1862

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2773		Sulphas aluminica kalicus siccus (alumen ustum)			
2774		Sulphas aluminica kalicus siccus (alumen ustum)			
2775		Bolus alba			
2776		Bolus vulgaris alba			
2777		Bolus vulgaris rubra			
2779		Bolus rubra preparata			
2778		Bolus vulgaris rubra			
Side 264					
2780		Bolus armena			
2781		Bolus armena			
2782		Bolus armena preparata			
2783		Bolus lemnia			
2784		Bolus tripolitana			
2785		Terra sigillata alba			
2786		Terra sigillata rubra			
2787		Umbra			
2788		Umbra			
2789		Schistus aluminares cum silicum impressionibus. E. Lithanthra-fodinis Newcastle		Don. Hamberg	1862
2790		Medulla saxorum			
Side 265					
2792		Fluoretum aluminico-natricum (Kryolith) 3 NFIAI2FI3 E. Groenlandia		Don. Waage	1862
2791		Fluoretum aluminico-natricum (Kryolith) 3 NFIAI2FI3 E. Groenlandia		Don. Gehe	1860
2793		Lapis pumicis			
2794		Lapis pumicis		Don. Waage	1863
Side 266					
2795		Beryllia			
2796		Circonia			

Classis XVI. Metalla 12

<i>Numerus generalis.</i>	<i>Numerus classis.</i>	<i>Nomen.</i>	<i>Sedes in systemate historiae naturalis.</i>	<i>Unde acceptum.</i>	<i>Annus, quo in museum receptum.</i>
2797		<i>Superoxydum manganicum nativum (Pyrolut. Polianit.) Ex Illinienu</i>		<i>Don. Kauffmann</i>	<i>1861.</i>
2798		<i>Superoxydum manganicum</i>			
2799		<i>Superoxydum manganicum</i>			
2800		<i>Carbonas manganicus</i>			
2801		<i>Sulphas manganicus</i>			
2802		<i>Chloretum manganicum</i>			
2803		<i>Acetas manganicus</i>			

Classis XVI Metalla

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 268					
2797		Superoxydum manganicum nativum (Pyrolut. Polianit) Ex Illinienu		Don. Kauffmann	1861
2798		Superoxydum manganicum			
2799		Superoxydum manganicum			
2800		Carbonas manganicus			
2801		Sulphas manganicus			
2802		Chloretum manganicum			
2803		Acetas manganicus			
Side 269					
2804		Arsenicum			
2805		Acidum arsenicum crystallisatum			
2806		Acidum arsenicum crystallisatum			
2807		Acidum arsenicum crystallisatum			
2808		Acidum arsenicum			
2809		Sulphuretum arsenici aurum continens. E. Reichenstein, Silesia		Don. Hamberg	1862
2810		Residuum post arsenici preparationem e sulphureto arsenici, aurum content		Don. Hamberg	1862
2811		Bisulphuretum arsenicum (Realgar)			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2812		Bisulphuretum arsenicum (Realgar)			
2813		Bisulphuretum arsenicum (Realgar)			
Side 270					
2814		Tersulphuretum arsenicum. (Aurupigmentum)			
2815		Tersulphuretum arsenicum. (Aurupigmentum)			
2816		Tersulphuretum arsenicum. (Aurupigmentum)			
2817		Iodetum arsenici			
2818		Cobaltum			
Side 271					
2819		Sulphuretum zincicum nativum			
2820		Zincum			
2821		Zincum purum			
2822		Oxydu, zincicum praecipitatum			
2823		Oxydum zincicum, via praecipitatum			
2824		Oxydum zincicum praecipitatum. Specimen practicum in examine pharmaceutica Novbr. 1860 paravit Maschmann			
2825		Oxydum zincicum sublimatum album			
2826		Oxydum zincicum sublimatum album			
2827		Oxydum zincicum sublimatum gryseum			
2728		Oxydum zincicum gryseum Via sicca paratum.			
2829		Nihilum album (Pompholyx)			
2830		Nihilum album (Pompholyx)			
2831		Nihilum album (Pompholyx)			
Side 272					
2832		Nihilum gryseum (Tutia alexandrina optima)			
2833		Nihilum gryseum (Tutia alexandrina ordinaria)			
2834		Carbona zincicus			
2835		Carbona zincicus		Gehe	1860
2836		Carbonas zincicuz impurus (Lapis calaminaris)			
2837		Carbonas zincicuz impurus (Lapis calaminaris)			
2838		Sulphas zincicus crystallisatus		Don. P. Möller	1861
2839		Sulphas zincicus			
2840		Sulphas zincicus			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2841		Chloretum zincicum liquidum			
Side 273					
2842		Acetas zincicus			
2843		Acetas zincicus			
2844		Valeriana zincicus			
2845		Valerianas zincicus. Specimen in examine pharmaceutica, Novbr. 1856 paravit Stillesen			
2846		Valerianas zincicus. 3jj _ 8 Sgr.			
2847		Cyanetum zincicus			
2848		Cyanetum zincicus			
2849		Cyanetum zincicus 3jj _ 3 Sgr.			
5850		Cyanetum ferrosa-zincicus			
2851		Cyanetum ferrosa-zincicus			
2852		Iodetum zincicus			
Side 274					
2853		Cadmium			
2854		Cadmium			
2855		Sulphas cadmicus			
2856		Sulphas cadmicus			
Side 275					
2857		Plumbum			
2858		Plumbum			
2859		Oxydum plumbicum (Lithargyrum)			
2860		Oxydum plumbicum (Lithargyrum)			
2861		Superoxydum plumbicum (Minium)			
2862		Superoxydum plumbicum (Minium)			
2863		Superoxydum plumbicum			
2864a,b		Carbonas plumbicus in glebis			
2865		Carbonas plumbicus in laminis			
2866		Cerussa veneta			
2867		Cerussa gallica			
2868		Cerussa cremesina			
2869		Cerussa schifera alba			
Side 276					
2870		Nitras plumbicus			
2871		Chloretum plumbicum			
2872		Phosphas plumbicus			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2873		Acetas plumbicus			
2874		Acetas plumbicus			
2875		Acetas plumbicus			
2876		Biacetas plumbicus			
2877		Biacetas plumbicus			
2878		Cyanetum plumbicum			
2879		Emplastrum plumbicum			
2880		Emplastrum adhesivum			
Side 277					
2881		Stannum			
2882		Stannum anglicum			
2883		Stannum linatum			
2284		Stannum foliatum			
2285		Oxydum stannicum			
2286		Chloretum stannicum			
2287		Chloretum stannicum			
Side 278					
2888		Minera ferri. Sulphuretum ferricum impurum. Ex. Elba		Don. A. Boeck	1859
2889		Ferrum			
2890		Ferrum pulveratum			
2891		Ferrum pulveratum hydratum			
2892		Ferrum reductum			1856
2893		Ferrum reductum		Don. Genevox. Paris.	1856
2894		Ferrum reductum		Don. Genevox. Paris.	1856
2895		Trochisci Ferri reducti		Don. Genevox. Paris.	1856
2896		Ferrum fusum			
2897		Ferrum cusum			
2898		Chalyks			
2899		Filum ferri		Don. Levi	1856
Side 279					
2900		Oxydum ferrosus			
2901		Oxydum ferrosus			
2902		Lapis homatites integer			
2903		Lapis homatites preparatus			
2904		Crocus martis adstringens			
2905		Ochra lutea			
2906		Carbonas ferrosus			
2907		Carbonas ferrosus			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2908		Carbonas ferrosus saccharatus			
Side 280					
2909		Sulphas ferrosus			
2910		Sulphas ferrosus			
2911		Sulphas ferrosus. In Elephantis Pharmacopolis 1858 paratus.			
2912		Sulphas ferrosus. In Elephantis Pharmacopolis Majo 1860 paratus.			
2913		Chloretum ferrosus			
2914a		Chloretum ferrosus			
2914b		Chloretum ferrosus crystallisatum		Don. Maschmann	1864
2915a		Solutio chloreti ferrici. Ph. Norv.			1859
2916		Solutio chloreti ferrici alcoholica (Tinctura Ferri muriatici.) Secundum taxem 1855			1859
2917		Solutio chloreti ferrici aetherea. Spiritus sulphurica aethereus martiatus Ph.Dan. 1805, Secundum taxem 1855.			1859
2918		Phosphas ferrosus			
2919		Phosphas ferriteus			
Side 281					
2920		Acetas ferricus liquidus			
2921		Solutio acetatis ferrosi aetherea Ph. Norv.			
2922		Solutio acetatis ferrici. Ph. Norv.			
2923		Tinctura ferri acetici aetherea Ph. Dan. 1805			
2924		Tartras ferrico-kalicus lamellatus		Don. Benzon	1863
2925		Globuli tartratis ferrico-kalici			
2926		Extractum pomorum ferratum			
2927		Solutio extracti pomorum ferrati			
2928		Citras fericus lamellatus		Don. Benzon	1863
2929		Citras ferrico-ammonicus. E. fablica anglica		Don. Hamberg	1862
2930		Tannas ferricus			
2931		Lactas ferricus			
2932		Iodetum ferricum			
2933		Iodetum ferricum			
Side 282					
2934		Cyanetum ferrosa-ferrium			
2935		Cyanetum ferrosa-ferrium (purificencse) Caeruleum berlinensis			
2936		Cyanetum ferrosa-kalium			
2937		Cyanetum ferrosa-kalium			
2938		Cyanetum ferrosa-kalium			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2939		Cyanetum ferrosa-kalium			
2940		Cyanetum ferrose-zincicum			
2941		Brometum ferricum			
2942		Sulphuretum ferricum			
2943		Sulphuretum ferricum nativum Ex. Elba.			
Side 283					
2944		Cuprum nativum			
2945		Cuprum crudum		Don. H. Faye	1850
2946		Cuprum			
2947		Cuprum foliatum (E. laminatum)			
2948		Cuprum limatum			
2949		Metallum campanum Fragmenta dur			
2950		Oxydum suprosum			
2951a		Oxydam cupricam nativum. (Roth Kupferesz) E. Vørneberg, Rheinbreitbach.		Don. Kauffmann	1861
2951b		Superoxydum cupricum			
2952		Subcarbonas cupricus			
2953		Carbonas cupricus			
2954		Sulphas cupricus			
2955		Sulphas cupricus			
2956		Semina pifi sativi. Sulphate cuprico imbuta		Don. Benzon	1863
2957		Sulphas cupricus acuminatus		Don. Benzon	1863
2958		Lapis olivinus			
2959		Sulphas cuprica-ammonicus			
Side 284					
2960		Nitras cupricus			
2961		Chloretum cupricum			
2962		Chloretum cuprica-ammonium			
2963		Phosphas cupricus			
2964		Subacetas cupricus			
2965		Subacetas cupricus			
2966		Acetas cupricus			
2967		Acetas cupricus			
Side 285					
2968		"Marcasita vitroleascens" Ex. Hurlet, Scotia		Don. Hamberg	1862
2969		Bismuthum			
2970		Bismuthum			
2971		Bismuthum Pulchra crystalli			
2972		Oxidum bismuthicum			
2973		Subnitras bismuthicus			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
2974		Subnitras bismuthicus			
2975		Subnitras bismuthicus. Specimen practicum examine pharmaceutica Maji 1863 paravit. C. Bömhoff			
2976		Valerinas bismuthicus			
Side 286					
2977		Stibium crudum			
2978		Stibium			
2979		Regulus stibii mercialis			
2980		Oxydum stibicum. Ph. Norv.			
2981		Oxydum stibicum sublimattum. E. fabrica Veron & Fontaine.			1857
2982		Oxydum stibicum. Specimen practicum in examine pharmaceutica. Maji 1860 paravit Jahn.			
2983		Oxidum stibicum . Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1861 paravit Thorkildsen			
2984		Pulvis antimonialis Jacobi S. Jamesici. (Pulv. Antimodiales compositus. E. Pharmacopolo nosocomii			1861
2985		Acidum stibicum			
2986		Acidum stibicum hydras			
2987		Acidum stibicum hydratum		5	
2988		Stibium oxydatum album coctione paratum			
Side 287					
2989		Vitrum antimonii			
2990		Vitrum antimonii ceratum			
2991		Crocus metallorum			
2992		Antimonium diaphoreticum ablutum . (Acidum stibiosum & acidum stibicum)			
2993		Antimonium diaphoreticum ablatum . Kali stibioso-stibicum, Kali nitrosum, Kali sulphuricum			
2994		Solutio chloreti stibici. Ph. Norv.			
2995		Tartras stibico-kalicus			
2996		Tartras stibico-kalicus			
2997		Tartras stibico-kalicus crystallisatus			
2998		Tartras stibico-kalicus. Impurus			
2999		Sapo stibiatus. Ph. Dan. 05			
Sde 288					

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
3000		Sulphuretum stibicum nativum. E. Lusitania		Don. Rump & Lehnrs	1862
3001		Sulphuretum stibicum crystallisatum. (Antimonium crudum. Tersulphuretum stibicum crystallisatum)			
3002		Sulphuretum stibicum amorphum. Ph. Norv.			
3003		Sulphuratum stibicum praeparatum			
3004		Kermes mineralis			
3005		Kermes mineralis. Ph. Dan. 05			
3006		Sulphus stibiatum rubrum.			
3007		Sulphidum stibicum. (Sulphur stibiatum aurantiacum. Pentasulphureticum stibicum)			
3008		Sulphureticum stibicum			
3009		Sulphidum stibicum. Ad form. Tayo 1855 pararunt. Blickfeldt&Johnsen			
3010		Pulvis stibicus Ph. Norv.			
3111		Sulphuretum stibico-kalicum			
3112		Sulphuretum stibico-natrium			
3113		Sulphuretum stibico-calicum			
Side 289					
3114		Hydrargyrum			
3115		Hydrargyrum			
3116		Oxydum hydrargyrosus			
3117		Liquor hydrargyrosus niger			1859
3118		Oxydum hydrargyricum			
3119		Oxydum hydrargyricum			
3120		Oxydum hydrargyricum praecipitatum			
3121		Liquor hydrargyrosus flavus			
3122		Subsulphas hydrargyricus (Turpethum minerale)			
3123		Sulphas hydrargyricus			
3124		Nitras hydrargyrosus			
3125		Nitras hydrargyrosus ammonicus (Mercurius solubilis Hahnemann)			
3126		Nitras hydrargyrosus ammonicus (Mercurius solubilis Hahnemann)			
Side 290					
3127		Chloretum hydrargyrosus sublimatum			
3128		Chloretum hydrargyrosus sublimatum			
3129		Chloretum hydrargyrosus sublimatum. Specimenin ex. Pharm. Mai 1860 paravit S.N. Rüd			
3130		Chloretum hydrargyrosus praecipitatum.			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
3131		Chloretum hydrargyrosus praecipitatum.			
3132		Chloretum hydrargyrosa-ammonicum (Hydrargyrum emeteum Saunderi)			
3133		Chloretum hydrargyricum			
3134a		Chloretum hydrargyricum			
3134b		Chloretum hydrargyricum. In examine pharmaceutica Maji 1864 paravit Horman)			1864
3135		Amideto-chloretum hydrargyricum. E pharmacopolia nosocomii			1858
3136		Hydrargyrum muriaticum praecipitatum. Ph. Dan. 1865			
3137		Hydrargyrum muriaticum praecipitatum. Ph. Dan. 1865			
Side 291					
3138		Phosphas hydrargyrosus			
3139		Phosphas hydrargyricus			
3140		Acetas hydrargyrosus			
3141		Acetas hydrargyricus			
3142		Sulphuretum hydrargyrosus			
3143		Sulphuretum hydrargyrosus (Hydrargyrum sulphuratum nigrum. Ph. Dan.05, Alkiops mineralis)			
3144		Sulphuretum hydrargyricum			
3145		Sulphuretum hydrargyricum praecipitatum			
3146		Cinnabaris nativa			
3147		Cinnabaris nativa			
3148		Cinnabaris Stibu			
Side 292					
3149		Iodetum hydrargyrosus flavum			
3150		Iodetum hydrargyrosus flavum			
3151		Iodetum hydrargyrosus rubrum			
3152		Iodetum hydrargyrosus rubrum			
3153		Iodetum hydrargyricum rubrum crystallisatum			
3154		Iodetum hydrargyricum rubrum crystallisatum			
3155		Iodetum stibico-hydrargyricum			
3156		Iodetum stibico-hydrargyricum			
3157		Iodetum stibico-hydrargyricum			
3158		Cyanetum hydrargyricum			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiæ naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 293					
3159		Minera argenti in Quarte & Spatha Ferri. E fodina Schneeberg, Saxonia,		Don. Scheerer	1858
3160		Minera argenti in Quarte & Spatha Ferri. E fodina Himmerfürst, Freiberg		Don. Scheerer	1858
3161		Argentum			
3162		Argentum			
3163		Oxydum argenticum			
3164		Nitras argenticus crystallisatus			
3165		Nitras argenticus fusus			
3166		Nitras argenticus fusus			
3167		Nitras argenticus fusus			
3168		Nitras argenticus fusus acuminatus		Don. Benzon	1863
3169		Fila & crystallisata nitratis argentinica ad modum Grassex Liebach. Specimen practicum in examine pharmaceutica Maji 1861 paravit A.H.M. Lunde		Don. Benzon	1863
3170		Neroi cum nitrate argentico ad modum Rau		Don. Benzon	1863
3171		Nitras argenticus gryseus inatus		Don. Benzon	1863
3172		Nitras argenticus fusus cum Nitras kalico fortissimus (aa- No, 1)		Don. Benzon	1863
3173		Chloretum argenticum			
3174		Phosphas argenticus			
Side 294					
3175		Iodetum argenticum			
3176		Cyanetum argenticum			
Side 295					
3177		Aurum foliatum verum		Don. Gehe	1861
3178		Aurum foliatum in fragmentis		Don. Gehe	1861
3179		Chloretum aurico-natrium			
3180		Chloretum aurico-natrium crystallisum - Specimen practicum in examine pharmaceutica Novmbr 1868 paravit M. Bjerken.			
3181		Platinum foliatum			
3182		Platinum laminis			
3183		Platinum in filis			
3184		Platinum spongiosum			

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
Side 296					
3185		Palladium purum 3j _ 41/3 lb.		Gehe	1860
3186		Niccolum Paravit Woehler			
3187		Niccolum in cubis		Gehe	1860
3188		Selenium			
3189		Oxidum cericum			
3190		Iridium 3 β 2 ½ lb.			
3191		Osmium Gr. iiiβ 20 Sgr			
3192		Tellurium Gr. xxiiij 3lb.			
3193		Titanium			
3194		Uranium			
3195		Oxydum uranicum			
Side 297					
3196		Wolframium 3 j 4lb.			
3197		Acidum molybdenium			
3198		Oxydum tantalicum Gr. Xjj 12/3 lb.			
3199		Acidum tantalicum Gr. lj 1 ½ lb.			

Begre laget av kvassia, såkalte Quassibegre ble brukt til å lage en infus (te) av medisinplanter. Bitterstoffer ble da ekstrahert i tillegg. Det ble derfor hevdet at teen hadde bedre effekt når den var laget i et quassibeger. Det bakerste begeret på bildet er fra Holsts tid, mens begeret i forgrunnen ble tilført samlingen i 1880. (Foto: Øivind Larsen)

Classis XVII. Sapones.

Numerus generalis.	Numerus classis.	Nomen.	Sedes in systemate historiae naturalis.	Unde acceptum.	Annus quo in museum receptum.
3200.		<i>Sapo hispanicus albus</i>			
3201.		<i>Sapo hispanicus</i>			
X 3202.		<i>Sapo hispanicus (S. alicantinus)</i>			
3203.		<i>Sapo hispanicus marmoreus</i>			
X 3204.		<i>Sapo massiliensis</i>			
X 3205.		<i>Sapo massiliensis</i>			
X 3206.		<i>Sapo venetus</i>			
X 3207.		<i>Sapo venetus</i>			
X 3208.		<i>Sapo tengestinus</i>			
X 3209.		<i>Sapo sebi natricus</i>			
X 3210.		<i>Sapo medicatus</i>			
X 3211.		<i>Sapo medicatus</i>			

Classis XVII Sapones

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
side 300					
3201		Sapo hispanicus			
3202		Sapo hispanicus (S. alicantinus)			
3203		Sapo hispanicus marmoreus			
3204		Sapo massiliensis			
3205		Sapo massiliensis			
3206		Sapo venetus			
3207		Sapo venetus			
3208		Sapo tengestinus			
3209		Sapo sebi natricus			
3210		Sapo medicus			
3211		Sapo medicus			
Side 301					
3212		Sapo palmeus			
3213		Sapo coconeus			
3214		Sapo butyricus			
3215		Solutio saponis alcoholica			

Classis XVIII Balneologica.

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
3216		Franzensbader Moor, raa upprepareret		In loco ipso colle git Holst Merosobu Juni & Juli 1859	1859
3217		Franzen Moor, forvittret			
3218		Franzensbader Moor, forvittret	meget rike paa organiske Rester		
3219		Franzensbader Moor, forvittret			
3220		Franzensbader Moor, malet			
x 3221		Moorjern	}	Item	1859
x 3222		Moorjern			
3223		Moorjern			
3224		Humussurt jernoxydul			
3225		Moor fra Rhondalen, 3 1/2 Mile nord for Kissingen med organiske Rester		Item - Junio 1860	1860
3226		Gytje fra Oslobugten		Item Januari 1860	1860
3227		Gytje fra Pipervigsbugten		Item Martie 1863	1863
3228		Gytje, raa, fra Fjordens Bred - fra Bøjarkullen med Stenbrødt		Item - Julio 1864	1864
3229		Gytje, forprepareret - Organiske Rester efter Gytjens Udrensning		Item - September 1864	1864
3230		Humussurt jernoxydul		Item - August 1865	1865
x 3231		Gytje, raa, fra Fjordens Bred		Item - Septbr. 1865	1865
x 3232		Rester af Stenbrød og Humussurt, udvulde af Gytjen fra Sandhønslyngten			
x 3233		Rester af Stenbrød, udvulde af Gytjen			
7. 3237		Chokkeriet til Aflyngelse for Sandvaskning, med Gytje i Sandhønslyngten			

Classis XVIII Balneologica

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
side 304					
3216		Franzensbader Moor, raa upprepareret		In loco ipso colle git Holst Merosobu Juni & juli 1859	1859
3217		Franzen Moor, forvittret			
3218		Franzensbader Moor, Forvittret	meget rike paa organiske rester		
3219		Franzensbader Moor, Forvittret			
3220		Franzensbader Moor, Forvittret			
3221		Franzensbader Moor, Malet	}	Item	1857
3222		Moorjern			
3223		Moorjern			
3224		Moorjern			
3225		Humussurt jernoxydul			
3226		Moor fra Rhondalen, 31/2 mile nord for Kissingen med organiske rester		Item Junio 1860	1860
3227		Gytje fra Oslobugten		Item januari 1860	1860
3228		Gytje fra Pipervigsbugten		Item martie 1863	1863

Numerus generalis	Numerus classis	Nomen	Sedes in systemate historiae naturalis	Unde acceptum	Annus, quo in museum receptum
3229		Gytje , raa, fason som den tages fra fjordens bund	Fra Bøjarkilen ved Strømstad		
3230		Gytje , prepareret			
3231		Gytje, prepareret		Item julio 1863	1863
3232		organiske rester efter gytjens udpresning			
3233		Incrustader ----- fra Karlstad		Item september 1863	1863
3234		Gytje, raa, fra fjordens bund	Fra Sandefjordsbugten		
3235		Rester av dyrsballer og mineralier, udpillede av gytjen		Item augusto 1865	1865
3236		Rester av planter, udpillede av gytjen			
3237		Birkeriis til afbenyttelse før indgnidning med gytje i Sandefjord		Item september 1965	1865

Spennende glassflaske i Holsts drogesamling. I innerste beholder finnes det perler, sannsynligvis produsert av ferskvannsmuslingen.

Index. Denne står bakerst i katalogen. Den alfabetiske listen er plantens første latinske navn. Tallkolonnen angir drogenummer i katalogen (sidetallene til venstre viser til indeksens plass i originalen)

Side 316		Angelica	826
Abelmoschus	31	Angrocum	710
Abrus	263	Anona	881
Acacia	1945	Anthemis	736
Acalypha	1472	Anthiscus	2266
Acanthus	71	Anthyllis	1792
Achillea	1504	Antiaris	2193
Acida	2390	Antirrhinum	1828
Aconitum	2292	Apotheca domestica	159
Acorus	836	Aquilegia	1218
Actaea	2298	Archangelica	815
Adenanthera	128	Arbutus	1839
Adeps	321	Archostaphylos	1839
Adiantum	2101	Areca	2038
Adipocenea	320	Argentum	3156
Agrimonia	1344	Argella	2753
Aleanna	2075	Aristolochia	853
Alchornea (Alcornoca)	1728	Armoracia	1318
Alchemilla	1746	Arnica	1485
Alcohol	2319	Arsenicum	2804
Aleurites	1732	Artanthe (Matico)	1465
Alioma	1347	Artemisia	73
Allamana	1525	Arum	18??
Allium	1254	Acerum	13??
Aloe	1032	Asclepias	14??
Aloexylon	989	Asparagus	12??
Alumen	1525	Asperula	17??
Alyxia	2026	Aspidium	20??
Althea	24	Asphallum	8??
Amanita	1528	Asphodelus	170,???
Amanita	1528	Astragalus	15??
Amarantus	117	?????	
Ambra	503	Amanta	???
		Atherosperma	??
Side 317		Atropa	??
Ammonia	1473	Aucklandia (R. costi)	??
Ammonicum	2638	Avena	??
Amygdalus	355	Averrhoa	??
Amylum	162, 2104	Axungia	??
Anacardium	1967	Attalea	??
Anacyclus	1493		
Anagallis	2044	Side 320	
Anchusa	69	Ae	
Anda	479	Aegle	2032
Andina	1984	Aeruga	
Andromeda	1848, 2308	Aesculus	1898
Andropygon (Iwaranchusa)	867	Aether	2328
Anethum	796	Aethyla	2263

B		Cassia	974, 274
Balsamum Copaiferarum	958	Carlina	771
Balsamum Myrospermi peruvianum	963	Carum	790
Balsamum myrospermi tolutani	972	Castoreum	494
Balsamum pinorum	924	Casuarina	2059
Bambolch, Bableh	1948	Catechu	2038, 1939
Bambusa (Tabelsier?)	2093	Carica papaya	1965
Barosma	1810	Carthamus	426
Barringtonia	1961	Caryophylli	675
Bassea	443	Carypha	435
Barosma (Bucco)		Carya	432
Baryta	2728	Cathartocarpi	270
Bdellium	1185	Capparis	1307
?? 679		Capraria	1832
Berberis	2445	Capsella bursa pstoris	1321
Bertholletia	396	Carissa	2028
Beryllia	2795	Cesalpinia	1806
Betonica	1784	Catha	2050
Bogonia	1405	Ceanothus	2010
Berberinum	1937	Celastrus	2049
Bellis	1774	Centaurea	1767
Bezoar	507	Cedrela	1953
Bignonia	2116	Cephaelis	1389
Biho	1545	Cana animalis	331
Bismuthum	2968	Cera vegetabilis	342
Bixa ??	2317	Cerbera	2187
bericia (Succpira??)	1811	Celtis	2061
Borago	45	Ceratonia	276
Borax	2376	Cerium	3189
Brassica	1826, 418	Ceterach	2099
Boerhavia	2042	Cetraria	133
Brayera (Koufo)	1750	Cetaceum	316
Briza	2053	Charta vegetabilis indica	
Bromum	2374	Chelidonium	1406
Bronussinetia	278	Chai	1405
Brucinum		Chenopodium	8656, 131
Bryonia	1357	Chiococca	1897
Bupleurum	47	Chironia	
Botrycium	2088	Chrysophyllum glycyphleum	1908
Boletus	2389	Cibotum	2096
Bombax	404	Cicer	109
		Cicuta	1757, 422
Side 321		Cichorum	1572
C		Circonia	2796
Costus	1862	Cinnamomum	527
Cadmium	2854	Cinchona	1579
Calendula	1776	Cissampelos pereira	1476
Calotropis	1434	Citrus	567
Calonaria	2666	Cladonia	2105
Calyfacyum	637	Clematis	1300
Camphora	552	Cnicus	1765
Canna	160	Coballum	2313
Cannabis	2274, 56	Cochlearia	1319
Canalla	633	Cocos	436
Cantharides	1229	Cocculus (Colombo)	1734, 1479, 1481
Capsicum	1308	Cocous quercus	1547
Capsula ovorum hirudinid	208	Coccionella	124
Carapa	457	Coffea	1679
Carex	1436	Colichromum	1268
Carbo	2340	Collodium	2332

Colocythidis	1088	Side 324	
Conium	2258	E	
Copal	1217	Echites	1524
Corallinus	161	Eleanum	311
Costus amarum	636	Elais	434
Consolida	67	Elaphomyces (Boletus cervinus)	1529
Convallaria	814	Elaphruim	1020
Covolvulus	1079, 859	Elaterium	1363
Conyca	1776	Elettaria	658
Cordia	2065	Eloodendron	481
Coriandrum	813	Eleusine	106
Cornu cervorum	2701	Embelia	1963
Cornus	2702	Emblica	1731
Corylus	369	Epilobium	129
Cremor medicatus	364	Epidendron	706
Creosotum	923	Equisetum	2062
Crinum	1466	Eryngium	72
Corydalis	1824	Erythrona	1570
		Erythronium	1262
Side 322		Ervum	108
Croton eluteria	1719	Erythales	1718
Croton teglum	471	Erythtoylon	1997
Crocus	2313	Eupatorium (Aya-Pana)	1780
Cucumis	1083, 448	Euphorbia	1469, 1148
Cucurbita	453	Euphorbia hypericifolia	1730
Cuscuta	2009, 1523	Euphorbia lathyris	478
Cuprum	2944	Euphorbia longana	1897
Curea?	474	Exidia clurricula juda	156
Curcuma	651	Exenascencia rafa (Bedeguar)	1549
Cuminum	794	Exostemma	1715
Cydonia	39		
Cynanchum	1429	Side 325	
Cynoglossum	43	Fagopyrum	116
Cynomorium (Fungus melitensis)	2082	Fermentoleum frumenti	2326
Cyclaminum	1474	Ferrum	2888
Cyclopia	1792	Ficus carica	277
Cyperus	857	Foeniculum	798
Cytisus	2119	Fucus	152
		Fuliga	890
D		Fumaria	1824
Dalbergia	1815	Fraxinus	
Danais	711		
Daphne	1332	Side 326	
Datura	2222	Galipea (Angustera vera)	1816
Deptrinum	170	Galla	1870
Dictamnus	1818	Galeopsis	1788
Dicypellium	547	Gardenia	1713
Digitalis	2300	Gaultheria	1850
Diptoria odorata (Toms)	851	Geum	1741
Dodopea	880	Gelatina	174
Dolichos	129	Gendarussa	1402
Doromicum	297	Gentiana	1564
Dorthenia	1432	Geniostoma	2186
Drimys	630	Genista	1790
Drosora	1520	Gladiolus communis	
Dryobalanopos	566	(Victoralis perennis)	2024, 1786
		Glechoma	1786
		Glechon Mangerona)	603
		Gluten	179

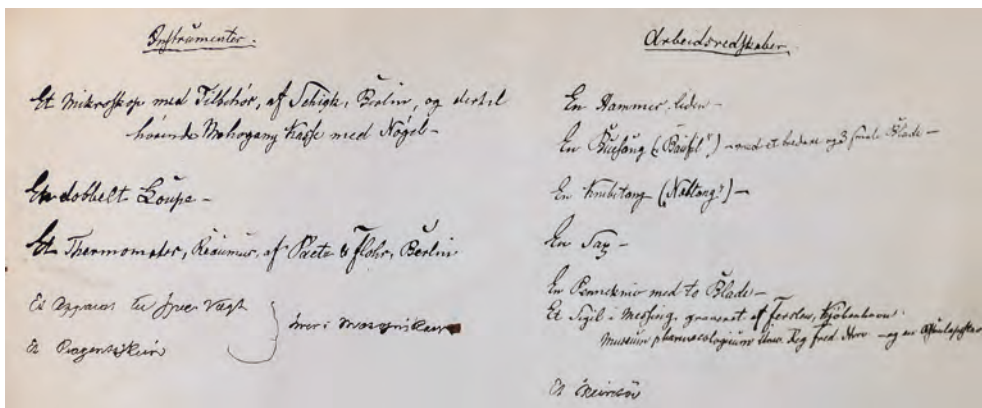
Glycerinum	314	J	
Glycyrrhiza	243	Jacaranda	2018
Globularia alypum	1214	Jasminum floribundes (Habte Zelim)	1964
Graphites	2350	Jasminum oficinale	879
Gratiola	1404	Jasmia	686
Guajacum	1130	Juglans	1842
Guano	512	Juniperus	711
Guaroma	2117	Justicia	1409
Guilandina Bonduc (Kalega, Chininum naturium)	1813	Side 329	
Guizotica	426	K	
Gutta percha	1206	Kalium	2448
Gossypium	405	Kino	1794
Gummata		Kreatininum	207
Gummi Zapoti	1216	Krameria	1929
Gummi-resina	1003		
Gypsophila	1441	L	
		Lacca	1252
Side 327		Lactuca	2264
H		Laminaria	152
Habenaria	115	Lamium	127
Homatoxylum	1809	Lapis pumicis	
Hedera		Lappa	1502
Hedesma	624	Laserpitium siler	834
Helichrysum	1775	Laserpitium latifolium	2071
Helicteres		Lawsonia	2077
Helleborus	1285	Laurus	523
Helmintholithus Echini		Lavandula	582
Hemidesmus	1432		
Hepatica	1304	Side 330	
Hordeum	75	Lecythis	397
Hubertia (Ambuvilla)	1510	Leeal	728
Humulus	1834	Ledum	2306
Hura	1470	Leysseratenella	761
Hydrargyrum	3114	Leonurus	1785
Hydorastus	2011	Ligusticum	824
Hydrocotyle	2070	Lilium	875
Hyperanthera	850	Linum	53
Hypericum	629	Liniodendron	2006
Hyraceum	505	Lithantrax	913
Hyoscyamus	2238	Lithium	2637
Hyssopus	601	Lichen	2106
		Lithospermum	427
Side 328		Lobelia	1342
I		Lolium	2309
Ichtyocolla	181	Lopa	1739
Icica	1015	Lymbrici	204
Ilex	1993	Lupinum	107
Ilicium	612	Lycoperdon	1530
Imbricaria	1959	Lycopodium	1544, 429
Imperatoria	827		
Indigo		Side 331	
Inya	1950	M	
Inula	766	Magnesia	2733
odum	2367	Malthum	306
Ipomoea	1065	Malva	35
Iridium	3190	Manganum	2797
Iris1305		Mangifera	1889, 1375
Iris1305		Manihot	163
Isonandra	1206	Manna	237

Maranta	165	Opium	2112
Mastix	1113	Orchis	111
Mate	1993	Osmazomum	206
Matico	1465	Osmium	206
Marrubium	1782	Osmunda	3191, 2060
Matricaria	732	Origanum	604
Margarita	2618	Orleana	2317
Mecca	1009	Oryza	92
Medulla	308		
Mel	220	Side 333	
Melaleuca	690	P	
Melia (Azeradarecta)	1954	Papaver	2107, 366
Melissa	621	Poonia	63
Melilotus	848	Palladium	3181
Memicylon	2052	Panax	861
Mentha	590	Paraffinum	972
Menispermum	1479	Paicina hara	1476, 1478
Merzyanthes	1573	Parietaria	1517
Meum	829	Parmelia	2106
Mercurialis	1472	Paullinia	1898
Mikania	1744	Pepsinum	209
Millepedes	1245	Persea	
Mithridatea	1907	Petroleum	913??
Molybdenium	3197	Petroselinum	804
Morinda	1717	Petiveria	1522
Moesa (Saoria)	1962	Peucedanum	1512, 835
Momordica	1368	Phalaris	398
Monarda	623	Phaseolus	110
Monesia	1908	Phloroizinum	2048
Moschus	432	Phoenix dactylifere	300
Mucuna	1376	Phaomix sagu	118
Mumia	2713	Phormium	2051
Musa	300	Phosphorus	2365
Musaenda	1712	Physalis	2250, 285
Myristica	694	Physeter	
Myxobalanus	2001	Physostigma	2206
Myrospermum	963	Phytelephas	214
Myroxylon	962	Pierarnia	1563
Myrsine (Tdatae)	196	Pigmentum indicum	1797
		Pimentaria	687
Side 332		Pimpinella	773
N		Pinus	442
Natrium	2573	Piper	1446
Nectandra (PichUrum)	564	Piptostegia	1081
Nectandra radieri (Cortex Bubocru)	1986	Pistacia	1118, 441
Nerium	2195	Pistia	2025
Niicolum	3186	Pix lithantracum	919
Nicotiana	2245	Plantago	50
Nidus avium	180	Platanus	1897
Nigella	872	Platinum	3181
Nuxia	1833	Plumbago	1519
		Plumbum	2857
O		Poa	1965
Ochrosia	2029	Podophyllum	1082
Oenanthe	787	Pogostemon (Patchouly)	625
Olea animalia	322	Polygala	1442
Olea vegetabilia	345	Polygonatum	131
Olea	348	Polygonum istorta	1922
Ononis	1380	Sidee 334	
Ophiorrhiza	1714	Polygonum hydropiper	1467

Latin Name	Number	Latin Name	Number	Latin Name	Number
<i>Capparis</i>	207, 364	<i>Cissampelos</i>	1072, 585	<i>Campinella</i>	771
<i>Caronia</i>	53				
<i>Calladium</i>	3181	<i>Chalari</i>	91	<i>Conis</i>	82
<i>Canag</i>	861	<i>Chrysanthemum</i>	2278	<i>Cyper</i>	104
<i>Carex</i>	322	<i>Cissampelos</i>	300	<i>Cyrtoloba</i>	80
<i>Cassia brava</i>	1476, 1478	<i>Cissampelos</i>	170	<i>Cylindropuntia</i>	108, 44
<i>Cassipouira</i>	151	<i>Cissampelos</i>	281		202
<i>Cassia</i>	2108	<i>Cissampelos</i>	2365	<i>Cyrtoloba</i>	99
<i>Cassia</i>	1991	<i>Cissampelos</i>	2562, 274	<i>Cylindropuntia</i>	51
		<i>Cissampelos</i>		<i>Cylindropuntia</i>	189
		<i>Cissampelos</i>		<i>Cylindropuntia</i>	3191
<i>Capparium</i>	209	<i>Cissampelos</i>	2262		
		<i>Cissampelos</i>	219	<i>Cylindropuntia</i>	59
		<i>Cissampelos</i>		<i>Cylindropuntia</i>	287
		<i>Cissampelos</i>		<i>Cylindropuntia</i>	1365
<i>Cassia</i>		<i>Cissampelos</i>	1461	<i>Cylindropuntia</i>	103
<i>Cassia</i>				<i>Cylindropuntia</i>	65
<i>Cassia</i>	808	<i>Cissampelos</i>	173	<i>Cylindropuntia</i>	102, 305
				<i>Cylindropuntia</i>	18
<i>Cassia</i>	152	<i>Cissampelos</i>	887	<i>Cylindropuntia</i>	742, 122

Polygonum ferratum	1924	Rhizophora	2064
Polypodium	2097, 283	Rheum	1090
Polyporus	1432	Rhododendron	1846
Polytricum	1543	Rhus	2310
Populus	1919	Ribes	870
Portulaca	152	Ricinus	518, 458
Potentilla	1743	Rosa	287
Potalia	2038	Rottlera	1724
Ptychotis adjowan	833	Rosmarinus	585
Pulmonaria	70	Rubus	1756
Pulsatilla	1293	Rumex	1925
Propylaminum	2665	Rubia	1576
Proteinum	169	Ruta	876
Punica	1954	S	
Pulvis insecticida	1495	Saccharum	285
Pyrola	1845	Salix	1916
Pyrolea	882	Salvia	588
Pyrothionidum	921	Sambucus	1877, 721, 286
Pterocarpus (Santalum rubrum)	1808	Sanguinaria	1410
Q		Saniola	2069
Quassia	1550	Santalum (album)	1822
Quercus	1860	Sapindus	1891
"Quina-quina"	1678	Saponaria	1439
Quivisia	1903	Sapones	3200
Side 335		Sarcostemma	2036
R		Sarracenia	2073
Radix pavena brava	1476, 1478	Sassafras	260
Reseda	2074	Satureja	602
Resina&Gummi-resina	989, 1003, 1026, 1052, 1055, 1123, 1142, 1148, 1152, 1165, 1171, 1175, 1179, 1182, 1185, 1191, 1206.	Scilla	1259
Revalenta	107	Scincus	205
Rhamnus	1257	Schoenocaudum (Sabadilla)	1281
		Scorzonera	62
		Scorpio	1244
		Sebipira, Secupera, Sucupira	1811

Side 336		TEF????	1965????
Sebum	307	Tellurium	3192
Secale	87	Terminalia	2005, 1188
Secamone		Teucrium	1787, 612
Selenium	3188	Thea	1966
Selenostemma (Arghel)	1215	Theobroma	371
Sesamum	428	Thymus	618
Setaria	105	Titanium	3193
Sericum	1250	Tilia	2037, 874
Semecarpus		Toddalia	2022
Sigerbeckis	1509	Trapa	2031
Siliqua bablach		Tricosantis	1362
Siliqua dulcis		Trifolium	1793
Siliqua hirsuta		Trigonella	22
Silybum	1768, 424	Triticum	82, 214
Simaba	1562	Tussilago	58, 358?
Simaruba	1559	Thylophora	1431
Sileritis	1789	Typha	2064
Sideroxylum	1912	Terra sigillata	2785
Sinapis	1322		
Silymbrium	1331	Side 338	
Sium	832	U	
Smilax	1412	Ulmus	1913
Soja	129	Umbra	2787
Solanum	2210, 1316	Ungula cera alcus	173
Solidago	1771	Uncomocomo	2090
Sorghum		Uranium	3184
Scrymida	1952	Urar	2184
Spartium	1812	Urticaria	1514
Spermoedia	1539		
Spherooccus	139	V	
Spigelia	2185	Vegetiana	839
Sphagnum	155	Valeriana	
Spilanthus	1491	Vanilla	706
Spirea	1755	Vaccinum	505
Spongea	2377	Vegetabilia compressa	158
Stannum	2881	Veratrum	1276
Staphis	1289	Verbasicum	46
Stereus pavenium	511	Verbena	2020
Stibium	2977	Veronica	18330
Sticta	2106	Vinca	2027
Strychnos	2157	Vincetoxinum	856
Suber	1868	Viola	1400
Succinum	891	Viscum	2072
Sumbulus		Vitex	2021
Swisternia	1951	Vitis	288
Symphytum	68		
Sulphur	2354	Side 339	
		W	
Side 337		Weimannia	2079
T		Wolframium	3196
Tabaskir (Bambusa)	2053	Wrightia	2026
Tanacetum	756	Z	
Tacamahaca	1020	Zea	91
Tanninum	1860	Zanthoxylum	2023
Tantalum	3198	Zeritoid	170
Tamarindus	265	Zibethum	50?
Tatae	1961	Zincum	2819
Taraxacum	1761	Zingiber	644
Taxus	2312	Zizyphus	298

Side 343

1 større Homøopatisk Apothek i hvid polerer kasse

1 Lomme apotek homøopat

anskaffet 1873

1 Kasse med hom. Medicamenter

Influation samling 403 inf. 31.12.75

Nye samling 134 inf. 31.12.75

Side 346

Instrumenter

Et Mikroskop med Tilbehør, af Schiøtz, Berlin, og dertil
hørende Mahogany Kasse med Nøgel

En dobbelt Loupe

Et Thermometer, Reaumur, af Paeter & Flohr, Berlin

Et apparat til Spec. Vægt

Hver i Messingskasse

En prægemaskin

Arbeidsredskaber

En Hammer, liden

En Buesaug ("Baufil") med et bredere og 3 smale Blade -

En Knibetang ("Nebtang")

En Sax

En Pennekniv med to Blade

Et Sigil i Messing, graveret af Ferslev, Kjøbenhavn:

Et "Krimsov" (?)

Universitetets eldste drogesamling i 2021

Michael 2021; 18: Supplement 27, 206–17.

I 2021 finnes fortsatt deler av den drogesamlingen professor Frederik Holst bygde opp i årene 1824–1865.

Professor Frederik Holst (1791–1871) organiserte *Museum pharmacologicum Universitatis Regiæ Friedericianæ* i 18 kategorier (1–3). Drogene som fortsatt finnes fra hans tid, er listet opp her. De er organisert i Holsts system.

Figur 1: Fra MUVs utstilling «Tørre og potente: 1800-tallets drogesamlinger» i inngangspartiet til Kristian Ottosens Hus på Blindern. (Foto: Øivind Larsen 2019)

CLASSIS I Mucilaginea

- 35 Radix malvarum, Malva borealis Wallm., M. neglecta Wallr., M. rotundifolia L., M.
vulgaris Fr., Monodelphia, Polyandria L., Malvacea Endl.
50 Semen psyllii

CLASSIS II Amylacea

- 107 Semina Lupinum alba, *Lupinus albus* L. Diadelphia Decandria L. Papilionacea Endl.
Radix Polygonati officinalis (K. Sigilli salomonis) Polygonatum officinale ALL. Hexandria
131 Monogynia L. Smilacea Endl.
Amylum radices Manihot utilissima, Manihot utilissima. Monsecia Monodelphia L.
163 Euphorbiacea. J.k Endl.
164 Panis Cassavensis. Don. Rathke.

CLASSIS V Saccharina

- 283 Radix polypodii vulgaris
284 Radix polypodii vulgaris. Polypodium vulgare. Cryptogamia filices L. Polypodiacea Endl.
297 Radix doronici pardalianches, Syngenesia, Polygamia, Superflua L., Composita Endl.
298 Fructus ziziphi jujuba. Ziziphus jujuba Lam. Pentandria, Monogynia L. Rhamnea Endl.

CLASSIS VI Oleosa

- Semina cichorii intybii, Cichorum Intybus L. Syngenesia, Polygamia aequalis. Compositae
422 Endl.
Nuces carya oliviformis. (Nuces Pecan) Carya oliviformis Nutt. Monoecia Polyandria L.
432 Juglandea Endl.
451 a Cucurbita pepa L, Monoecia Monodelphia L., Cucurbitacea Endl.
Semen cucurbitae citrullidis, Cucurbita citrullidis, Monogynia, Superflua L.,
456 Cucurbitacea Endl. Erlander quinq. Tøien, 1862
Semen curcudis purgantis, (semen ricini majoris), diverse utydelig. India orientali Don.
474 Min. Alg & Col, Fr, 1860
518 Petala rosa centifolia. Icicandria Polygymia L. Rosacea. Endl.
519 Petala Rosa damascena
524 Folia lauri nobilis
525 Fructus Lauri nobilis
527 Folium Cinnamomi aromatici
529 Folium Cinnamomi Zeylanici (Ex. Horto botanico U.R.F.Tøien)
530 Folium Cinnamomi zeylanici. (Ex herbaria Blyttii) (Ex insula St. Cruce apportatem)
Cortex cinnamomi zeylanici. Cinnamomum zeylanicum Nees. Enneandria Monogynia L.
533 Lauracea Endl. Dc.
Cortex cinnamomi zeylanici. Var. Cassia. (Cassia lignea). Cinnamomum zeylanicum var.
536 Cassia Nees. Enneandria Monogynia L. Lauracea Endl.
538 b Cortex cinnamomi javanensis (C. Sintori) Don Dittrich. 1864
Cortex cinnamomi Culilawan. Cinnamomum Culilawan. Nees. Enneandria Monogynia L.
541 Laurineo. Endl.
Pericarpia cum fructibus immaturus et pedunculis Cinnamomum zeylanicia & aromatica
545 (Flores Cinnamomi, Clavelli Cinnamomi)
548 Cortex dicypellii caryophyllati. (Cassia caryophyllata)
Cortex dicypellii caryophyllati (Cassia caryophyllata) Dicypellium caryophyllatum Nees.
549 Enneandria monogynia L. Lauracea Endl.
Folia agatophyllii aromatici (Ravensara) Agatophyllum aromaticum. Dodecandr,
550 monogyn, L. Lauraceae Endl. Insula Reunion 1860
Folia agatophyllii aromatici (Ravensara.)Laurinea Endl. Don-Min. de IÁlg. & des Col. Fr.
551 1860.

- 561 Radix Sassafras officinalis.
Cortex ligni nedricis sassafras officinalis. Sassafras officinalis Nees. Enneandria
- 562 Monogynia L. Lauracea (Laurinea)
Lignum sassafras parthenoxylon. Sassafras Parthenoxylon Nees, Enneandria monogynia
L. Lauracea Endl.
- 563 Flores Citri aurantii.(Flores Napta)
Cortex fructuum Citri media exterior. Citrus mediae. Polyadelphia Icosandria.
- 579 Aurantiaea Endl.
- 590 Herba flores Mentha crispa. Mentha crispa. Didynamia gymnospermia L. Labiatae Endl.
Herba florens Hyssopi officinalis. Hyssopus officinalis L. Didynamia Gymnospermia L.
Labiata. Endl. Oc.
- 601 Herba Saturejo hortensis, Satureja hortensis, Didynamia Gymnospermia, Labiata Endl.
Herba gleconis spathulati, Glechon spathulata Benth. (Mangerona de Campo) Labiata
Endl. Don. Th. Martius 1860
- 603 Herba (Spico) Origani cretici, Origanum creticum L. Didynamia Gymnospermia L.
Labiataeae Endl.
- 606 Herba (Spico) Origani cretici. Origanum majorana L. , Didynamia Gymnospermia L.
Labiataeae Endl.
- 610 Herba teucrii scordii. Teucrium scordium. L. Didynamia Gymnospermia L. Labiatea Endl.
- 612 Herba teucrii scordii. Teucrium scordium. Didynamia Gymnospermia L. Labiateae Endl.
Herba Teucrii chamaedrys, Teucrium chamaedrys L, Didynamia Gymnospermia, Labiata
Endl.
- 614 Herba Thymi vulgaris, Thymus vulgaris L., Didynamia Gymnospermia, Labiata Endl.
- 615 Herba thymi serpylli, Thymus serpyllum, Didynamia Gymnospermia, Labiata Endl.
- 618 Herba Pogostemonis Patchouly, Pogostemon Patchouly, Pellet., Didynamia
Gymnospermia L. Labiateae Endl. , Gehe & co, 1860
- 625 a Herba pogostemonis Patchouly, Gehe & co 1860
Flores Hypericii perforati. Hypericum perforatum L. Polyadelphia Polyandria L.
Hyperisineae Endl.
- 629 Costus amarus (Cortex Canella alba Auotb? Stumpf e Berg?. (Vide etienne Guibourg) Don
Oudemans 1858
Cortex Drimydis Winterii (C. winteranus) Drimys Winteri Forst. Polyandria Tetragynia L
Magnoliacea Endl. Oc.
- 640 Radix Zingiberi officinalis, Zingiber jasminiense) Don. K.Martius 1860
- 649 Pulvis radices curcuma longa
- 653 Radix curcuma rotund. Don. Tael 1861
- 657 Fructus Elettaria cardamomi (Cardamomum majus)
Fructus pimenta aromatica, Pimenta aromatica, Icosandria Monogynia L. Myrtacea
Endl.
- 688 Arillus Seminum myrtillicis moschata (macis)
- 699 Arillus fructus myristica moschati, (flores maciglis)
Flores artemisia vahliana. Artemisia vahliana. Syngenesia Polygamia Superflor. L.
Composita Endl. Ac.
- 700 Flores achillea Ptarmica, Achillea ptarmica L. Syngenesia, Polygamia Superflor,
Composita Endl.
- 748 Radix carlina acaulis, Carlina acaulis L., Syngenesia, Polygamia aequalis L., Composita
Endl.
- 771 Radix carlina acaulis, Carlina acaulis L., Syngenesia, Polygamia aequalis L., Composita
Endl.
- 772 Fructus Oenanthes Phellandrii, Oenanthe Phellandrium, Pentandria, Digynia L.,
Umbelliferae Endl.
- 788

- 822 Radix sumbuli
826 Fructus ligustici levistici
Radix Imperatoria afratii ostruthii. Imperatoria ostruthium. Pentandria. Digynia L.
827 Umbellifera Endl.
830 Radix mei
Fructus athramanta cretensis (semina dauci cretici.) Athramantha cretensis. Pentandria
831 Digynia L. Umbellifera Endl. Dc.
832 Radix sii ninsi, Sium ninsi. Thunb. Pentandria Digynia L., Umbellifera Endl.
Fructus Laserpitii Sileris (semina sesseleos) Laserpitium Siler L. Pentandria Digynia L.,
834 Umbellifera Endl.
843 Radix valeriana Phu
857 Radix cyperi longi. Cyperus longus L. Triandria monogynia L. Cyperacea Endl.
858 Radix cyperi rotundi. Cyperus rotundus L. Triandria Monogynia L. Cyperacea Endl.
Radix convolularum (Lignum Rhodium) Convolvulus scoparius) Convolvulus floridus L.
859 Pentandria monogynia L. Convolvulacea Endl.
860 Radix convolularum
861 Radix panacis ginseng, Panax ginseng, Araliacea, Squite 1856
Herba chenopodii ambrosioides, Chenopodium ambrosioides L., Pentandria Digynia L.
865 Chenopodea Endl. Xc.
866 a Herba chenopodii ambrosioides
Radix andropoginis Iwarancusae, Andropogon Iwarancusa (Anatherum muricatum Pal)
867 Polygamia, Monocia L. Gramina endl. E. reunion, Don. Min. Alg. Obl, fr. 1860
Radix Iwarancusae (R. vetivera) Andropogon Iwarancusa Blan?, (A natherum
868 murisatum PalB. Polygamia Monoecia L., Graminea Endl. ? Aloir
870 Herba ribis nigri. Ribes nigrum. Pentandria monogynia L. Ribesiacea Endl xc.

CLASSIS VII Resinosa

- 930 Resina Pinorum nativa (Resina communis)
935 Colophonium
937 Colophonium album Don. Gehe & ci 1860
943 Turiones Pini sylvestris
945 Lana pini sylvestris (Skoonlb.)
950 Semina Pini abietis. (Alminnelig gran) E regione Göttingen 1860
954 Squamae Strobuli pini pineae, Don. Hamberg 1862
987 Folia cassiarum parva
Lignum aloexyli Agallochi. (L. Aloes f. Paradisi) Aloexylum Agallochum, Lour. Decandria
989 Monogynia L. Papillionacea Endl.
Gummi-resina Icica icicariba (gi elemi) *Icica icicariba. Octandra, Monogynia L.,,*
1016 *Burseracea Endl.*
1020 a Tacamahaca
Radix Ipomoea Turpethi, (R. Turpethi) Ipomoea turpethum R. Br. (Convolvulus turpethum
1077 L.) Pentandria monogynia L.Ex. India orientalis. Don. Minist. LebAlg.& des col K, 1860
1078 Radix Ipomoea Turpethi, Ex. India orientali, Don. Minist.del Alg.&des Col. Fr. 1860
1080 Radix convolvuli mecholan L.
1092 Rhizoma Rhei moscovitici, Don. Jobst 1860
1109 Radix rhei Rhapontici mundata
Gummi Resina Cistorum, (Ladanum in tortis) Cistus creticus L., C. ladiner L., C. ledon
1126 Lam. Polyandria Monogynia L.; Cictinea Endl
1133 Cortex ligni guajaci officinalis
1141 Resina Pseudo-Guajaci. Don. Gehe 1862
Lacca coerulea (L. musica) Lecanora tartarea Ach. Cryptogamia, Lichenes L., Rosella
1152 tinctoria Ach. Cryptogamia alga Hymenhalium Endl.
1159 Lacca in tabulis media.
1174 Gummi-resina Dorema ammoniaci aceto depuratum

- 1177 Gummi-resina Galbani officinalis in mastis.
 1181 Gummi-resina Ferula opoponax
 1184 Gummi-resina ferula-persica in fortis (Sagepenum)
 1187 Gummi-Resina Bdellium
 Cortex terminalia mauritania. (Bonjoin fauve) Terminalia mauretania. Decandria
 Monogynia. Combretacea. Endl. Ep. Insula Reunion. Don. Min. l' Alg et Col.fr. 1860
 1188 Depurativum.
 Cortex terminalia mauretania, (Fauw Benjoin), Don. Min. l' Alg et Col.fr. 1860
 1189 Depurativum .
 1194 Resina elastica lageniformis. Lagens quinque vario magnitudinis, Gehe rb. 1860
 1196 Resina elastica tabulata, Tabula lecem vario crasitier, GEHE 1860
 1198 Resina elastica foliata. Gehe 1858
 1206 Gutta percha cruda.
 Radix secamones emetica, (Specu du Pais) Secamone emetica R. Br. Pentandria Digynia
 1216 b L., Asclepiadea Endl. Don. Min. Alg. & Col Fr. 1862
 1220 Copal africanum, Lippmann&Geoffchen 1857
 1225 Copal occidentale
- CLASSIS VIII Acria**
- 1245 Millepedes Armadillo officinarum Braim Crustacea. Hopoda
 1249 Millepedes, Mytus plurium Speciorum, Armadillo & armadillii
 1251 Sericum crudum (Follicum, Bombycis (Saturnia, Don Hamberg (Bombyx)
 1254 Bulbi alii sativi. Allium sativum L. Hexandria Monogynia L. Liliacea Endl.
 1258 Bulbi (Radicula) alii victorialis- Allium victorale L. Hexandria Monogynia L. Liliacea Endl.
 Radix (bulbus) asphodeli ramosi (R. A. albis. Veri.) Asphodelus ramosus. Hexandria
 1263 Monogynia L. Liliacea Endl.
 1264 Radix asparagi officinalis. Asparagus officinalis L. Hexandria Monogynia L. Liliacea Endl.
 Semina schoenocaulorum. (S.sabadilla) Schoenocaulon officinale a.fr.
 1282 Caricifolium.Hepandria Trigynia.L. Melanthacea, Endl.
 1285 Radix hellebori nigri, Helleborus niger. Polyandria. Polygynia L. Ranunculacea Endl. Cx.
 Semina delphinii staphidis agria. Delphinium staphis agria L. Polyandria Trigynia L.
 1290 Ranunculacea Endl.
 Herba pulsatilla pratensis. Pulsatilla pratensis Willd. Polyandria Trigynia L. Ranunculacea
 1294 Endl. Xc.
 Flores aquilegia vulgaris. Aquilegia vulgaris L. Polyandria Pentagynia L. Ranunculacea
 1298 Endl.
 Semina aquilegia vulgaris. Aquilegia vulgaris. L. Polyandria Pentagynia L. Ranunculacea
 1299 Endl.
 Ramuli & folia Clematidis mauretaniae (Liane arabique) Clematis mauretania Lam.,
 1300 Polyandria Polygynia L., Ranunculacea Endl., E. Reunion, Don. Min. Alg Col. Fr. 1860.
 Herba florens clematidis erecta (H. flamula jovis cum floribus). Clematis erecta L.
 1302 Polyandria polygynia L. Ranunculacea Endl.
 1318 Radix armoracia sativa. Armoracia sativa. Tetradyndamia Siliquose L. Crucifera Endl.
 1319 Herba florens Cochlearia officinalis. Tetradyndamia Siliquose L. Crucifera Endl. Abr.
 Cortex daphnes mezerei. Daphne mezereum L. Octandria Monogynia L. Daphnoides
 1332 Endl.
 Folia asari europaei. Asarum europaeum L. Dodecandria Monogynia L. Aristolochiea
 1340 Endl.
 1413 Radix smilacum
 1417 Radix smilacum ex Honduras
 1417 Radix sarsaparillae , S.H. longa, Gehe 1865

CLASSIS IX Amara & adstringentia

- 1545 Fel bovinum inspissatum
1548 Cocci Hicis fabr. (Anfecta. Hemiptera.C. quercus coccifera Grana chermes)
1551 Cortex quassia amara. (C.q. furmamensis)
1552 Cortex ligni quassia amara
1553 Lignum Quassia amara rafum
Lignum quassia excelsa(L. quassia jamaicensis, ex Insula Martinique. Don. Min. de l'Alg a
1555 d. Col. fr. 1860)
1556 Folia Quassia exelcior
1558 b Quassia bæger, til koldt infus, Don. Maschmann, Febr. 1880
Cortex radices Simaruba officinalis .Simaruba officinalis DC. (Simaruba guajanensis Rich.)
1559 (Quassia simaruba L.) Decandria. Monogynia L. Simariubacea. Endl. Dc.
1560 Cortex radices Simaruba officinalis, E. guyana, Don. Min.. D' Alg & Col Fr.
1568 b Radix gentiana purpurea, (Radix norvegica) dr. Hvoslev 15.3.1886
Herba florens Erythraea Centaurii. Erythraea centaurium. Pers. Pentandria. Monogynia
1570 L. Gentianae Endl.
1571 a Herba florens erythraea centaurii
1575 Extractum Foliorum Menyanthis Ph.Norv. Bj.
1576 Radix rubia tinctorum, Rubia tinctorum L. Tetradyndammia. Monogynia L. Rubiaceae Endl.
1577 Radix rubia tinctorium
1588 Cortex cinchona, Huamalis, Efusco rubens, Tubulatus
1589 Cortex cinchona. Huamalis. Korruculus, fuscus, cinnamomens. velde offisax
1590 Cortex cinchona . Huamalis Tenuiter Hebulatus
1591 Cortex cinchona. Inanocco. Subtiliofurnus. Electus.
1592 Cortex cinchona, Huanuco Ordinarius
1593 Cortex cinchina, Huanuco. Subtilis, Lichenibus obtectuus
1594 Cortex cinchona. Huanuco. Naturalis.
1595 Cortex cinchona. Huanuco. Cinereus Crassa tubulatus
1596 Cortex cinchona, Tenn. Huanucoideus
1598 Cortex cinchona. Lapa Valde naturalis fisuti subtilis
Cortex Cinchona Le Gapa (Subtilis. Obtusus) Cinchona condaminea, C. scrobiculata, C.
1600 purpurea, Humb & Bnpl., N.o. Esenbl.
1603 Cortex cinchona. Pseudo-Gapa.
1604 a Cortex cinchona, Tenn. Jaen.
1604 b Cortex cinchona. Ov. Laxa
Cortex Cinchona. Regiu. Cum cortice exterior. Polius Huanocco orassus regio verde
1605 quinali
1606 Cortex cinchona Regius. Cum cortice egerion
1613 b Cortex cinchona Calisaya obtectus el. Abtectus, Hasche & Waage 1857
1615 Cortex cinchona flavus
1618 Cortex cinchona. Flavus. Durus.
1619 a Coretex Cinchona. Flavus-ligneus-fibrosus.
1622 Cortex cinchona Pitaya Spurius. Don. Kaufmann Berlinensis
1623 Cort. China americana. Cort. Pitaya valde linnilis
1626 Cortex Carthaginensis
1627 Cortex Cinchona carthageniensis
1628 Cortex cinchona carthageniensis (Bogota). Don. Hasche&Wage. 1857.
1629 Cortex cinchona Carthageniensis spurius. Don.Kaufmann Berliniensis.
1632 Cortex Cinchona Ruber Optimus
1633 Cortex Cinchona ruber. Qualis anno 1845 - Hamburgi venalis
1634 Cortex cinchona ruber. Don. Vrytag - Zynen 1858
Cortex cinchona rubigenosus. Agnota origin. Corticem in germania notum facit Bergen
1636 1829

- 1637 Cortex Cinchona. Alcornoccoideus.
- 1638 Cortex caribous
- 1639 Cortex cinchona palchi
- 1640 Cortex cinchona Nov. ord.
- 1641 Cortex cinchona Rubigenosus.
- 1653 1 Drachme Chinin sulphuric
- 1654 1 Drachme Chinin sulphuris neutr.
- 1659 1 Drachme Chinini phosphorici
- 1660 1 Drachme Chinin arsenicici
- 1663 1 Drachme Chinin citricum
- 1665 1 Drachme Chinin tartaric
- 1669 1 Drachme Chinin ferrohydrocyan
- 1674 1 Drachme Chinin sulphur. Pur.
- 1676 1 Drachme Chinidin nitricum
- Stipites folia psatura borbonica. Pfatura borbonica- Hexandria monogynia L. Rubiaceae
Endl. Ex Insula Reunion.
- 1678 a Quinoa Guina, Rubiaceae Varie cinchone specises. Varie exostemnis specia
- 1678 b Extractum Corticis Cinchona regii, Ph.Norv. Bj eller Bi
- 1679 Folia coffeae arabicae, E. Brasilia, Don. Dittrich, 1864
- 1682 Semina Coffea arabica. Moccana
- 1685 a Semina Coffea arabica, Javana (Flava)
- 1700 Semen coffeae arabicae Quton
- Herba Mussaenda arcuata (Lingia) Mussaenda acruata, pentandra, monogyn. L.
- 1712 Rubiaceae
- Fructus gardenia florida. Gardenia florida L. Pentandr. Monogyn. L. Rubiaceae Endl. E
China
- 1713 Radix Ophiorrhiza mungo, Ophiorrhiza mungos L., Pentandria, Monogynia L., Rubiaceae
Endl.
- 1714 Stipites, folia& flores Exostematis floribundi. China Reton. C marineum. Exostemma
floribundum. E. Indiaoriental
- 1715 Stipites Morinda umbellata, Morinda umbellata, Pentandria, Monogynia L. Rubiaceae
Endl. Don. Martius 1860
- 1717 Herba asperula odorata, (H. matrisylva) Asperula odorata L. Tetrandria Monogynia L.
Rubiaceae. Endl.
- 1718 a Cortex crotonis eluteria
- 1719 Cortex crotonis Pseudochina. (Corte. Copaleti. C copalele). Croron pseudochina Sohl.
- 1723 Monocsia monodeop L Euphorbiaceae Endl. Don. Vrytag & Zigner 1858
- Cortex alchornea latifolia (C. Iacornocco). Alchornea latifolia L. Dioecia, Monodelphia L.
Euphorbiaceae, Endl.
- 1728 E. India orientalis. Herba euphorbia hyperbifolia. Euphorbia hyperbifolia L. Dodecandria,
Polygynia L. Euphorbiaceae Endl.
- 1730 Cortex aleuritis triloba, (Bancoule) Aleurites triloba Forst. Euphorbiaceae Endl. E. reunion,
Don. Min. Alg. & Col. Fr. 1862 Vis Adstringens.
- 1732 Cortex aleuritis triloba (Busceoule) E. Reunion
- 1733 Radix cocculi rufescentis. (Abutua, Abuta, Buta) Cocculus Rufescens. Dioecia,
Dodecandria L. Menispermaceae Endl. Don. Gehe, 1859
- 1738 a Stipites cocculi cordifolii (gulancha) 1864 Don Dittrich
- 1738 b Herba Potentilla anserina L. Potentilla anserina L. Icosandria Polygynia L. Rosacea Endl.
- 1745 Herba alchemilla vulgaris, Alchemilla vulgaris L. Tetrandria, Monogynia L. Rosasea. Endl.
- 1746 Herba Agrimonia eupatoria. Agrimonia eupatoria L. Dodecandria Digynia L. Rosasea
Endl.
- 1748 Kousoo, Brayera anthelmintica
- 1752 Radix Spirea Ulmaria. Spirea ulmaria L., Icosandria Pentagynia L. , Rosacea Endl.
- 1754 Herba spirea Filipendula Spirea filipendula L. Icosandria. Pentagynia L. Rosacea. Endl. Kc.
- 1755

- 1758 Radix Cichorii Intybi concisa, Cichorum Intybus L., Syngenesia, Polygamia æqualis L.,
Composita Endl.
- 1760 Herba cichori sylvestris.
Herba florens Cnici benedicti, Cnicus benedictus Gaertn. Syngenesia, Polygamia
1765 Frustranea L. Composita, Endl. Dc.
Herba centaurea caleitropa, Centaurea caleitropa L. Syngenesia Polygamia Frustranea
1767 L. Composita Endl. 1860
Inflorentia silybi mariani. Silybum marianum Gaertn. Syngenesia Polygamia aequalis L.
1768 Compositae Endl
Semina silybi mariani (S. cardii mariani) Silybum marianum Gaertn. Syngenesia
1769 Polygamia aequal L. Composita Endl.
Herba florens solidaginis virgaurea (H. consolidata saracenicis) Solidago virgaurea L.
1770 Syngenesia, Polygamia, Superflua L. Composita Endl.
Herba florens Solidaginis virgaurea, (H. consolidata faracenicis?) Solidago virgaurea L.
1771 Syngenesia, Polygamia Superflua. Composita Endl.
Herba flores Conyza squarrosa, Conyza squarrosa L. Syngenesia Polygamia superflua L.,
1773 Composita Endl.
Flores bellidis perennis, Bellis perennis L. Syngenesia Polygamia Superflua, Composita
1774 Endl.
Flores Calendula officinalis. Calendula officinalis L. Syngenesia Polygamia necersaria L.,
1776 Composita, Endl.
1779 Radix behen f. Been
1779 Serratula Behen d. Selene inflata sne. Statin Lemonium.
Rami & folia eupatorii ayapana. Eupatorium aquapana. Syngenesia Polygamia aequalis
1780 Composita Endl. E. Martinica
Stipites, folia & flores Elephantopi meritii grah (Sucuaya), Synngesia Polygynia L.
1781 b Composita Endl.
Herba marrubii vulgaris, (H. marrubi albi), Marrubium vulgare L., Didynamia
1782 b Gymnospermia L. Labiata Endl.
Herba Marrubii vulgaris, Marrubium vulgare L. Didynamia, Gymnospermia L. Labiata
1782 a Endl.
1783 Herba marrubii vulgaris
Herba Betonica officinalis, Betonica officinalis L. Didynamia Gymnospermia L. Labiata,
1784 Endl.
Herba leonuri lanati. (Hb. Ballata lanata) Leonorus lanatus L. Didynamia, Gymnospermia
1785 L. Labiata Endl.
Herba Glechomatis hederacei (H. Hedera terrestris) Glechoma hederacea L. Didynamia,
1786 Gymnospermia L. Labiata Endl.
Herba florens Teucree Mari. Teuc rium marum L. Didynamia Gymnospermia L. Labiata
1787 Endl.
Herba Galeopidis ochroleuca (H. galeopidis grandiflora) Galeopsis ochroleuca Lam
1788 Didyn. Gymnosp. Labiata Endl.
Herba sideritis scordioides (H. S.hirsuta) Sideritis scordioides var. Hirsuta. Didynamia.
1789 Gymnospermia L. Labiata. Endl.
Herba florens genista tinctoria. Genista tinctoria L. Diadelphia Decandria L. Papilionacea
1790 a Endl. Cc.
Herba florens Genista tinctoria. Genista tinctoria L. Diadelphia. Decandria L.
1790 b Papilionacea Endl.
1791 Herba florens Genista tinctoria
Folia anthyllidis vulneraria, Anthyllis vulneraria L. Diadelphia decandria L. Papilionacea
1792 a Endl. Reunion 1860
1792 b Folia Cyclopia genistoides Wint. (Thea mollis) Papilionacea, endl. Don. Dithrich 1864

- 1793 Flores Trifolii repentis, ((Fl. Trifolii albi) Trifolium repens L., Diadelphia Decandris L., Papilionacea Endl.
- 1794 Succus drepanocarpi senegalensis, (KinoVerum, S. africanum) Drepanocarpus senegalensis L. Nees, Diadelphia Decandria.L. Papilionacea Endl.
- 1795 Kino verum
- 1806 Rasura Caesalpinacea braciensis (Lignum Fernambucua) Caesalpinia brasiliensis L. Deodecandria Monogynia L., Caesalpinacea Endl.
- 1807 Rasura Ligni Caesalpinia braciensis (R. ligni fernambuci)
- 1808 d Lignum Ptericarpi santalini Rasum
- 1808 a Fructus caesalpinia coriaria (Dividium in libidiribi?) Caesalpinia coriaria Willd. Decandria Monogynia L., Papilionacea Endl.
- 1808 c Lignum Pterocarpi santalini (L. santali rubrum) Pterocarpus santalinus L. Diadelphia, Decandria L. Papilionacea Endl.
- 1810 Rasura Ligni Hematoxyli campechiani
- 1811 b Cortex Bowdichia majoris, (C. subipira, C. sebipura) Don. Dithrich 1864.
- 1812 Flores Spartii Scoparii, Spartum Scoparium L. Monadelphia, Decandria L. Papilionacea Endl.
- 1813 Semen Guilandinae Bonduc f. Bonda, (Kaleiga f. Crinum nativum e) Guilandina Bonduc L., G. bonducella, Decandria Monogynia L., Papilionacea Endl. E.Calcutta, Don. Van Ernts & Dyck,1858
- 1815 a Capsula fructus guilandina bonduc F. Bonducella. E. Madeira. Don. Blytt 1859
- 1816 Cortex Galipea officinalis, Galipea officinalis Hanc. Pentandria. Monogynia L. Pentandria, Monogynia L. Diosmea Endl.
- 1817 Cortex Galipea officinalis (C. Angustura verd.)
- 1821 Folia Diosme longa (Foli Buceo) Diosma serratifolia, Empleurum serrulatum, Pentandria, Monogynia L.
- 1822 c Lignum Santali albi. Santalum album L., Triandria, Monogynia L., Santalacea Endl.
- 1823 Herba fumaria officinalis, Fumaria officinalis L. Diadelphia Hexandria L. Papaveracea Endl.
- 1824 Herba Fumaria officinalis, Fumaria officinalis L. Diadelphia Hepandria L. Papaveracea Endl.
- 1825 Radix sanguinaria canadensis, Sanguinaria canadensis L, Polyandria Monogynia L., Papaveracea Endl. Don. Hofche & Wage 1860
- 1829 b Folia paraguensis, Illicina
- 1829 Herba florens Antirrhii linaria, (herba Linaria)
- 1830 Herba veronica officinalis, Veronica officinalis L. Diandria Monogynia L., Schrophulariaceae Endl.
- 1831 Herba veronica officinalis, Veronica officinalis L. Diandria Monogynia L., Schrophulariaceae Endl.
- 1832 Folia capraria biflora (Thea antillarum) Capraria biflora, Didyn. Angiosperm. L. Schrophulariaceae Endl. E. Martinique 1860
- 1844 a Herba pyrola umbellata, Pyrola Umbellata L., Decandria Monogynia L., Ericacea, Endl.
- 1844 b Folia pyrola umbellata, Pyrola umbellata L., Chimophila umbellata Pursch, Decandria, Monogynia L., Ericacea Endl.
- 1845 Herba pyrola rotundifolia, Pyrola rotundifolia L., Decandria, Monogynia L., Ericacea Endl.
- 1847 Herba Rhododendri ferruginei, Rhododendron ferrugineum L. Decandria Monogynia L., Ericacea Endl.
- 1848 Herba Rhododendri chrysanthi, Rhododendrum chrysanthum L., Decandria, Monogynia L., Ericacea Endl.
- 1849 Stipites & folia Rhododendri Chrysanthi.
- 1850 Folia gaultheria procumbentis ((Patridge Berry & Pipissina hintoppen) Gaultheria procumbens Decandria Monogynia L. Ericacea Endl. Don. Toil 1868
- 1856 Fructus juglandis alba

- 1857 Fructus juglandis regia Var alb.
- 1858 Fructus juglandi
- 1864 folia & fructus quercus
- 1865 Ramuli, folia & fructus immaturi Quercus roburis
- 1867 Quercus robus L. Quercus sessiliflora Sm.
- 1869 Cortex quercus suberis. Quercus Suber.
- 1871 Galla norvegica cum folia & fructibus. E. Villa Skjøien Maschmann, Don.Cappelen 1860
- 1873 Galla abrussensus
- 1878 Galla hungarica don. Kauffmann 1859
- 1881 Galla Basfora, Don. Martius 1857
- 1882 Galla chinensis Don Lippmann & Geffersen? 1857
- Galla pistacina therebinthinae (Carobe de guidea) Pistacia therebinthus, Dioesia
- 1887 Pentandra L. Anacardiacea Endl.
- Cortex magnifera indica, Magnifera indica L., Pentandra, Monigyna L., Anacardiacea
- 1889 Endl. E. Reunion Don min del Alg. col. fr. 1862
- Fructus sapindia saponaria saponaria, u.1892 (Nucula saponaria) Sapindus saponaria L.
- 1891 Octandria Trygynia L, Sapindacea End. 92 Don. Hamborg 1860, 91 Don Kauffmann 1859
- Cortex Aesculi hippocastanei. Aesculus hippocastanum L. Heptandria Monogyna,
- 1893 Sapindacea, Endl.
- 1894 Cortex Aesculi hippocastani
- 1896 Fructus Aesculi hippocastani
- Pasta seminum Paullinia sorbilis. Guarana). Paullinia sorbilis L. Octandria Trigynia L.,
- 1898 Sapindacea Endl. Don. Dorvault Paris. 1857
- Cortex Paullinia pinnata, (Tinnbø. Tunbo Sipa)Paullinia pinnata L., Octandra, Trigynia L.,
- 1902 Sapindacea Endl. Don. Gehe & co 1859
- 1903 Cortex Melia azedarach (Lilas) Decandria, monogynia L., Meliaceae Endl. Reunion.
- Cortex melia azedarach (Arbre Arbre) Melia azedarach L., Decandria, Monogynia L,
- 1905 Meliaceae Endl. Ex Insula Martinique
- Cortex carapa guyanensis, Carapa guianensis Aubl.. Decandria Monogynia, L.,
- 1906 Meliaceae Endl. E. Guyana 1860
- Cortex Mithridatea tamburissa (Bois de Bombarde) Mitridatea tamburissa) Ambora
- 1907 tamburissa) Monecia, Mononiacea Reunion 1860
- Cortex Chrysophylli glycyphloei (Cortex monesia) Chrysophyllum glycyphloeum Casar.
- 1908 Pentandria, Monogynia L., Sapotacea Endl. Don. Dorvault 1857.
- 1909 Cortex chrysophylli Glycyphloei (C. guaranham, Busa, Monoecia, Don. Gehe 1859
- 1910 Cortex Chrysophylli Glycyphloei (C. monesia) Don. Kauffmann 1860
- Cortex Sideroxyli borbonici (Bois de fer) Sideroxylon borbonicum, Pentandria,
- 1912 Monogynia L., Sapotacea Endl. Ex Insula Reunion 1860, In
- Cortex sideroxyli borboric. Sideroxylon borbonicum, Pentandria, Monogynia L.,
- 1912 Sapotaceae Endl. Don Min. D' Alg & Col Fr. 1860 In? Syphilide
- 1917 Cortex Salicis fragilis
- 1918 Cortex Salicis laureola (C.S. pentandre)
- 1919 Gemma Populi nigra, Populus nigra L. Diocia, Octandria L., Salisaceae Endl.
- 1922 Radix Polygoni bistorta, Polygonum bistorta L, Octandria Trigynia L, Polygonea Endl.
- 1923 Radix Polygoni bistorta, Polygonum bistorta L, Octandria Trigynia L, Polygonea Endl.
- Folia Polygoni serrati, (Persicaire), Polygonum serratum L., Polygonacea Endl. Ex Insula
- 1924 a Reunion, Don min alg,& col. Fr. 1860
- 1926 Radix Rumicum
- 1927 Herba florens Polygala amara, Polygala amara L., Diadelphia Octandra L., Polygalea Endl.
- Herba polygala amara, genuine, Polygala amara L., Norsk genuina, Diadelphia, octandra,
- 1928 L. Polygala Endl.
- 1929 Radix Krameria ixina, R. Ratanhia. Granada, Ratanhia savanilla).
- Radix Krameria triandra, Krameria triandra Ruiz. Tetrandria Monogynia L., Polygalea
- 1929 Endl.

- 1930 Radix Krameria triandra, R. Ratanhia brasiliensis. Gehe 1865
- 1931 a Rad. Krameria Ixine, Etikett fra Squire, Oxford street.
Radix Krameria Spino (R.Ratanhia Novo Granada) Ratanhia de Savanilla) Kremaria Agina
L. Don. Kauffmann 1859
- 1932 Radix Ratanhia Novo granada (Ratanhia de savanilla) Krameria iperia L. , Don.
1932 a Kauffmann 1858
- 1936 b Cortex Nectandra rodiei, Cort. Beherin
- 1939 Catechu
- 1940 Catechu E tabenna aristalamis. 1859
- 1941 Catechu Pegu, Butea frondola quib., Acacia Catechu Willd. Pereira.
- 1943 Catechu citrinus, Don Gehe &co ca 1860
- 1944 Extractum acacia catechu e cal.
Extractum acacia catechu. Acacia catechu Willd. Monadelphia, Polyandra L., Mimosea
1945 a Endl.
- 1948 Fructus acacianum (Bablock) Acacia aracica, A. vera Willd. Ee xe.
Cortex Inga Cochliocarpos, (C. adstringens brasiliensis) Inga cochliocarpos Mart..
Monadelphia, Polyandria L., Mimosea Endl.
- 1950 Cortex Swietenia mahagoni, Swietenia mahagoni L., Decandria, mongonia L., Cedrelacea
1951 a Endl.
- 1951 b Extractum Umaria gambia(ambis in tabula, Cedralacea, Endl. Don. Dittrich 1864.
Cortex Cedrela febrifuga (Cortex furnus) Pentandria Monogynia L., E. Java, Don Dittrich
1953 b 1864
- 1954 Flores Punica granati
- 1957 Cortex Punica Granati
- 1958 Cortex fructus Punica Granati
Cortex imbricaria maxima (bois de natte) Imbricaria maxima, Myrtacea Endl. Reunion,
1959 Don. Min del'Alge col fr. 1862
Fructus barringtoniae acutangilae, Icosandria Monogynia L., Myrtacea, E. Calcutta, Don.
- 1961 a Hamberg. 1862
- 1962 b Fructus maesae pictae (soaria) Gehe 1862
- 1966 Thea Bohea
- 1968 Thea Congo
- 1970 a Thea pecco
- 1971 b Thea souchong 1859
- 1972 Thea pouchon
- 1980 Thea viridis
- 1989 Thea chinensis lateriformis, (Thea tabulata Placenta Thea) frustullum, Don Dittrich 1861
- 1994 Folia Ilex paraguariensis, (Mate), Don Gehe 1859
- 1995 Ramuli & folia Ilicis aquifolii, Ex insula Hittoroe, Lister
Fructus Myrobalani chebula matures; (F.Terminalia chebula.)E. Patna, Don. Hamborg,
2005 a 1862
- 2005 b Extractum terminalia alata. (Catechu special) e. India orientalis, Don. Dittrich 1864
- 2095 Aspidium barometz (Pengahavar dJambi) Don. Hamberg 1862

CLASSIS X Narcotica

- 2154 Opium fumale. E. Rangoon, Don. Gjertz 1856

CLASSIS XV Terra

- 2683 Corallia alba
- 2688 Margerita orientalis
- 2690 Gorgonia anhipathes. L., (Corallium nigrum Ventur) Don. Waage 1863
- 2691 a Lapides Lyncis, evt Syncis . L. ceramii, L. belemnites)
- 2701 Cornu Cervi ustum album

2703	Cornu cervi ustum pulveratum
2705	Ebur ustum
2706	Ebur (Spodium) ustum nigrum
2708	Fragmenta Dentis Elephantis, Ebur, Spodium Elephas indicus & Africanus, Mammalia L., Pachydermata, Proboscidea
2712	Turbo rugosus (Umbilicus morinus) Mollusca , Gasteropodon
2714	Mumia vera. Don Geheco 1860
2776	Bolus vulgaris alba
2778	Bolus vulgaris rubra.
2780	Bolus armena
2787	Umbra
2788	Umbra
	CLASSIS XVI Metalla
2903	Lapis homatites preparatus
2958	Lapis olivinus

Litteratur

1. Paulsen BS, Vaalund A. Universitetets eldste drogesamling. *Michael* 2021; 18; Supplement 27, 16–36.
2. Paulsen BS. Hva er Holsts 18 klasser av droger? *Michael* 2021; 18; Supplement 27, 37–50.
3. Holst F. Catalogus Musei pharmacologici Universitatis Regiæ Friedericianæ – Tabeller. *Michael* 2021; 18; Supplement 27, 75–205.

Berit Smestad Paulsen
b.s.paulsen@farmasi.uio.no

Professor Nils Berner Sørenssen (1774–1857) – teori og praksis i en medisinsk brytningstid

«Midler af hvilke man har
at befrygte langt større Skade end Nytte
bør ei anvendes.»

Michael 2021; 18: Supplement 27, 218–38.

Da Det medisinske fakultet i 1814 ble opprettet ved Det Kongelige Frederiks Universitet i Christiania, var Nils Berner Sørenssen (1774–1857) den av fakultetets tre professorer som var medisinutdannet. De to andre, Michael Skjelderup (1769–1852) og Magnus Andreas Thulstrup (1769–1844), hadde sin grunnutdannelse i kirurgi. Sørenssen underviste i patologi, farmakologi og i klinisk medisin. Et håndskrevet kompendium fra 1828, Therapia generalis, der Sørenssens forelesninger i terapi er systematisert, gir innblikk i Sørenssens teoretiske sykdomsoppfatninger. Det forteller også noe om hans praksis ved sykesengen. Sykdomslæren reflekterer både gammel humoralpatologi og John Browns (1735–1788) incitasjonslære fra 1700-tallet. Selv om teoriene kunne begrunne direkte skadelig behandling, tegner kompendiet fra 1828 et bilde av Sørenssen som en heller forsiktig og tilbakeholden kliniker i møtet med den enkelte pasient. Sørenssen la stor vekt på grundig diagnostikk og det å kunne forutse prognosen. Ofte ordinerte han helt «uskyldige» preparater eller ingen legemidler når erfaring tilsa at naturen selv ville sørge for tilfriskningen. Både i sin samtid og ettertid ble Sørenssen regnet som en meget dyktig kliniker. Sørenssen underviste i terapi til han gikk av med pensjon i 1840. At Nasjonalbibliotekets håndskriftsamling nå viser seg å ha flere bøker basert på Sørenssens forelesninger, indikerer at kildegrunnet for å beskrive Sørenssens terapilære er mer omfattende enn tidligere antatt.

De tre første: Skjelderup, Thulstrup og Sørenssen

1814 var året da professor Michael Skjelderup (1769–1852) startet opp legestudiet ved Det Kgl. Frederiks Universitet i Christiania for, som det het, å «danne Læger, som i lige Grad vare uddannede ogsaa i Chirurgi» (1, s. 66).

Figur 1: Nils Berner Sørensen (1774–1857) var en av grunnleggerne av Det medisinske fakultet i 1814 og landets første overlege ved Rikshospitalet. Portrettet er malt av Adolph Tidemand (1814–76) i 1844, året da Sørensen fylte 70 år. Det originale maleriet henger på Rikshospitalet. (Foto: Øystein Hørgmo)

Skjelderup var da 45 år gammel og kom fra embetet som professor ved Københavns Universitet. Han var utdannet *chirurgicus* og tok selv ansvar for undervisningen i anatomi, fysiologi og rettsmedisin.

Med seg på laget hadde han to nyoppnevnte professorer. Den ene var den danske kirurgen Magnus Andreas Thulstrup (1769–1844) som fikk ansvar for undervisningen i kirurgi og fødselsvitenskap. Tredjemann var medisineren Niels Berner Sørensen (1774–1857), figur 1. Sørensen foreleste både om farmakologi, patologi og terapi. I tillegg hadde han klinikker på sykehuset hver morgen: «*Den praktiske Medicin ved Sygesengen*» (1, s. 88).

Sørensen hadde studert medisin i København fra 1793 til 1800. Fire år etter avlagt embetseksamen, forsvarte han den medisinske doktorgraden på et arbeid om nesens nevroanatomiske strukturer. Samtidig arbeidet han som reservelege ved Frederiks Hospital.

I 1807 vendte han tilbake til hjemlandet, først for å bli *stadsphysicus* i Jarlsberg, senere i Bratsberg amt, der han virket inntil han ble kallet til Det Kgl. Frederiks Universitet i Christiania. (2, Bd V s. 333–4). Niels B Sørensen var den eneste av de tre første professorene som hadde sin grunnutdan-

ning i *medisin*. Som lærer i så vel teoretisk som praktisk terapi ble han derfor en sterk rollemodell for de nye legene.

Etter at han lot seg pensjonere i 1840, tok Andreas Christian Conradi (1809–1868) over både overlegestillingen og undervisningen etter Sørensen. Conradi hadde selv fått sin utdanning hos Sørensen som «skattede ham som sin ypperste Discippel» (2, Bd I s. 589). I til sammen mer enn femti år hadde således professorene Sørensen og Conradi ansvar for undervisningen i sykdomslære og terapi. Gjennom å «*..udsaa en Sæd, der ved... (sine) Elever er bleven spredt over det hele Land, og i en lang Aarerekke vil vedblive at give god Frugt*» (2, Bd. I s. 589), har de to trolig mer enn noen andre preget norske legers oppfatninger om sykdommer og deres behandling på attenhundretallet.

Hva er sykdom?

De første femti årene til Det medisinske Fakultet i Christiania falt i tid sammen med det som til nå har vært den kraftigste brytningstiden i hele medisinen historie. På 1700-tallet og de første tiårene av 1800-tallet var medisinen kjennetegnet av stor forvirring og et mangfold av konkurrerende teorier for å forstå liv, helse og sykdom. Tilvarende variasjon fantes for behandlingsprinsippene.

De antikke leger hadde tidlig merket seg at for mange sykdommer skjedde bedring og helbredelse ved at kroppen kvittet seg med en væskeholdig substans fra en av kroppsåpningene, fra nesensue, oppspytt og svette via utflod til oppkast og diaré. I den urgamle læren fra Hippokrates og Galén, humoralpatologien, oppfattet man det slik at sykdommer skyldtes overskudd av en av de fire kroppsvæskene: blod, svart galle, gul galle og slim. Et viktig behandlingsprinsipp gikk derfor ut på å forsterke uttømming av kroppsvæske fra kroppen, for på den måten å understøtte det man antok var naturens legende krefter. Dette skjedde ved utstrakt bruk av slimløsende, svette- og urindrivende midler, brekkmidler, klystér, eller ved å evakuere blod gjennom bruk av blodigler, koppesetting eller årelating. Slik behandling ble praktisert av leger de fleste steder til langt ut på 1800-tallet, riktignok i varierende grad og etter hvert med ulike begrunnelser.

Inspirert av Isaac Newtons (1642–1727) overbevisende beskrivelse av tyngdekraften, søkte mange på 1700-tallet etter fysiske naturlover som kunne forklare sykdom og helse. Ved flere læresteder ble det arbeidet intenst med å tenke ut nye teorier om årsaker til helse og sykdom. Det utviklet seg ulike retninger. Den vitenskapelige medisinen ut over på 1700-tallet var derfor langt fra ensartet. Rivaliserende skoler lå strid med hverandre. Lære-

Figur 2: Den skotske legen John Brown (1735–88) postulerte i Elementa medicina (1778) at sykdom skyldes for sterk eller for svak irritasjon av nervesystemet. Resultatet var henholdvis steniske og asteniske sykdommer. Hans teorier vant stor anerkjennelse i Europa og i Nord-Amerika, men ikke i eget hjemland. Årsaken til manglende anerkjennelse hjemme hadde trolig å gjøre med hans livsførsel. Brown led av podagra som i hans system var en astenisk sykdom. Egenbehandlingen med øl, vin, brennevin og opium tok helt overhånd og Brown endte sine dager i et gjeldsfengsel i London. Samtidig kobberstikk.

steder i Holland, Tyskland, Østerrike og Storbritannia utfordret universitetene i Italia og Frankrike (3, s. 246–7).

Den hollandske professoren Hermann Boerhaave (1668–1738) i Leiden lanserte en teori om at helse og sykdom var resultat av en hydrostatisk likevekt mellom ulike indre væsketrykk i kroppen (3, s. 246–7). I Göttingen utførte Albert von Haller (1708–1777) eksperimenter, der han viste at nervefibere kunne registrere og videreformidle irritasjon (sensibilitet) og at muskelfibere kunne reagere på irritasjon ved å kontrahere seg (irritabilitet). Haller kunne vise til at her derfor fantes to slags nervetråder: de irritable (motoriske) og de sensible (sensoriske). Han konkluderte at sykdom hadde å gjøre med over- eller understimulering av nervesystemet, ikke en ubalanse i kroppsvæskenes væsketrykk (3, s. 250).

I Edinburgh var William Cullen (1710–1790) professor. Inspirert av Haller hevdet Cullen at alle sykdommer sprang ut fra én form for spasme i nervesystemet. Spasmen kunne utløses av ytre påvirkninger som klima, kosthold, fuktighet mv. Forskjellige mennesker fikk forskjellige sykdommer på grunn av varierende tilstander i deres nervesystemer. Cullens sykdomslære og hans klassifikasjon av sykdommer og symptomer ble videreført ut

i sin ytterste konsekvens av hans elev og senere motstander, John Brown (1735–1788) (3, s. 262), figur 2.

I *Elementa medicinae* fra 1778 postulerte John Brown nærmest en allmenngyldig naturlov som forklaring på all sykdom og uhelse. John Brown hevdet nemlig at det egentlig bare fantes én sykdom, men at denne kunne anta tallrike former og grader. I følge «Brownianismen» var livet avhengig av en viss irritasjon eller stimulering av nervesystemet. Intern og ekstern stimulering påvirker nerve- og muskelsystemet og regulerer organismen. Sykdom var resultat av enten over- eller understimulering. Understimulering var årsak til de *asteniske* sykdommene, mens de *steniske* sykdommene (fra gresk *sthenie* = kraft) kom av for sterk irritasjon, at man var overspent. Ut fra dette skulle behandlingen av *asteniske* sykdommer være oppkvikkende og øke vitaliteten. Tiltakene var derfor varme, næringsrik mat, krydder, sterkt øl, vin, brandy eller opium. For de *steniske* sykdommene derimot gjaldt det å dempe sterk irritasjon og vitalitet ved hjelp av kulde, faste, brekkmidler, laksantia, klystér, blodigler eller årelating. Behandling av *steniske* pasienter gjennom å fjerne kroppsvæsker fra tarm, eller blod, reflekterer dels også humorallæren der sykdom ble forklart som en ubalanse mellom de fire kroppsvæskene blod, slim, svart og gul galle.

Motsvarende den systematikk Carl von Linné (1707–1778)¹ utarbeidet for planteriket, prøvde både Linné selv og senere flere andre å lage tilsvarende klassifikasjoner for sykdommene. En av dem var professor Frederik Ludvig Bang (1747–1820) ved Københavns universitet. I 1789 gav han ut det som lenge var et toneangivende medisinsk system ved fakultetet, *Praxis Medica*. Her hadde Bang katalogisert og sortert alle sykdommer i fem klasser, som igjen var inndelt i tretten ordener, 65 slekter og rundt 150 arter (4, s. 94). Hvert nivå var klart definert ved et enkelt sett av symptomer «*hvorved Lægen kunne indplacere det foreliggende Sygdomstilfælde og dermed finde frem til den rette Terapi*». Den samme Bang var det som underviste stud.med. Sørenssen om terapi ve slutten av 1700-tallet.

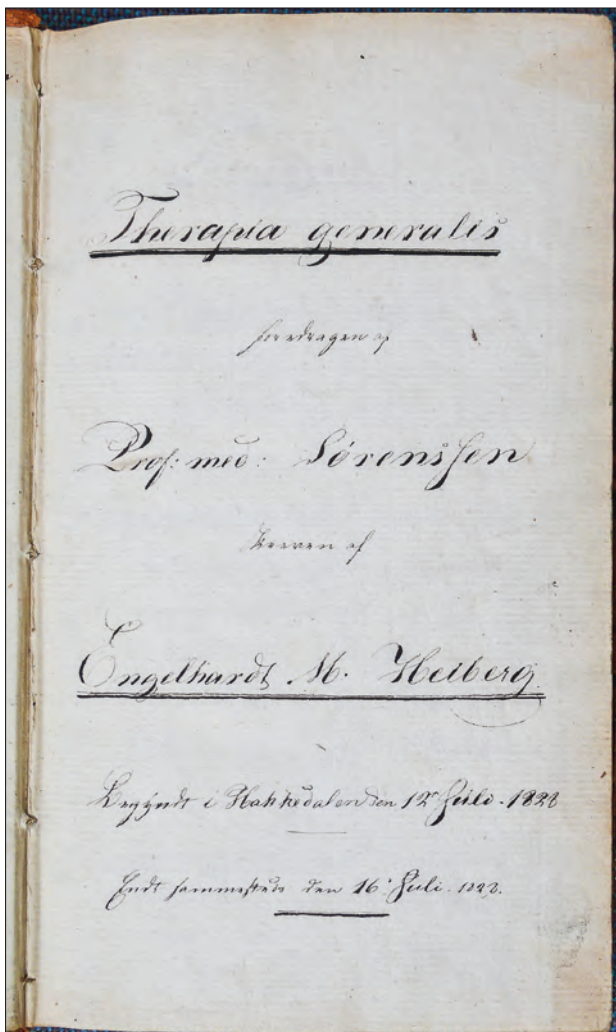
Andre terapeutiske tilnærminger og forklaringsmodeller mot slutten av 1700-tallet hadde med magnetisme eller elektrisitet å gjøre. Dessuten var det på denne tiden at den tyske legen Samuel Hahnemann (1755–1843) lanserte sitt homeopatiske system.

1 Alt i 1757 skrev Linné at smittsomme sykdommer trolig var forårsaket av et *contagium vivum*, en innvandring av uendelig små dyr i menneskekroppen. Ved sin uhyre formering antok Linné at et slik dyrisk vesen i løpet av kort tid kunne spre seg til hele menneskekroppen.

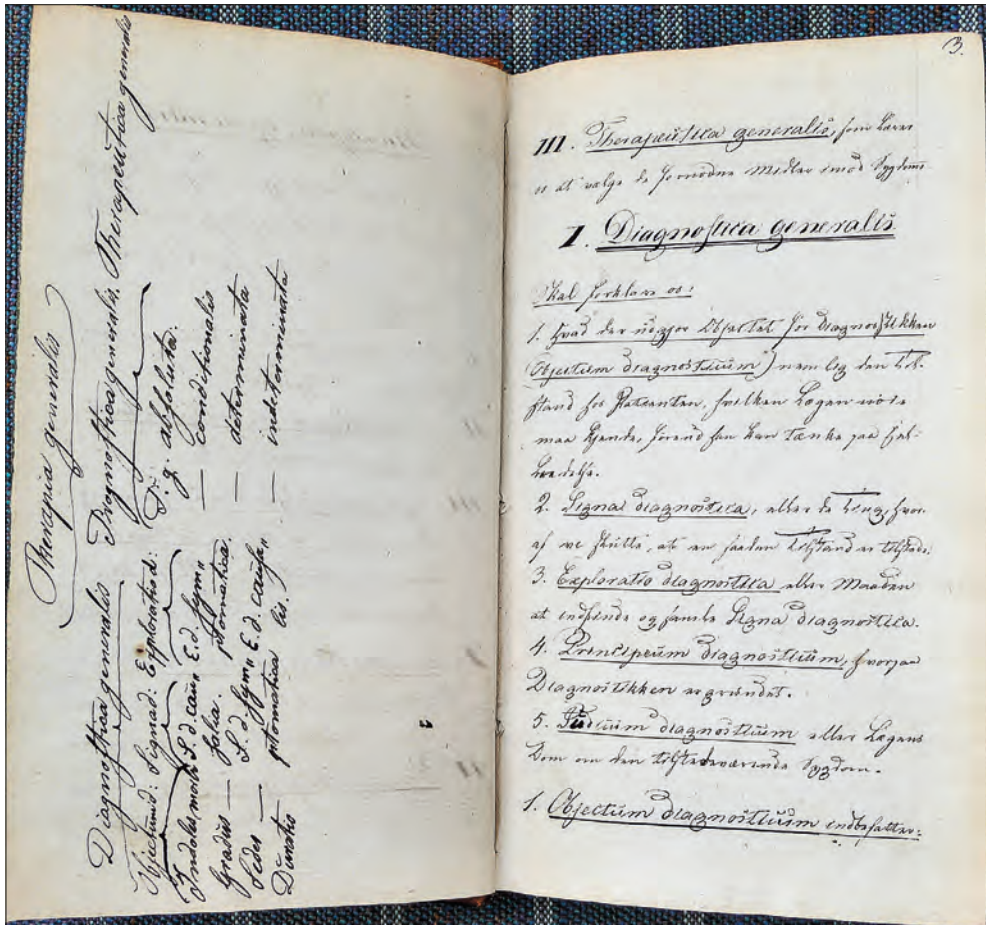
Therapia generalis

Hva vet vi om hvilke sykdomsoppfatninger og hva slags terapeutiske prinsipper Sørenssen og trolig senere Conradi, doserte for de legestuderende? Sørenssen var trolig sterkt farget av rådende sykdomslære og behandlingsprinsipper i København rundt århundreskiftet. Skriftlig dokumentasjon om dette fra han selv er imidlertid sparsom, ettersom Sørenssen knapt publiserte mer enn sin egen doktorgrad.

I 1988 kom en av oss (JS) over en håndskrevet bok, *Therapia generalis* – *Foredragene af Prof. med. Sørenssen* (figur 3 og 4), på et brukmarked i Skien.

Figur 3:
Tittelbladet i
Engelhardt
Marius Heibergs
håndskrevne
bok. (Foto:
Oivind Larsen)

Figur 4: Sørenssens systematikk, slik den kommer fram i boken. Under transkriberingen av den gotiske håndskriften i *Therapia generalis* er substantiv skrevet uten stor forbokstav mens «aa» er skrevet som «å». (Foto: Øivind Larsen)

Teksten er ført i pennen av den nittén år gamle stud.med. Engelhardt Marius Heiberg (1809–1883, figur 5) i løpet av noen sommerdager i Hakkedalen i 1828, mens han forberedte seg til høstsemesteret. Heiberg sin gotiske håndskrift er transkribert til latinske bokstaver og er gjengitt i sin helhet i *Michael* i 2012 (5).

Hva er det så *Therapia generalis* handler om? Sørenssen innleder med følgende: «*Therapia* er den disciplin som lærer os at behandle og helbrede sygdom. *Therapia* indeles i *Therapia generalis* og *Therapia specialis*. *Therapia generalis*

Figur 5: (Engelhardt) Marius Heiberg (1809–1883) var yngst av tre brødre fra Bergen og som alle utdannet seg til leger ved det nye universitetet i Christiania. De to eldre brødrene var Christen (1799–1872; professor i kirurgi) og Johan (1805–83, generalkirurg). Marius Heiberg var distriktslege i Solør og Odalen fra 1848 til sin død. I Kongsvinger er Heibergs gate stadig et minne om distriktslege Marius Heiberg. Fotografi fra Norges Leger Bd.II s. 597 (men her gjengitt fra hjemmesiden til Kongsvinger historielag)

forklarer os de grundsætninger og regler som ere tjenlige og anvendelige ved alle sygdommes behandling og cur. Den giver os almindelige regler og grundsætninger eller forskrifter med hensyn til sygdommes behandling og helbredelse. *Therapia specialis* lærer os derimod hvad vi må iagttage ved bestemte og visse sygdomme». Ut fra dette er det ikke utenkelig at det også kan ha eksistert et motsvarende kompendium om «*Therapia specialis*».

I ettertid har det vært hevdet at Sørenssen og hans etterfølger Conradi begge var Brownianere (6). Sørenssen har like fullt et ettermæle som en særdeles dyktig kliniker (2, Bd V s. 333–4).

I det følgende skal vi analysere teksten i *Therapia generalis* nærmere for å se om denne kan bekrefte eller avkrefte disse forholdene. Bekrefter sykdomslæren i *Therapia generalis* at Sørenssen var Brownianer? Finner vi spor av den *praktiske medicin ved sygesengen* i *Therapia generalis* og som fortsatt står seg rundt to hundre år senere? Framstillingen her bygger videre på en artikkel vi publiserte i *Tidsskriftet* i 1994 (7).

Diagnostikken

I *Therapia generalis* legger Sørenssen stor vekt på diagnostikken. For å stille en riktig diagnose må legen først eksaminere pasienten, deretter «*bese og beføle ham*». Sørenssen understreker at sykehistorien både skal være nøyaktig og systematisk. Sykehistorien gjør at «*alle signa af sygdommen stilles samlede for lægens øine. Derfor tjener den til at forhindre at man i sygdommens fremgang ikke forglemmer noget som er nyttigt og nødvendigt at vide. Fremdeles ere sygehistorierne høist nyttige og nødvendige i alle chroniske sygdomme, ligeledes i complicerede og mindre bekjendte sygdomme,...*»

Therapia generalis gir en nøye oppskrift på hvordan legen skal gjennomføre anamnese-opptaket: «*Allerførst gjør lægen patienten nogen almindelige spøragsmaal, nemlig hvor lenge han har været syg, og hvilke besværligheder han*

klager over. Patienten svarer på disse spørsmål, og hans hele, som oftest meget kjedende og langvarige fortelling, må lægen høre med den største oppmerksomhet, tålmodighet og agtpågivenhet.»

Når en utålmodig lege avbryter pasienten bare etter få sekunder og tar over styringen, kan resultatet være at viktige opplysninger ikke kommer for dagen. Først etter at pasienten har fått snakke fritt en stund, er tiden inne til at legen går løs på den mer systematiske utspørringen. *«Efterat nu disse almindelige spørgsmål ere besvarede spørges patienten om visse bestemte symptomer hvilke enten ere nærværende eller ifølge lægens formodning ere tilstede, thi som oftest kan lægen af patientens første fortelling slutte sig til sådanne forudgangne symptomer.»* Naturlige funksjoner og erfaringer med behandlingsforsøk hører også med i anamnesopptaket:

«Når examinationen på denne måde er fuldendt, spørges patienten tilsidst om de anvendte midler, om hans alder, appetitt, excretio alvina (vannlatning og avføring), og i fald det er et fruentimmer, om menstruationen.» Her kommer Sørenssen med en advarsel til de vordende unge legene: *«Man må vogte sig for at spørge sådanne fruentimmer om menstruationen som allerede ere så gamle at de ikke kunne have denne, da patienten ellers letteligen kunde få mistillid til lægen. I det fald undgår man så meget som muligt at spørge patienten, især unge piger om menstruationen, men man må heller henvende sig til de omkringværende.»*

Det er en god regel å avslutte pasientintervjuet med å spørre om det er noe man ikke har kommet inn på. men som likevel kan være av betydning. *«Efterat patienten har besvaret disse sidste spørgsmål, spørges patienten om han ellers fattes noget og dette for at erfare om sygdommen er compliceret eller ei. Dersom patienten nu desforuden klager over andre, enten almenne eller locale affectioner, så må også disse undersøges, men alletider i en vis bestemt orden.»*

Det var og er fortsatt viktig at legen dokumenterer sitt arbeid. I dag er dette noe man er lovforpliktet til. *«Efterat lægen på denne måde har gjort exploratio diagnostica, må han med den strengeste nøiagtighed og orden forfatte sygehistorien,.... En sådan sygehistorie (journal) forfattes i følgende orden: Først anmærkes patientens navn og kjønn, derefter hans alder, derefter symptomer og af disse de væsentligste og vigtigste først. I de complicerede sygdommer må symptomerne af et og samme slags stå sammen. Efter at symptomerne ere anførte, anføres potentia noscivæ (utløsende årsaker) og derefter de anvendte lægemidler og dissers virkning.»*

En grundig diagnostikk er også nødvendig for å avgjøre om pasienten simulerer syk. *«Det som skal veilede lægen i at kjende en indbilt sygdom, er tegnene på at alle functionerne ere normale, at de symptomer som opplyses at være forenede med den sygdom patienten klager over, mangle, når patientens beskri-*

velse over sygdommen er forunderlig og modsigende, og når han klager over tilfælde som aldeles stride mod den menneskelige natur. Så kan man med den største grund ansee sygdommen som fingeret».

Prognostikken

Å kjenne sykdommers naturlige forløp og sannsynlige utfall hadde en mer sentral plass i datidens kliniske praksis enn i dag: «...Lægen (må) først bestemme hvad udfald sygdommen vil få, om den nemlig vil ophøre og overgå i sundhed eller om den vil overgå i en anden sygdom eller og endelig om den vil ende sig med døden.»

En god prognostikk er også viktig for legen selv og for legens anseelse. «For lægen har (prognostiken) den den nytte at den bidrager til hans rolighed, thi det udfald man forudseer, smerter aldrig så meget som det der rammer uventet. Lægen som ikke have studeret sin prognostik rigtig, vil ængstes og forskrækkes ved tilfælde hvilke den mere kyndige læge dels kjende som ubetydelige dels forudsees. Prognostiken (skaffer) lægen agtelse og tillid. Den Læge som enten ingen prognosise kan give eller som giver en prognosise der ei passer til sygdommens udfald, står i fare for at beskyldes for uvidenhed eller bedrag. Kan man derimod med forsigtighed eller klogskab tilfredsstillte patientens forlangende såvel om prognosise udfalder ugunstig, han derved vinde i agtelse og tillid.»

Å gi en gunstig prognose kan i seg selv ha en terapeutisk effekt, – fordi placebo er ikke ingenting! «Hvad prognostikkens nytte for patienten angår, da ville lægen, dersom han kan forudsee og forudsige et lykkelig udfald, herved ... befordre sygdommens helbredelse.» Sørenssen er imidlertid veldig klar på at legen bør være ytterst varsom med å avsi en bestemt prognose når man er på usikker grunn. «I tvivlsomme tilfælde hvor der er ligesåmeget at frygte som at håbe, bør prognosise også være tvivlsom og afgives med yderste forsigtighed.»

Dersom sykdommen forventes å ha et fatalt utkomme, bør legen unngå å informere pasienten direkte. Pårørende derimot, kan man gi den hele og fulle sannhet. «Lægen bør ikke tale til patienten om faren. For de omkringstående må han derimod ikke fortie samme, på det man ikke skal beskyldes ham for at have taget feil. I farlige tilfælde som forekommer lægen at være åbenbar dødelige, er det urigtigt at give et godt håb, dersom patienten forlanger at vide lægens bestemte mening. Men dersom dette sidste ikke er tilfælde, så påligger det heller ikke lægen at forudsige patienten den forestående død. Til patientens omkringstående, venner osv. derimod bør lægen afgive sin bestemte prognosise.»

Å «skåne» alvorlig syke ved å holde tilbake kunnskap om prognosen, var nok ganske vanlig helt opp mot vår tid. Det spørres om ikke dette vel så mye handlet om å skjerme legen selv fra «vanskelige» samtaler? I dag er det

enighet om at det er pasienten selv som er eier av egne medisinske opplysninger.

Legemidlene

«Alt det som således virker på den levende menneskelige organisme og dens afvigelse fra normaliteten derved kan høves, kalder man remedia (lægemidler).»

Om man ikke kjenner sykdommens natur eller midlenes virkemåte, får man stole på erfaringer. Her nevner Sørenssen behandling av syfilis med kvikksølv og bruk av kinabark mot feber. Imidlertid kan legen også bli forledet av egne erfaringer, det gjelder derfor å tenke seg nøye om: *«...da denne vor egen erfaring kan bedrage os, så bør vi vide hvilke de omstændigheder ere som tilkjendegiver at et lægemiddel har været virksomt.»*

«Lægemidlerne bør ei anvendes i sygdomme som tydelig og åpenbar ere dødelige, thi her ville man beskylde lægen enten for uvidenhed eller og for vinnesyge». Skulle pasienter med dødelig sykdom likevel insistere på å få resept på en medisin, kan legen møte ønsket ved å ordinere et uskyldig preparat. *«Skulle patienten ikke destomindre absolut forlange lægemidler, så lader man ham bruge et eller andet uskyldig middel.»*

For øvrig var det best å overlate sykdommen til seg selv. Det gjelder også for sykdommer som forventes å gå over av seg selv. *«I sådanne tilfælde hvor mange lægemidler længe og forgjæves have været anvendte, bør man helder ophøre med brugen af remedia og overlade sygdommen i nogen tid til sig selv, så det at den kan vise sig i sin sande skikkelse. Hvor naturen selv synes at vise sig virksom i at hæve en sygdom bør man aldrig ved utidig anvendelse af lægemidler forstyrre den i dens velgjørende operationer.»*

Behandlingen ble da som nå ikke alltid gjennomført slik legen tror. *«Dels hender det ofte at patienten ikke bruger de af lægen ordinerede midler men i disses sted huusråd. Ligeledes kan det være tilfældet at en patient, som af en eller anden årsag ikke har villet åpenbare lægen sin sygdoms sande beskaffenhed, konsultere en anden som han har mere tiltro til og nu bruger de midler som denne sidste ordinerer ham. De af den første læge foreskrevne medikamenter derimod lader han stå ubrugt.»*

Da som nå er spørsmålet ofte om pasienten ble frisk av seg selv eller på grunn av behandlingen. *«Helbredelsen kan også have indfundet sig ved naturens egne kræfter, hvilke især med morbi acuti ere så virksomme at det er meget vanskeligt at sige om helbredelsen bør tilskrives naturen eller medikamentet.»* Mange akutte sykdommer, infeksjoner for eksempel, går som regel over av seg selv uten bruk av antibiotika. Ordineres likevel antibiotika, er det vanlig også blant dagens pasienter og leger å tro at tilfriskningen bare var legemidlenes verk.

Uansett skal legen vokte seg grundig mot å gjøre kuren verre enn sykdommen. Legemidler forbundet med høy risiko, bør unngås. «Midler af hvilke man har at befrygte langt større skade end nytte bør ei anvendes.» Ved bruk av legemidler er det viktig at administrasjonsmåte og smak er akseptabel for pasienten. «En egenskap vi have at iagttage hos lægemidlerne, er at de så meget som muligt ere behagelige for den syge, thi vi kunne da med langt større sikkerhed vente at lægemidlerne bleve rigtigen af patienten indtagne og anvendte.»

Som professor i faget er heller ikke Sørenssen fremmed for behandlingsforsøk, *Experimentum medicum*. Her gjaldt det å gå fram på en mest mulig systematisk måte, både ved valg av forsøksmedisin og hvordan man gjennomfører eksperimentet, tabell 1.

Riktig dosering – dosologi

«Lægemidlernes quantitet eller den dosis i hvilken de skulde anvendes må bestemmes efter medikamentets beskaffenhed, sygdommens grad og pasientens alder, personlighetstype eller om man fra tidligere er tilvendt middelet.» Da som i dag gjelder tommelfingerregelen om å justere dosen etter pasientens alder og størrelse. Blant annet ved å vise til anbefalinger fra Gaubius (trolig Hieronymus David Gaubius, 1705–1780, professor ved universitetet i Leiden og elev av Herman Boerhaave), angir Sørenssen et skjema for legemiddel-dosering i forhold til pasientens alder og andre kjennetegn:

«Den diciplin som lærer os den dosis i hvilken medikamentene bør gives, kaldes dosologia. Dosologia er en tabell over doser af medikamenterne der ere rimelig. Gaubius f.ex. anfører følgende bestemmelser desangående. Er Patienten over 21 år bør han have fuld Dose, mellom 20 og 21: 2/3 Dose, fra 14–20: 1/2 Dose, fra 7–14: 1/3 Dose, efter 4. år: 1/4 Dose, 3. år: 1/6 Dose, 2. år: 1/8 Dose,

1. Lægen bør kunne gjøre forsøg med sådanne midler for hvis virksomhed der er en sandsynlighed, enten formedelst dets lighed med andre virksomme midler, eller og på grund af allerede gjorde men utilstrækkelige erfaringer om middelets virksomhed.
2. Et hvert sådant experiment bør anstilles med største nøiagtighed.
3. Dersom forsøget kun består i at gjentage andres iagttagelser så bør man hermed på den nøieste måde rette sig efter den af hans foreskrevne måde.
4. Dersom midlet med hvilket man vil anstille et forsøg høre blant de såkalte remedia heroica eller og til gifterne, så bør man foruden de ovenanførte regler iagttage at man især i begyndelsen er forsigtig og endog bruger midlet i ringere doser, end af andre er forskrevet...
5. De sygdomme i hvilke man bør foretage experimenta medica må være sådanne som enten formedelst beskaffenhed eller grad ei kunde helbredes med de hidtil bekjendte midler. F.ex. epilepsi, phtisis, hydrops.

Tabell 1: Professor Nils Berner Sørenssen regler for gjennomføring av utprøvede legemiddelbehandling: *experimentum medicum*.

1. år: 1/12 Dose. Når patienten var over 60 år så skulde man efter Gaubius aftage med doser i samme orden som der aftages fra det 20. år modsat.» «Dog er ovenanførte ingenlunde en fast regel under alle omstændigheder. ... Temperamentum ... kommer i betragtning (for) medikamenternes dose. Således kunde f.ex. personer af et phlegmatisk temperament behøve stærkere dose end choleriske og sanguinske. Personer som ere vante til medicin behøve altid en større dose end sådanne med hvilket ei er tilfældet.»

I dag vet vi at to like gamle, like store personer av samme kjønn kan omsette legemidler på vidt forskjellige måter. Individuelt skreddersydd legemiddeldosering («persontilpasset medisin») for den enkelte basert på genetisk kartlegging er på full fart inn i klinisk praksis og innenfor stadig flere terapiområder.

Når det gjelder behandlingens varighet, *Continuatio Remediorum*, anfører Sørenssen at dette er kunnskap som best tilegnes gjennom erfaring. Men han legger likevel til følgende: «I mange sygdomme er det nødvendig at continue med brugen af et planmæssigt valgt medikament om end sygdommen er hævet, og dette ansees for at forekomme recidiver eller og for rent at udrydde alle lævninger af sygdommen, f.ex. Lues venerea og Febris Intermittens.»

Å stadig skifte mellom å gi ulike midler for en og samme sykdom, anså Sørenssen som et tegn på manglende rasjonalitet. «En hyppig vaxel af medikamenter uden nogen tilstrækkelig grund hertil, beviser at lægen handler uden principer og at han altså er blottet for den kundskab som den rationelle læge bør hylde.» Men ingen regel uten unntak. Noen ganger må legen også gi etter for kravstore pasienter som forlanger en annen behandling. Her har Sørenssen noen lure knep som legen kan benytte seg av. «Dog kan man ikke nægte at der gives omstændigheder som nøde selv den rationelle læge til imod sin villie og overbeviisning at forandre medicin. Således gives der f.ex. patienter der bestandig forlange nye medikamenter og lægen er nødt til at føie dem i deres forlangende. Men her må han da også forstå at forandre medicinen på en måde som ikke har nogen væsentlig indflydelse på dens virkning men som idet høieste indskrænker sig til form, smag, lugt, udseende osv. Og dette har lægen i sin magt, i det han nemlig i stedet for pulver f.ex. foreskriver piller, mixtur, dråber og annet ved at give midler af lignende virkning i stedet for det først foreskrevne middel.»

Avmedisinering

Også i første del av attenhundretallet var det god medisin å etterprøve så vel behandlingsindikasjon som effekt av behandlingen. Resultatet kan da bli at legen velger å avslutte behandlingen. Sørenssen lister opp tre omstendigheter der avmedisinering (legemiddelseponering) er aktuelt: «1.) Dersom

der skeer en metaschematamus, det er når sygdommen går over til en anden sygdom. 2.) Dersom der aldeles ingen aftagelse bemærkes i sygdommen efter at medikamentet har været anvendt så længe at det sandsynlig kunde have frembragt solitære virkninger. 3.) Dersom sygdommen under det anvendte middels brug åbenbar tiltager og forverres.»

At god søvn er viktig for tilfriskning fra sykdom, blir understreket ved følgende råd til de legestuderende: «*Patientens søvn (bør) aldrig forstyrres ved brugen af medikamenter*».

Om «curmmethoder» som virker på hele legemet

Sørenssen delte «curmmethoderne» inn i to hovedklasser, de som virket inn på hele legemet og de som bare virket på enkeltsystemer eller enkeltorganer. Behandling som virket på hele kroppen, kunne enten øke eller senke «levevirksomheten». Levevirksomheten eller vitaliteten bestod av tre kvaliteter: organisk masse, tonus og incitabilitet.

Behandling som økte vitaliteten (*medicatio confortans*), virket ved å øke organisk masse, massens tonus og incitabilitet. *Medicatio debilitans* var behandling som reduserte levevirksomheten, tabell 2.

I følge Sørenssen var *tonus* en kraft som holdt legemet sammen. Både faste deler og væsker hadde en bestemt og ideell tonus.

Medicatio confortans bestod av næringsrik kost (*nutritio medica*), roborerende behandling (*roboratio*, for å øke tonus) og *stimulatio*. Eksempel på *roboratio* var frisk luft, kinabark, «og i det hele hvad man kalder en solid føde, men især portvin og andre gode røde vine.» *Stimulatio* handlet om å øke kroppens evne til å reagere på ytre stimuli (incitabilitet). Denne evnen kunne styrkes ved hjelp av moskus, kamfer eller opium.

Behandling for å redusere vitaliteten (*Medicatio debilitans*) kunne enten være sultekur (*extenuatio*) som reduserte den organiske massen, *relaxatio*

Levevirksomhet (vitaliteten)	Medicatio confortans	Medicatio debilitans
Masse	Nutritio medica (sunn mat, vin, mosjon og hvile)	Extenuatio (sultekur)
Tonus	Roboratio (Kinabark, solid føde, alkohol)	Relaxatio (tynn suppe, dampbad, oljer)
Incitabilitet	Stimulatio (moskus, kamfer, opium)	Stupefactio (sløve ned) (opium, bulemurt, beladonnaurt)

Lettere omarbeidet etter (7).

Tabell 2: Therapia Generalis: Professor Sørenssens inndeling av terapeutiske tiltak som virket på hele legemet. Medicatio confortans økte levevirksomheten (vitaliteten) mens medicatio debilitans reduserte den.

(tynne kjøtt supper, dampbad, oljer) som reduserte tonus eller *stupefactio* (neddøping) for å redusere incitabiliteten.

Om sultekuren (*extenuatio*) legger Sørenssen til følgende bemerkning:

«Sultekuren blev først indført i Danmark da professor Winsløw (Frederik Christian Winsløw, 1752–1811) kom tilbage fra Paris, men dens oprindelse taber sig i oldtiden. (Friedrich) Hoffmann (1660–1742) omtaler sultekuren, desforuden agiterer en afhandling de Morbi lazari (som uden tvivl er det samme som vår radesyge), hvilken sandsynlig er kommen til Norden fra sydländerne. Endelig omtaler Hippocrates den.»

Stupefactio er spesielt aktuelt ved sterke smerter på grunn av for sterk stimulus så som kraft- og steinsmerter, eller smerter på grunn for høy incitabilitet hos hysteriske pasienter. Her anbefaler Sørenssen narkotiske og sløvende midler som opium, og bulmeurt (hyoscyamus niger), men også den hallusinogene belladonnaarten (*atropa belladonna*) kan benyttes.

Behandlingsmetoder som virket på de enkelte organsystemer, har sin bakgrunn i humoralpatologien. Deler av denne læren tok Sørenssen avstand fra. Han innskrenket seg til å omtale metoder som virket inn på *massa humorum*, spesielt blodsirkulasjonen. Blodsirkulasjonen kunne enten være for hurtig eller for langsom, noe som i stor grad hang sammen med økt eller redusert incitabilitet i de faste delene. For hurtig blodsirkulasjon kunne man behandle ved å «formindske *massa humorum*», «bortjernelse af alle incitamenten så som af spirituosa, aromata, heftige vinde og lægemesbevægelser» og «Alt hvad der kan bidrage til at formindske legemets temperatur når nemlig dennes forøgelse er skyld i den forøgede *circulatio humorum*.» Midler som økte sirkulasjonen (*resolutio*) var bevegelse, varme og enkelte urter.

Betydningen av varmt klima kommenterer Sørenssen «Vi see således at mange af de sygdomme som tilskrives en formindsket *circulatio humorum*, hæves ved den indtrædende sommer».

Therapia generalis avsluttes med fyldig omtale av betydningen av å *evacuere humores*, dvs fjerne kroppsvæsker på kunstig vis for å redusere incitabiliteten. «For at tilbagebringe sundheden er det i mange tilfælde ikke nok at vi indvirke på de faste dele og gennem disse på humores, men vi ere som oftest nødt til umiddelbart at evacuere humores, og en uimodsigelig og lang erfaring har overbevist os om virksomheden og nytten af *metodus evacuans*.» *Metodus evacuans* bestod av brekkmidler, avføringsmidler, slimløsende og svettedrivende midler, urindrivende midler (her nevner han blant annet *digitalis purpurea*) samt «*sanguinis missio* som er den *curmethode* hvorved blodet gjennom kunstige veie udsiver af legemet» så som koppesetting, blodigler, arteriotomi (av temporalisarterien) og *venesectio* (= årelating). Ved heftige steniske inflammasjoner «pleier man på en gang at borttage fra 12 unser til 1 skålpund».

«I mindre heftige tilfælde kan man borttage en mindre mengde såsom 4 til 6 unser på en gang.» (1 unse = 31 gram; 1 skålpund = 16 unser = 496 gram). Sørenssen avslutter med å understreke at sykdommer med «*critiske evacuationer*» var en viktig kontraindikasjon for årelating «*thi hvor disse ere tilstede, kan sanguinis missio have de allerskadeligste følger.*»

Diskusjon

Marius Engelhardt Heiberg strøk på preliminæreksamen i 1826, men fikk likevel følge forelesningene på legestudiet fra samme høst. Dette var egentlig mot alle regler, men han bestod fornyet prøve i 1827 og kunne dermed fortsette studiene (8; 2, Bd.II s. 597). Samtidig med Marius startet den fire år eldre broren Johan også på legestudiet, han ble uteksaminert i 1832, to år før Marius. Begge brødrene ble passet godt på og fulgt opp av eldstemann i søskenflokket, Christen Heiberg (1799–1872) som var uteksaminert lege i 1822 (8). Fordi de tre Heiberg-guttene i Bergen tidlig ble foreldreløse, hadde de fått byens mest berømte lege, regimentskirurg Wilhelm Schwindt (1766–1826), som fosterfar og første læremester (8).

Siden *Therapia generalis* ble til i sommerferien 1828, er kompendiet trolig en avskrift fra en tidligere utgave Marius hadde lånt av en eldre student. Mest nærliggende er det å anta at denne eldre studenten var storebroren Christen. Ved siden av legestudiene arbeidet nemlig Christen i tre år ved professor Sørenssens klinikk i *Christiania Bys Sygehus* under hans veiledning (2, Bd.II s. 586–8). Da var det trolig spesielt viktig for han å «kunne sin Sørenssen». Christen var dessuten den klart mest akademisk orienterte av de tre. Han ble professor i kirurgi fra 1836, og fikk etter hvert tilnavnet «Kniven». Marius Heiberg ble uteksaminert som lege i 1834, fra 1848 til sin død virket han som distriktslege i Solør og Odalen.

Therapia generalis dokumenterer at professor Sørenssen var et barn av sin tid. Han forfektet en lære om sykdommer og om deres behandling som var rådende i København i hans tid som student og lege der. At behandlingen skulle enten «heve eller senke levestyrksomheten», sammenfaller med John Browns lære om steniske og asteniske sykdommers behandling. Browns teorier var enkle og logiske og de ble mottatt med entusiasme både i Europa og i Nord-Amerika.

Det er godt dokumentert at læren til John Brown hadde en sterk posisjon ved Det medisinske fakultet i København til godt ut på 1820-tallet (9, s. 46). Brownianismen var gjenstand for avhandlinger, den ble dosert ved Fakultetet da Sørenssen var student og Browns lære lå til grunn for pasientbehandlingen ved Det kongelige Frederiks Hospital der Sørenssen var reservelege i tidsrommet 1802–1807. Også i Uppsala og Lund hadde Browns

lære mange tilhengere (10, s. 236–7). Göteborglegen Christopher Carlander (1759–1848) beklaget seg imidlertid over at Cullen og Brown var så negative til årelating «*som dessverre har gått av moten hos oss i senere tid*». (10, s. 237).

Et av de roborerende behandlingstiltakene Sørenssen anfører overfor pasienter med asteni i var «*i det hele hvad man kalder en solid føde, men især portvin og andre gode røde vine.*» At opium og alkohol ble regnet som de aller fremste legemidlene, brakte imidlertid Browns lære i vanry. På Det Kongelige Frederiks Hospital ble traktementet av stimulerende kost der drikkevarene bestod av brandy, vin og øl, så omfattende og så kostbar at overlegen ble tvunget til å forlate sin stilling i 1825. Mange av pasientene ble kroniske misbrukere av behandlingen, og pleiepersonalet regnet drikkevarene som et frynsegode de bare kunne forsyne seg av (9, s. 46.). Den nye overlegen på sykehuset, Ole Bang (1788–1877), var ikke nådig da han i 1822 skrev at: «*Med rette besværes man sig over den ulykke, som påførtes den menneskelige art av Brownianerne*» (4, s. 75).

Men den samme Ole Bang og mange med han, fortsatte i flere tiår å praktiserte sin medisin der mange elementer fra Browns lære fortsatt var med som nissen på lasset. Behandlingen av tyfusfeber i dansk medisin i tidsrommet 1789 til 1852, viser tydelig at selv om man støttet seg på forskjellige sykdomsoppfatninger til ulike tider, forble behandlingen likevel mye den samme: avføringsmidler, brekkmidler og årelating (4, s. 195). Dette gjaldt til tross for at nye naturvitenskapelige erkjennelser utfordret etablert praksis.

Alt i 1832 skrev legen William Brooke O'Shaughnessy (1809–1889) i *The Lancet* at den rette behandlingen av kolera måtte være å erstatte de bestanddeler som sykdommen fjernet fra blodet, nemlig vann, salter og alkali (11). Samme år publiserte den skotske legen Thomas Aitchison Latta (1796–1833) tilfeller der dødssyke kolera pasienter var mirakuløst helbredet takket være intravenøs væsketerapi (12). Ifølge artikler i *Eyr* vakte en behandlingsmetode med vann og salt, lansert av den skotske legen i Dansk Vest-India William Stevens (1786–1868), særlig oppmerksomhet i Danmark og Norge under koleraepidemien i 1832–1833. Den ble også utprøvd i Christiania (13, s. 137). I 1849 viste Joseph Dietl (1804–1878) i Wien at å behandle lungebetennelse med årelating nær tredoblet dødeligheten sammenlignet med å bare behandle dem med diet (13). Like fullt var brekkmidler og årelating standard behandling under den store koleraepidemien i Christiania så sent som i 1853 (14, s. 724–5). Ifølge Brown var kolera en astenisk sykdom, slik at inciterende behandling med kamfer, opium eller

alkohol var å foretrekke. «Conradis koleradråper» (en blanding av opium-, kamfer-, kaskarille- og bitre rabarbradråper) ble da også mye brukt.

Både i sin samtid og lenge etter sin død ble Sørenssen omtalt som en meget dyktig kliniker. Ole Rømer Aagard Sandberg (1811–1883), direktør for Gaustad Sindsygeasyl, beskrev i 1875 sine studiedager tidlig på 1830-tallet (2, Bd. V s. 334). Her omtalte han sin gamle læremester Niels B. Sørenssen: «*Jeg forlod Universitetet med en aldri svækket Overbevisning om, at navnlig Prof. Sørenssen ved sin rige ytre og indre Begavelse havde vist os bedste Vei, som paa den Tid var kjendt, til at diagnosticere og behandle Sygdomme...*» «*Jeg har seet og til dels fulgt mange Kliniker, men jeg har ikke truffet nogen, der i den Grad har imponeret mig som Sørenssen...*»

Sørenssens liv og lære som medisiner illustrerer på mange måter spenningsfeltet mellom en ballast av teoretisk, spekulativ sykdomsfilosofi, egne erfaringer ved sykesengen og nye vitenskapelige erkjennelser. At Sørenssen ble ansett som en dyktig kliniker skyldes neppe den spekulative sykdomslæren han hadde med seg fra København. Den dyktige kliniker forklares antakelig bedre av hans grundighet i forhold til sykehistorien i kombinasjon med en empatisk væremåte, og en generell forsiktighet med bruk av legemidler og årelating (14, s. 723). Sørenssen var ikke fremmed for å spille på lag med naturen, herunder å utnytte placebo for hva det var verdt.

Selv om naturvitenskapen mot slutten av 1800-tallet erobret medisinen, har klinisk medisin fortsatt også et «humanistisk bein» å stå på. Det handler om det personlige møtet mellom lege og pasient. Dette har hatt og vil fortsatt ha en helt sentral plass i medisinen. Det er trolig her vi finner forklaringen på at Sørenssen og mange av hans samtidige kolleger kunne oppleves som gode leger, selv om sykdomslæren var gal og mye av behandlingen var direkte skadelig.

Inntil han gikk av for aldersgrensen i 1840, fortsatte Sørenssen å undervise *den praktiske medicin ved sygesengen* på formiddagene og *spesiel therapie* på ettermiddagene. Undervisningen i farmakologi, derimot, ble overtatt av Frederik Holst (1791–1871) da han ble professor ved fakultetet i 1824. Holst var utdannet lege fra København i 1815, og bare to år senere tok han doktorgraden som den aller første ved det nye universitetet i Christiania. I studieplanen omtales farmakologiundervisningen til Holst på følgende måte: *Receptskrivningslæren, og, om Tiden tillader det, almindelig Pharmakologie* (15). Beretningen om Holst, farmakologien og legemidlene er imidlertid en helt annen historie. Den historien er viet betydelig plass andre steder i denne boken.

Epilog

Therapia generalis handler om generelle behandlingsprinsipper, ikke om «hvad vi må iagttage ved bestemte og visse sygdomme». Spørsmålet er da om det har eksistert eller fortsatt eksisterer håndskrevne kompendier basert på Sørenssens forelesninger om behandling av enkeltsykdommer, *Therapia specialis*. Inntil januar 2021 antok vi at så ikke var tilfellet, men her viste det seg at vi tok feil.

Da Peter Fredrik Holst (1861–1935) ble professor i indremedisin i 1902, holdt han følgende tiltredelsesforelesning: *Den medicinske klinik i det 19de aarhundre* (6). Her hevdet Holst at Sørenssen var «Brownianer» med henvisning til Jonas Gottfried Rasch (1831–1902) som tre år tidligere hadde skrevet om *Indremedicinen i vort universitets første decennier* (16).

Rasch, viste det seg, var nemlig i besittelse av et håndskrevet eksemplar av professor Sørenssens forelesninger over generell og spesiell patologi og terapi, nedtegnet i tidsrommet 1827–32. I artikkelen foretar han en omfattende gjennomgang av disse forelesningene (16). Artikkelen ble samme år kommentert av Johan Scharffenberg (1869–1965). Han hadde nemlig også håndskrevne bøker basert på Sørenssens forelesninger (17). Disse hadde han fått et par år tidligere etter en avdød distriktslege i Eidsberg. Bøkene hadde han gitt til Universitetsbiblioteket.

Disse opplysningene fikk oss til å kontakte Nasjonalbiblioteket. Et søk i Håndskriftsamlingens katalog gav resultater! Det viste seg at Nasjonalbiblioteket faktisk hadde et større antall avskrifter av Sørenssens forelesninger (19). Nå gjelder det å få tekstene digitalisert og transkribert. Siste ord er derfor neppe sagt om undervisningen i medisinsk teori og praksis ved Det kgl. Frederiks Universitet i den første halvdel av det 19de. århundre.

Litteratur

1. Larsen Ø. Doktorskole og medisinstudium. Det medisinske fakultet ved Universitetet i Oslo gjennom 200 år (1814–2014). *Michael* 2014; 11: suppl. 15.
2. Larsen Ø, red. *Norges Leger*. Bd. I-V. Oslo: Den norske lægeforening, 1996.
3. Porter R. *Ve og vel. Medicinens historie fra oldtid til nutid*. Dansk utgave. København: Rosinante forlag, 2000.
4. Skydsgaard MA. *Ole Bang og en brydningstid i dansk medicin*. Århus: Aarhus universitetsforlag, 2006.
5. Straand J, Sandvik H. Professor Niels Berner Sørenssens *Therapia Generalis* – en «katekisme» for legestuderende anno 1828? *Michael* 2012; 9: 334–81.
6. Holst PF. Den medicinske klinik i det 19de aarhundre. *Norsk Mag Lægevidensk* 1902; 63: 1261–79.

7. Sandvik H, Straand J. Roboratio eller relaxatio? Klinisk teori og praksis på 1800-tallet. *Tidsskr Nor Lægeforen* 1994; 114: 918–21.
8. Bertelsen TI. *Regimentskirurgen. Wilhelm Johannes Schwindt 1766–1826 og hans lærlinger*. Bergen: Forlaget Regius, 2003.
9. Schiøtz A. *Viljen til liv. Medisin- og helsehistorie frå antikken til vår tid*. Oslo: Det norske samlaget, 2017.
10. Uddenberg N. *Medisinens historie – lidelse og helbredelse*. Norsk utgave. Oslo: Dreyers forlag, 2018.
11. O'Shaughnessy WB. Chemical pathology of cholera. *The Lancet* 1832; 19: 225–32.
12. Latta T. Saline venous injection in cases of malignant cholera, performed while in the Vapour-bath. *The Lancet* 1832; 19: 208–9.
13. Nylenna M, Larsen Ø. Eyr – portrett av et tidsskrift. *Michael* 2015;12: Supplement 17.
14. Dietl J. *Der Aderlass in der Lungenentzündung. Klinisch und physiologisch erörtert*. Wien: Kaulfuss Witwe, Prandel, 1849. Se også: Zajaczkowski T. Joseph Dietl (1804–1878). Reformer of medicine and his contributions to urology [artikkel på tysk, engelsk sammendrag]. *Urologe A* 2006; 45(1): 85–94. doi: 10.1007/s00120-005-0955-9.
15. Hansen LK. *Koleraen i Christiania i 1853*. Oslo: Seksjon for medisinsk historie, Universitetet i Oslo: 1986. (avhandling for den medisinske doktorgrad). Ny utgave i *Michael* 2020; 17: 660–911.
16. Medicinske Forelæsninger ved det Kongl. Frederiks Universitet (I andet Halvaar af 1829) *Eyr* 1829; 4:351–2.
17. Rasch G. Indremedicinen i vort universitets første decennier. *Norsk Mag Lægevidensk* 1899; 60: 441–67.
18. Scharffenberg J. Professor Sørensen's forelæsninger. *Norsk Mag Lægevidensk* 1899; 60: 658–60.
19. Nasjonalbiblioteket ved Øvind Berg, Seksjon for sjeldne bøker og privatarkiv og Nina Korbu, Spesiallesesalen. Personlige meddelelser 20. januar 2021.

Jørund Straand,
 professor, Avdeling for allmennmedisin, Institutt for helse og samfunn,
 Universitetet i Oslo. jorund.straand@medisin.uio.no

Hogne Sandvik,
 forsker I, Nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin, NORCE, Bergen
hosa@norceresearch.no

Professor Nils Berner Sørenssen (1774–1857) – theory and practice in times of changing paradigms in medicine.

Jørund Straand and Hogne Sandvik

Summary

Michael 2021; 18: Supplement 27, 218–38.

When the Faculty of Medicine at King Frederik's University in Christiania (Norway) was established in 1814, Nils Berner Sørenssen was the only one of the faculty's three professors who had a basic education in medicine. The other two, Michael Skjelderup (1769–1852) and Magnus Andreas Thulstrup (1769–1844), had their basic education in surgery. Sørenssen taught pathology, pharmacology and clinical medicine. A handwritten compendium from 1828, *Therapia generalis*, in which Sørenssen's lectures in therapy are systematized, provides insight into Sørenssen's theoretical conceptions of illness and disease. The book also reveals pieces of information about Sørenssen's bedside practice in the hospital. His doctrine of pathology reflects both old humoral pathology and the theories of John Brown (1735–1788), which stated that disease either was caused by over- or understimulation (-excitability). Although the theories could justify harmful treatment, the compendium from 1828 reveals an impression of Sørenssen himself as a rather cautious and restrained clinician when encountering individual patients. Sørenssen placed great emphasis on thorough diagnostics and the ability to predict a correct prognosis. He often prescribed completely "innocent" preparations, or no medicines at all, when his experience told him that nature itself would provide recovery. Both in his time and in posterity, Sørenssen was described as a very skilled clinician. Sørenssen taught therapy until he retired in 1840. The fact that the National Library's manuscript collection now turns out to have several manuscripts based on Sørenssen's lectures, indicates that the sources for describing Sørenssen's theories on health, disease and therapy are more extensive than previously known.

Michael Skjelderup

Michael is a publication series named after professor *Michael Skjelderup* (1769-1852), one of the fathers of Norwegian medicine. He was born in Hof, Vestfold in Norway as the son of a priest, and was raised in the Norwegian countryside. Because of severe speech disturbances as a boy he did not get proper schooling, but was at last accepted as an apprentice in an apothecary's dispensary in the city of Fredrikstad at the age of 16. During his youth he tried through hard work and by means of an intensive self-discipline to overcome his handicap, and he really succeeded, except for in stressed situations.

Lacking a student examination, an academic training seemed out of question, in spite of his obvious bright mind. However, in 1789 he was admitted to the new Surgical Academy in Copenhagen, where academic qualifications were not required.

From now on, his career flourished. He passed the surgical examination with the highest grade in 1794, entered positions in Copenhagen hospitals and at the University, where he defended his doctoral thesis in 1803 and was appointed professor in 1805.

The first University in Norway was founded in Christiania (now: Oslo) in 1811. Medical teaching was supposed to commence from the very beginning, and from 1814 the new medical faculty could offer medical training. Michael Skjelderup was appointed its first professor 1813, and started his teaching, mainly in anatomy in the fall of 1814, after a dramatic war time sea voyage from Denmark across the waters of Skagerrak where hostile Swedes fired at his swift sailing vessel.

As a University pioneer, he became active in several medical fields. Among other achievements, he published an authoritative textbook in forensic medicine in 1838. When he resigned in 1849, eighty years old, he had seen all Norwegian trained medical doctors in his lecture room.

Skjelderup was instrumental in building a scientific medical community in Christiania. Together with his University colleague Frederik Holst (1791-1871) he founded the first Norwegian medical journal *Eyr*, named after a Norse medical goddess, in 1826. A reading club of physicians established in 1826 was formalized into an association in 1833, the still existing Det norske medicinske Selskab (The Norwegian Medical Society), which over the decades to come played an important role in the development of the health services and of a national medicine.

Michael is devoted to the memory of the man who first realized the importance of a regular, national medical publication activity in Norway and implemented his ideas in 1826. *Michael* is published by the same association as was founded by Michael Skjelderup and his colleagues – Det norske medicinske Selskab.

The editors

Michael

1. *Michael* is a publication series of The Norwegian Medical Society (Det norske medicinske Selskab).
2. *Michael* is named after Michael Skjelderup (1769-1852), the first medical professor in Norway and one of the founding fathers of the Society.
3. *Michael* is distributed to the members of the Society, other subscribers and libraries. Separate issues may also be distributed to external groups of readers.
4. *Michael* publishes high quality papers on medical history, medical humanities, public health and health politics. The manuscripts will be peer reviewed prior to the editorial decision on acceptance.
5. *Michael* publishes articles in the Scandinavian languages or in English, depending on topic and main readership. *Michael* is available open access at www.michaeljournal.no.
6. *Michael* publishes four regular issues a year. Supplements may be published at irregular intervals.
7. *Michael's* editors are appointed for a period of three years among the members of The Norwegian Medical Society by its Board. Reappointments are allowed. The editors may supplement themselves by editorial members from collaborating associations and appoint ad hoc editors for special issues.

Editors:

Professor Øivind Larsen
Professor Magne Nylenna
Professor Erlend Hem
Dr. Astrid Nylenna (secretary)

Editorial board:

Professor Stein A. Evensen
Professor Jan Frich
Professor Christoph Gradmann
Professor Arvid Heiberg
Director Frøydis Langmark
Dr. Kristine Lillestøl

Postal address:

Tidsskriftet *Michael*
P.O. Box 1152 Sentrum
NO-0107 Oslo
Norway
michael@dnms.no

Annual subscription rate
NOK 500 (2021)

ISSN 1893-9651

Frederik Holst (1791-1871) ble i 1824 utnevnt som den fjerde av de første professorer ved det nye medisinske fakultetet ved Det kongelige Frederiks Universitet i Christiania. Det var en pionertid, og lærerne måtte i stor grad fordele fagene og oppgavene seg imellom. Holst fikk ansvaret for hygienen, det vi i dag ville kalle samfunnsmedisin. Her ble han en nasjonsbygger både for faget og for norsk helsetjeneste.

Men Holst fikk også ansvaret for toksikologi og farmakologi. Holsts faglige liv på dette området har vakt mindre oppmerksomhet i ettertiden, på tross av hans viktige innsats for faget. Fra 1824 og til han gikk av med pensjon i 1865 bygget han opp en drogesamling. Den fikk et anselig omfang og holdt høy vitenskapelig kvalitet. Droger fra samlingen eksisterer fortsatt.

I denne boka presenteres samlingen slik den opprinnelig var, ved at Holsts håndskrevne samlingskatalog er transkribert og gjengitt. Dessuten gis en oversikt over drogesamlingen slik den er i 2021.

Professor Jørund Straand og forsker Høgne Sandvik avslutter boka med å knytte 1800-tallets farmakologi til datidens medisinske virkelighet med et kapittel om undervisningen i indremedisin for medisinstudenter på Holsts tid.

Berit Smestad Paulsen (f. 1944) er professor emerita i farmakognosi ved Farmasøytisk institutt, Universitetet i Oslo

Anne Vaalund (f. 1975) er historiker ved Museum for universitets- og vitenskaps-historie (MUV), Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo

Øivind Larsen (f. 1938) er professor emeritus i medisinsk historie ved Institutt for helse og samfunn, Universitetet i Oslo.

www.dnms.no

